

การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง
ในจังหวัดอุทัยธานี
POLITICIANS' POLITICAL POPULARITY PROMOTION OF PEOPLE
IN UTHAITANI PROVINCE

นายประคอง มาโต

ดุขฉนินพนนนี่เป็นนส่วนหนึ่ของการศึกษา
ตามหลั้สุตรปริญญาปรัชญาดุขฉนินบัณทิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณทิตวิทาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง
ในจังหวัดอุทัยธานี

นายประคอง มาโต

ดุชนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Politicians' Political Popularity Promotion of People
in Uthaitani Province

Mr. Prakong Mato

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Political Science)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2021

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุชฎินิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบดุชฎินิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

.....กรรมการ

(รศ.ประณต นันทยะกุล)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.ยุธนา ปราณีต)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม)

คณะกรรมการควบคุมดุชฎินิพนธ์

รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายประคอง มาไต)

ชื่อคุณูปนิพนธ์ : การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

ผู้วิจัย : นายประคอง มาโต

ปริญญา : ปรัชญาคุณูปนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์

: รศ. ดร. วชิรินทร์ ชาญศิลป์, ร.บ. (รัฐศาสตร์), ร.ม. (รัฐศาสตร์), M.A.

(Comparative Politics), Ph.D. (Comparative Politics)

: รศ. ดร. สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ. (สังคมวิทยา), M.A. (Politics), Ph.D.

(Political Science), ปร.ด. (สื่อสารการเมือง)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๑ กันยายน ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี และ ๓. เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน ๑๒ รูปหรือคน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลแบบอรรถาธิบายและพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี ประกอบด้วย ๑) ด้านค่านิยมเชิงผลประโยชน์ นักการเมืองวางแผนการทำประโยชน์ ศึกษา รับฟังปัญหาของพื้นที่ เข้าช่วยเหลือความเดือดร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก ๒) ด้านความนิยมสถานะทางสังคม นักการเมืองมีสถานะทางการเงินที่ดี ครอบครัวมีฐานะ ๓) ด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง การสื่อสารกับประชาชน นักการเมืองติดบอร์ดให้ความรู้ความเข้าใจ ติดบอร์ดรับฟังปัญหาในพื้นที่ ๔) ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี ๕) ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง นักการเมืองเป็นผู้มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการหางบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา ๖) ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง เคยเป็นนักการเมืองมาก่อน มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง ๗) ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย

นักการเมืองมีความสัมพันธ์กับคนอื่น เป็นผู้มีเครือข่ายกับชุมชน มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง จากปัจจัยความนิยมทางการเมืองทั้ง ๗ ด้าน นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองมีแค่ ๕ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๑ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมือง คือ การทำประโยชน์ ($x_๑$) สถานะทางสังคม ($x_๒$) ลักษณะนิสัย ($x_๓$) ความสามารถพิเศษ ($x_๔$) และประสบการณ์ของนักการเมือง ($x_๕$) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง (y)

๓. การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง โดยการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือหลักสังคหวัตถุ ๔ มีหลักดำเนินการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดังต่อไปนี้ ๑) นักการเมืองควรปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา มีจิตสาธารณะ ช่วยประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต้องเป็นผู้เสียสละเป็นเบื้องต้น เมื่อนักการเมืองมีจิตใจเป็นผู้เสียสละ ๒) นักการเมืองเป็นผู้ที่มีวาจาไพเราะ พูดถูกกาลเทศะ เป็นผู้ที่มีเหตุมีผล คำพูดเป็นที่ทำให้ผู้อื่นคือประชาชนสบายใจ พูดตรงไปตรงมา ไม่รับปากในสิ่งที่ทำไม่ได้ พูดจริง ทำจริง รับปากแล้วต้องทำได้ เป็นผู้สื่อสารได้เป็นอย่างดี อยู่ในสภาสื่อสารในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ๓) นักการเมืองเป็นผู้สังเคราะห์ประชาชน เมืองในชุมชนมีงาน มีกิจกรรม ประเพณีในชุมชน สังคม ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีส่วนร่วม มีส่วนช่วยอยู่เสมอทุกงาน เมื่อมีกิจกรรมได้เห็นนักการเมืองผู้เป็นตัวแทนของสังคมอยู่เป็นประจำ ช่วยเป็นประธานให้ เป็นต้น เป็นการละลายประชาชนผู้ให้ความไว้วางใจเป็นผู้แทน ๔) นักการเมืองวางตนพอดี วางตนเหมาะสม ทำตนเสมอตนเสมอปลาย ทำตนสม่ำเสมอ เข้าถึงง่าย ช่วยเหลือประชาชนผู้มอหะเนนเสียงให้ มีสุขทุกซ่່วนกัน รับผิดชอบในผลการตัดสินใจ ช่วยเหลือทุกครั้งทีประชาชนเดือนร้อน

Dissertation Title : Politicians' Political Popularity Promotion of People in Uthaitani Province

Researcher : Mr. Prakong Mato

Degree : Doctor of Philosophy (Political Science)

Dissertation Supervisory Committee

: Assoc. Prof. Dr. Vacharin Chansilp, B.A. (Political Science), M.A. (Political Science), M.A. (Comparative Politics), Ph.D. (Comparative Politics)

: Assoc. Prof. Dr. Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology), M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), Ph.D. (Political Communication)

Date of Graduation : September 11, 2021

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the general condition of politicians' political popularity of the people in Uthai Thani Province, 2. To study the factors that promote the politicians' political popularity of the people in Uthai Thani Province, and 3. To propose the promotion of politicians' political popularity of the people in Uthai Thani province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative method collected data from 400 samples with questionnaires and analyzed with frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative method, data were collected from 18 key informants by in-depth-interviewing and from 12 participants in focus group discussion. Data were analyzed by content descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. General condition of politicians' political popularity towards politicians consisted of the following aspects: 1) beneficial value; politicians had beneficial plans by studying problems, listening to local problems, helping local problems with people-centered development mind. 2) social status popularity aspect; politicians had good financial status with well-to-do families. 3) political socialization aspect; politicians communicated with people by setting-up board for providing comprehensive knowledge and listening to local problems by board 4) politicians' characteristic aspect; politicians had people helping characters, honesty straightforwardness, helping people, words keeping and being good persons. 5) politicians' knowledge and special capacity aspect; politicians had capacity in administration, budget allocation

techniques, knowledge and education, 6) political experience aspect; politicians were former politicians with knowledge and political experiences, 7) network relationship aspect; politicians had relations with others, with community networks, with local leaders and access to people at all levels.

2. Factors affecting people's political popularity towards politicians from 7 political popularity aspects were used for statistical analysis. The variables that had positive relationship with factors affecting the politicians' political popularity of people were of 5 aspects with statistically significant value at 0.01. Factors affecting the political popularity were: benefit provision (x1), social status (x2), characteristics (x3), special talent (x4) and experience of politicians (x5). These were factors determined the politicians' political popularity of people (Y) respectively.

3. Promotion of politicians' political popularity of people by applying Buddhist principle, Sangahavathu could be applied with several principles for following practices: 1) Politicians should behave as donors. They should assist, advice, help people, communities, society and country. They should have public mind and be sacrificial persons. 2) politicians should have good rhetoric, speak at the right place and time, be a rational person. They should speak the words that pleased people, straightforward, did not promise what they could not do, speak only the truth, do the truth, do as promised. They should communicate well concerning people's need when they are in representative council. 3) Politicians are helping people. When communities organize activities, traditions in the communities, societies, whether small or large, politicians are involved and always help in every event. When there are activities in communities, politicians who are representatives of society regularly are seen by helping to be the chairman, etc. It is politicians' obligation for not to leave the people who trust them as their representatives. 4) Politicians put themselves in the right positions, behave appropriately, behave consistently, consistently act as easy to reach and do not abandon the people who gave their votes. They must be in the same conditions with people both in happiness and suffer. They must be responsible for their decisions and always help people when they are in needs.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์ และ รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม ประธานและกรรมการผู้ควบคุมดุขุณินพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กราบขอบพระคุณ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการประชาพิจารณ์ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสอบป้องกัน ที่เมตตาชี้แนะแก้ไขเนื้อหาที่บกพร่องให้สมบูรณ์ถูกต้อง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ รศ.ประณต นันทิยะกุล และ รศ.ดร.พรรษา พดุมยางกูร ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจทานแนะนำแก้ไข ให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณพระเดชพระคุณพระราชอุทัยโสภณ,ดร. ที่ได้ให้การสนับสนุนในการเรียนในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์เจ้าหน้าที่หลักสูตรทุกท่าน ที่ช่วยให้คำแนะนำในการจัดรูปแบบการทำดุขุณินพนธ์ การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากขาดความอนุเคราะห์จากผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด สมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน

ที่สำคัญขอกราบขอบคุณบิดา มารดาผู้ให้ชีวิต ให้ปัญญา และครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและให้ทุนการศึกษา หากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เกิดข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว ดุขุณินพนธ์เล่มนี้ หากจะพึงมีคุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ผู้วิจัยขอน้อมถวายบูชาคุณพระรัตนตรัย คือ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ และมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ผู้มีอุปการะทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำดุขุณินพนธ์เล่มนี้ จนเป็นผลสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์เป็นเล่มดุขุณินพนธ์

นายประคอง มาโต

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๕
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๙
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความนิยมทางการเมือง	๑๐
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัตินักการเมือง	๓๐
๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์	๓๗
๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทางการเมือง	๔๖
๒.๕ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้อง	๕๔
๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๖๓
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๗
๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๘๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๘๙
๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ	๙๐
๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๙๐

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
	๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๒
	๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๕
	๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๕
๓.๓	การวิจัยเชิงคุณภาพ	๙๗
	๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๙๗
	๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๐๐
	๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๐๒
	๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๓
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๕
	๔.๑ สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง	๑๐๖
	๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง	๑๓๑
	๔.๓ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองตามหลักสังคหวัตถุ ๔	๑๔๓
	๔.๔ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)	๑๕๗
	๔.๕ องค์กรความรู้	๑๖๑
	๔.๕.๑ องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๑๖๑
	๔.๕.๒ องค์กรความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย	๑๖๕
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๖๙
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๖๙
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๗๔
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๘๕
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๘๕
	๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	๑๘๕
	๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	๑๘๖
บรรณานุกรม		๑๘๗
ภาคผนวก		๑๙๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๑๙๗
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย	๑๙๙
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ค่า IOC	๒๐๒
ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่น	๒๑๑
ภาคผนวก จ เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)	๒๑๓
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือการวิจัย (แบบสัมภาษณ์)	๒๑๙
ภาคผนวก ช ราชานามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)	๒๑๖
ภาคผนวก ซ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)	๒๒๙
ภาคผนวก ฌ ราชานามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สนทนากลุ่มเฉพาะ)	๒๓๓
ภาคผนวก ญ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สนทนา กลุ่มเฉพาะ)	๒๓๕
ภาคผนวก กฎ ภาพการสัมภาษณ์	๒๓๙
ภาคผนวก ฎ ภาพการสนทนากลุ่มเฉพาะ	๒๔๓
ประวัติผู้วิจัย	๒๔๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
๒.๑	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง	๑๒๑
๒.๒	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองกับการเลือกตั้ง	๑๓
๒.๓	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความสำคัญของการเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองการปกครอง	๑๔
๒.๔	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญปัจจัยส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง	๑๘
๒.๕	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม	๒๑
๒.๖	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองภายในประเทศและต่างประเทศ	๒๙
๒.๗	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความหมายและคุณสมบัติของนักการเมือง	๓๓
๒.๘	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญลักษณะนิสัยและประสบการณ์ของนักการเมือง	๓๗
๒.๙	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญระบบอุปถัมภ์	๔๕
๒.๑๐	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญการกล่อมเกลາทางการเมือง	๕๓
๒.๑๑	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญแสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญหลักสังคหวัตถุ ๔	๖๓
๒.๑๒	ตารางแสดงข้อมูลหน่วยการปกครอง ประชากร พื้นที่ และความหนาแน่นของประชากร	๖๖
๒.๑๓	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง	๗๑
๒.๑๔	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมือง	๗๘
๒.๑๕	แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔	๘๔
๓.๑	แสดงที่มาของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ตามสัดส่วนของประชากร	๙๑
๔.๑	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ	๑๑๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๒	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความนิยมสถานะทางสังคม	๑๑๕
๔.๓	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง	๑๑๘
๔.๔	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง	๑๒๒
๔.๕	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง	๑๒๕
๔.๖	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านประสบการณ์ทางการเมือง	๑๒๘
๔.๗	ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย	๑๓๑
๔.๘	จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๓๑
๔.๙	ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองแต่ละด้าน	๑๓๓
๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ	๑๓๔
๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความนิยมสถานะทางสังคม	๑๓๕
๔.๑๒	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการกล่อมเกลาทางการเมือง	๑๓๖
๔.๑๓	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง	๑๓๗
๔.๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง	๑๓๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง	๑๓๘
๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย	๑๓๙
๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสังคหวัตถุ ๔	๑๓๙
๔.๑๘ แสดงผลการวิจัยความถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมือง โดยใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression	๑๔๒
๔.๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมือง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)	๑๔๒
๔.๒๐ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี	๑๔๗
๔.๒๑ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวจีไพเราะ	๑๕๐
๔.๒๒ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน	๑๕๓
๔.๒๓ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี	๑๕๖

สารบัญแนภาพ

แผนภาพที่	หน้า	
๒.๑	กรอบทฤษฎีลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม	๒๑
๒.๒	แผนที่อำเภอในจังหวัดอุทัยธานี	๖๖
๒.๓	กรอบแนวคิดในการวิจัย	๘๗
๔.๑	ความนิยมเชิงผลประโยชน์	๑๑๐
๔.๒	ความนิยมด้านความนิยมสถานะทางสังคม	๑๑๔
๔.๓	ความนิยมด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง	๑๑๘
๔.๔	ความนิยมด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง	๑๒๑
๔.๕	ความนิยมด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง	๑๒๔
๔.๖	ความนิยมด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง	๑๒๗
๔.๗	ความนิยมด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย	๑๓๐
๔.๘	ส่งเสริมความนิยมด้านโอบอ้อมอารี	๑๔๖
๔.๙	ส่งเสริมความนิยมด้านวจีไพเราะ	๑๔๙
๔.๑๐	ส่งเสริมความนิยมด้านสงเคราะห์ประชาชน	๑๕๓
๔.๑๑	ส่งเสริมความนิยมด้านวางตนพอดี	๑๕๖
๔.๑๒	ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน	๑๕๗
๔.๑๓	องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๑๖๒
๔.๑๔	องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย	๑๖๕

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในดัชนีฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจาก พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนคัมภีร์อรรถกถาบาลี/ภาษาไทย ใช้ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย/มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การอ้างอิงพระไตรปิฎก จะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.สี. (บาลี) ๙/๒๗๖/๙๗, ที.สี. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๗, หมายถึง ทีฆนิกาย สีลขณชวคคปาติ ภาษาบาลี เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๐ ทีฆนิกาย สีลขณชวคคอฎฐกถา ภาษาบาลี เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙

ส่วนคัมภีร์อรรถกถา จะระบุชื่อคัมภีร์ ลำดับเล่ม (ถ้ามี)/หน้า เช่น ที.สี.อ. (บาลี) ๑/๒๗๖/๒๔๐ หมายถึง ทีฆนิกาย สุมงคตวิลาสินี สีลขณชวคคอฎฐกถา ภาษาบาลี เล่ม ๑ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๒๔๐ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามลำดับดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อในภาษาไทย

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ม.อ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุपरิปินณาสก	ภาษาไทย
อง.ฉก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาต	ภาษาไทย
อง.จตุกก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	ภาษาไทย
อง.ทสก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต	ภาษาไทย

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

๑.๑.๑ ความเป็นมา

ความเป็นบุคลากรทางการเมืองที่สำคัญภายใต้การเมืองในระบอบประชาธิปไตยดังกล่าว จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมและทัศนคติของตัวนักการเมืองทั้งในโลกของความเป็นจริงและอุดมคติที่เป็นเหรียญสองด้านของความเป็นตัวตนของนักการเมือง ด้วยเรื่องของอุดมการณ์ถือเป็นมายาคติหรือเรื่องที่มีได้ฉายหรือแสดงให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมใดๆ หากแต่ในทางตรงกันข้ามมักเป็นเรื่องของความคิดหรือสิ่งที่บรรจุอยู่ในจิตใจที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ทีเดียว เพราะโดยส่วนใหญ่มักเป็นที่ทราบกันว่า สิ่งที่แสดงออกทางการเมืองของนักการเมืองในฐานะผู้แทนประชาชนที่ได้รับการเลือกไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้านมักเป็นเรื่องที่มีวาระซ่อนเร้นหรือสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายหลัง^๑

นักการเมือง ผู้ที่ปฏิบัติการทางการเมือง ในพรรคการเมือง (party politics) ผู้ดำรงหรือมุ่งดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่ามาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง และไม่ใช่ว่าจะเป็นอาชีพหรืออย่างอื่น ตำแหน่งมิได้ตั้งแต่ตำแหน่งท้องถิ่นไปจนถึงตำแหน่งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการของรัฐบาลระดับรัฐและชาติ^๒ นักการเมือง คือบุคคลผู้ซึ่งยอมอุทิศชีวิตเพื่อรับใช้ประชาชนและประเทศชาติในด้านกิจกรรมทางการเมือง เพื่อยังความยุติธรรมและสันติให้แก่สังคม และพิทักษ์ผลประโยชน์พร้อมกับยังความสมบูรณ์พลุสุขให้แก่ประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโดยยึดอุดมคติว่าเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม และ "เหนือสิ่งอื่นใดคือชาติและเหนือชาติคือมนุษยชาติ" นี่คือการหมายของนักการเมืองที่แท้จริง นักการเมือง” ที่มีความหมายแคบลงแล้วจะเห็นได้ว่ามีการให้ความหมายไว้หลายๆ ความเห็นเช่นกัน โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ซึ่งเป็นฉบับล่าสุด ได้ให้ความหมายไว้ว่า นักการเมืองผู้ฝึกฝนในทางการเมือง, ผู้ที่ทำหน้าที่ทางการเมือง เช่น รัฐมนตรี สมาชิกสภา” ส่วน Cambridge Dictionary อธิบายว่า Politician a member of a government or law-making organization (นักการเมืองสมาชิกของคณะรัฐบาล

^๑ ณัฐพงศ์ บุญเหลือ, นักการเมืองถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี, (สถาบันพระปกเกล้า : บริษัท เอ.พี. กราฟิ ค์ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๒.

^๒ politician - Webster's, New World College Dictionary, Yourdictionary.com. 2013.

หรือขององค์การที่ตรากฎหมาย (ซึ่งก็คือสภานิติบัญญัติหรือรัฐสภานั้นเอง) จากคำนิยามเบื้องต้นสามารถขยายความให้เข้าใจได้โดยง่ายว่า “นักการเมืองคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ และการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งวินิจฉัยสั่งการในรัฐบาล ไม่ว่าจะด้วยวิธีการเลือกตั้ง การสืบทอด การรัฐประหาร การแต่งตั้ง หรือวิธีการอื่นใดและรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่ในการตรากฎหมายนั่นเอง”^๓

นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองเป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของประเทศ เพราะนักการเมืองเป็นบุคคลที่ประชาชนมอบอำนาจให้ทำหน้าที่แทนตน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักการเมืองจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเหมาะสมกับการได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเจ้าของอำนาจ สำหรับคุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี ได้มีนักวิชาการได้ให้ความเห็นไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้ คุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดีจะต้องมีคุณภาพสูง มีคุณวุฒิที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศชาติ มีคุณประโยชน์ ทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตื่นตระหนกน้อยเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์เฉพาะหน้า มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี มีลักษณะพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบเสมอต้นเสมอปลาย มีประวัติดี มีการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตที่โปร่งใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว มีคุณวาจา คุณกริยา มีวาทศิลป์ ไม่โกหก ไม่กลับกลอก ไม่ปลิ้นปล้อน สามารถพูดจา สื่อสารได้ดีกับบุคคลในทุก ๆ ระดับ และที่สำคัญมีคุณธรรม จริยธรรมซื่อสัตย์จริงใจต่อประชาชนและประเทศชาติ^๔

๑.๑.๒ ความสำคัญของปัญหา

ประชาชนเลือกในการเลือกตั้งตามหลักประชาธิปไตยนั้น การเลือกผู้แทนโดยพิจารณาจากนโยบายของพรรคที่จะเป็นประโยชน์โดยส่วนร่วม เลือกโดยพิจารณาจากนักการเมืองผู้เป็นผู้นำของพรรค หรือพิจารณาจากพรรคเป็นหลักในการให้เกิดประโยชน์โดยส่วนร่วม แต่ประชาชนในจังหวัดอุทัยธานีที่ผ่านมาได้มีลักษณะพิเศษในการเลือกผู้แทนโดยพิจารณาจากตัวนักการเมืองเป็นหลัก โดยมองที่คุณสมบัติของนักการเมือง

ลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมือง ซึ่งเป็นไปตามลักษณะนักการเมืองไทยที่พึงประสงค์ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปกครองและการบริหาร เข้าใจลึกซึ้งถึงปรัชญาการปกครองแบบประชาธิปไตย มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล รับฟังความคิดเห็นต่างๆ ฝ่าย มีจริยธรรม และมีศีลธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการเมือง ไม่ทำลายหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อุทิศชีวิตเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ ไม่ฉ้อราษฎร์

^๓ ชำนาญ จันทร์เรือง, นักการเมืองคือใคร จะควบคุมได้อย่างไร , กรุงเทพธุรกิจ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/๖๓๙๗๘๐> [๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

^๔ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, อนาคตผู้นำการเมืองไทยในสองทศวรรษหน้า, (กรุงเทพมหานคร : ชัคเซลมีเดีย, ๒๕๓๙), หน้า ๑๓๙-๑๔๙.

บังหลวง ไม่มองกอบโกยผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งอำนาจที่ครองอยู่ นักการเมืองถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศโดยประชาชนซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจของตนให้กับนักการเมืองเพื่อทำหน้าที่แทนตน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่ประชาชนจะมีคาดหวังว่านักการเมืองที่ตนซึ่งได้ไว้วางใจมอบอำนาจให้ทำหน้าที่แทนจะต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบ พุดจริง ทำจริงตามที่ได้ให้คำมั่นสัญญาไว้กับประชาชนเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ดังนั้นจริยธรรมนักการเมืองจึงเป็นเรื่องที่สังคมมักจะนำมาวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่เป็นประจำ นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทำหน้าที่ทางการเมืองถือว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองและการปกครองของประเทศ ซึ่งถือได้ว่านักการเมืองเป็นบุคคลที่ประชาชนมอบอำนาจและความไว้วางใจให้ทำหน้าที่แทนตน^๕

มีความจำเป็นอย่างมากที่นักการเมืองจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้ที่เหมาะสมกับการที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจ สำหรับคุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี ได้มีนักวิชาการให้ความคิดเห็นไว้จำนวนหลากหลายสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้ คุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี จะต้องมีความสูง มีคุณวุฒิที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศชาติ มีคุณประโยชน์ ทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตื่นตระหนกน้อยเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์เฉพาะหน้า มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี มีลักษณะพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบเสมอต้นเสมอปลาย มีประวัติดี มีการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตที่โปร่งใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว มีความวาจา คุณกริยา มีวาทศิลป์ ไม่โกหก ไม่กลับกลอก ไม่ปลิ้นปล้อน สามารถพูดจาสื่อสารได้ดีกับบุคคลในทุก ๆ ระดับ และที่สำคัญมีคุณธรรม จริยธรรมซื่อสัตย์จริงใจต่อประชาชนและประเทศชาติ

เมื่อนักการเมืองมีคุณสมบัติแล้ว ประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงหรือมอบอำนาจให้นักการเมืองเป็นผู้แทนของตนตระหนักถึงความเป็นพลเมืองของตนและให้ความสนใจสูงต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองในระดับต่าง ๆ เพราะการเมืองแบบประชาธิปไตยเน้นไปที่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของภาคประชาชน ให้มีความสำคัญกับประชาชนยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การเมืองจึงเป็นเรื่องของคนทุกคน เพราะทุกคนไม่สามารถ ปฏิเสธผลกระทบที่เกิดจากการเมืองต่อการดำเนินชีวิตของตนได้ ซึ่งสะท้อนออกมา ในรูปของ การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) ในหลายลักษณะ เช่น การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ความพยายามเพื่อก่อให้เกิดสัมฤทธิผลในการใช้อิทธิพลต่อการปฏิบัติงานรัฐบาล การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายของพลเมือง การกระทำที่มีตัวแทนทางการเมือง การไม่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมทางการเมือง หรือ ความตื่นตัวทางการเมืองเป็นพิเศษ การกระทำที่

^๕ เสถียร เขยประทับ, การสื่อสารและการตลาดการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๔.

มีต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา การเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติการของราชการ การกระทำที่มีผลต่อการเมืองในระดับต่าง ๆ การมีความนิยมทางการเมืองกับพรรคการเมือง และการมีความนิยมทางการเมืองกับนักการเมือง จากคุณสมบัติ ลักษณะของนักการเมืองที่จังหวัดอุทัยธานี โดยประชาชนเลือกโดยสนใจและผูกพันกับนักการเมืองที่มีคุณลักษณะตามที่ประสงค์ ไม่สนใจว่าจะอยู่พรรคใด มีนโยบายอย่างไร แต่เลือกนักการเมืองที่ตนเองนิยมเป็นหลักการสำคัญ จึงเป็นเหตุที่น่าสนใจในการศึกษาความนิยมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดอุทัยธานี

จากความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของนักการเมือง การปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมือง การสร้างความนิยมทางการเมืองกับประชาชน ที่กล่าวมานั้น แม้ว่าได้มีการศึกษาและสังเกตการณ์พฤติกรรมของคนไทยโดยทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมหรือความนิยมทางการเมืองกับนักการเมือง จะมีความแตกต่างกันไปบ้างในแง่ของบางพื้นที่บางสังคมหรือชุมชนในชนบท^๖ แต่โดยลักษณะทั่วไปแล้วโดยเฉลี่ยแล้วคนไทยมีความนิยมกับนักการเมืองมากพอสมควร เพราะส่วนใหญ่ในอุทัยธานีจะเลือกนักการเมืองมากกว่าเลือกพรรคการเมือง ซึ่งนักการเมืองมีความใกล้ชิด เป็นผู้ที่ลงพื้นที่ นักการเมืองทราบถึงปัญหาในพื้นที่ พร้อมคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา และทำกิจกรรมร่วมกับประชาชนอยู่เป็นประจำ

การที่มีความนิยมทางการเมืองนั้น ความนิยมทางการเมืองที่มีต่อนักการเมืองของประชาชนในจังหวัดอุทัยธานีมีความโดดเด่น ซึ่งในฐานะที่ได้ศึกษาและสอบถามจากในพื้นที่ เป็นที่มาของการศึกษา ว่าปัญหาอุปสรรค สภาพทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีเป็นอย่างไร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีมีอะไรบ้าง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีควรเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของนักการเมืองที่เหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ดีต่อไป นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อได้ตอบปัญหาความนิยมหรือผูกพันกับนักการเมือง จึงสมควรตรวจสอบให้เป็นที่น่าประจักษ์อีกครั้งหนึ่งว่าจริง ๆ แล้วประชาชนกับนักการเมืองของจังหวัดอุทัยธานี มีความนิยมทางการเมืองหรือมีความสัมพันธ์กับนักการเมืองในลักษณะไหน เริ่มต้นและพัฒนาการไปอย่างไร ทำไมจึงนิยมนักการเมืองนั้น ๆ นอกเหนือจากการแสดงออกโดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในคราวหนึ่ง ๆ เท่านั้น ประชาชนจังหวัดอุทัยธานีมีความนิยมทางการเมืองกับนักการเมืองในความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมอย่างนั้นยังไม่เป็นที่ทราบกันแน่ชัด เพราะยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างแน่ชัด เมื่อผู้วิจัยเห็นความจำเป็นดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาวิจัยเพื่อตอบปัญหาความนิยมทางการเมืองของ

^๖ พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, ประชาชนตัดสินใจเลือกตั้งอย่างไร, ผู้จัดการออนไลน์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/daily/detail/๙๖๑๐๐๐๐๙๔๕๑๔> [๖ มีนาคม ๒๕๖๓].

นักการเมือง ความนิยมทางการเมืองที่เกิดขึ้นนั้นมีปัจจัยมาจากอะไร พร้อมกับหาแนวทางการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานีให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑. สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีอย่างไร
๒. ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีมีอะไรบ้าง
๓. การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีโดยใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
๓. เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีโดยใช้หลักสังคหวัตถุ ๔

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองมีต่อประชาชนในจังหวัดอุทัยธานี มีการกำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี ดังต่อไปนี้

๑. สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
๒. ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
๓. การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วยวิเคราะห์สภาพทั่วไป ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ปัจจัยที่

ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี และนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) สภาพทั่วไป ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง และปัจจัยความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ใน ๘ ด้าน ได้แก่^๗

๑. ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ
๒. ความนิยมสถานะทางสังคม
๓. การกล่อมเกลางานทางการเมือง
๔. ลักษณะนิสัยของนักการเมือง
๕. ความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง
๖. การมีประสบการณ์ทางการเมือง
๗. ความสัมพันธ์กับเครือข่าย
๘. หลักสัจพจน์ ๔ (โอบอ้อมอารี, วใจไพเราะ, สงเคราะห์ประชาชน, วางตนพอดี)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองที่มีต่อประชาชนในจังหวัดอุทัยธานี พิจารณาจากความภาคภูมิใจที่ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้นักการเมืองเป็นตัววัดความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑) ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในจังหวัดอุทัยธานี รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๒๙,๙๔๒ คน^๘

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือก การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่มีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น

^๗ ชนกนาค พูลสวัสดิ์, “ความนิยมทางการเมืองพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก”, วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม), ๒๕๕๔) : ๑๗๑.

^๘ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุทัยธานี, เรื่อง รูปแบบการแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดอุทัยธานี, (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุทัยธานี อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี, ๒๕๖๑).

ผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น และ กลุ่มที่สนทนากลุ่มเฉพาะ focus group discussion ดังนี้

๑. กลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก

- ๑.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา จำนวน ๒ รูป
 - ๑.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ จำนวน ๕ คน
 - ๑.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่ จำนวน ๒ คน
 - ๑.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น จำนวน ๓ คน
 - ๑.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๓ คน
 - ๑.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ในพื้นที่ จำนวน ๓ คน
- รวมสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน ๑๘ รูป/คน

๒. กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ focus group discussion ได้แก่ จัดกิจกรรมประชุมกลุ่มย่อย

- ๒.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๕ คน
 - ๒.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนักการเมือง จำนวน ๒ คน
 - ๒.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านผู้นำชุมชน จำนวน ๑ คน
 - ๒.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๑ รูป
 - ๒.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านประชาชนพื้นที่ จำนวน ๑ คน
 - ๒.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการ จำนวน ๒ คน
- รวมสนทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน ๑๒ รูป/คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี ด้วยเหตุผลคือ นักการเมืองของจังหวัดอุทัยธานี มีความนิยมทางการเมืองต่อประชาชนในจังหวัดอุทัยธานีเป็นอย่างดี จึงเป็นเหตุให้สนใจศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเริ่มตั้งแต่ เดือนเมษายน ๒๕๖๓ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ รวมเป็นระยะเวลา ๑๗ เดือน

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การส่งเสริมความนิยม หมายถึง กระบวนการ วิธีการ การกระทำ ของนักการเมือง ที่ส่งผลให้ประชาชนมีความนิยม มีความไว้วางใจ เชื่อใจ ให้คะแนนเสียงในการลงคะแนนต่อนักการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ หมายถึง ประชาชนเล็งถึงผลการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ การถือประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ ซึ่งไม่ยึดมั่นในลัทธิและไม่ยึดถือสิ่งที่ไม่เป็นผลหรือไม่สอดคล้องกับประโยชน์ของตน ทำให้มีผลต่อความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

ค่านิยมสถานะทางสังคม หมายถึง ประชาชนยึดต่อนักการเมืองที่มีฐานะมีบารมีในการทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน ชุมชน และสังคม ทำให้มีผลต่อความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

การกล่อมเกลາทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนถูกอบรมสั่งสอนให้มีการเรียนรู้ทางการเมือง มีความรู้ความสามารถทางการเมือง ทำให้มีผลต่อความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

ลักษณะนิสัยของนักการเมือง หมายถึง เป็นคนที่มีอัธยาศัยดี เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส นิสัยร่าเริง มีความเมตตากรุณา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอดทน มุมนานะสูง พุดจาไพเราะ ตรงไปตรงมาเป็นคนที่มีเหตุผล มีความเป็นกันเอง เป็นคนรับผิดชอบในหน้าที่การงาน เข้าถึงประชาชนได้ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ลงพื้นที่พบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเสมอ

ความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง หมายถึง เป็นบุคคลที่มีจุดเด่นด้านความรู้ความสามารถสูง นิยมใช้การวางกลยุทธ์ในการหาเสียงที่มีพฤติกรรมในการหาเสียงทั้งที่เป็นแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผยอย่างต่อเนื่อง พบปะเยี่ยมเยียน ช่วยเหลือประชาชน ร่วมงานบุญ งานเทศกาลต่าง ๆ มาตลอดเป็นเวลานาน

การมีประสบการณ์ทางการเมือง หมายถึง การอาศัยความเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานหรือประสบการณ์ทางการเมือง เคยเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน การเป็นบุคคลที่มีภูมิหลังที่เป็นคนพื้นเพทางจังหวัดอุทัยธานี ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีความคุ้นเคยกับนักการเมือง

ความสัมพันธ์กับเครือข่าย หมายถึง มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดอย่างแนบแน่นกับเครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนักการเมืองระดับท้องถิ่น รองลงมาเป็นเรื่องการสร้างเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ในการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่มาโดยตลอด และการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายสื่อมวลชนที่ให้เป็นผู้นำเสนอข่าว

ปัจจัยความนิยมทางการเมือง หมายถึง สิ่ง que แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยเข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

ความภักดีที่มีนักการเมือง หมายถึง ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ ให้คะแนนเสียงเป็นผู้แทนตนเอง และทุกคนในสังคม มีความรู้สึกว่าคุณภาพทางการเมืองยินดีที่จะประพฤติ

ปฏิบัติตามนักการเมืองที่ตนเองจงรักภักดี การแสดงออกของประชาชนถึงความจงรักภักดีต่อระบอบการเมืองและนักการเมืองที่ตนเองมีความนิยม

หลักสังคหวัตถุ ๔ หมายถึง การสงเคราะห์ของนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานีที่มีต่อประชาชนจังหวัดอุทัยธานี ตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ประการ ประกอบไปด้วย

๑. ทาน คือ โอบอ้อมอารี หมายถึง การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเพื่อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว

๒. ปิยวาจา คือ วจีไพเราะ หมายถึง การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ

๓. อัตถจริยา คือ สงเคราะห์ประชาชน หมายถึง การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพาสในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๔. สมานัตตตา คือ วางตนพอดี หมายถึง การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอดั้นเสมอปลาย

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๑.๖.๒ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๑.๖.๓ ได้นำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๑.๖.๔ ได้องค์ความรู้ที่เป็นผลการวิจัยที่เป็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในพื้นที่ และสามารถนำไปปรับและประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองอย่างยั่งยืนได้อีกประการหนึ่งในการดำเนินงานของนักการเมืองที่เหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ดีต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยรูปแบบการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อ
นักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีนี้ ผู้วิจัยจะได้ทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางใน
การศึกษา ดังต่อไปนี้ คือ

- ๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความนิยมทางการเมือง
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัตินักการเมือง
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์
- ๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทางการเมือง
- ๒.๕ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องหลักสังคหวัตถุ ๔
- ๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความนิยมทางการเมือง

๒.๑.๑ ความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมือง สามารถ
ศึกษาจากพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของชาวอเมริกัน ซึ่งพบว่าความเลื่อมใสในพรรคใดพรรคหนึ่ง
ของชาวอเมริกันมีอิทธิพลอย่างมากต่อแบบแผนของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง^๑

ความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองนี้จะมีลักษณะของความจงรักภักดีที่มีต่อ
พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งในลักษณะของการเป็นสมาชิกพรรค หรือการรู้สึว่าตนมีความ
ผูกพันทางการเมืองคล้ายกับการฝักใฝ่หรือความเชื่อทางศาสนาที่บุคคลมักจะประพฤติปฏิบัติตาม
ความเชื่อของตน แต่ความผูกพันนี้จะเกิดได้อย่างไร เกี่ยวกับประเด็นนี้รัฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจ
ติดตามศึกษาปัญหานี้มาเป็นเวลานานรวมทั้งนักรัฐศาสตร์ของไทยด้วย ดังจะเห็นได้จากการศึกษา
เกี่ยวกับความผูกพันในพรรคการเมืองหรือความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมือง เป็นต้น

^๑ Angus Campbell, *The American Voter*, (New York: Wiley, 1960), pp. 120-121.

นักรัฐศาสตร์เช่น เจมส์ เดวิด บาร์เบอร์ (James David Barber) พบว่า ความนิยมพรรคการเมืองเป็นเรื่องที่ประชาชนมีความคิดเห็นในเชิงการเมืองต่อพรรคการเมืองและนักการเมืองและมีความผูกพัน ความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองจึงมีลักษณะคล้ายกับการเข้าสังกัดกลุ่มต่างๆ ของบุคคล^๒ ในลักษณะเช่นนี้คำว่า “ความนิยมพรรค” จึงเป็นศัพท์ที่นักรัฐศาสตร์ใช้อธิบายความจงรักภักดีทางการเมืองของบุคคลต่อพรรคและนักการเมือง ซึ่งอาจรู้ได้จากคำตอบต่อคำถามที่ว่า “กล่าวโดยทั่วไปแล้วท่านชอบพรรคใดมากที่สุดและนักการเมืองท่านใดที่สุด” “มากน้อยขนาดไหน” ซึ่งโดยความหมายของความนิยมพรรคและนักการเมืองข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า บุคคลอาจไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคและเป็นสมาชิกพรรคการเมืองโดยตรง หรืออย่างเป็นทางการ แต่เขามีความเลื่อมใสต่อพรรคการเมืองและนักการเมืองนั้น^๓ ดังนั้น ความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองจึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะผู้ที่ เป็นสมาชิกพรรคแต่หมายรวมถึงผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคแต่มีความเลื่อมใสในพรรคการเมืองและนักการเมืองนั้นด้วย

จากการศึกษาในด้านการรับรู้และประเมินค่าทางการเมืองกับการแสดงออกทางการเมืองพบว่า ความนิยมพรรคและนักการเมืองเป็นตัวบ่งชี้ทางการเมืองที่สำคัญ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ไม่มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมืองหากแต่ว่า ความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองมักจะมีอิทธิพลสูงกว่าและเป็นตัวแปรทางการเมืองโดยตรง ไม่ใช่ตัวแปรทางสังคมที่เป็นเพียงองค์ประกอบแวดล้อมทางการเมืองเท่านั้น

ประเด็นสำคัญของการศึกษาอีกอย่างหนึ่ง คือ การเชื่อมโยงระหว่างความนิยมของบุคคลที่มีต่อพรรคหนึ่งหรือนักการเมืองท่านหนึ่งกับการลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครพรรคที่เป็นนักการเมืองนั้นว่ามีแบบแผนอย่างไร ซึ่งการวิจัยโดยทั่วไปพบว่าความนิยมพรรคและนักการเมืองเมื่อผนวกเข้ากับปัจจัยเฉพาะช่วงสมัยระยะสั้นบางอย่าง เช่น ประเด็นนโยบายทางการเมืองที่สำคัญบางช่วง เป็นต้น จะมีความเชื่อมโยงกับการลงคะแนนเสียงหนักแน่นยิ่งขึ้นนั้นหมายถึงความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองมีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่าง มีนัยสำคัญ และยิ่งผนวกเข้ากับปัจจัยเฉพาะทางการเมืองในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งถือเป็นปัจจัย ระยะสั้นดังที่กล่าวข้างต้นก็จะยิ่งเห็นความชัดเจนในความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองยิ่งขึ้น

^๒ James David Barber, *Citizen politics: An Introduction to Political Behavior*, (Chicago: Markham Publishing, 1969), p.55.

^๓ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต ๓ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖”, *รายงานการวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๑๗๒.

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองที่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Angus Campbell	ความเลื่อมใสในพรรคใดพรรคหนึ่งของชาวอเมริกันมีอิทธิพลอย่างมากต่อแบบแผนของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
James David Barber,	ความนิยมพรรค เกิดขึ้นจากการที่ประชาชนมีความคิดเห็นในเชิงการเมือง พรรคการเมืองเป็นองค์กรอันหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเข้าใจกลไกทางการเมืองที่ซับซ้อนได้ ความนิยมพรรคการเมืองจึงมีลักษณะคล้ายกับการ เข้าสังกัดกลุ่มต่างๆ ของบุคคล

๒.๑.๒ ความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการแสดงออกถึงอำนาจการปกครองตนเองของประชาชนโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารประเทศ ทั้งในด้านนิติบัญญัติและบริหาร ทั้งยังเป็นการควบคุมผู้แทนราษฎรของประชาชนโดยประชาชน อีกด้วย ด้วยเหตุผลที่ว่า ถ้าผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทนตนนั้น ไม่ปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมสนองเจตนารมณ์ของประชาชนแล้วประชาชนก็จะไม่เลือกบุคคล นั้นเป็นผู้แทนอีกในโอกาสต่อไป^๔

ดังนั้นการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง que แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและรัฐบาล เป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงค์ของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจัดทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน^๕

^๔ กระมล ทองธรรมชาติและคณะ, การเมืองและการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๕), หน้า ๑๔๓-๑๔๔.

^๕ กระมล ทองธรรมชาติ, การเลือกตั้งพรรคการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล, (กรุงเทพมหานคร : มาสเตอร์เพรส, ๒๕๓๑), หน้า ๑.

ตารางที่ ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความนิยมพรรคการเมืองและนักการเมืองกับการเลือกตั้ง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กรมมล ทงธรรมชาติและคณะ	การเลือกตั้งเป็นวิธีการในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการแสดงออกถึงอำนาจการปกครองตนเองของประชาชนโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารประเทศ ทั้งในด้านนิติบัญญัติและบริหาร

๒.๑.๓ ความสำคัญของการเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองการปกครอง^๖

(๑) เป็นการเลือกผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง

(๒) เป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ

(๓) สร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ปกครอง

(๔) เป็นเบรคหรือห้ามล้อทางการเมืองการปกครอง

(๕) ลดความตึงเครียดและความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม

(๖) ทำให้เกิดบูรณาการทางการเมือง

(๗) ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และทำให้ประชาชนเห็นความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี

กล่าวโดยสรุปการเลือกตั้งจะเป็นตัวชี้วัดถึงความนิยมของประชาชนต่อพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งแสดงออกมาในแง่ของผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนที่ลงคะแนนให้กับพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งหรือผู้สมัครคนใดคนหนึ่งกล่าวคือการเลือกตั้งจะเป็นตัวสะท้อนถึงความนิยมของประชาชนต่อพรรคการเมืองหรือผู้สมัครได้เป็นอย่างดีเมื่อประชาชนพอใจหรือนิยมพรรคการเมืองหรือผู้สมัครคนใดก็มักจะลงคะแนนเสียงให้กับพรรค หรือผู้สมัครคนนั้น และสิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกตั้งกับความนิยมในแง่ของความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นปัจจัยสำคัญมากประการหนึ่งของการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งในทางกลับกันจำนวนคะแนนเสียงเลือกตั้งก็สะท้อนถึงความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งหรือผู้สมัครคนใดคนหนึ่งของประชาชนที่ประชาชนอยากจะ ให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของตนในการใช้อำนาจอธิปไตยตามวิถีทางประชาธิปไตยเช่นกัน

^๖ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, “พฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง: ทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์”, วารสารสังคมศาสตร์, (สิงหาคม ๒๕๒๙) : ๖.

ตารางที่ ๒.๓ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความสำคัญของการเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองการปกครอง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พรรคศักดิ์ ผ่องแผ้ว	การเลือกตั้งจะเป็นตัวชี้วัดถึงความนิยมของประชาชนต่อพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งแสดงออกมาในแง่ของผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนที่ลงคะแนนให้กับพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

๒.๑.๔ ปัจจัยส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองมาจากตัวนักการเมืองเป็นหลัก มาจากลักษณะคุณสมบัติของนักการเมือง หรือนักการเมืองที่ดีที่พึงประสงค์ของสังคมไทย ผู้วิจัยสรุปเป็นปัจจัยที่นำมาเป็นตัวแปรในการดำเนินการวิจัยประกอบไปด้วยค่านิยมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ (Pragmatism) กล่าวคือคนไทยไม่ยึดมั่นในลัทธิและไม่ยึดถือสิ่งที่ไม่เป็นผลหรือไม่สอดคล้องกับประโยชน์ของตน การถือประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเลือกตั้งอย่างสูง นักการเมืองผู้ไร้อัจฉริยะหรือนักการเมืองประเภทน้ำเน่าได้ใช้วิธีการเช่นการ ซื้อบัตรประชาชน การแจกจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง การเลี้ยงดูปูเสื่อหัวคะแนน เป็นต้น ทำให้ภาพอันสวยงามของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยมีดมัวลงและสร้างความเบื่อหน่าย ให้แก่ประชาชนอีกในกรณีที่ไม่ได้ผู้แทนที่ดีมีคุณภาพของตนจริงๆ ในรัฐสภา

(๒) ค่านิยมสถานะทางสังคม ค่านิยมเรื่องอำนาจ (Power) และค่านิยมเรื่องความมั่งคั่ง (Wealth) ทั้งสองประการเป็นของสากลการยึดถือคนมีเงินและการนิยมอำนาจมีผลต่อการเลือกตั้งในแต่ละครั้งเป็นอย่างมากนักการเมืองบางคนเมื่อถึงฤดูกาลหาเสียงก็ทุ่มเงินทุ่มทรัพย์สิน เช่น สร้างถนนหนทางเพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นแก่ตนเองในการเลือกตั้งแต่ละครั้งคนเหล่านั้นมักได้รับเลือกเสมอ แต่บางครั้งก็พลาดได้เช่นกันการที่เงินไปมีอิทธิพลกำหนดแนวทางและรูปแบบพฤติกรรมของคนไทยทำให้คนไทยนับถือคนมีเงิน “มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นพี่” และไม่ดูว่าเบื้องหลังหรือพฤติกรรมของคนมีเงินนั้นจะดีหรือไม่ดีประการใด นอกจากนั้นการที่คนยึดถืออำนาจเป็นค่านิยม(เรามักจะได้ยินคนโบราณสอนลูกหลานว่าให้เรียนให้สูง เพื่อจะได้เป็นเจ้าของคนนายคน) ทำให้คนชอบ ข้าราชการ โดยเฉพาะฝ่ายปกครองกับตำรวจมีอิทธิพลต่อประชาชนมากทั้งในแง่บวกและในแง่ลบ มีคำกล่าวที่ว่าอำนาจทำให้ฉ้อฉลอำนาจเหลือล้นฉ้อฉลสุดประมาณนักการเมืองเมื่อทุ่มเทในการเลือกตั้งไป ๑ หน่วย

ก็ขอคืนเป็น ๒-๓ เท่าหรือมากกว่านั้นเรื่อยไป ทำให้มือดีตนายกรัฐมนตรีไทย คนหนึ่งบอกว่า นักการเมืองไทยมี ๓ ประการคือ ผู้ร่ำรวยอย่างมหาศาล ผู้ที่โกหกอย่างมหาวายร้าย และโจรท้องถิ่น^๗

กลุ่มอิทธิพล (Pressure Group) เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมกันของกลุ่มบุคคลโดยสมัครใจ เพื่อที่จะใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตนและใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการดำเนินการทางการเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลอันจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของกลุ่มตนกลุ่มอิทธิพลเป็นกลุ่มอำนาจอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงอาจเรียกได้ว่าเป็นกลุ่มการเมืองกลุ่มการเมืองเหล่านี้จะมีบทบาทและอิทธิพลต่อประชาชนมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะมีกลุ่มอิทธิพลดังกล่าวอยู่เบื้องหลังพรรคการเมืองแต่ละพรรค พรรคที่มีนโยบายชวาก็มีกลุ่มอิทธิพลในแนวเดียวกันหนุนหลังอยู่และพรรคที่มีแนวนโยบายเป็นฝ่ายซ้ายก็ เช่นเดียวกันเมื่อพรรคการเมืองพรรคใดได้จัดตั้งรัฐบาลเพราะชนะการเลือกตั้ง บุคคลผู้อยู่เบื้องหลังก็จะไหลโหมหน้าออกมาให้เห็นการเผยโหมหน้าก็ออกมาในรูปลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น เป็นคณะผู้บริหารโดยตรงหรือเป็นที่ปรึกษาทางการเมืองการบริหารหรือที่ปรึกษาอื่นใดตามแต่ที่รัฐบาลจะคิดแต่งตั้งขึ้นมา

(๓) การอบรมสั่งสอนทางการเมือง (Political Socialization) ก็มีอิทธิพลอย่างสูงต่อการเลือกตั้งของประชาชน จากการศึกษาของทินพันท์ นาคะตะ พบว่า^๘ คนที่เรียนสูงขึ้นไปเป็นเผด็จการมากขึ้นเพราะเรียนรู้มากกว่าคนอื่น นักศึกษาฝ่ายทหารเป็นเผด็จการมากที่สุด รองลงมาคือด้านสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ผลการอบรมสั่งสอนนี้เองเป็นดัชนีชี้การเลือกตั้งในแต่ละครั้งของสังคมไทย^๙

การอบรมสั่งสอนทางการเมืองหรือการเรียนรู้ทางการเมือง (Political Socialization) นี้เป็น กระบวนการที่นำมาซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองแก่ประชาชน^{๑๐} โดยกระบวนการนี้จะเป็นการก่อตัว หรือส่งผ่านวัฒนธรรมทางการเมือง การเรียนรู้ทางการเมืองอาจช่วยรักษาวัฒนธรรมทางการเมืองโดยผ่านจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งหรือรุ่นใหม่หรืออาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมทางการเมืองไปตามประสบการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละช่วงเวลา และในบางกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมอย่างรวดเร็ว เช่น เกิดการปฏิวัติ การเรียนรู้ทาง

^๗ ธาตรี มหันตรัตน์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี” , วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๕๐.

^๘ ทินพันท์ นาคะตะ อังใน ทิพาพร พิมพิสุทธ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี, **พฤติกรรมทางการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๔), หน้า ๑๗๕.

^๙ ทิพาพร พิมพิสุทธ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี, **พฤติกรรมทางการเมือง**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๔), หน้า ๑๗๒-๑๗๕.

^{๑๐} Gabriel Almond and G. Bingham Powell, **Comparative Politics : A Developmental Approach**, (Boston: Little Brown, 1966), p. 64.

การเมืองอาจเป็นกระบวนการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองให้มีที่ไม่เคยมีมาก่อนได้^{๑๑} ซึ่งตัวการในการเรียนรู้ทางการเมืองที่สำคัญนั้นอาจจะประกอบไปด้วย ตัวแรกคือ ครอบครัว ซึ่งเป็นโครงสร้างแรก ที่บุคคลจะได้พบโดยครอบครัวจะเป็นตัวการเรียนรู้ทางการเมืองที่มีอิทธิพลสูง และต่อเนื่องเป็นระยะยาวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม สองคือ สถาบันทางการศึกษา ซึ่งสถาบันการศึกษานี้จะทำให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับโลกการเมืองและบทบาททางการเมืองของตน เด็กจะได้เรียนรู้ถึงสถาบันทางการเมืองและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในระบบทางการเมืองที่ชัดเจนมากกว่าการเรียนรู้ด้วยการรู้สึกทางอารมณ์แต่เพียงอย่างเดียว สามคือ กลุ่มเพื่อนอาจจะเป็นกลุ่มเพื่อนของเด็กเพื่อนร่วมงานโดยสมาชิกกลุ่มจะมีความสัมพันธ์อย่างเสมอภาคและใกล้ชิดบุคคลจะเอาทัศนคติและความคิดเห็นของเพื่อนเป็นของตน และเพื่อนในกลุ่มนี้จะมีบทบาทต่อการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการกระตุ้นหรือจูงใจหรือกดดันให้สมาชิกมีทัศนคติและพฤติกรรมที่กลุ่มยอมรับอยู่ สี่คือ กลุ่มอาชีพ ทั้งที่เป็นกลุ่มที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งผูกพันกันด้วยอาชีพการงาน กลุ่มนี้จะเป็นตัวการในการถ่ายทอดข่าวสารและความเชื่อถือ เมื่อบุคคลหนึ่งจัดตนเองเข้าร่วมกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ก็จะยอมรับต่อบรรทัดฐานของกลุ่มและจะมีการประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ในแนวทาง เพื่อประโยชน์ของกลุ่มที่ตนสังกัด กลุ่มที่มีขนาดใหญ่มีความเหนียวแน่น และมีความจงรักภักดีสูง ก็จะมีบทบาทในการสร้างและปลูกฝังค่านิยมทางการเมืองแก่สมาชิกมากขึ้น ห้า คือ สื่อมวลชน ยิ่งในสังคมสมัยใหม่อย่าง เช่น ปัจจุบันมีการแพร่กระจายของข่าวสารทางการเมืองและข่าวสารอื่นอย่างรวดเร็ว นอกจากสื่อมวลชนจะมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารแล้วยังมีบทบาทในการส่งผ่านค่านิยมความเชื่อที่สำคัญ ๆ ในสังคมทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม และประการสุดท้าย คือ การเข้าไปเกี่ยวข้องกับระบบการเมืองโดยตรง ทั้งโดยผ่านพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ตลอดจนการติดต่อกับผู้ใช้อำนาจทางการเมืองในระดับต่าง ๆ โดยทั้งพรรคการเมืองและกลุ่มมีผลประโยชน์นี้อาจจะเป็นช่องทางให้ประชาชนได้เรียนรู้ทางการเมือง และจะมีความพยายามในการถ่ายทอดให้ประชาชนยอมรับและเห็นด้วยกับทัศนคติก่านิยมและอุดมการณ์ของพรรคทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

(๔) ลักษณะนิสัยของนักการเมือง นักการเมือง มักอาศัยจุดเด่นในด้านคุณลักษณะนิสัยเป็นหลักในการหาเสียงโดยเป็นคนที่ม้อธยาศัยดี เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส มีเรื่องพูดคุยให้ผู้ฟังรู้สึกสนุก อยู่เสมอ นิสัยร่าเริง คุยสนุก มีเมตตากรุณา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอดทน มุมนานะสูง พูดจาไพเราะ ตรงไปตรงมา เป็นคนที่มีเหตุผล มีความเป็นกันเองกับทุกคน ไม่ถือตัว มีเรื่องสนุกสนานคุยให้ฟังได้ตลอด เป็นคนรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีนิสัยโอบอ้อมอารี เข้าถึงประชาชนได้ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนจริงจังต่อคำพูด พูดคำไหนคำนั้น เอาจริงเอาจังต่อคำพูด ถ้ารับปากเรื่องอะไรแล้วต้องทำให้ได้ เป็นบุคคลที่ติดดิน ลงพื้นที่พบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเสมอ

^{๑๑} Gabriel Almond and G. Bingham Powell (eds), *Comparative Politics Today: A World View*, (Boston: Little Brown, 1980), p. 36.

(๕) ความรู้ความสามารถพิเศษ เรื่องการเป็นบุคคลที่มีจุดเด่นด้านความรู้ความสามารถสูง และมีผลงานที่มีชื่อเสียง นอกเหนือจากนี้ก็เป็นในเรื่องอาศัยจุดเด่นทางด้านคุณสมบัติพิเศษส่วนตัว ด้านความสามารถในการพูด และอาศัยเครือข่าย ตระกูลและครอบครัวในการส่งเสริมและสนับสนุน ทางด้านการเมือง นักการเมือง นิยมใช้การวางกลยุทธ์ในการหาเสียงที่มีพฤติกรรมในการหาเสียงทั้งที่เป็นแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผยมาอย่างต่อเนื่อง พบปะเยี่ยมเยียน ช่วยเหลือประชาชน ร่วมงานบุญ งานเทศกาลต่าง ๆ มาตลอดเป็นเวลานาน ทำการบ้านทั่วทั้งพื้นที่ในจังหวัดมานานแล้ว เมื่อถึงเวลาเลือกตั้ง ก็ไม่จำเป็นต้องเน้นกลยุทธ์ใดเป็นพิเศษ

(๖) มีประสบการณ์ทางการเมือง นักการเมืองพิจารณาถึงภูมิหลังของนักการเมือง มีด้านชาติกำเนิด ตระกูล เครือญาติ ครอบครัว การศึกษา อาชีพ พื้นฐานประสบการณ์ทางการเมือง ความรู้ความสามารถ ชื่อเสียง ผลงาน และคุณลักษณะส่วนบุคคลแล้ว การอาศัยความเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานหรือประสบการณ์ทางการเมือง เคยเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน การเป็นบุคคลที่มีภูมิหลังที่เป็นคนพื้นเพทางจังหวัดอุทัยธานี การมีจุดเด่นทางด้านอาชีพที่ทำให้เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ได้ง่าย และทำให้ประชาชนในพื้นที่มีความคุ้นเคยกับนักการเมือง

(๗) ความสัมพันธ์กับเครือข่าย นักการเมืองนิยมสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดอย่างแนบแน่นกับเครือข่าย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนักการเมืองระดับท้องถิ่น รองลงมาเป็นเรื่องการสร้างเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ในการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่มาโดยตลอด และการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายสื่อมวลชนที่ให้เป็นผู้นำเสนอข่าวและบทบาทในการทำงานของนักการเมือง^{๑๒}

ถึงอย่างไรก็ตามการทำหน้าที่ของนักการเมืองดังกล่าวนี้ นักการเมืองจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเชี่ยวชาญในวิชาการหรืออาชีพต่าง ๆ มีคุณธรรมและจริยธรรมทางด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา มีหลักธรรมาภิบาลดำเนินงานทางการเมือง ที่สำคัญต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติการทำงานทำหน้าที่โดยยึดหลักความโปร่งใสควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติในการทำหน้าที่การเป็นนักการเมือง

^{๑๒} ธาตรี มหันตรัตน์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”, วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๕๐.

ตารางที่ ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญปัจจัยส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มี
ต่อผู้นำการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ชาติรี มหันตรัตน์	- ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ - ค่านิยมสถานะทางสังคม ค่านิยมเรื่องอำนาจ - ความสัมพันธ์กับเครือข่าย
ทินพันธ์ นาคะตะ อ่างถึงใน ทิพาพร พิม	- การอบรมสั่งสอนทางการเมือง
พิสุทธิ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี	- ลักษณะนิสัยของนักการเมือง
ทิพาพร พิมพิสุทธิ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี	- ความรู้ความสามารถพิเศษ - มีประสบการณ์ทางการเมือง

๒.๑.๕ ลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม

ลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม ศึกษาในส่วนของภูมิหลัง ประวัติที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และมีบุคลิกภาพที่ดี ทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะทางการเมือง ทักษะการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ทักษะการทำให้ผู้ฟังจดจำในเนื้อหา ทักษะการทำให้ผู้ฟังจดจำจุดยืนและทักษะการโน้มน้าวใจคน และความเป็นผู้นำทางการเมือง การปฏิบัติตนไม่ละเมิดกฎหมายและจริยธรรม การเปิดเผยการกระทำต่อสาธารณะ การทำงานเพื่อส่วนรวม และการรับฟังเรื่องราวของประชาชน

ลักษณะทางวัฒนธรรมทางการเมืองไทยว่ามีลักษณะ ดังนี้ คือ ๑) ความยึดมั่นในตัวบุคคล มากกว่าหลักการหรือเหตุผล ๒) ความยกย่องผู้ที่มีความรู้หรือมีเกียรติสูง ๓) ความเคารพและคล้อยตามผู้มีวัยวุฒิสูง ๔) ความนิยมเรื่องเงินคือแก้วสารพัดนึก เงินซื้อได้ทุกอย่าง และเงินคือพระเจ้า ๕) ความรักความอิสระ ๖) ความนิยมในอำนาจเป็นลักษณะอำนาจนิยม ๗) ความเชื่อในโชคกลางของคลังและไสยศาสตร์ ๘) ความนิยมการเล่นพรรคเล่นพวก ๙) เฉื่อยชาและความไม่กระตือรือร้นทางการเมือง ๑๐) นิยมระบบเจ้านาย กับลูกน้อง ๑๑) มีการจัดลำดับฐานะในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ๑๒) ยึดมั่นในประเพณีดั้งเดิม ๑๓) ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกแง่ร้าย ขาดความไว้วางใจผู้อื่น และ ๑๔) รักสงบและประนีประนอม^{๑๓}

ค่านิยมทางการเมืองนั้นญาติและระบบอุปถัมภ์มีบทบาทมาก บุญคุณต้องทดแทน ใครเคยช่วยต้องตอบแทน เงินเนรมิตได้ทุกอย่าง ถ้าใครให้เงินส่วนใหญ่จะรับ รับเงินแล้วส่วนใหญ่จะลงคะแนนให้ นอกจากเป็นการตอบแทนแล้ว คิดว่าเลือกใครก็มีค่าเท่ากัน และกลัวถูกเขี่ยออกหลังจะเกิดอันตรายกับตัวเองและครอบครัว มีส่วนน้อยที่ไม่รับเงินจะตัดสินใจเลือกตั้งโดยพิจารณา จาก

^{๑๓} กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย, “สรุปข้อมูล อปท. ทั่วประเทศ”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp> [๒๑ มกราคม ๒๕๖๔].

ความดีจากประวัติ การเข้าหาประชาชน กินโกงบ้างไม่เป็นไร พุดแล้วทำได้บ้างไม่ได้บ้างก็ไม่เป็นไร แต่ขอให้มีความน่าเชื่อถือ มีแนวทางการทำงาน ตั้งใจมุ่งมั่นใจถึง ใจนักเลง กล้าได้กล้าเสีย มนุษย์สัมพันธ์ดี ระดับชาติเลือกพรรค ระดับท้องถิ่นเลือกบุคคล

จากระบบโครงสร้างของการปกครองของประเทศไทยทำให้ตัวแทนของประชาชนหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในส่วนต่างๆ ผู้นำทางการเมืองนั้นมีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะของผู้นำที่ดีว่าขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ ๖ ประการ ดังนี้ คือ ๑) คุณลักษณะทางร่างกาย (Physical characteristics) ๒) คุณลักษณะด้านภูมิหลังทางสังคม (Social background) ประกอบด้วย การศึกษา (Education) สถานภาพทางสังคม (Social status) และการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม (Mobility) ๓) คุณลักษณะด้านสติปัญญา และความสามารถ (Intelligence and ability) ผู้นำที่มีความรู้ (Knowledge) มีดุลพินิจ (Judgment) มีทักษะในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ปฏิภาณไหวพริบดี ๔) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพประกอบด้วย การมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) มีความซื่อสัตย์ (Integrity) อดทนต่อความเครียด (Tolerance of stress) การควบคุมอารมณ์ได้ดี (Emotional control) มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) ความตื่นตัว (Alertness) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Original, originality) มีความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) เป็นคนเปิดเผยไม่เก็บตัว (Extroversion) ๕) คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task-related characteristic) ประกอบด้วย ความขยัน หมั่นเพียร (Drive to achieve) ความรับผิดชอบ (Responsibility) การไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค (Persistence against obstacle) ๖) คุณลักษณะทางสังคม (Social characteristics) ประกอบด้วย ความนิยมแพร่หลาย (Popularity) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) มีเสน่ห์ดึงดูด (Attractiveness) ความร่วมมือ (Cooperativeness) ชอบสังคม (Social participation) นักการทูต (Diplomacy)

ผู้นำในสังคมไทยเป็นแกนกลางขององค์การทางสังคมการเมืองแทบทุกประเภทตั้งแต่กลุ่มผลประโยชน์เล็กๆ ไปจนถึงองค์การการเมืองขนาดใหญ่ อำนาจภายในกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำในการพิจารณาตนเอง ให้เป็นที่ประจักษ์ว่า เป็นผู้นำที่มีศักยภาพในการนำ มีความรับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าของกลุ่ม คุณลักษณะของผู้นำที่ดี คือ บุคคลที่รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการ และอะไรคือสิ่งที่ถูกและผิด และมีวิธีการอะไรที่จะนำคนอื่น ๆ ให้เชื่อฟังและปฏิบัติตาม รวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ที่สามารถหาทางเลือกและโอกาสในการแก้ไขปัญหา และทำให้หน่วยงานนั้นๆ ก้าวหน้าไปได้ด้วยดี ผู้นำจึงเป็นผู้ใช้อำนาจและให้ความช่วยเหลือผู้อื่นในเวลาเดียวกัน^{๑๔}

^{๑๔} สนธิ บุญยรัตกลิน, “การศึกษาคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้นำทางการเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีความเห็นของชาวกรุงเทพมหานคร”, รายงานวิชาการส่วนบุคคล, (หลักสูตรการพัฒนากาเมืองและการเลือกตั้งระดับสูงรุ่นที่ ๑, ๒๕๕๒).

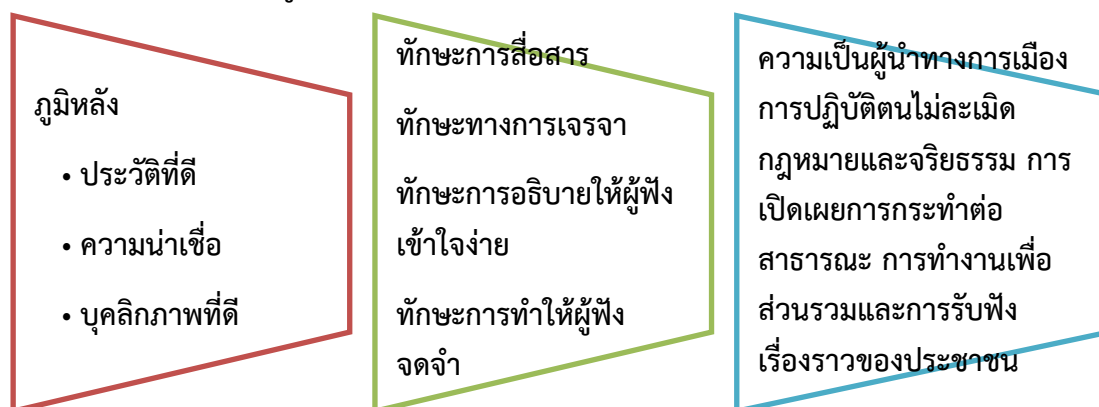
ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait leadership theory) ลักษณะที่สำคัญของผู้นำแต่ละคนมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น ลักษณะประจำตัวที่แสดงออกทางพฤติกรรม อุปนิสัย ให้ผู้อื่นเห็นคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General personality traits) เป็นคุณลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้จากทั้งภายในและภายนอก สัมพันธ์กับความสำเร็จ ความพึงพอใจทั้งชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัว^{๑๕} ดังนี้ คือ ๑) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) เป็นการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ในลักษณะที่มีความสงบและเป็นผู้นำที่ดีแม้จะอยู่ภายใต้ภาวะแรงกดดันและภาวะวิกฤต ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างแท้จริง สามารถสังเกตได้จากคำพูดที่จริงจัง การรักษาอาการปฏิกิริยาที่ดี และการแสดงท่าทีที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ๒) ความอ่อนน้อมถ่อมตัว (Humility) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ผู้นำทุกคนควรมีภายในตนเอง เพราะความอ่อนน้อมถ่อมตัวจะช่วยให้รู้ว่าจะอะไรควรทำ และอะไรไม่ควรทำในแต่ละเวลาและสถานการณ์ ให้เกียรติผู้อื่น ไม่โอ้อวด และใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสมกับสมาชิก ๓) ความไว้วางใจ (Trustworthiness) คือการเป็นบุคคลที่เชื่อถือแก่ผู้อื่น ผู้นำต้องทำให้สมาชิกได้เห็นถึงความมั่นคงทางอารมณ์ มีเหตุผล และมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ จึงจะสามารถก่อให้เกิดความไว้วางใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ๔) ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (Authenticity) ผู้นำที่ประสบความสำเร็จต้องเป็นคนซื่อสัตย์ รักษาความสัตย์ เป็นคนทำงานอย่างโปร่งใส มีความชัดเจนที่คนอื่นยอมรับ และมีจริยธรรมเป็นที่พึ่งให้กับบุคคลอื่นได้ ๕) การเป็นบุคคลที่เปิดเผย (Extraversion) เป็นบุคลิกภาพที่มีการแสดงออกที่เด่นชัดในสังคม ทำให้บุคคลอื่นเกิดความสบายใจและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น สามารถสร้างพลังกลุ่มและสร้างทีมงานได้ดี ๖) การแสดงออกที่เหมาะสม (Assertiveness) เป็นการแสดงออกทางความคิด ความรู้ สึก ทศนคติ ความกระตือรือร้นที่เหมาะสมตามเวลา สถานที่และบุคคล ๗) ความอบอุ่นและเอื้ออาทร (Enthusiasm optimism and warmth) ความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี และความอบอุ่นเอื้ออาทร เป็นการแสดงทางออกที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเต็มใจและตั้งใจ สามารถจูงใจให้เกิดพฤติกรรมการทำงานร่วมกันและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก ๘) มีอารมณ์ขัน (Sense of humor) เป็นการแสดงออกว่าเป็นคนอารมณ์ดี ช่วยลดความตึงเครียด ความน่าเบื่อหน่าย

ทฤษฎีลักษณะของผู้นำทางการเมือง มีดังนี้ คือ ๑) ผู้นำทางการเมืองผู้นั้นจะต้องมีความต้องการที่จะเป็นผู้นำทางการเมือง ๒) ผู้นำทางการเมืองต้องมีความชาญฉลาดในทางการเมือง (Political acumen) ๓) บุคลิกของผู้นำทางการเมืองจะต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีลักษณะเป็นผู้นำ ๔) ผู้นำทางการเมืองต้องมีความรู้ความสามารถในระดับหนึ่ง ๕) ผู้นำทางการเมืองจะต้องมีความกล้า

^{๑๕} Deborah J. Barrett, **Leadership communication**, (Singapore: McGraw-Hill Education, 2014).

หาย เด็ดขาดในการตัดสินใจ บนพื้นฐานของความถูกต้องตามหลักนิติธรรม^{๑๖} ในส่วนของ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบความสามารถพิเศษ (Charismatic leadership) มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการสื่อสารได้ดี มีความสามารถทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ มีความสามารถทำให้สมาชิกในกลุ่มการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางที่จะนำไปสู่ทางปฏิบัติ

ลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบทฤษฎีลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม

ตารางที่ ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญของลักษณะของผู้นำทางการเมืองเพื่อสร้างความนิยม

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย	๑) คุณลักษณะทางร่างกาย ๒) คุณลักษณะด้านภูมิหลังทางสังคม ๓) คุณลักษณะด้านสติปัญญา และความสามารถ ๔) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ๕) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ๖) คุณลักษณะทางสังคม
สนธิ บุญยรัตกลิน	คุณลักษณะของผู้นำที่ดี คือ บุคคลที่รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่เขาต้องการ และมีวิธีการอะไรที่จะนำคนอื่น ๆ ให้เชื่อฟังและปฏิบัติตาม รวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ
Deborah J. Barrett.	กลยุทธ์ในการสื่อสารของผู้นำจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจน การกำหนดกลยุทธ์ การวิเคราะห์ผู้รับสาร และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

^{๑๖} ลิขิต ธีรเวคิน, วิวัฒนาการเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐).

๒.๑.๖ การสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองภายในประเทศ และต่างประเทศ

พัฒนาการทางการเมืองที่เกิดขึ้นในหลายๆ ประเทศได้เน้นกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ให้กับพรรคการเมืองและผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ภาพลักษณ์ทางการเมือง (politics of image) ของนักการเมือง/นักบริหาร ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและแยกไม่ออกจากความเชื่อถือของสังคมที่มีต่อตัวตนของบุคคลในสาขาต่างๆ ซึ่งในอดีตอันเป็นช่วงเวลาของการต่อสู้ทางการเมืองในคาบเกี่ยวของสงครามเย็น (Cold War) โดยการสร้างความชอบธรรมในการช่วงชิงอำนาจรัฐไม่ว่าจะเป็นฝ่ายคณะราษฎรหรือคณะทหาร และในสถานการณ์ปัจจุบันการต่อสู้ในเวทีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร/ส.ส./รัฐบาล การสร้างภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ของผู้สมัครฯ ดำเนินไปอย่างเข้มข้น ดังจะพบว่าผู้สมัครฯ ทุกคน/ทุกพรรคต่างเข้าร่วม/ออกรายการทีวี/ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนแขนงต่างๆ อย่างมากมายไม่เว้นในแต่ละวัน ทั้งนี้แม้แต่ประเทศแม่แบบประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกา ความสำคัญ/อิทธิพลของสื่อที่มีต่อนักการเมืองก็ดำเนินการอย่างเข้มข้นเช่นกัน ดังจะพบว่าผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีทุกคนจะต้องทำการช่วงชิงการนำในการเสนอภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนจึงจะสามารถได้รับความไว้วางใจและได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในที่สุด ทั้งนี้ในช่วงของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเริ่มตั้งการประกาศตัวลงสมัครแข่งขัน ผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีแต่ละคนจะต้องมีทีมงานในการวางแผนการดำเนินงานหาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นระบบและมีวิธีการวิเคราะห์ผลดีผลเสีย จุดอ่อนจุดแข็งของผู้สมัคร/คู่แข่งรวมถึงตนเอง และมีการสำรวจคะแนนความนิยมว่าในช่วงเวลาต่างๆ นั้นตนเองได้รับความนิยมจากประชาชนมากน้อยแค่ไหน ก่อนที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขความเพี้ยนพลาในการทำงานต่อไป

การสร้างภาพทางการเมือง (Political Marketing) ถือกำเนิดในยุคของนโปเลียน โบนาปาร์ต ซึ่งนำมาใช้ในการทำสงครามกับอียิปต์ใน ค.ศ. ๑๗๘๙ และยุคของ Joseph Goebbels ผู้นำของเยอรมันที่นำมาใช้สร้างชาตินิยม และการสร้างคำขวัญปลุกของฮิตเลอร์ ต่อมาเริ่มมีการใช้เทคนิคสมัยใหม่เพื่อสร้างภาพทางการเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกาในการชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของ Eisenhower ค.ศ. ๑๙๕๒ ผ่านการใช้สโลแกนหาเสียงที่มีข้อความว่า "I like Ike" ซึ่งเป็นเทคนิคทางการตลาดหรือการขายสินค้ามาใช้ในวงการเมืองอย่างเต็มตัวและกลายเป็นเครื่องมือใหม่ของนักการเมืองและพรรคการเมืองในการนำมาเป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสารกับผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนมาก เช่นเดียวกันประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี ซึ่งนำมาใช้สร้างภาพพจน์ความเป็นอเมริกันรุ่นใหม่ที่รักครอบครัว เช่น การนำเสนอภาพลูกเล็กๆนั่งเล่นในห้องทำงานของทำเนียบขาว และพ่อนั่งงานบนโต๊ะและเป็นกระแสนิยมอย่างมากมายต่อตัวจอห์น เอฟ.เคนเนดี นอกจากนี้ตัวอย่างของการสร้างภาพลักษณ์หรือการนำเสนอตัวตนเพื่อให้เป็นที่น่าสนใจของประชาชนของผู้บริหารในทางการเมืองที่ค่อนข้างชัดเจนพบในสังคมอย่างอเมริกาและโลกตะวันตก ซึ่งมีอยู่ทุกระดับไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมือง ดารานักแสดงและนักร้อง อาทิกิจกรรมของประธานาธิบดีจอห์น

ดับเบิล ยู บุษ ซึ่งชูภาพลักษณะความชื่นชอบในเพลงของ แวน มอริสัน ในขณะที่ จอห์น แมคเคน ซึ่งชอบในตัวของเธอ ซิเนสต้า และอย่าง อังกอร์ ก็พยายามนำเสนอภาพผ่านทีวีและตากล้องในความ เป็นครอบครัวที่อบอุ่นด้วยการหอมแก้มภรรยา เช่นเดียวกันกับอดีตนายกรัฐมนตรีนีโตนี แบลร์ ของ อังกฤษ นำเสนอตัวตนผ่านสื่อสาธารณะด้วยการให้คณะนักร้อง นักดนตรีอย่าง โนเอล กัลลาเกอร์ แห่งวงโอเอซิส เข้าพบ/ร่วมดื่มกิน/สังสรรค์ในทำเทียบบริบาล^{๑๗}

สำหรับประเทศในแถบเอเชียก็เช่นเดียวกัน การเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงที่ได้รับการยกย่องผ่านสื่อต่างๆ ทำให้ต้นทุนในการเข้าสู่สนามการเมืองได้ง่ายกว่าบุคคลทั่วไป กรณีนายโจเซฟ เอสตราดา อดีตนายกรัฐมนตรีนครอินโดนีเซียถือเป็นตัวอย่างของดารานักแสดงชั้นนำของประเทศ ที่ประสบความสำเร็จในการเข้าสู่สนามการเมืองและขึ้นสู่ตำแหน่งสูงสุดในฐานะผู้นำประเทศ และถือเป็นผู้ที่สามารถสร้างสีสันและบทบาททางการเมืองได้ในระดับหนึ่ง ความสำเร็จทางการเมืองของนายโจเซฟ เอสตราดา ถูกนำเสนอผ่านบทบาทของพระเอกหรือฮีโร่ (Hero) ในฐานะดาราขวัญใจประชาชนระดับล่างที่สามารถต่อสู้กับผู้ร้ายในโลกภาพยนตร์และสามารถนำความสามารถจากบทบาทดังกล่าวมาทำให้เป็นจริงได้ในฐานะผู้นำประเทศ อย่างไรก็ตามความล้มเหลวในฐานะประธานาธิบดีของประเทศก็กลายเป็นคมดาบที่หันกลับมาทิ่มแทงตัวเขาเองอย่างเจ็บปวดเมื่อประชาชนต่อต้านและประท้วงเขาอย่างรุนแรงและนำมาสู่การก้าวลงจากตำแหน่งในเวลาอันสั้นพร้อมๆ กับการถูกดำเนินคดีการทุจริตคอร์รัปชันในเวลาต่อมา ในขณะที่บทบาทของนางอีเมลดา มาร์กอส ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของผู้มีบทบาททางการเมืองคนสำคัญของประเทศฟิลิปปินส์ แม้ว่าจะมีบทบาทข้างหลังในฐานะที่ภริยาอดีตประธานาธิบดีมาร์กอส ซึ่งเป็นบุคคลที่ครองอำนาจทางการเมืองของฟิลิปปินส์ยาวนานกว่า ๒๐ ปี แต่ความสำเร็จทางการเมืองของมาร์กอส คือภาพลักษณ์ของการเป็นผู้นำประชาชนในการต่อสู้กับปัญหาความยากจนของประชาชนทั้งประเทศผ่านนโยบายที่มุ่งเน้นพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นประเทศที่ทันสมัยและพัฒนาอย่างเท่าเทียมประเทศตะวันตก^{๑๘}

กรณีประเทศสิงคโปร์ นับตั้งแต่มีการเลือกตั้งครั้งแรกหลังจากได้รับเอกราชนั้น มีเพียงพรรคการเมืองเดียวคือพรรคกิจประชา(P A P : People' Action Party) เท่านั้น ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองในสภาว่าสามทศวรรษ โดยมีผู้นำประเทศเพียงคนเดียวคือ ลีควงยูภายหลังนายลีจิ้งยอกลงจากตำแหน่งเพราะบริหารประเทศมานาน แล้วสืบทอดอำนาจให้ คนสนิท

^{๑๗} ฌูฟงส์ บุญเหลือ, *นักการเมืองถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๖), หน้า ๔๑.

^{๑๘} สีดดา เจตีย์ และอุษณีย์ ฉัตรานนท์, *ฟิลิปปินส์ : จากประชาธิปไตยไปสู่เผด็จการในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองในเอเชียอาคเนย์, โครงการศึกษาพิเศษทางด้านเอเชียอาคเนย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, ๒๕๑๘), หน้า ๑๐๒-๑๑๒.*

คือโก๊ะ จัก ตง ซึ่งนายสิทธิ์มีบทบาทในการบริหารอยู่ในตำแหน่งรัฐมนตรีอาวุโส โก๊ะ จัก ตง ก็ดำเนินนโยบายใน แนวทางสานต่อทางการเมืองจาก ลี กวนยู เช่นเดิม ในปัจจุบัน การเมืองการปกครองสิงคโปร์นั้นถือได้ว่าเป็นประเทศที่มี ระบบการเมืองที่ค่อนข้างมีเสถียรภาพมากเป็นลำดับต้นๆ ของโลกเลยก็ได้ เพราะระบบการเมืองสามารถดำเนินไปได้อย่างมี ระบบระเบียบ ไม่มีการแทรกแซงจากอำนาจนอกระบบเช่นการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย กันเองในหลายๆประเทศ เสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาลสิงคโปร์เกิดจากการที่สิงคโปร์มีรัฐบาลพรรค เดียวครองอำนาจมาเป็นเวลานานมาก จน ชัยชนะที่อยู่ในอำนาจทางการเมืองสิงคโปร์นั้นกระจุกอยู่กับกลุ่มคนเพียง กลุ่มเดียว พรรค PAP ของอดีตประธานาธิบดีสิงคโปร์ มีบทบาทอย่างมากทางการเมืองตั้งแต่ยุคการ เรียกร้องเอกราชจนถึงปัจจุบันที่มีนาย ลีเซียน ลุง บุตรของ นายลีกวน ยู มี อำนาจทางการเมืองจากการเลือกตั้ง

คำถามที่สำคัญในการเมืองสิงคโปร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการเข้าใจการเมืองและความสัมพันธ์ทางอำนาจ การ เปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจอื่นๆ คือทำไมคนสิงคโปร์จึงยินยอมยอมรับต่ออำนาจของพรรค PAP เพราะถ้าย้อนกลับไปดู หนทางทางการเมืองภายในประเทศ เราจะพบการใช้อำนาจของรัฐอย่างเด็ดขาดในการควบคุม สิทธิ เสรีภาพของพลเมือง อย่างเข้มข้น แล้วโยพลเมืองสิงคโปร์จึงนิยมในการเลือกพรรค PAP เรื่อยมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน จนชั้นนำทางการเมือง การปกครองของสิงคโปร์ใช้วิธีการเชิงรูปธรรมและนามธรรม อย่างไรก็ตามในการควบคุม ครอบงำการเมืองสิงคโปร์ รวมทั้งสภาพ การต่อสู้ของการเมืองในภาคประชาสังคมของสิงคโปร์เองที่ไม่ขึ้นชอบวิธีการควบคุม ครอบงำทางอำนาจ ความคิดของ คน ชัยนำสิงคโปร์ถึงวิธีการทั้งทางตรงและทางอ้อม ปกปิดและเปิดเผย ต่ออำนาจ ของชนชั้นนำทางการเมืองสิงคโปร์รวมทั้งการ ทำความเข้าใจและเพื่อการคาดเดาอนาคตการเมืองการปกครองของสิงคโปร์

ในเรื่องของชนชั้นนำในการเมืองสิงคโปร์นั้น เราจะพบว่าการเมืองสิงคโปร์ตั้งแต่การได้รับเอกราช นายลีกวน ยูผู้นำ พรรคกิจประชา (P A P) มีบทบาทอย่างมากในฐานะที่สามารถเข้ามาครอบงำอำนาจทางการเมืองได้อย่างยาวนาน ลีกวนยู นา สิงคโปร์เข้าร่วมกับมาเลเซียใน การเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ แต่คนมาเลย์ค่อนข้างเหยียดหยามคนสิงคโปร์ หลังรวมกันได้ สองปีลีกวนยูก็แยกสิงคโปร์ออกจากมาเลเซียแล้วมุ่งมั่นพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เสรีกาจัดผู้คิดต่างทางการเมือง เช่น นักเคลื่อนไหวฝ่ายซ้าย คอมมิวนิสต์

การทำความเข้าใจชนชั้นนำของสิงคโปร์นั้นอาจศึกษาได้แนวคิดของ Max Weber ในเรื่องการอธิบายลักษณะอำนาจ ชอบธรรมของชนชั้นนำสิงคโปร์ที่จะปกครองนั้น เวเบอร์ กลั่นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ออกมาเป็นตัวแบบบริสุทธิ์ของการ ครอบงำ สามแบบหลัก คือ ๑.แบบจารีต (Traditional) เช่นผู้อาวุโสเป็นใหญ่ แบบพ่อปกครองลูก เป็นต้น ๒.แบบบุญบาริ ส่วนตัว (Charismatic) คือการที่ เชื่อว่าผู้ปกครองมีความพิเศษเหนือคนธรรมดา และ ๓. แบบที่ต้องอาศัย

กฎหมายที่มีเหตุผล (Rational-Legal) หรือระบบการปกครองสมัยใหม่เน้นราชการเป็นตัวจักรในการดาเนินการปกครองภายใต้ขอบเขตอำนาจ หน้าที่อันจำกัด มีกฎหมายกำหนด อีกหนึ่งแนวคิดที่สำคัญสำหรับชนชั้นนำทางการเมืองสิงคโปร์ คือ C.Wright Mills ที่ได้เสนอความคิดของเขาเกี่ยวกับการศึกษาชนชั้นนำทางการเมืองในหนังสือ The Power Elite Mills เสนอว่าการจัดองค์กรทาง สังคมในสหรัฐอเมริกาจะมีแต่คนในแวดวงระดับสูง เช่นนักการเมือง ข้าราชการระดับสูง ผู้นำกองทัพ และผู้บริหารบริษัท ใหญ่ๆ เป็นต้น ที่สถาปนาตนเองเป็นกลุ่มชนชั้นนำในอำนาจ และควบคุมการดาเนินงานของรัฐ คนเหล่านี้มักมาจากพื้นฐาน ทางสังคมและการศึกษาใกล้เคียงกัน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวมาเป็นเวลายาวนาน

ในสังคมการเมืองสิงคโปร์นั้น หลังนายลีลงจากตำแหน่งได้สืบทอดอำนาจผ่าน โก๊ะ จ๊ก ตง ลีควงยูมีความน่าสนใจในแง่ที่ว่าผู้นำเพียงไม่กี่คนในเอเชียที่ยอมลงจากอำนาจโดยสมัครใจเมื่อถึงเวลาอันควร การเปลี่ยนตัวนายกเป็นไปอย่าง ราบรื่นและเรียบร้อย เนื่องจากการเตรียมการเป็น อย่างดีไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีสำหรับการสืบทอดอำนาจจากผู้นำทางการเมืองรุ่นแรกไปสู่ผู้นำทางการเมืองรุ่นที่สอง ลักษณะการสรรหาผู้นำทางการเมืองในสิงคโปร์นั้น พบว่า ผู้นำรุ่นอาวุโสของพรรคกิจ ประชาจะเสาะหาบุคคลที่มีความรู้ มีการศึกษาสูง มีความสามารถและมีความประพฤติดีเข้ามาเป็น สมาชิกพรรค แล้วส่งลง สมัครรับเลือกตั้ง ตลอดจนฝึกฝนสมาชิกรุ่นหลังให้ทำหน้าที่ สมาชิกรัฐสภาที่ ดีนายลีได้ประกาศก่อนหน้า

การลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึงสองปีให้ทุกคนรู้ว่า นายโก๊ะ จ๊ก ตง จะเป็น นายกรัฐมนตรีคนถัดไป ชนชั้น นำในสังคมการเมืองสิงคโปร์จึงมีอำนาจอันชอบธรรมจากประชาชน จากการ ต่อสู้เพื่อเอกราชและการสร้างความมั่งคั่งทาง เศรษฐกิจ อย่างมีเสถียรภาพ ความจำเป็นทาง เศรษฐกิจของพลเมืองสิงคโปร์ที่ต้องการการเมืองที่มีความมั่นคง เพราะจากการ เป็นชาติที่มีปัญหา จากสภาพสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติที่ยังถูกโอบล้อมด้วยประเทศใหญ่ชนชั้นนำทาง การเมือง สิงคโปร์จึงถูกผูกขาดอำนาจอยู่เพียงคนกลุ่มเดียว^{๑๔}

การต่อสู้ทางการเมืองของประเทศฟิลิปปินส์ สามารถอธิบายถึงสถานการณ์เป็นที่บุคคลที่มีชื่อเสียงทางสังคมโดยมีพื้นฐานจากครอบครัวต่อความสำเร็จทางการเมืองได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะ การก้าวเข้าสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีนางคอราซอน อากวีโน โดยมาจากกรณีที่น่ายอากวีโน ผู้เป็นบิดา ถูกลอบสังหารในขณะที่กำลังก้าวลงจากสนามบินแห่งชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากการมีบทบาททาง การเมืองในฐานะผู้นำฝ่ายค้านที่มีอิทธิพลในระดับสูง จนสามารถคานอำนาจต่ออดีตนายกรัฐมนตรี มาร์กอสได้ ทั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อนายอากวีโน (Bengino Aquino Jr.) ทั้งๆ ที่มีฐานะเป็นวุฒิสมาชิก

^{๑๔} วรวิทย์ ไชยทอง, การเมืองการปกครองประเทศสิงคโปร์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.lib.lpru.ac.th/asean/document/singapore/SingaporeGovernment.pdf?fbclid=IwAR1oHF6sEvLe0q_HTRnO8B8kSFNDR7bgD1U_7q5YwvREGA1i8eEZHFdtAhw [๒๘ เมษายน ๒๕๖๔].

และสมาชิกคนสำคัญของพรรคฝ่ายค้านจะต้องลี้ภัยออกนอกประเทศ และเพื่อความมั่นคงในการรักษาอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ทำให้ภายหลังการประกาศกฎอัยการศึกใน ค.ศ.๑๙๗๒ ของรัฐบาลประธานาธิบดี มาร์กอส สั่งปิด/ควบคุมการสื่อสารทั้งหมด หนังสือพิมพ์ วิทยุถูกสั่งปิดและดำเนินการจับกุมฝ่ายตรงข้ามจำนวนมากนอกจากนายอาควิโนแล้วยังประกอบด้วยบุคคลสำคัญอื่นๆ อาทิ วุฒิสภาชิก Jose Dioko และ Ramon Mitra, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร Jose Alberto, Jose Linger, Rogue Ablan และ Carlos Imperial, ผู้ว่าราชการจังหวัด Nureva Ecija นาย Eduardo Joson ผู้ว่าราชการจังหวัด Cavite นาย Lino Bocalan บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ โฆเซกวิทญ นักข่าวข้าราชการศาลนายทศมนตรี ๓๖ คน ในขณะที่อนุญาตให้หนังสือพิมพ์ Daily Express และโทรทัศน์ของรัฐบาลที่มีสายสัมพันธ์กับรัฐบาลดำเนินการต่อไป และมาร์กอสได้ใช้สื่อดังกล่าวในการนำเสนอโครงการและแผนการสร้างสังคมใหม่ (New Society)ต่อประชาชน^{๒๐}

กรณีของประเทศสหภาพพม่า ถือว่ามีความแตกต่างและมีลักษณะเฉพาะด้านออกไปอีกลักษณะหนึ่ง เพราะการมีบทบาททางการเมืองของคณะนายทหารที่ยึดกุมอำนาจมาเป็นเวลาที่ยาวนาน ทำให้คนกลุ่มอื่น ๆ ไม่อาจบทบาททางการเมืองได้เหตุผลดังกล่าวทำให้นางองซาน ซูจี ซึ่งมีภาพลักษณ์เป็นนักต่อสู้ทางการเมืองที่ถือว่าโดดเด่นมากที่สุดที่สามารถต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทหารได้ ไม่สามารถเข้าไปมีบทบาท/ที่ยืนในเวทีการเมือง (การเป็นรัฐบาล) ในทางตรงกันข้าม กับถูกรัฐบาลทหารสั่งควบคุมความเคลื่อนไหว โดยจำกัดพื้นที่ด้วยการให้อยู่แต่ภายในบริเวณบ้านพักเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี แม้ว่าจะก่อนหน้านี้จะสามารถนำพรรคร่วมฝ่ายค้านลงสู่สนามเลือกตั้งและประสพชัยชนะในการเลือกตั้งก็ตาม ภาพลักษณ์ทางการเมืองของนางองซาน ซูจี จึงเป็นได้เพียงเฉพาะนักต่อสู้ที่สถานภาพเป็นผู้นำฝ่ายค้านนอกสภาให้กับแนวร่วมต่อต้านรัฐบาลทหารพม่ามากกว่าการมีบทบาททางการเมืองในฐานะนักการเมืองที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างเป็นทางการ

กรณีของประเทศกัมพูชา การเข้าสู่สนามการเมืองของบุคคลทั่วไป อาจมีความแตกต่างในลักษณะพิเศษ ด้วยภูมิหลังด้านประวัติศาสตร์ของชาติที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ ประกอบด้วยการมีสถาบันกษัตริย์ และการผ่านเหตุการณ์ต่อสู้ในสงครามเย็น ซึ่งเป็นสงครามตัวแทนระหว่างระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยและระบอบคอมมิวนิสต์ ภายใต้ความขัดแย้งทางการระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกาและอดีตประเทศสหภาพโซเวียตซึ่งมีช่วงระยะเวลาที่ยาวนาน อีกทั้งยังต่อเนื่องด้วยการต่อสู้กันเองระหว่างผู้นำของกัมพูชาระหว่างรัฐบาลพลพตและกลุ่มเฮง สัมริน ซึ่งส่งผลเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศ เกิดสงครามภายในประเทศที่เรียกว่า “สงครามกลางเมือง” (The killing field) ในขณะที่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ผู้นำ/รัฐบาลต้องมาจากการเลือกตั้งได้เริ่มต้นในช่วงปลายทศวรรษที่ ๙๐ พร้อมๆ กับการลดบทบาททางการเมืองการบริหารของระบอบกษัตริย์ไปโดยแทบสิ้นเชิง โดยบรรดาเหล่าราชวงศ์ชั้นสูงได้เข้าสู่สนามเลือกตั้งแข่งขันกับผู้นำประชาชนในกลุ่มต่างๆ เพื่อรักษา

^{๒๐} อ่างแล้ว หน้า ๑๓๒-๑๓๓.

ฐานอำนาจของระบอบกษัตริย์ แต่ต่อมาภายหลังระบอบกษัตริย์ได้เสื่อมความนิยมในทางการเมือง ทำให้กษัตริย์สิ้นหน้ต้องสละราชบัลลังก์และมีการเลือกกษัตริย์องค์ใหม่ขึ้นแทน^{๒๑}

สำหรับประเทศมาเลเซีย แม้ว่าจะปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย แต่กิจกรรมทางการเมืองในลักษณะต่างๆ อาทิ การนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อสารมวลชน การวิพากษ์วิจารณ์การเมืองในที่สาธารณะ รวมถึงการเขียนบทความในเชิงวิชาการจากคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ก็มีโอกาสเป็นไปได้โดยง่ายเหมือนประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลากว่า ๒๐ ปีที่อยู่ภายใต้การดำรงนายกรัฐมนตรีของนายมหาธีร์ โมฮัมหมัด ซึ่งเป็นผู้นำรัฐบาลที่ครองเสียงข้างมากและสามารถควบคุมการบริหารงานประเทศได้ยาวนานที่สุดนับตั้งแต่ประเทศมาเลเซียได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษ ความเข้มแข็งและเข้มงวดในการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ทางการเมืองของมาเลเซียถูกควบคุมโดยกลไกของรัฐผ่านช่องทางในเชิงธุรกิจโฆษณา โดยหากนักข่าวและบริษัทหนังสือพิมพ์/สื่อนำเสนอข่าวสารที่กระทบกระเทือนหรืออาจเป็นอันตรายต่อรัฐบาลย่อมจะถูกตัดงบประมาณจากบริษัทเอกชนซึ่งรัฐบาลสนับสนุนอยู่ทางอ้อม การนำเสนอภาพลักษณ์ของนักการเมืองหน้าใหม่ที่อยู่ในแคนดิเดตหรือบุคคลสำคัญที่จะก้าวขึ้นสู่อำนาจแทนนายมหาธีร์ โมฮัมหมัด ภายหลังจากปรากฏข่าวสู่สาธารณชนต่ออนาคตทางการเมืองของนายมหาธีร์ที่จะอำลาตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้นายบัลดาวีร์ต้องประสบชะตากรรมทางการเมืองอย่างรุนแรงด้วยการถูกกล่าวหาและพิพากษาจำคุก ต้องต่อสู้ในชั้นศาลหลายปีกว่าจะชนะคดีกว่าจะสามารถเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้อีกครั้งในภายหลัง

การต่อสู้ทางการเมืองที่ปรากฏในเวทีการเมืองของประเทศต่างๆ ข้างต้น ได้ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการเข้าสู่เวทีทางการเมืองของบุคคลชั้นนำต่างๆ ในแต่ละประเทศมิได้ยึดติดหรืออิงอยู่กับประวัติและภูมิหลังแต่เพียงอย่างเดียวหากแต่มีองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการที่เป็นส่วนเสริมและเกื้อหนุนให้นักการเมืองหน้าใหม่ประสบความสำเร็จและล้มเหลวได้พอๆ กัน ทั้งนี้ในกระบวนการลงสู่เวทีทางการเมืองบรรดานักการเมืองมักจะมีคามพยายามอย่างมากในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสายตาประชาชน แต่ปัญหามักมีอยู่ว่าการลงทุนเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นเชิงบวกนั้นต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานหรือมีช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมจึงจะส่งผลให้ภาพลักษณ์เหล่านั้นเป็นที่ประทับใจหรือเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป

การสร้างภาพลักษณ์เชิงบวก (positive of image) มีองค์ประกอบมากมายหลายประการ ทั้งคุณสมบัติส่วนตัว อาทิ เรื่องของ วุฒิการศึกษา ผลงาน/ประสบการณ์การทำงาน การทำคุณประโยชน์ต่อสังคม รวมไปถึงบุคลิกเรื่องเสื้อผ้าทรงผมและการแต่งกาย การมีครอบครัวที่อบอุ่นให้การสนับสนุนในการทำงานการเมือง ล้วนเป็นองค์ประกอบเชิงบวกในขณะเดียวกันทุกคนต่างพยายามหลีกเลี่ยงภาพลักษณ์/ภาพพจน์ที่ไม่ดีของตน (negative of image) โดยพยายามปกปิดหรือมิให้ใคร

^{๒๑} อ่างแล้ว, หน้า ๔๕-๔๗

ได้มีโอกาสล่วงรู้ได้ ภาพลักษณ์เชิงบวกในยุคของการมีบทบาทของสื่อสารมวลชนหรือสารสนเทศ เช่นนี้ จึงมีการเสกสรรปั้นแต่งขึ้นด้วยทีมงานที่จะต้องคอยดูแลในกิจกรรมต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งการให้คำแนะนำปรึกษา/เสนอผ่านการพูดในที่ชุมชน หรือการปราศรัยหาเสียง การเดินการยกมือ หุ้มเสียงที่ต้องใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานที่ที่ปราศรัย ที่เป็นเสมือนรหัสหรือสัญลักษณ์ (symbolic) ที่สื่อความหมาย ทั้งเป็นลีลาท่าทางประกอบอันเร้าอารมณ์ชวนให้น่าฟังน่าติดตาม รวมไปถึงการติดตามตบตริงใจในความทรงจำตลอดไปอันเป็นสัญลักษณ์ของนักการเมืองแต่ละคน ดังภาพที่ปรากฏในลีลาทางการยกนิ้วหรือชูมือ หรือแม้กระทั่งภาพแสดงความใกล้ชิดฉันทพี่น้อง คนบ้านเดียวกัน กิน/รับประทานอาหารเหมือนกัน ทั้งผ้าขาวม้าคาดคางและพวงมาลัยคล้องคอมิปรากฏให้เห็นมายาวนานและมากขึ้นเมื่อครั้งการเลือกตั้งในพ.ศ. ๒๕๔๔ และต่อเนื่องเข้มข้นในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังจะพบว่าผู้สมัครแต่ละคนในภาพป้ายโฆษณาสรรพคุณของตนมีทั้งการใส่สูทหรือสวมชุดครุยที่แสดงถึงวิทยฐานะการศึกษาปรากฏภาพใบหน้าที่ยังมองในลักษณะเข้มแข็งดูต้นเพื่อแสดงถึงความเป็นคนตั้งใจจริงในการเอาการเอางานพร้อมเสมอกับการเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนในฐานะนักการเมืองอาชีพ

ความเป็นตัวตนของนักการเมืองมักนำเสนอภาพของความเป็นตัวแทนของสังคมในการตรวจสอบถ่วงดุลหรือตรวจตราสิ่งที่ทำให้ประชาชนเสียผลประโยชน์ด้วยการรักษาผลประโยชน์ของสังคม ผ่านการวิพากษ์วิจารณ์บทบาทฝ่ายตรงข้ามหรือแม้ในหลายกรณีก็วิพากษ์วิจารณ์พวกเขา/สมาชิกพรรคเดียวกันเอง จนเป็นที่รับรู้ของสาธารณะอยู่เสมอ ซึ่งการวิพากษ์วิจารณ์เหล่านี้เองที่ทำให้ให้นักการเมืองเหล่านั้นได้รับความสนใจจากสังคมหรือสื่อมวลชนและนำมาสู่การนำเสนอภาพของความเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยในการตัดสินใจเชิงนโยบายและรวมถึงการปฏิบัติในวงราชการ หลายครั้งการวิพากษ์วิจารณ์เหล่านี้นำไปสู่ความคิดเห็นที่ขัดแย้งและมักได้รับการโต้ตอบจากอีกฝ่ายซึ่งอาจมีน้อยบ้างและบางครั้งถึงขั้นที่รุนแรงและอาจกระทบไปถึงพรรคการเมืองที่ตนเองสังกัด และมีการนำเสนอภาพความเป็นไปได้ในสถานภาพหรือเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐ และหลายกรณีเช่นเดียวกันที่มีการเปิดการเจรจาทั้งโดยตรงและโดยอ้อมขอให้ยุติความขัดแย้งเหล่านั้นซึ่งความขัดแย้งที่ปรากฏมักทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพลี่ยงพล้ำทั้งสถานะทางการเมืองของตนต่อโอกาสก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมือง รวมไปถึงสถานภาพในพรรคเองก็มักสั่นคลอนแต่ในหลายกรณีหลายเหตุการณ์ก็มักมีการไกล่เกลี่ยกันลงตัวชนิดที่สังคมทั่วไปต้องกังขาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าว ซึ่งเป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นเสมอในเวทีการเมือง^{๒๒}

บทบาทของสื่อต่อภาพลักษณ์ของนักการเมืองหรือพรรคการเมือง รวมถึงผู้นำทางสังคม จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดขึ้นได้น้อยมากหากไม่มีการเผยแพร่ผ่านสื่อแขนงต่างๆ กล่าวคือสื่อถือเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความคิดหรือทัศนคติของนักการเมืองต่อประชาชน/ต่อสังคมว่า นักการเมือง/

^{๒๒} อ่างแล้ว, หน้า ๔๘-๔๙.

ผู้แทนฯ มีความคิด/อุดมการณ์ทางการเมืองอย่างไร การสื่อสารทางการเมือง (Mass media) ถือเป็นสิ่งสำคัญในระบบการเมือง ทั้งนี้ถือเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวระหว่างนักการเมืองหรือเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม เป็นเสมือน “ผู้ควบคุมทางสังคมอีกทอดหนึ่ง” (steering) และสามารถเป็นตัวชี้ให้ทราบว่า การพัฒนาสังคมประเทศดำเนินไปทิศทางใด ได้รับการตอบสนองจากประชาชนมากน้อยแค่ไหน

ตารางที่ ๒.๖ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญการสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองภายในประเทศ และต่างประเทศ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ณัฐพงศ์ บุญเหลือ	การสร้างภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ของผู้สมัครฯ ดำเนินไปอย่างเข้มข้น ดังจะพบว่าผู้สมัครฯ ทุกคน/ทุกพรรคต่างเข้าร่วม/ออกรายการทีวี/ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนแขนงต่างๆ อย่างมากมายไม่เว้นในแต่ละวัน ทั้งนี้แม้แต่ประเทศแม่แบบประชาธิปไตยอย่างสหรัฐอเมริกา
สีดา เจตีย์ และอุษณีย์ ฉัตรานนท์	ผู้นำทางสังคม จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดขึ้นได้น้อยมากหากไม่มีการเผยแพร่ผ่านสื่อแขนงต่างๆ กล่าวคือสื่อถือเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความคิดหรือทัศนคติของนักการเมืองต่อประชาชน/ต่อสังคมว่า นักการเมือง/ผู้แทนฯ มีความคิด/อุดมการณ์ทางการเมืองอย่างไร การสื่อสารทางการเมือง (Mass media) ถือเป็นสิ่งสำคัญในระบบการเมือง ทั้งนี้ถือเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวระหว่างนักการเมืองหรือเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม เป็นเสมือน “ผู้ควบคุมทางสังคมอีกทอดหนึ่ง”

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักการเมือง

๒.๒.๑ ความหมายและคุณสมบัติของนักการเมือง

นักการเมือง คือ ผู้นำทางการเมืองหรือบุคคลทางการเมือง (อังกฤษ: politician มาจากภาษากรีกโบราณ polis ที่แปลว่า "เมือง") เป็นบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะและการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งรวมผู้ดำรงตำแหน่งวินิจฉัยสั่งการในรัฐบาล และผู้ที่มุ่งดำรงตำแหน่งเหล่านั้น ไม่ว่าจะด้วยวิธีการเลือกตั้ง การสืบทอด รัฐประหาร การแต่งตั้ง การพิชิต หรือวิธีอื่น การเมืองไม่ใช่จำกัดอยู่เพียงวิธีการปกครองผ่านตำแหน่งสาธารณะเท่านั้น ตำแหน่งทางการเมืองอาจถืออยู่ในบริษัทก็ได้^{๒๓} ผู้ที่ปฏิบัติการทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเมืองพรรค (party politics) ผู้ดำรงหรือมุ่งดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ว่ามาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง และไม่ว่าอย่างเป็นทางการหรืออย่างอื่น ตำแหน่งนี้ได้ตั้งแต่ตำแหน่งท้องถิ่นไปจนถึงตำแหน่งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการของรัฐบาลระดับรัฐและชาติ^{๒๔} จึงเป็นบุคคลผู้ซึ่งยอมอุทิศชีวิตเพื่อรับใช้ประชาชนและประเทศชาติในด้านกิจกรรมทางการเมือง เพื่อยังความยุติธรรมและสันติให้แก่สังคม และพิทักษ์ผลประโยชน์พร้อมกับยังความสมบูรณ์พูนสุขให้แก่ประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโดยยึดอุดมคติว่า "เสียสละผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม" และ "เหนือสิ่งอื่นใดคือชาติและเหนือชาติคือมนุษยชาติ" ^{๒๕} นี่คือความหมายของนักการเมืองที่แท้จริง^{๒๕}

นักการเมืองที่มีความหมายแคบลงแล้วจะเห็นได้ว่ามีการให้ความหมายไว้หลายๆ ความเห็นเช่นกัน โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นฉบับล่าสุด ได้ให้ความหมายไว้ว่า “นักการเมือง น. ผู้ฝึกฝนในทางการเมือง, ผู้ที่ทำหน้าที่ทางการเมือง เช่น รัฐมนตรีสมาชิกสภา” ส่วน Cambridge Dictionary อธิบายว่า Politician – a member of a government or law-making organization (นักการเมืองสมาชิกของคณะรัฐบาลหรือขององค์การที่ตรากฎหมาย (ซึ่งก็คือสภานิติบัญญัติหรือรัฐสภานั้นเอง) จากคำนิยามเบื้องต้นสามารถขยายความให้เข้าใจได้โดยง่ายว่า “นักการเมืองคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ และการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งวินิจฉัยสั่งการในรัฐบาล ไม่ว่าจะด้วยวิธีการเลือกตั้ง การสืบทอด การรัฐประหาร การแต่งตั้ง หรือวิธีการอื่นใดและรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่ในการตรากฎหมายนั่นเอง”^{๒๖}

^{๒๓} วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, นักการเมือง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/นักการเมือง>, [๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๒๔} politician - Webster's "New World College Dictionary". Yourdictionary.com. 2013.

^{๒๕} suchest11@yahoo.com, นักการเมือง, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://kasoor0.tripod.com/html/pol05.html>, [๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๒๖} ชานาญ จันทร์เรือง, นักการเมืองคือใคร จะควบคุมได้อย่างไร, กรุงเทพธุรกิจ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/639780> [๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองเป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของประเทศ เพราะนักการเมืองเป็นบุคคลที่ประชาชนมอบอำนาจให้ทำหน้าที่แทนตน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักการเมืองจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเหมาะสมกับการได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเจ้าของอำนาจ สำหรับคุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี ได้มีนักวิชาการได้ให้ความเห็นไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

คุณสมบัติของการเป็นนักการเมืองที่ดี จะต้องมีความรู้ความเข้าใจสูง มีคุณวุฒิที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศชาติ มีคุณประโยชน์ ทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตื่นตระหนกน้อยเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์เฉพาะหน้า มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี มีลักษณะพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบเสมอต้นเสมอปลาย มีประวัติดี มีการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตที่โปร่งใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว มีความภาคภูมิใจในคุณงามความดี มีวาทีศิลป์ ไม่โกหก ไม่กลบเกลื่อน ไม่ปลิ้นปล้อน สามารถพูดจา สื่อสารได้ดีกับบุคคลในทุก ๆ ระดับ และที่สำคัญมีคุณธรรมจริยธรรมซื่อสัตย์จริงใจต่อประชาชนและประเทศชาติ^{๒๗}

ลักษณะนักการเมืองไทยที่พึงประสงค์ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปกครองและการบริหาร เข้าใจลึกซึ้งถึงปรัชญาการปกครองแบบประชาธิปไตย มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เป็นกว้างรับฟังความคิดเห็นหลาย ๆ ฝ่าย มีจริยธรรม ละมืศีลธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการเมือง ไม่ทำลายหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อุทิศชีวิตเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ ไม่น้อราษฎ์บังหลวง ไม่มองกอบโกยผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งอำนาจที่ครองอยู่^{๒๘}

จริยธรรมที่ถูกระงับให้กระทำถือว่าเป็นจริยธรรมขั้นต่ำ ดังที่ท่านวันมูหมัด นอร์มะทา ตั้งเกณฑ์จริยธรรมว่ามี ๓ ขั้น คือ

จริยธรรมขั้นแรก หรือขั้นต้น คือ การที่ไม่ทำความชั่วเพราะกฎหมายบังคับ เพราะกติกากำหนดเพราะกลัวคนจะเห็น คือถูกบังคับแล้วไม่ทำอย่างนี้ถือว่าเป็นจริยธรรมเบื้องต้น

จริยธรรมขั้นสอง คือ การทำความดีเพื่อให้มีความสุข ไม่ใช่โดนบังคับ แต่ทำแล้วรู้สึกมีความสุขถือว่าเป็นจริยธรรมขั้นสองเป็นการทำความดี การประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ตนเองนั้นมีความสุข สังคมมีความสุข คนอื่นมีความสุข ไม่ใช่เพราะถูกบังคับ เช่นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์

^{๒๗} เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, *อนาคตผู้นำการเมืองไทยในสองทศวรรษหน้า*, (กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมิเดียม, ๒๕๓๙), หน้า ๑๓๙-๑๔๙.

^{๒๘} ลิขิต ธีรเวคิน , *การเมืองการปกครอง*, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๓๔.

จริยธรรมขั้นที่สามเป็นขั้นที่สูง ได้แก่ การกระทำด้วยความบริสุทธิ์ใจไม่ต้องการเอาหน้าให้ทำบุญเจียบ ๆ ทำแล้วไม่แอบอ้าง เช่น ทำรายงานส่งอาจารย์ด้วยความมานะของตนเอง ได้เกรดด้วยความภูมิใจ^{๒๙}

บัญญัติ ๑๐ ประการของนักการเมืองของท่านวันมูหะมัด นอระมาต^{๓๐} ประกอบด้วย

๑. ต้องเคารพต่ออธิปไตยของประชาชน ยอมรับว่าชาวบ้านคือเจ้าของอำนาจนักการเมืองคือผู้แทน

๒. นักการเมืองต้องซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

๓. รับผิดชอบต่อหน้าที่ในเรื่องทั่ว ๆ ไป

๔. นักการเมืองต้องมีความยุติธรรม เพราะนักการเมืองต้องดูแลคนส่วนใหญ่ เมื่อจะต้องดูแลคนส่วนใหญ่แล้ว ก็ต้องมีความยุติธรรม

๕. นักการเมืองต้องฟังความคิดเห็นของชาวบ้านและผู้อื่น หูของนักการเมืองต้องรับฟังความทุกข์ยากของประชาชนเพื่อนำมาแก้ไข

๖. นักการเมืองต้องมีความเสียสละ นักการเมืองต้องมีเหตุผล เถียงกันด้วยเหตุด้วยผล

๗. นักการเมืองต้องขยันหมั่นเพียร

๘. นักการเมืองต้องอ่านหนังสือให้มีความรอบรู้และทันสมัย

๙. นักการเมืองต้องตรงต่อเวลา

๑๐. นักการเมืองต้องสร้างสรรค์ และตัดสินใจทำประโยชน์ต่อสาธารณะ ต่อส่วนรวม นอกจากนั้นแล้ว โนแลนต์ คอมมิสส์ ได้ออกประมวลความประพฤติที่เหมาะสมของนักการเมือง ๗ ประการ ที่คล้าย ๆ กับ ของท่าน มูหะมัด นอระมาต กล่าวคือ

๑. นักการเมืองไม่ควรที่จะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

๒. นักการเมืองต้องมีความยึดมั่น มีศักดิ์ศรีและมีเกียรติยศ คำนี้ถึงศักดิ์ศรี และเกียรติยศ

๓. นักการเมืองที่ดีต้องมีเป้าหมายที่ดี

๔. นักการเมืองที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

๕. นักการเมืองต้องเป็นคนเปิดเผย โปร่งใส ไม่ใช่ปิดบังซ่อนเร้น มีเรื่องลับลนคนในก็ไม่พูดจา

๖. นักการเมืองต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

๗. นักการเมืองต้องมีความเป็นผู้นำ กล่าวที่จะนำในสิ่งที่ดี

^{๒๙} อมร รักษาสัตย์, การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน, ๒๕๔๔), หน้า ๖.

^{๓๐} อ้างแล้ว หน้า ๗.

ตารางที่ ๒.๗ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญความหมายและคุณสมบัติของนักการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ชำนาญ จันทร์เรือง	นักการเมืองคือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ และการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งวินิจฉัยสั่งการในรัฐบาล ไม่ว่าจะด้วยวิธีการเลือกตั้ง การสืบทอด การรัฐประหาร การแต่งตั้ง หรือวิธีการอื่นใดและรวมถึงผู้ที่มีหน้าที่ในการตรากฎหมายนั่นเอง
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	ต้องมีคุณภาพสูง มีคุณวุฒิที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศชาติ มีคุณประโยชน์ ทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตื่นตระหนกน้อยเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์เฉพาะหน้า มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี มีลักษณะพื้นฐานของการดำเนินชีวิตแบบเสมอต้นเสมอปลาย มีประวัติดี มีการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตที่โปร่งใส ทั้งในชีวิตหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว มีคุณวาจา คุณกริยา มีวาทศิลป์ ไม่โกหก ไม่กลับกลอก ไม่ปลิ้นปล้อน สามารถพูดจา สื่อสารได้ดีกับบุคคลในทุก ๆ ระดับ และที่สำคัญมีคุณธรรม จริยธรรมซื่อสัตย์จริงใจต่อประชาชนและประเทศชาติ
ลิขิต ธีรเวคิน	ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปกครองและการบริหาร เข้าใจลึกซึ้งถึงปรัชญาการปกครองแบบประชาธิปไตย มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เป็นกว้างรับฟังความคิดหลาย ๆ ฝ่าย มีจริยธรรม ปละมีศีลธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการเมือง ไม่ทำลายหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย อุทิศชีวิตเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ ไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่มองกอบโกยผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งอำนาจที่ครองอยู่

๒.๒.๒ ลักษณะนิสัยและประสบการณ์ของนักการเมือง

นักการเมืองหรือผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง เป็นส่วนประกอบสำคัญของการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีความสำคัญพอๆ กับผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งก็คือกติกาวางไว้ในรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันก็คือ ในสังคมมี

การพัฒนาวัฒนธรรมการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน ในที่ทำงาน จนถึงสังคมโดยรวม

ในกรณีของผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองนั้น มีคำกล่าวซึ่งเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า นักการเมืองแตกต่างจากรัฐบุรุษในแง่ที่ว่า นักการเมืองคือบุคคลที่คำนึงถึงผลการเมืองในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ส่วนรัฐบุรุษคือบุคคลซึ่งคิดถึงอนาคตของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอนาคตเยาวชนรุ่นหลัง กล่าวอีกนัยหนึ่ง รัฐบุรุษนั้นถูกมองว่าจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ และมีอุดมการณ์อย่างเหนียวแน่นต่อผลประโยชน์ของชาติและแผ่นดิน นักการเมืองจะถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ติดยึดกับตำแหน่งอำนาจ แม้การดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะส่งผลในทางลบก็ตาม

นักการเมืองที่ดีน่าจะเป็นนักการเมืองที่มีคุณสมบัติ ๕ ประการดังต่อไปนี้

ประการแรก นักการเมืองผู้นั้นต้องมีความผูกพันทางอุดมการณ์ (Ideological Commitment) โดยในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีความเชื่อและศรัทธาในระบบประชาธิปไตย มีจิตวิญญาณประชาธิปไตย และต้องเข้าใจว่าประชาธิปไตยนั้นเป็นกรรมวิธี (means) เพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่าง และขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่มีเป้าหมายอันปลาย (end) ที่มีคุณค่าในตัวของมันเอง นักการเมืองที่ดีจึงเป็นนักการเมืองที่ปฏิบัติตามกรอบกติกาเพื่อรักษาไว้ซึ่งกระบวนการประชาธิปไตย โดยไม่ตะแบงละเมิด

ประการที่สอง นักการเมืองที่ดีจะต้องมีจริยธรรมทางการเมือง (Political Ethics) ในขณะที่อุดมการณ์ทางการเมืองมักจะรวมจริยธรรมอยู่ด้วย แต่จริยธรรมทางการเมืองอาจจะเป็นรายละเอียดที่อยู่นอกกรอบอุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งเป็นกรอบใหญ่ ประเด็นเรื่องจริยธรรมทางการเมืองจะเกี่ยวข้องกับความถูกต้องตามกฎหมาย ความชอบธรรมทางการเมือง และความน่าเชื่อถือรวมทั้งศรัทธา การกระทำอันใดก็ตามถึงแม้จะถูกต้องตามกฎหมายจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงถ้าเกิดผลเสียตามมา จริยธรรมทางการเมืองจะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติ ในขณะที่อุดมการณ์ทางการเมืองจะทำหน้าที่เสมือนจิตวิญญาณของระบบการเมืองในภาพรวม

ประการที่สาม นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักการเมืองที่ทำประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม ไม่ว่าจะในฐานะสมาชิกรัฐสภาหรือรัฐมนตรีจะต้องมีความรู้ทางการเมือง (Political Knowledge) ซึ่งความรู้ดังกล่าวนี้คือความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีวิชาหนึ่งวิชาที่เริ่มต้นในอังกฤษเป็นที่ทราบกันว่าเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการเมือง ความรู้เกี่ยวกับการเมืองและเศรษฐศาสตร์ หรือที่เรียกว่า PPE (Philosophy, Politics and Economic) แนวคิดที่ว่า การบริหารประเทศนั้นจะต้องกระทำโดยบุคคลที่มีความรู้ทางการเมือง อันรวมถึงความรู้ทางสังคมด้วย ขณะเดียวกันก็ต้องมีความรู้เรื่องเศรษฐกิจและธุรกิจ ทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศและระหว่างประเทศ อุดมการณ์และจริยธรรมเพื่อเป็นเครื่องชี้้นำในการปฏิบัติ นักการเมืองที่มีความรู้

ครั้งๆ กลางๆ จะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาดเนื่องจากขาดข้อมูล และความรู้ ที่สำคัญขาดอุดมการณ์ที่จะเป็นเครื่องชี้นำ

ประการที่สี่ นักการเมืองที่ดีจะต้องมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (Political Sense) ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมืองอันเกิดจากเหตุการณ์ทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลในทางลบหรือทางบวกนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอ่านสถานการณ์ทางการเมืองที่ผิดพลาดอาจจะนำไปสู่ความสูญเสียอย่างมหาศาล กระบวนการทางการเมืองที่เริ่มต้นจากคนเพียงคนเดียวที่ดูเหมือนไม่สำคัญเนื่องจากการอ่านสถานการณ์ที่ผิดพลาด อาจจะนำไปสู่การขยายขอบข่ายอย่างกว้างขวาง เป็นผลร้ายทางการเมืองได้ ดังปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้

ประการที่ห้า นักการเมืองที่ดีคือนักการเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมือง (Political Mood) ของสังคม การขาดความเข้าใจอารมณ์ทางการเมืองของสังคมจะนำไปสู่ความเสียหายทางการเมืองอย่างหนัก อารมณ์ทางการเมืองสามารถจะกระตุ้นปลุกเร้าให้เกิดขึ้นโดยขบวนการทางการเมือง ความไม่เข้าใจอารมณ์ทางการเมืองย่อมบ่งชี้ถึงการขาดประสาทสัมผัสทางการเมือง เพราะทั้งสองส่วนนี้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างแน่นแฟ้น

คุณสมบัติทั้งห้าประการดังกล่าวมานั้นเป็นคุณสมบัติของนักการเมืองที่ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับรัฐบุรุษด้วย เพราะการเป็นรัฐบุรุษจะต้องเริ่มต้นจากการเป็นนักการเมืองที่ดี นักการเมืองที่ดีและประสบความสำเร็จไม่จำกัดเฉพาะผู้ที่สามารถชนะการเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับสูงเท่านั้น แต่ต้องมีคุณสมบัติพิเศษอันเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นผู้นำที่สง่างามน่าเชื่อถือ เปี่ยมด้วยบารมี มีอุดมการณ์และจริยธรรมที่ดีจนเป็นแบบอย่างสำหรับคนทั่วไปได้^{๓๑}

บุคลิกภาพของนักการเมือง” ที่แตกต่างกันไป บางกลุ่มคาดหวังในนักการเมืองต้องใส่สูท บางกลุ่มคาดหวังให้แต่งตัวกลมกลืนกับกลุ่มของตน ฯลฯ ก็นำคิดว่า เวลาหมอไปเล่นการเมือง ควรจะยังรักษาบุคลิกภาพของความเป็นหมอไว้และผสมกับบุคลิกภาพของความเป็นนักการเมืองหรือไม่ ? หรือสลัดบุคลิกภาพหม้อออกไปเลยขณะเดียวกัน บุคลิกภาพหรือแบบของความเป็นนักการเมืองก็เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาด้วย จากการศึกษาค้นคว้าของ ดร.สตีธร ธนานิธิโชติ แห่งสถาบันพระปกเกล้า พบว่า บุคลิกภาพของนักการเมืองญี่ปุ่นนั้นเปลี่ยนแปลงไป เช่น สมัยก่อน ภาพหาเสียงของนักการเมืองญี่ปุ่นมักจะต้องมี “รอยยิ้มแบบหนึ่ง” แต่ต่อมา พบว่า คนไม่นิยมภาพที่มีรอยยิ้มแบบนั้นแล้ว จึงต้องมีการหาแบบรอยยิ้มใหม่ขึ้นมาเพื่อจะได้สอดคล้องกับความคาดหวังรอยยิ้มของนักการเมืองของผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป

^{๓๑} ลิขิต ธีรเวคิน, **คุณสมบัติสำคัญของนักการเมืองที่ดี**, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/daily/detail/9490000061572> [๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓].

การวางบุคลิกภาพจะใช้ได้กับคนเมืองที่มีการศึกษาเสียเป็นส่วนใหญ่ ถ้าลงพื้นที่ไปหาเสียงกับเกษตรกรชาวไร่ชาวนาในต่างจังหวัด อาจจะต้องวางบุคลิกภาพอีกแบบหนึ่ง แต่ถ้านักการเมืองที่พื้นฐานไม่ใช่คนชนบทเกษตรกร แต่เป็นนักเรียนนอกจากครอบครัวชั้นสูง จะไปแต่งตัวแบบบ้านๆ เพื่อให้กลมกลืนกับพี่น้องชนบท ก็ดูเสแสร้งแกล้งแต่ง ดังนั้น นักการเมืองประเภทนี้ก็อาจจะไม่ควรฝืนตัวตนของตน อาจจะทำได้เพียงคาดหรือคล้องผ้าขาวม้าสักผืนพอเป็นสัญลักษณ์ให้เห็นว่าอยากจะกลมกลืนก็ได้ และเมื่อพูดถึงหน้าตา ก็พบว่า มีพรรคการเมืองหลายพรรคพยายามจะไปสรรหาคนหน้าตาดีมาเป็นลงสนามเลือกตั้ง และดูเหมือนประชาชนจำนวนไม่น้อยก็จะพลอยตื่นตื่นอยากเห็นอยากดูไปด้วย ซึ่งหน้าตาดีก็อาจจะกลายเป็นภาพจำได้ง่ายกว่าหน้าตาจืดๆ หรือหน้าตาไม่ชวนมอง อันรวมถึงรูปร่างด้วย ซึ่งไม่เป็นแต่เฉพาะสังคมไทยเท่านั้น การเมืองในสังคมอื่นเขาก็มีกระแสห่อหน้าตาด้วยไม่น้อย แต่ถ้าคิดให้ดีๆ จะพบว่า คนเราเลือกที่จะเกิดมาหน้าตาดีหุ่นรูปร่างดีไม่ได้ อีกทั้งถ้าจะว่ากันจริงๆ แล้ว สังคมก็ไม่ควรสับสนเอาบุคลิกภาพในวงการหนึ่งมาปะปนกับอีกวงการหนึ่ง มิฉะนั้นแล้ว ก็จะกลายเป็นว่าคนรูปร่างหน้าตาดี ก็อาจจะถูกเผลอมองว่าน่าจะเป็นนักการเมืองที่ดี หรือเป็นอาจารย์ที่ดี อีกทั้งความเชื่อเรื่องโหงวเฮ้งหรือแบบของหน้าตาก็ก่อให้เกิดอคติความเชื่อล่วงหน้าว่า คนนั้นดีไม่ดีไปโดยที่ยังไม่ได้รับรู้ความรู้ความสามารถของคนนั้นจริงๆ งามอคติเกี่ยวกับแบบของหน้าตาที่ว่า หน้าแบบนี้หน้าโจร หน้าแบบนี้หน้าคนดีมีเมตตาธรรม ภาพยนตร์หรือละครก็มีส่วนปลูกฝังอคติแบบนี้ด้วยจากการที่คัดดารามีหน้าตาแบบนี้แบบนี้ให้เล่นบทบาทแบบนี้แบบนี้ ซึ่งล่าสุดก็ในวงการภาพยนตร์ต่างประเทศก็พยายามที่จะเลิกการการสร้างตัวแบบหน้าตาพระเอกผู้ร้าย เพราะในชีวิตจริง ผู้ร้ายไม่จำเป็นต้องหน้าร้าย ถ้าจะถามว่า อะไรคือ แบบของบุคลิกภาพของความเป็นนักการเมือง คำตอบคือ ต้องดูที่สติปัญญาและความสนใจ โดยดูจากคำพูดคำจาที่กล่าวออกมา ขณะเดียวกัน เมื่อเรามุ่งไปที่คำพูดแล้ว ก็ต้องรู้จักแยกแยะให้ดีระหว่าง คำพูดที่สะท้อนสติปัญญาความรู้ กับคำพูดที่เอาแต่พูดเก่งเอาман อีกทั้งควรที่จะต้องดูย้อนหลังไปในประวัติของเขาหรือเธอด้วย อย่าดูแต่เฉพาะช่วงหาเสียงเท่านั้น^{๓๖}

^{๓๖} ไชยันต์ ไชยพร, บุคลิกภาพกับการเมือง,คอลัมน์นิสต์ประจำ "ร้อยแปด วิถีทัศน์", "แปด วิถีทัศน์", [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/646331> [๑๐ มกราคม ๒๕๖๒].

ตารางที่ ๒.๘ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญลักษณะนิสัยและประสบการณ์ของนักการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ลิขิต ธีรเวคิน	<p>๑. นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักการเมืองที่ทำประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม</p> <p>๒. นักการเมืองที่ดีจะต้องมีจริยธรรมทางการเมือง (Political Ethics) ในขณะที่อุดมการณ์ทางการเมืองมักจะรวมจริยธรรมอยู่ด้วย</p> <p>๓. นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จในฐานะนักการเมืองที่ทำประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคม</p> <p>๔. นักการเมืองที่ดีจะต้องมีประสาทสัมผัสทางการเมือง (Political Sense) ความสามารถในการเข้าใจนัยสำคัญทางการเมืองอันเกิดจากเหตุการณ์ทางการเมือง</p> <p>๕. นักการเมืองที่ดีคือนักการเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ทางการเมือง (Political Mood) ของสังคม</p>

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์

แนวคิดเรื่องระบบอุปถัมภ์ เป็นทางเลือกหนึ่งที่ได้นำมาใช้เพื่ออธิบายโครงสร้างสังคมไทย นำโดย ลูเซียน เอ็ม แฮงส์ (Lucian M. Hanks) ม.ร.ว.อคิน รพีพัฒน์ ร่วมด้วยนักวิชาการโดยเฉพาะจากสำนักคอร์แนลล์ เช่น เดวิด วิลสัน (David Wilson) และนักวิชาการท่านอื่น ๆ มองจากแง่มุมหนึ่ง แนวคิดนี้ได้ชี้ให้เห็นความจริงข้อหนึ่งว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการกำหนดสถานภาพของบุคคลลดหลั่นจากบนมาสู่ล่าง นั่นคือสังคมไทยเป็นสังคมที่มีโครงสร้างที่เน้นความแตกต่างระหว่างฐานะตำแหน่ง ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์ที่มีฐานะตำแหน่งสูงกว่าและผู้รับอุปถัมภ์ที่มีฐานะต่ำกว่า แฮงส์ มองว่า โครงสร้างสังคมไทยประกอบด้วยความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน หรือเป็นความสัมพันธ์ในแนวตั้งโดยตลอดทั้งสังคมอย่างไรก็ตาม แนวคิดของแฮงส์ได้รับการโต้แย้งว่า แนวคิดระบบอุปถัมภ์เป็นแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สังคมในระดับจุลภาค แต่ไม่สามารถอธิบายสังคมไทยได้ทั้งหมดกระแสนี้ได้ออกมาในรูปของการเสนอแนวคิดในเรื่องของการจัดชั้นทางสังคม (social class) ซึ่งถือว่าสามารถอธิบายโครงสร้างสังคมได้ดีกว่า นักวิชาการกลุ่มนี้ได้แก่ ฮันส์ ดีเตอร์ เอเวอส์ (Hans-Dieter Evers) แอนดรูว์ เทอร์ตัน (Andrew Turton) รวมไปถึงนักวิชาการกลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมืองด้วย

การรวมกลุ่มของชาวไร่ชาวนา และกรรมกรในรูปสมาคมหรือสหพันธ์ แสดงให้เห็นจิตสำนึกของการรวมตัวกันทางชนชั้นผลของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ให้กำเนิดชนชั้นกลางและชนชั้นกลางที่เด่นชัดยิ่งขึ้น งานวิจัยกลุ่มชนชั้นต่างๆ จึงเป็นที่สนใจของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์

มากขึ้นเช่นเดียวกันนอกจากนี้ เรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนไทยโดยตลอด ทั้งคำว่า “เจ้าพ่อ” “เจ้านาย-ลูกน้อง” “ลูกพี่-ลูกน้อง” “ผู้มีอิทธิพล” “หัวคะแนน” “การซื้อเสียง” ที่เราให้เรียกบุคคลบางคนหรือบางกลุ่ม ก็เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับลักษณะของความสัมพันธ์แบบ “ผู้อุปถัมภ์-ผู้รับอุปถัมภ์” โดยตรงและโดยอ้อมแทบทั้งสิ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาในครั้งนี้^{๓๓}

ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ (Patron-Client Relationship) เป็นรากฐานสำคัญของการจัดองค์การของสังคมไทย (Social Organization) มาแต่โบราณ ระบบศักดินาหรือระบบไพร่เป็นระบบที่กำหนดความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่างไพร่กับมูลนาย มูลนายไม่เพียงแต่จะต้องการความสวามิภักดิ์จากไพร่เท่านั้นหากยังหาผลประโยชน์ด้วยการดูดซับส่วนเกินทางเศรษฐกิจ (Economic Surplus) จากไพร่อีกด้วย ในขณะที่มูลนายก็ให้การอุปถัมภ์ทางการเมือง (Political Patronage) และการอุปถัมภ์ทางเศรษฐกิจแก่ไพร่เป็นการตอบแทน ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ดังกล่าวนี้ยังคงสืบทอดต่อมา เพียงแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเท่านั้น^{๓๔}

โดยแบบแผนของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์จะแตกต่างกันไปตามระบอบการเมืองการปกครอง ในช่วงที่ระบบการเมืองการปกครองมีลักษณะเผด็จการ/คณาธิปไตย ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ที่สำคัญที่สุดก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางการเมืองกับฐานกำลังทางทหาร^{๓๕}

ความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์เกิดขึ้นเพราะในสังคมมีความแตกต่างกันอย่างมากมาย ทั้งทางด้านสถานภาพทางสังคม ความมั่งคั่งและอำนาจ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ๒ คน ซึ่งบุคคล ๒ คนนี้ ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยบุคคลแต่ละคนในสังคมมีอิสระที่จะเลือกลูกน้องและยังมีอิสระในการกำหนดจำนวนบุคคลที่เขาจะมีความสัมพันธ์ด้วย มีอิสระในการเลือกกว่า เมื่อใดจะสิ้นสุดความสัมพันธ์ ซึ่งในที่นี้จะเรียกว่า ความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์กับลูกน้อง และมีลักษณะพิเศษ ดังนี้

- ๑) มีการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินร่วมกัน โดยแต่ละคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๒) เนื่องจากลักษณะของการมีปฏิสัมพันธ์ของแต่ละคู่สัมพันธ์แตกต่างกัน จึงมีการให้ประโยชน์เป็นพิเศษต่อบางคนมากกว่าคนอื่น ๆ

^{๓๓} อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์, ระบบอุปถัมภ์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๑-๗.

^{๓๔} รังสรรค์ ธีระพรพันธุ์, กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์ ๒๕๔๖), หน้า ๙๗-๙๘.

^{๓๕} ประเทือง ม่วงอ่อน, การเปลี่ยนแปลงนโยบายสุรา : ศึกษากรณีการผลิตนโยบายโดยกลุ่มเครือข่ายเหล่าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย, (คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการปกครอง : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๑.

๓) ความสัมพันธ์เช่นนี้ มีลักษณะเปราะบาง เพราะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ดังนั้น การจะรักษาเสถียรภาพของความสัมพันธ์ไว้ได้ จะต้องมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกันอย่างต่อเนื่อง บุคคลแต่ละคนต่างมีของที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีและของที่ทั้งสองฝ่ายต่างมีนั้นเป็นสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการ

๔) ความสัมพันธ์นี้ ประกอบด้วยบุคคลเพียงสองคนดังนั้นผลประโยชน์ที่แลกเปลี่ยนกัน จึงเป็นผลประโยชน์ที่เฉพาะเจาะจงเป็นการส่วนตัว เช่น การเอื้อผลประโยชน์ต่อกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจที่จะให้ผลประโยชน์เฉพาะอย่างแก่พ่อค้าได้ และพ่อค้าก็จะให้สิ่งของหรือเงินเป็นการแลกเปลี่ยนต่อการได้รับสิทธิบางอย่างจากเจ้าหน้าที่นั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองนั้น ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางการเมือง ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากโครงสร้างทางการเมืองแบบกลุ่ม กล่าวคือ

๔.๑) ระบบนี้ขึ้นอยู่กับผู้นำแต่เพียงฝ่ายเดียว (ผู้อุปถัมภ์)

๔.๒) การก่อตัวและโครงสร้างของระบบ จะมีผู้นำเป็นจุดศูนย์กลาง ไม่ใช่กลุ่มผู้นำเป็นคนที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์

๔.๓) ความสัมพันธ์ในระบบนี้ เป็นความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง และเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนสองคน ในความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์และลูกน้องนี้ ถ้าจะมีความรู้สึกร่วมกันระหว่างลูกน้อง ก็เป็นเพราะว่าเขาต่างถือว่ามิใช่คนเดียวกัน

๔.๔) ผลประโยชน์ที่ทำให้ผู้อุปถัมภ์และลูกน้องมีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นความสัมพันธ์เฉพาะเจาะจงมากกว่าผลประโยชน์ร่วมแบบกลุ่ม วัตถุประสงค์ที่ผู้อุปถัมภ์และลูกน้องคงความสัมพันธ์ต่อกันไว้ ได้แก่ การแสวงหาผลประโยชน์ของแต่ละคน

๔.๕) ผลประโยชน์ที่แต่ละคนแสวงหา ผันแปรไปตามความแตกต่างทางฐานะและอำนาจ เช่น ผู้อุปถัมภ์ต้องการอำนาจ และชื่อเสียงเกียรติยศ ส่วนลูกน้องต้องการความคุ้มครองและเงิน เป็นต้น

๔.๖) สายใยแห่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์กับลูกน้องแต่ละคน ขึ้นอยู่กับการตอบแทนซึ่งกันและกัน โดยแต่ละฝ่ายต้องพยายามทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า เขายังมีค่าแก่การที่เป็นผู้อุปถัมภ์หรือลูกน้อง

๔.๗) ความสัมพันธ์แบบนี้ มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงค่อนข้างสูง และไม่มั่นคง

๔.๘) ความสัมพันธ์แบบนี้ มักประกอบไปด้วย การมีลูกน้องมากมายหลายชั้น ตั้งแต่ชั้นที่ใกล้ชิดผู้อุปถัมภ์มากที่สุดไปจนถึงผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกันเพียงเล็กน้อย ลูกน้องที่ใกล้ชิดเจ้านายมากก็มักจะมิลูกน้องของตนเองด้วย ดังนั้นเขาจึงเป็นผู้อุปถัมภ์ย่อยๆ เช่นกัน^{๓๖}

^{๓๖} ชัยอนันต์ สมุทวนิช, การเมืองกับการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า. ๑๔-๑๕.

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ไม่ใช่เรื่องของความถูกต้องหรือไม่ถูกกฎหมาย เมื่อผู้อุปถัมภ์หรือผู้ถูกอุปถัมภ์ไม่ได้ทำตามหน้าที่ก็ไม่สามารถนำมาลงโทษตามกฎหมายได้ โดยอุดมการณ์แล้ว ผู้อุปถัมภ์นั้นเป็นผู้ปกป้องคุ้มครอง ให้ความมั่นใจ และความเชื่อมั่นแก่ผู้ถูกอุปถัมภ์ และในขณะเดียวกันผู้ถูกอุปถัมภ์ก็ต้องซื่อสัตย์ เชื่อฟัง และให้ความช่วยเหลือผู้อุปถัมภ์โดยไม่ต้องขอร้อง รูปแบบของผู้อุปถัมภ์กับผู้ถูกอุปถัมภ์ มีการคบหากัน และมีผลประโยชน์ให้กันและกันไม่เหมือนแบบแผนของลักษณะของครอบครัวขยายของไทยความสัมพันธ์ในระบบเจ้านายไม่เพียงแต่มีความสัมพันธ์ในระเบียบ กฎเกณฑ์ งานเท่านั้น แต่ยังได้รับการคาดหวังจากคนภายนอกที่จะได้รับความสัมพันธ์ เช่น ในระบบราชการ และหวังว่าจะได้รับความเอื้อเฟื้อจากผู้อุปถัมภ์ เมื่อผู้อุปถัมภ์ต้องการจะช่วยเหลือผู้ใต้อุปถัมภ์ของเขา คนในส่วนอื่นก็จะถูกกลืนไม่ได้รับการดูแล

ระบบอุปถัมภ์เป็นผลมาจากความเชื่อของคนไทยในเรื่องบุญกรรมและเรื่องตายแล้วเกิดใหม่ เช่น ความเชื่อที่ว่าผู้ที่เกิดมาท่ามกลางเงินทองมีทรัพย์สิน อำนาจ วาสนา เป็นเพราะกรรมที่ทำได้แต่ปางก่อนคนเราเกิดมาไม่เท่าเทียมกันด้วยเหตุที่บุญกรรมที่ได้สะสมไว้แต่ปางก่อนแตกต่างกัน ทำให้คนไทยยอมรับความแตกต่างในฐานะตำแหน่งที่ลดหลั่นเป็นชั้นๆ ว่าเป็นสิ่งที่เป็นธรรมชาติและธรรมดา และยึดถือความแตกต่างเป็นหลักสูงต่ำของฐานะตำแหน่งในการจัดระเบียบทางสังคม

เมื่อมีการยึดถือความแตกต่างในระดับสูง-ต่ำของฐานะตำแหน่งเป็นหลัก เราจึงพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่แตกต่างกันในฐานะตำแหน่งเป็นแบบที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดระเบียบทางสังคม ในด้านพฤติกรรมความสัมพันธ์ที่สำคัญและเห็นได้ง่ายก็คือ ความสัมพันธ์แบบผู้ใหญ่ - ผู้น้อย หรือความสัมพันธ์แบบลูกพี่ - ลูกน้อง ความสำคัญแบบดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความไม่เสมอภาคในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจการเมืองหรือสังคมก็ตาม ซึ่งความสัมพันธ์ในลักษณะนี้เองที่เราเรียกว่า ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์

ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เป็นความสัมพันธ์ในแนวดิ่งที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีทรัพยากรต่างกัน ทรัพยากรในที่นี้ไม่ได้หมายถึงทรัพย์สินแต่เพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงอย่างอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นอำนาจทางการเมือง สิทธิพิเศษทางสังคม เป็นต้น

ผู้อุปถัมภ์อยู่ในฐานะที่เป็นเจ้าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด และเป็นที่ต้องการของผู้รับอุปถัมภ์ ผู้รับอุปถัมภ์มักจะทราบบว่าในการเข้าเป็นผู้รับอุปถัมภ์หรือเป็นลูกน้องของใครตนต้องทำอะไร เช่น การคุ้มครองทางการเมืองหรือทางสังคมหรือความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือฐานะทางเศรษฐกิจ การที่ผู้รับอุปถัมภ์ทราบก็โดยเหตุที่ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ตนต้องการและมักจะเป็นสิ่งที่น้อยคนจะสามารถให้แก่ตนได้แต่ผู้รับอุปถัมภ์จะไม่สามารถคาดการณ์ได้แน่ชัดเลยว่าผู้อุปถัมภ์จะให้ตนหรือไม่และเพียงใด นอกจากนั้นแล้ว ผู้รับอุปถัมภ์ซึ่งเรียกว่า “ลูกน้อง” จะไม่ทราบแน่ชัดว่า ผู้อุปถัมภ์ซึ่งเรามักเรียกว่า “เจ้านาย” หรือ “ลูกพี่” หรือ “เฮีย” จะต้องการให้ตนทำอะไรให้บ้าง เพื่อที่

ตนจะได้ในสิ่งที่ตนประสงค์ เช่นข้าราชการชั้นผู้น้อยที่สร้างความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์กับผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่เป็นพิเศษ อาจจะต้องทำอะไรมากกว่าหน้าที่ในองกรงาน เช่น อาจเข้าไปรับใช้งานในบ้านของเจ้านายและอื่นๆ อีก เป็นต้น หรือลูกไร่ลูกนา กับเจ้าของที่ดินแบบอุปถัมภ์อาจต้องสนับสนุนลูกพี่เจ้าของที่ดินในทางการเมือง เช่น ลงคะแนนเสียงเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน ช่วยหาเสียงให้ หรืออาจถึงขนาดต้องกำจัดศัตรูคู่แข่งของผู้อุปถัมภ์ก็ได้

จะเห็นได้ว่าการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ ผู้อุปถัมภ์มีส่วนได้เปรียบอยู่ในเนื้อแท้ของความสัมพันธ์ (คือมีฐานอำนาจในการต่อรองสูงกว่า) ทั้งนี้เพราะผู้อุปถัมภ์จะเป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่มีทรัพยากรมากเพียงพอที่จะช่วยให้ลูกน้องจนพอใจได้ ดังนั้นผู้อุปถัมภ์จึงเป็นผู้เลือกกว่าจะให้การอุปถัมภ์แก่ใครและเป็นผู้กำหนดว่าผู้รับอุปถัมภ์ควรให้บริการอะไรแก่ตน

การที่ผู้อุปถัมภ์จะได้เปรียบมากน้อยเพียงไร หรือผู้รับการอุปถัมภ์จะถูกเอาเปรียบมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของสิ่งของที่ผู้รับอุปถัมภ์ประสงค์ประการหนึ่ง และอุปสงค์อุปทานของสิ่งที่ผู้อุปถัมภ์ต้องการจากผู้รับอุปถัมภ์ประการหนึ่ง เช่น ถ้าหากมีแหล่งเงินกู้มากมาย และมีเงินกู้เพียงพอ ในความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างเจ้าของเงินกู้กับลูกหนี้ ผู้รับอุปถัมภ์ก็จะได้รับการปฏิบัติอย่างดีจากผู้อุปถัมภ์ (เพื่อดึงดูดผู้รับอุปถัมภ์ไว้) หรือกรณีการเลือกตั้งผู้รับอุปถัมภ์ อาจได้รับการปฏิบัติต่ออย่างดี เพราะคะแนนเสียงของเขามีความสำคัญต่อผู้อุปถัมภ์ เป็นต้น

โดยทั่วไปจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในท้องถิ่นไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระยะหลังๆ ได้ ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ตามความหมายในอุดมคติ คือ การที่ผู้อุปถัมภ์คอยปกป้องค้ำจุนผู้รับอุปถัมภ์ ผู้รับอุปถัมภ์ก็จะทำงานรับใช้ให้บริการแก่ผู้อุปถัมภ์เป็นการแสดงความกตัญญู คำสามัญใช้เรียกผู้อุปถัมภ์ (patron) และผู้รับอุปถัมภ์ (client) ก็เป็นคำในระบบครอบครัว คือ “ลูกพี่” และ “ลูกน้อง” ดังนั้น บทบาทในอุดมคติของผู้อุปถัมภ์ (patron) กับผู้รับอุปถัมภ์ (client) ก็คือ บทบาทของบิดากับบุตร หรือพี่กับน้องนั่นเอง

โดยคำจำกัดความตามระบบอุปถัมภ์ ผู้ได้ประโยชน์มากคือผู้อุปถัมภ์ แต่ผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดชอบต่อการกินดีอยู่ดีของผู้รับอุปถัมภ์ด้วย กฎแห่งศีลธรรมของระบบอุปถัมภ์คือการตอบแทนซึ่งกันและกันเป็นหลักสำคัญ แต่ปัจจุบันนี้การเอาเปรียบผู้ที่อยู่ในฐานะที่ด้อยกว่ามีมากขึ้น ผลที่จะเกิดตามมาก็อาจเป็นการรวมตัวของชนชั้นผู้รับอุปถัมภ์เพื่อช่วยเหลือตนเอง ซึ่งมีลักษณะของการเกิดขึ้นทางสังคม

ประเภทของระบบอุปถัมภ์

อาจแยกความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ที่เป็นไปตามค่านิยมของสังคมในการที่ผู้รับอุปถัมภ์จะยอมรับฐานะที่ด้อยกว่าของตนภายใต้ระบบบิดาอุปถัมภ์ (patrimonial) และความสัมพันธ์

อีกแบบหนึ่งที่มีลักษณะของการใช้อำนาจกดขี่โดยผู้ที่มีอำนาจอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจการเมืองที่ทำให้การยอมรับสิทธิของการใช้อำนาจอย่างชอบธรรมตามประเพณีลดลง^{๓๗}

๑) ระบบบิดาอุปถัมภ์ ผู้อุปถัมภ์จะทำหน้าที่คล้ายๆครอบครัวขยาย ที่หัวหน้าครอบครัวจะเป็นผู้รับผิดชอบในสวัสดิการของผู้ที่อยู่ใต้อำนาจตน ซึ่งรวมทั้งครอบครัวของข้าทาสและแรงงานอิสระ ในสถานการณ์นี้ รัฐบาลกลางไม่เข้มแข็งและชุมชนอยู่ค่อนข้างจะโดดเดี่ยว ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในลักษณะนี้จึงเป็นทางเลือกของชาวไร่ชาวนาที่ต้องการการคุ้มครองจากผู้อุปถัมภ์ที่มีอำนาจซึ่งในทำนองเดียวกัน ผู้ที่สามารถปกป้องคุ้มครองชาวไร่ชาวนาย่อมจะได้รับการยอมรับและสนับสนุนทางการเมืองจากผู้รับอุปถัมภ์นั่นเองในสังคมปัจจุบัน ประชากรอาจยังต้องพึ่งพาผู้อุปถัมภ์โดยมีค่านิยมบางอย่างเป็นตัวสนับสนุน โอกาสที่ผู้ที่มีอำนาจจะกดขี่เบียดบังยอมเป็นไปไม่ได้ トラบเท่าที่ระบบอุปถัมภ์ยังช่วยให้ชาวไร่ชาวนาดำรงชีวิตอยู่ได้ ชาวไร่ชาวนาจะหันเข้าหาผู้อุปถัมภ์

๒) ระบบการใช้อำนาจกดขี่ เป็นลักษณะที่ผู้อุปถัมภ์หรือเจ้าที่นาได้หันมาใช้วิธีการกดขี่ควบคุมผู้รับอุปถัมภ์มากขึ้นการข่มขู่ และความรุนแรง และแม้กระทั่งการฆาตกรรม เป็นเรื่องปกติธรรมดา การยอมรับในสิทธิและการเชื่อฟังเจ้าที่นาในช่วงบิดาอุปถัมภ์ได้รับการทำลายในรูปของการต่อต้านไม่พอใจและนี่เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้การผูกขาดที่ดินของชนชั้นนายทุนใหม่ และการที่ชาวไร่ชาวนาได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับตลาดสมัยใหม่มีผลในทางทำลายความชอบธรรมของผู้อุปถัมภ์แบบประเพณีที่เคยมีและได้สร้างความรู้สึกในหมู่ชาวไร่ชาวนาว่าถูกกดขี่อันนำไปสู่การลุกฮือก่อความไม่สงบขึ้น

ระบบอุปถัมภ์ในวงกว้าง อิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ขยายขอบเขตกว้างไกลกว่าที่จะจำกัดอยู่เฉพาะในชุมชนหรือในชนบทเท่านั้น ระบบอุปถัมภ์ยังมีความสำคัญในการช่วยเชื่อมโยงโครงสร้างอำนาจระหว่างชนบทและเมือง และเป็นเส้นทางของการแสวงหาผลประโยชน์

ใน “สังคมที่กำลังพัฒนา” เส้นสายของความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์สามารถเชื่อมโยงบุคคลที่มีสถานภาพต่ำไปจนถึงบุคคลระดับชาติ โดยไม่จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับระบบราชการที่ค่อนข้างเข้มงวดเกินไป ในขั้นต้นของการพัฒนาอุตสาหกรรม ผู้อุปถัมภ์ตามประเพณีอาจสามารถช่วยเหลือผู้รับอุปถัมภ์ของตนในการติดต่อกับระบบราชการทั้งนี้ โดยเหตุที่เจ้าที่ดิน(ผู้อุปถัมภ์) มีความสามารถที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเท่าเทียมกันหรืออาจเป็นเพราะตนเองเป็นผู้รับอุปถัมภ์ของผู้อุปถัมภ์ที่มีอำนาจมากกว่าต่อๆ กันไปจนถึงระดับชาติ อย่างไรก็ตาม ในที่สุดแล้ว ผู้อุปถัมภ์ตามประเพณีที่มีบทบาทในหลายๆ ด้าน (เช่นทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง) จะถูกแทนที่โดย

^{๓๗} แอนโทนี่ ฮอลล์, ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ แนวคิด และคำศัพท์, ใน อมรา พงศาพิชญ์และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ (บรรณาธิการ), ระบบอุปถัมภ์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๓๐-๓๓.

ผู้อุปถัมภ์ที่มีอำนาจเฉพาะด้านและจำกัดอยู่เฉพาะในระบบราชการ หรือองค์กรต่างๆ เช่นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และครู เป็นต้น

เครือข่ายของระบบอุปถัมภ์ได้กลายมาเป็นวิธีการที่พรรคการเมืองใช้ในการหาคะแนนเสียงในชนบท ผู้รับอุปถัมภ์ในทางการเมืองมักจะถูกพรรคการเมืองใช้ให้เป็นหัวคะแนนโดยอาจให้ผลตอบแทนแก่ผู้รับอุปถัมภ์ เช่นการให้สัญญาในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียง ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้^{๓๘}

ระบบอุปถัมภ์กับ “เจ้าพ่อ”

คำว่า “เจ้าพ่อ” ก็เป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์เช่นกัน ซึ่งมักจะใช้อำนาจไปในทางที่ไม่ถูกต้องต่อสาธารณชน พวกนี้จะมีลูกน้องที่อาจเป็นนักเลงหรือมือปืนที่เป็นผู้รับอุปถัมภ์ซึ่งพร้อมที่จะรับใช้นายคือ “เจ้าพ่อ” ในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ได้

ความสัมพันธ์แบบ “เจ้าพ่อ” นั้น ถึงแม้จะเป็นความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ แต่ก็เป็นการอุปถัมภ์กับคนที่เป็ลลูกน้องตนเท่านั้น โดยทั่วไปชาวบ้านมักจะถูกเอาเปรียบ โดยเฉพาะในกรณีของอิทธิพลของบ่อนการพนันและสถานเริงรมย์ต่างๆ ที่มีการเรียกค่าคุ้มครอง “เจ้าพ่อ” จะได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่บ้านเมืองด้วย ทำให้การเอาเปรียบประชาชนเป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น^{๓๙}

ในยุคปัจจุบัน กรอบแนวคิดเรื่องอุปถัมภ์อาจมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงโดยตรงกับความสัมพันธ์ในเชิง “เจ้าพ่อ” โดยเฉพาะในหลายๆ พื้นที่ของประเทศไทยที่ “เจ้าพ่อ” มักจะกลายเป็ลนักการเมืองถึนด้วย อาทิ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายจังหวัด เป็นต้น

“เจ้าพ่อ” ในสังคมการเมืองไทย สรุปว่า ความหมายของคนที่เป็นเจ้าพ่อที่เรานึกถึงในสังคมไทยครอบคลุมอยู่สองประเด็น นั่นคือ

ประเด็นแรก พวกเขาคือผู้มีอำนาจนอกภาครัฐ มีพรรคพวกมากสามารถรวบรวมความจงรักภักดี ความนับถือจากคนจำนวนมาก โดยที่อำนาจและบารมีที่เขามีเกิดขึ้นจากสิทธิพิเศษที่เขาสามารถเข้าถึงผู้มีอำนาจในรัฐและใช้ประโยชน์จากความสามารถเหล่านี้ได้ (ซึ่งจะเรียกว่าเส้นสายหรือคอนเนคชั่นก็ได้) พวกเขาสามารถที่จะปะทะ แข่งขัน ต่อรองประนีประนอมกับอำนาจรัฐได้อย่างเท่าเทียม มากกว่า หรือบางครั้งอาจจะน้อยกว่า ในขณะที่ประชาชนที่เป็นปัจเจกบุคคลทั่วไปทำเช่นนั้นไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Joel Migdal เรียกว่าเป็น strong men (ผู้มีอิทธิพล) ที่นับเป็นอำนาจทางสังคมแบบหนึ่ง

^{๓๘} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓-๓๔.

^{๓๙} อ้างแล้ว, หน้า ๖.

ประเด็นที่สอง มีลักษณะเหมือน godfather หรือหัวหน้าแก๊งมาเฟียหรือองค์กรอาชญากรรม คือ ทำธุรกิจผิดกฎหมายมีลูกน้องภายใต้การบังคับบัญชามาก ใช้ความรุนแรงเพื่อแสดงอำนาจของตนซึ่งทำได้โดยใช้ช่องทางที่ระบบราชการอ่อนแอและไร้ประสิทธิภาพเข้ามาแสวงหาประโยชน์

ความหมายของเจ้าพ่อที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เจ้าพ่อดำรงอยู่ได้ในสังคมไทยคือความหมายประการแรก ซึ่งก็คืออำนาจบารมีที่มีเหนือคนจำนวนมากจนสามารถปะทะสังสรรค์กับอำนาจรัฐได้ ภาวะการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้ภายใต้รัฐที่อ่อนแอ (weak state) ที่ทำให้อำนาจของผู้มีอิทธิพล (strong men) ที่อยู่ในภาคสังคมเด่นชัดและเทียบเคียงได้กับอำนาจรัฐ

รัฐอ่อนแอ ไม่ได้แปลว่าอำนาจรัฐไม่รวมศูนย์ หรืออุดมการณ์การรัฐไม่เข้มแข็ง (เพราะเวียงรัฐ เชื่อว่า รัฐไทยทั้งรวมศูนย์และเข้มแข็งทางอุดมการณ์อย่างยิ่ง) แต่หมายถึงกลไกรัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ ข้าราชการต้องฉ้อราษฎร์บังหลวง(เพราะเงินไม่พอใช้ หรือเพราะมีช่องทางก็ตาม) รวมถึงการบริหารงานที่ไม่เป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้มีอิทธิพลนอกภาครัฐเข้ามาแทรกแซงได้ (เช่น การตำรวจ กระบวนการยุติธรรม) ในแง่ที่รัฐไทยจึงเป็นรัฐที่อ่อนแออย่างยิ่ง ซึ่งเป็นภาวะที่ต่อเนื่องนับจากการสร้างรัฐสมัยใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา เช่นนายอำเภอในยุคแรกๆ เมื่อถูกส่งไปเป็นผู้ปฏิบัติงานแทนรัฐเพื่อควบคุม ท้องถิ่นที่ห่างไกลจากศูนย์กลาง แต่เมื่อไปถึงท้องถื่นนั้น ก็ต้องเข้าหานักเลงประจำถิ่นเพื่อหาข้อมูลหรือเพื่อประนีประนอมกับนักเลง ไม่เช่นนั้นก็ทำงานไม่ได้

ถ้าเราจะมองต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน เราคงเห็นพ้องต้องกันว่า อาย่าว่าแต่นายอำเภอสมัยโน้นเลย ท่านผู้ว่าฯ สมัยนี้ก็ทำงานลำบากหากไปถิ่นไหนที่เจ้าพ่อเข้มแข็งแล้วไม่อาจประนีประนอมกับเจ้าพ่อได้ ดังนั้น สิ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงนับจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน นั่นคือสายสัมพันธ์ที่พึ่งพิงกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างผู้อยู่ในอำนาจรัฐกับเจ้าพ่อ

อีกมิติหนึ่งของความอ่อนแอของรัฐไทยที่สำคัญยิ่งไม่ใช่เรื่องประสิทธิภาพแต่เป็นเรื่องของการให้บริการแก่ประชาชนเวียงรัฐ ยกตัวอย่าง “นับตั้งแต่เสื่อฝ้ายตั้งตัวเป็นผู้พิพากษา ไกลเกลี้ยข้อขัดแย้ง จวบจนถึงวันที่ท่านกำนันผู้ยิ่งใหญ่เปิดบ้านของตัวเองเป็นศูนย์บริการแบบ One Stop Service คือ มีตั้งแต่ฝากลูกเข้าโรงเรียน ขอยืมเงิน รับรายงานเรื่องนักเลงหัวไม้ ขอให้ไปซ่อมถนน ขอให้บริจาคสร้างวัด เรื่อยไปจนผู้หลักผู้ใหญ่มาขอให้สนับสนุนการเลือกตั้ง นั่นคือ การที่เจ้าพ่อผู้ให้บริการประชาชน คือ ผู้ที่เอาผลประโยชน์จากเส้นสายของตัวเองมาแจกจ่ายให้ชาวบ้าน (ซึ่งอาจจะบวกลบกับผลประโยชน์ส่วนตัวแล้วก็ตาม)” สิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ขาดตอน

เจ้าพ่อดำรงอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสำคัญเพราะมีหน้าที่ (function) ที่ชัดเจนนั่นคือเป็นตัวกลางระหว่างรัฐที่อ่อนแอกับชาวบ้านที่ไม่มีช่องทางอื่นที่จะเข้าถึงทรัพยากรในสังคมได้ แต่สิ่งที่แตกต่างกันอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตยกับระบอบที่ผ่านมาคือ ชาวบ้านมีความสำคัญขึ้นมาในฐานะเป็นฐานเสียงในการเลือกตั้ง ท่ามกลางการแข่งขันทางอำนาจของกลุ่มต่างๆ เจ้าพ่อก็ยังมีบทบาท

มากยิ่งขึ้นเพราะคือผู้เชื่อมต่อกับชาวบ้าน ในฐานะฐานเสียงอันเป็นตัวชี้ขาดการขึ้นมามีอำนาจในระบอบประชาธิปไตยได้ก็ต้องยึดกุมอำนาจเช่นที่เจ้าพ่อเคยมีมานี้ ให้มาเป็นของตนให้ได้^{๔๐}

ตารางที่ ๒.๙ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญของระบบอุปถัมภ์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์	“เจ้าพ่อ” “เจ้านาย-ลูกน้อง” “ลูกพี่-ลูกน้อง” “ผู้มีอิทธิพล” “หัวคะแนน” “การซื้อเสียง” ที่เราให้เรียกบุคคลบางคนหรือบางกลุ่ม ก็เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับลักษณะของความสัมพันธ์แบบ “ผู้อุปถัมภ์-ผู้รับอุปถัมภ์” โดยตรงและโดยอ้อมแทบทั้งสิ้น
รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์	ระบบศักดินาหรือระบบไพร่เป็นระบบที่กำหนดความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ระหว่างไพร่กับมูลนาย มูลนายไม่เพียงแต่จะต้องการความสวามิภักดิ์จากไพร่เท่านั้นหากยังหาผลประโยชน์ด้วยการดูดซับส่วนเกินทางเศรษฐกิจ
ประเทือง ม่วงอ่อน	ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์จะแตกต่างกันไปตามระบอบการเมืองการปกครอง ในช่วงที่ระบบการเมืองการปกครองมีลักษณะเผด็จการ/คณาธิปไตย ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ที่สำคัญที่สุดก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางการเมืองกับฐานกำลังทางทหาร
ชัยอนันต์ สมุทวนิช	ความสัมพันธ์แบบผู้อุปถัมภ์กับลูกน้อง ดังนี้ ๑) มีการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินร่วมกัน โดยแต่ละคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ๒) เนื่องจากลักษณะของการมีปฏิสัมพันธ์ของแต่ละคู่สัมพันธ์แตกต่างกัน จึงมีการให้ประโยชน์เป็นพิเศษต่อบางคนมากกว่าคนอื่น ๆ ๓) ความสัมพันธ์เช่นนี้ มีลักษณะเปราะบาง เพราะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ดังนั้น การจะรักษาเสถียรภาพของความสัมพันธ์ไว้ได้ จะต้องมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกันอย่างต่อเนื่อง บุคคลแต่ละคนต่างมีของที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีและของที่ทั้งสองฝ่ายต่างมีนั้นเป็นสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการ

^{๔๐} เวียงรัฐ เนติโพธิ์, “เจ้าพ่ออุปถัมภ์กับรัฐอุปถัมภ์”. วารสารสังคมศาสตร์, ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๔๖) : ๔๔๔ - ๔๕๖.

ตารางที่ ๒.๙ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญของระบบอุปถัมภ์ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
แอนโทนี ฮอลล์	<p>๔) ความสัมพันธ์นี้ ประกอบด้วยบุคคลเพียงสองคนตั้งนั้น ผลประโยชน์ที่แลกเปลี่ยนกัน จึงเป็นผลประโยชน์ที่เฉพาะเจาะจงเป็นการส่วนตัว</p> <p>๑) ระบบบิดาอุปถัมภ์ ผู้อุปถัมภ์จะทำหน้าที่คล้ายๆครอบครัวขยายที่หัวหน้าครอบครัวจะเป็นผู้รับผิดชอบในสวัสดิการของผู้ที่อยู่ใต้อำนาจตน ซึ่งรวมทั้งครอบครัวของข้าทาสและแรงงานอิสระ</p> <p>๒) ระบบการใช้อำนาจกดขี่ เป็นลักษณะที่ผู้อุปถัมภ์หรือเจ้านายได้หันมาใช้วิธีการกดขี่ควบคุมผู้รับอุปถัมภ์มากขึ้นการข่มขู่ และความรุนแรง และแม้กระทั่งการฆาตกรรม เป็นเรื่องปกติธรรมดา การยอมรับในสิทธิและการเชื่อฟังเจ้านายในช่วงบิดาอุปถัมภ์ได้รับการทำทนายในรูปของการต่อต้านไม่พอใจและนี่เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม</p>

๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกล่อมเกลาทางการเมือง

๒.๔.๑ ความหมายและขั้นตอนการกล่อมเกลาทางการเมือง

ความหมายของ “กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง” (Political Socialization) กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่นำมาซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองแก่ประชาชน โดยการกล่อมเกลาถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง จากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งโดยอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงค่านิยมในแบบแผนของวัฒนธรรมทางการเมืองให้แตกต่างกันไป จากวัฒนธรรมทางการเมืองเดิม และในบางกรณีอาจ เป็นกระบวนการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ก็เป็นได้

กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง นิยามว่า กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลแต่ละคนรู้ว่าตนเองเป็นใครอยู่ในระบบการเมืองทำให้เกิด มโนคติหรือปฏิกิริยาต่อปรากฏการณ์ทางการเมือง กระบวนการนี้เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ และยังเป็นกระบวนการที่มี บทบาทต่อบุคลิกภาพ และประสบการณ์ของบุคคลในแต่ละสังคมนั้นที่ถูกห้อมล้อมด้วยบรรยากาศทางการเมืองของสังคม ประกอบไปด้วย หน่วยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกลางในการกล่อมเกลาทางการเมือง ได้แก่ ครอบครัว การศึกษา เพื่อนฝูง กลุ่มศาสนา กลุ่มอาชีพ และสื่อมวลชน โดยผ่านเข้าไปทางฉากของการรับรู้ กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้แบบแผนพฤติกรรม และ

อุปนิสัย ในทางที่เกี่ยวเนื่องกับการเมืองโดยผ่านทางสื่อกลางต่าง ๆ ของสังคม สื่อกลางเหล่านี้รวมถึงสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไปด้วย เช่น ครอบครัวกลุ่มเพื่อนฝูง โรงเรียน สมาคมผู้ใหญ่

และสื่อสารมวลชนดังนั้นจากข้างต้นสรุปได้ว่ากระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง คือ กระบวนการอบรมปลูกฝังหรือถ่ายทอดให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะและเกิดพฤติกรรมทางการเมืองในทิศทางที่ต้องการโดยทั้งนี้ การกล่อมเกลาทางการเมืองนั้น สามารถเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและตลอดชีวิต ซึ่งสามารถผ่านรูปแบบของกระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองได้หลายทางด้วย กัน

รูปแบบและขั้นตอนของ “กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง” (Political Socialization)

ขั้นตอนของกระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางการเมือง ๔ ขั้นตอน^{๔๑} คือ

ขั้นตอนที่ ๑ ถือเป็นขั้นตอนแรกของการกล่อมเกลาทางคน มีเป้าหมายเพื่อให้มนุษย์เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้โดยสื่อกลางที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือครอบครัว และสถาบันการศึกษา จุดประสงค์สำคัญของขั้นตอนนี้ คือ ต้องการจะให้การอบรม เพื่อชี้แนวทางให้มนุษย์เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นจึงเป็นขั้นตอนพื้นฐานของกระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางสังคม

ขั้นตอนที่ ๒ มนุษย์เริ่มมี “เอกลักษณ์ส่วนบุคคล” (Personal Identity) ในขั้นตอนนี้เริ่มมีพัฒนาการไปสู่การมีพื้นฐานความรู้ และความเชื่อ นอกจากนี้ ประสบการณ์เริ่มมีอิทธิพลหลอหลอมในจิตใจสำนึก และยังมีส่วนร่วมกำหนดโครงสร้างบุคลิกภาพขั้นมูลพื้นฐานของ

มนุษย์ด้วย คือ การเริ่มมีลักษณะเฉพาะตัว และมีการพัฒนาไปสู่การมีพื้นฐานความรู้และความเชื่อสิ่งสำคัญในขั้นตอนนี้คือ สภาพของอำนาจอันชอบธรรม ความเชื่อถือ และไว้วางใจผู้อื่น

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นตอนนี้เริ่มเข้าสู่กระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคมเมื่อมนุษย์ผ่านมาถึงขั้นตอนของการมีความสำนึกในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองเริ่มผ่านเข้ามาทางตัวการของการอบรมกล่อมเกลา และเข้ามากระทบฉกการรับรู้และหลอหลอมทำให้บุคลิกภาพทางการเมืองขึ้นในตัวมนุษย์ ทำให้มนุษย์เริ่มมีความคิดพินิจวิเคราะห์ในทางการเมืองขึ้น เป็นขั้นตอนที่เริ่มได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคมกล่าวคือ ประสบการณ์ทางการเมือง ได้รับความรู้ทางการเมือง สื่อมวลชน และกระบวนการการเลือกตั้ง เป็นต้น ส่งผลให้คนมีบุคลิกภาพ ทักษะ ค่านิยมทางการเมือง รวมทั้งสามารถที่จะวิเคราะห์และประเมินค่าในทางการเมืองได้

ขั้นตอนที่ ๔ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้ทางการเมือง ในขั้นตอนนี้คนจะมีความรู้ความเข้าใจ และเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกระตือรือร้น มีความรู้สึกว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ไม่

^{๔๑} Lucian W. Pye, *Personality and Nation-Building: Burma's Search for Identity*, (New Haven: Yale University Press, 1965).

สามารถแยกออกจากตนได้ และเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใด ๆ ของรัฐ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่กระบวนการขัดเกลาและเรียนรู้ทางการเมืองได้สร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในทางการเมืองอย่างมาก เรียกขั้นตอนนี้ว่า “Political Recruitment Process” เป็นขั้นตอนที่บุคคลมีความเข้าใจในการเมืองลึกซึ้งขึ้นมีทัศนคติทางการเมือง หรือที่เรียกว่า “บุคลิกภาพทางการเมือง” ชัดเจนและถาวรกว่าเดิม

นอกจากนี้ ขั้นตอนของกระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองดังกล่าว จะมีอิทธิพลต่อค่านิยม ทัศนคติ ความรู้ หรือที่เรียกกันว่า “โครงสร้างบุคลิกภาพพื้นฐาน” (Basic Personality Structure) มากน้อยแตกต่างกัน บางกรณีการอบรมในระดับครอบครัวอาจมีอิทธิพลมากกว่าระดับเพื่อนฝูง หรือบางกรณีการอบรมในระดับสถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย จะมีอิทธิพลมากกว่าได้

๒.๔.๒ ลักษณะสำคัญของการกล่อมเกลาทางการเมือง^{๔๒}

๑. การกล่อมเกลาทางการเมือง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล หมายถึง เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นมีประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลายยิ่งขึ้นก็ย่อมมีการเปลี่ยนทัศนคติดั้งเดิมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชีวิตที่เปลี่ยนไป

๒. การกล่อมเกลาและการเรียนรู้ทางการเมืองอาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเมื่อบุคคลได้มีการสัมผัสโดยตรงกับข่าวสาร ค่านิยม และความเชื่อถือ เกี่ยวกับทางการเมืองโดยตรงหรือโดยอ้อมผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา

กล่าวถึงการกล่อมเกลาทางการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองตามบทบาทในการกล่อมเกลาทางการเมือง^{๔๓} คือ

๑. กลุ่มที่ตั้งขึ้นด้วย วัตถุประสงค์ทางการเมืองโดยเฉพาะ เช่น พรรคการเมือง ซึ่งตั้งขึ้นเพื่อปลุกฝังค่านิยมทางการเมือง เพื่อระดมกำลังสู่การกระทำทางการเมือง

๒. กลุ่มที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่มิใช่ทางการเมือง แต่ให้การศึกษาทางการเมืองเช่น กลุ่มศาสนา

๓. กลุ่มที่ไม่ได้ตั้งขึ้นด้วย วัตถุประสงค์ทางการเมือง และไม่ทำการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองอย่างเป็นทางการ หากแต่บางครั้งทำโดยไม่รู้ตัว เช่น สมาคมกีฬา

^{๔๒} Gabriel A. Almond and Sidney Verba, *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, (Boston: Little, Brown and Company, 1965).

^{๔๓} พงษ์ทิสสาร ชุมพล, *ระบบการเมืองความรู้เบื้องต้น*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, ๒๕๔๗), หน้า ๖๕.

๔. ประสบการณ์ทางการเมือง การได้สัมผัสกับการเมืองโดยตรงย่อมมีผลต่อการสร้างทัศนคติและค่านิยมอย่างทางการเมือง เป็นโอกาสที่บุคคลจะได้ทดสอบบทเรียนที่ได้เรียนรู้มาโดยทางอ้อมผ่านตัวแทนต่าง ๆ กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๕. สื่อมวลชน (Mass Media) ได้เข้ามามีบทบาทในการกล่อมเกลາทางการเมืองมากขึ้นตามลำดับ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นตัวการที่ทำให้การสื่อสารที่เกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ทางการเมืองไม่ว่าจากรัฐบาลถึงประชาชน หรือจากคนกลุ่มหนึ่งถึงอีกกลุ่มหนึ่ง

ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลแต่ละคนในสังคมจะได้มาและสามารถถ่ายทอดไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า การกล่อมเกลาทางการเมือง (Political Socialization) กระบวนการชนิดนี้ ถือได้ว่าเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมกับมนุษย์ กล่าวคือ เป็นตัวที่ดึงเอาวัฒนธรรมเข้าไปมีส่วนหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์อย่างมากมาย (สิทธิพันธ์ พุทธพูน, อ้างแล้ว) ทั้งนี้ สถาบันกล่อมเกลาทางสังคมและการเมือง หรือตัวแทน (Agents) ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในกระบวนการขัดเกลาทางการเมือง ต่อไปนี้

๑. สถาบันครอบครัว ในทุกสังคมการขัดเกลารุ่นปฐมภูมิจะเกิดขึ้นในครอบครัวหรือญาติ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มเรียนรู้ถูกผิดตามความหมายของวัฒนธรรมนั้น รวมทั้งเรียนรู้วัฒนธรรมบางประการที่เป็นแบบแผนในการแสดงบทบาทที่เหมาะสมสำหรับวัยและเพศของตนการกล่อมเกลาทางการเมืองที่แจ้งชัดเกิดขึ้นน้อยมาก แต่แนวการวิเคราะห์ทางจิตวิทยาจะเน้นว่าครอบครัวมีความสำคัญมาก เพราะหลายสิ่งหลายอย่างที่บุคคลได้เรียนจากครอบครัวจะได้รับการถ่ายทอดไปสู่บทบาททางการเมืองต่อไป เพราะการเรียนรู้ทางปฐมภูมิเป็นการเรียนรู้ที่สนิทสนมเป็นการเรียนรู้ที่ฝังรากลึกมากกว่า การเรียนรู้จากทุติยภูมิ ซึ่งเป็นกลุ่มที่บุคคลมีความสัมพันธ์ด้วย แต่เฉพาะในบทบาทหนึ่งอีกทั้งขาดความต่อเนื่องไม่เป็นประจำด้วย

๒. กลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มคนที่มีฐานะเท่าเทียมกันและมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นต่อกัน เป็นตัวแทนการกล่อมเกลาทางสังคมขั้นปฐมภูมิ ที่มีความสำคัญตั้งแต่วัยรุ่นขึ้นไปและมีอิทธิพลตลอดชีวิตในด้านการเมือง กลุ่มเพื่อนจะให้บทเรียนทางการเมืองขั้นต้นแก่บุคคลอีกทั้งยังสามารถเตรียมบุคคลให้พร้อมที่จะรับประสบการณ์ที่มีความเป็นการเมืองโดยเฉพาะได้เช่น การหลอหลอมให้เขามีความรู้สึกว่าเขาเป็นคนจำพวกใด ชาติพันธุ์ใด นับถือศาสนาใด เป็นต้น

๓. สถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษาหรือโรงเรียน เป็นตัวแทนในการกล่อมเกลาที่เป็นทางการ เป็นการกล่อมเกลาที่อยู่กึ่งกลางระหว่างปฐมภูมิจับทุติยภูมิ สถาบันการศึกษาทำหน้าที่กล่อมเกลาทางการเมือง ๓ ทาง คือ

๓.๑ โดยการจำลองรูปแบบสังคมการเมือง

๓.๒ ในทางตรง โดยการสั่งสอนจากครูบาอาจารย์ และบทเรียนต่าง ๆ

๓.๓ ในทางอ้อม เช่น การเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น

๔. สถาบันสื่อมวลชน ในสังคมสมัยใหม่ สื่อมวลชนได้เข้ามามีบทบาทในการกล่อมเกลாதองการเมืองมากขึ้น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นตัวการทำให้การสื่อสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ทางการเมือง ไม่ว่าจะมาจากรัฐบาลถึงประชาชนหรือจากกลุ่มคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง หรือแม้แต่มุมหนึ่งของโลกถึงอีกมุมหนึ่งเป็นไปได้ง่ายตายมากยิ่งขึ้น^๕. สถาบันทางการเมือง สถาบันทางการเมืองต่าง ๆ เช่น รัฐบาล รัฐสภา พรรคการเมือง ถือเป็นตัวแทนในการกล่อมเกลาทองการเมืองที่เป็นทางการ และมีลักษณะทุติยภูมิมีส่วนเกี่ยวข้องในการทำหน้าที่กล่อมเกลาทองการเมืองประชาชนพลเมืองโดยตรง และมีส่วนเชื่อมสัมพันธ์กับการสร้างให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลแต่ละคนในสังคมจะได้มาและถ่ายทอดไปสู่คนอื่นกรุ่นหนึ่งได้โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า “การกล่อมเกลาทองการเมือง” ^{๔๔} (Political Socialization) กระบวนการชนิดนี้ถือได้ว่าเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมกับมนุษย์ คือ เป็นตัวที่ดึงเอาวัฒนธรรมเข้าไปมีส่วนหรืออิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

การสร้าง “วัฒนธรรมทางการเมือง” ต้องอาศัย ๓ กระบวนการ^{๔๕} คือ

๑. ค่านิยมและปทัสถานโดยเฉพาะอย่างยิ่งศรัทธาของประชาชนต่อรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยต้องมั่นคง ประชาชนต้องเข้าใจข้อจำกัดและต้องอดทนอดกลั้นต่อความล่าช้า ต้องมีการออมชอมและยอมให้อโอกาสและเวลาในการพัฒนา

๒. ระบบการอบรมสั่งสอน การกล่อมเกลารเรียนรู้ในครอบครัว ในสถาบันการศึกษาและในสังคม สื่อมวลชน ตลอดจนรายการบันเทิงและสารคดีต้องมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตย

๓. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีประสบการณ์ด้วย การปฏิบัติ เช่น การกระจายอำนาจให้อิสระกับท้องถิ่นให้ปกครองตนเอง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิในการร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนรายการบันเทิงและสารคดีต้องมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตย

การพัฒนาวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้ในสังคมต้องมีการกล่อมเกลารเรียนรู้ให้มี “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” กระบวนการนี้เรียกว่า กระบวนการกล่อมเกลารเรียนรู้ทางการเมือง (Political Socialization) ซึ่งมีขั้นตอนและกระบวนการทั้งในแง่การสร้างค่านิยม

^{๔๔} สิทธิพันธ์ พุทธหุน, การเมือง: ทฤษฎีพัฒนาการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๓๖).

^{๔๕} ลิขิต ธีรเวคิน, ขอบข่ายและวิธีการศึกษารัฐศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สามศาสตร์, ๒๕๒๙).

แบบนามธรรมในลักษณะหลักการหรือปรัชญา รวมทั้งการปฏิบัติที่อยู่ในสังคมซึ่งกระบวนการกลุ่ม
 เกลาเรียนรู้ทางการเมืองโดยทั่วไปจะมี ๓ ขั้นตอน^{๔๖} คือ

๑) แนวสัมผัสดการเรียนรู้ (Cognitive Orientations) คือ ต้องรู้ว่าหลักการ กระบวนการ
 รวมทั้งสิ่งที่ปรากฏเป็นวัตถุเกี่ยวข้องในทางการเมืองอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “อาตมน์ทางการเมือง
 ของตนเอง” (Political Self) เช่น หลักการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยแตกต่างจากเผด็จการอย่างไร
 นี่คือการเรียนรู้ว่าระบบการเมืองมีลักษณะอย่างไร โดยเริ่มตั้งแต่การเรียนรู้ว่าสังคมหรือประเทศที่ตน
 อาศัยอยู่นั้นมีฐานะอย่างไร กล่าวคือ เป็นรัฐเอกราช เป็นเมืองขึ้น เป็นประเทศที่เป็นมหาอำนาจ หรือ
 เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นต้น นอกเหนือจากนั้น “อาตมน์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย” คือ
 ตนเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติ มีสิทธิหรือความจำกัดในสิทธิมากน้อยเพียงใดสรุปคือ ต้องรู้ว่าตนเป็น
 ใครทางการเมือง และทางวัตถุนั้น เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่รูปร่างของประเทศทางภูมิศาสตร์ ธง
 ชาติ บุคคลสำคัญซึ่งเป็นประมุขวัฒนธรรมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทั้งหลายทั้งปวงดังกล่าวนี้คือ แนวสัมผัสด
 การเรียนรู้ในทางการเมือง

๒) แนวสัมผัสดความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Orientations) ได้แก่ การถูกกลุ่ม
 เกลาสั่งสอนในครอบครัว โรงเรียน สถาบัน องค์กรสังคม และในสังคมโดยรวม ให้รับหรือปฏิเสธได้แก่
 ให้ชอบหรือไม่ชอบ เช่น มีความรักชาติ ยกย่องเชิดชูชาติตน ไม่ชอบให้คนดูถูก ประเทศดูหมิ่น
 วัฒนธรรมของตน มีความภูมิใจในประวัติความเป็นมาของแผ่นดินตนหรือกล่าวหนึ่งมีความผูกพัน
 ต่อเอกลักษณ์ที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมการเมืองนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังมีการสร้าง ความผูกพันทาง
 อารมณ์ในแง่ชอบการมีสิทธิเสรีภาพ ไม่ชอบการถูกกดขี่ รักความยุติธรรม ฯลฯ

๓) แนวสัมผัสดการประเมินและพฤติกรรม (Evaluative Orientations and Behavior)
 ถ้าแนวสัมผัสดการเรียนรู้และผูกพันทางอารมณ์ปฏิเสธเผด็จการ เมื่อมีความพยายามที่จะยึดอำนาจโดย
 รัฐบาลเผด็จการ ก็จะประเมินและมีพฤติกรรมแสดงการต่อต้านขึ้น การกลุ่มเกลาเรียนรู้ ในส่วนนี้
 อาจเกิดจากการปลุกเร้าทางการเมือง เช่น การต่อต้านเผด็จการทุกรูปแบบ หรือการพยายามสถาปนา
 สังคมคอมมิวนิสต์ขึ้นให้สมบูรณ์แล้วแต่ว่าตนจะถูกกลุ่มเกลาไปในทางใด

กระบวนการทั้งสามขั้นตอนดังกล่าวจะมีสถาบันสังคมเป็นผู้ทำหน้าที่เริ่มตั้งแต่ใน
 ครอบครัวที่มีความเป็นประชาธิปไตย ให้โอกาสลูก ๆ แสดงความคิดเห็น ขณะเดียวกันก็กลุ่มเกลาให้
 ข้อดีข้อเสียของระบบประชาธิปไตยรวมทั้งระบบเผด็จการจนเกิดการผูกพันทางอารมณ์และผลสุดท้าย
 จะนำไปสู่การตัดสินใจของสมาชิกในครอบครัวนั้น ในทางการเมือง นอกจากครอบครัวแล้ว โรงเรียน
 สถาบันศาสนา องค์กรในสังคม และสังคมทั่วไปก็มีส่วนทำหน้าที่ดังกล่าวทั้งสิ้น

^{๔๖} ลิขิต ธีรเวคิน, การเมืองไทยและประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มิสเตอร์ก็อบบี้,
 ๒๕๕๒).

กระบวนการเกิด “วัฒนธรรมทางการเมือง” ^{๔๗} มีกระบวนการ ดังนี้

๑. การกล่อมเกลாத่างวัฒนธรรมสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง (Social Culture and Political Socialization) โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ที่ทำงานและจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ซึ่งจะเกิดขึ้นทางตรงและทางอ้อม

๒. ความรู้ทางการเมือง (Political Knowledge) จากการปลูกฝังอบรมหล่อหลอมกล่อมเกลาท่างการเมือง จะทำให้เกิดความรู้ทางการเมืองจากทั้งทางกว้างและทางลึก อาทิ ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ของระบบการเมือง

๓. ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง คือ เมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง กระบวนการรับรู้ (Perception Process) จะทำหน้าที่กลั่นกรองสิ่งใดดีหรือไม่ ถ้าสิ่งใดดีจะยอมรับจนกลายเป็นความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง

๔. พฤติกรรมทางการเมือง (Political Behavior) เมื่อบุคคลมีความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองอย่างไรก็จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมทางการเมืองอย่างนั้น

๕. วัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมทางการเมืองจนกลายเป็นแบบแผน (Pattern) คือ กลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สามารถคาดหมายได้

นอกจากนี้ได้กล่าวถึง ทัศนคติ ความเชื่อ อารมณ์ และค่านิยมของคนในสังคมเหล่านี้ อาจจะไม่แสดงออกชัดเจน แต่อาจแฝงอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชน หรือกลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์กับระบบการเมืองนั้น โดย “กระบวนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมือง” เริ่มจาก

(๑) กระบวนการรับรู้ (Cognitive Orientations) ความคิดทางการเมืองใหม่ แล้วพัฒนาไปสู่

(๒) ความรู้สึก (Affective Orientations) ว่ามีคุณค่าหรือไม่ จากนั้นจะพัฒนาไปสู่ (๓) การประเมิน (Evaluative Orientations) เพื่อที่จะยอมรับหรือปฏิเสธต่อไป วัฒนธรรมทางการเมือง จึงเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ในจิตใจของบุคคลและความรู้สึกนึกคิดนี้เป็นแนวทางหรือรูปแบบหรือมาตรฐานของแต่ละบุคคลที่จะใช้ในการประเมินเหตุการณ์หรือการรับรู้ทางการเมืองของบุคคลนั้นผลของการประเมินการเมืองนี้ จะแสดงออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงความคิดเห็น การออกเสียงเลือกตั้ง การประท้วง การยอมรับ การปฏิบัติตาม เป็นต้น ดังนั้นวัฒนธรรมทางการเมือง จึงมีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ เป็นเครื่องบ่งบอกถึงวิธีการที่แต่ละคนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับวิถีทางการเมือง และชี้แนะแนวทางการประพฤติปฏิบัติในการแสดงออกทางการเมืองแก่บุคคล โดยเฉพาะการนำไปสู่การสร้างให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยได้ในที่สุด การพิจารณาถึงกระบวนการกล่อมเกลาท่างการเมืองจึงสามารถนำมาอธิบายถึงที่มาของการมีวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละสังคมได้ เพราะว่ากระบวนการขัดเกลาท่างการเมือง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการส่งผ่านการสร้าง แปรรูป และการถ่ายทอดความโน้มเอียงทางการเมือง (Political Orientations) ซึ่งประกอบด้วย ทัศนคติ ความรู้ ค่านิยมบรรทัดฐานจากอีกรุ่นหนึ่งไปยัง

^{๔๗} สมบัติ อารังธัญวงศ์, การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, ๒๕๔๗).

อีกรุ่นหนึ่ง อันเป็นแบบแผนของความโน้มเอียงทางการเมืองที่สามารถนำไปสู่การสร้างเป็นวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม จนในที่สุดทำให้บุคคลเกิดเป็นลักษณะเฉพาะทางการเมืองของตนเองหรืออัตมันทางการเมืองแบบประชาธิปไตย (Democratic Political Self) ที่มีความกระตือรือร้นหรือทำให้เกิด “ความตื่นตัวทางการเมือง” ได้มากน้อยเพียงใด

ความตื่นตัวทางการเมืองจึงเป็นที่มาของการแสดงออกทางการเมืองผ่านการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ แต่ไม่ได้มองว่าเป็นเพียง “วิธีการ” ทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังเป็น “เป้าหมาย” สำคัญยิ่งในการพัฒนาทางการเมืองอีกด้วย ด้วย เพราะหากทำให้ประชาชนได้มีความตื่นตัวหรือกระตือรือร้นเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจังต่อเนื่องในทิศทางที่เหมาะสมแล้ว ก็ย่อมสามารถเข้ามาติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง^{๔๘}

ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญการกล่อมเกลາทางการเมือง

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Standley A. Ranshon	กระบวนการถ่ายทอดชุดความคิดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหนึ่ง
Easton and Denis	๑. กระบวนการที่ระบบการเมืองส่งผ่านความโน้มเอียงทางการเมืองและรูปแบบพฤติกรรมโดยการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นหนึ่ง เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง
Kenneth P. Langton, ม.ร.ว. พุทธิสถาน ชุมพล	๑. กระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมและอุปนิสัย ในทางที่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยผ่านทางสื่อกลางต่าง ๆ ของสังคม สื่อกลางเหล่านี้รวมถึง สิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป
James S. Coleman	๑. กระบวนการที่บุคคลได้มาซึ่งทัศนคติต่อระบบการเมืองและบทบาทในระบบการเมือง รวมทั้งความรู้ การมีความรู้สึกและการมีสำนึกในความสามารถของตน
Gabriel A. Almond	ตัวการในการกล่อมเกล่าทางการเมืองที่สำคัญ ๆ ๑. ครอบครัว ๒. สถาบันการศึกษา ๓. กลุ่มเพื่อน ๔. สื่อมวลชน

^{๔๘} ถวิลวดี บุรีกุล และโรเบิร์ต บี อัลบริทตัน, “ความต่อเนื่องของประชาธิปไตยในประเทศไทย : การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๔๓”, (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสมาคมรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย ๘-๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๓, สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๓).

๒.๕ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ ความหมายของสังคหัตถุ ๔

จากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสังคหัตถุ ๔ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายแนวทางที่สำคัญคือ สังคหัตถุ ว่าวิธีสังเคราะห์ หมายถึงวิธีปฏิบัติเพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจคนอื่นที่ยังไม่เคยรักใคร่นับถือ หรือที่รักใคร่นับถืออยู่แล้วให้สนิทแนบยิ่งขึ้น พุดง่าย ๆ สังคหัตถุก็คือ เทคนิควิธีทำให้คนรัก หรือมนต์ผูกใจคนนั่นเอง มี ๔ ประการ คือ^{๔๙} ทาน คือการให้ คือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ คือ วาจาเป็นที่รัก วาจาพูดดีมีน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม อัตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม และสมานัตตตา คือ ความมีตนเสมอ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี^{๕๐} สังคหัตถุ หรือ สังคหผละ ยังหมายรวมถึงกำลังแห่งการสังเคราะห์ หรือมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นธรรมที่สำคัญมากสำหรับนักบริหาร ผู้ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่นถ้านักบริหารบกพร่องเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ก็จะไม่มีคนมาช่วยทำงานเมื่อไม่มีใครช่วยทำงานเขาก็เป็นนักบริหารไม่ได้^{๕๑}

สังคหัตถุ ๔ เป็นหลักคุณธรรมในศาสนาพุทธ โดยเป็นภาษาบาลีแยกออกเป็น ๒ ศัพท์ คือ สังคห ๑ วัตถุ ๑ “สังคห” แปลเป็นภาษาไทยว่า สงเคราะห์ มีความหมายว่า ช่วยเหลืออุดหนุน “วัตถุ” ในที่นี้หมายความว่า เรื่อง รวมทั้ง ๒ ศัพท์ มีความหมายว่า เรื่องความช่วยเหลือจะช่วยเหลือกันด้วยวิธีอย่างไรบ้าง ท่านได้วางไว้เป็น ๔ อย่าง จึงจะถือว่าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจของผู้อื่นได้^{๕๒} สังคหัตถุ แปลว่า หลักการสังเคราะห์ หรือหลักสังคสมสังเคราะห์ หมายความว่า เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ เป็นสังคม คนในสังคมจะต้องรู้จักสังเคราะห์ อนุเคราะห์กันตามฐานะ คนในสังคมจึงจะมี

^{๔๙} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑) หน้า ๔๑๒.

^{๕๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), **ธรรมนุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๕๐), หน้า ๒๕.

^{๕๑} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต), **พุทธวิธีการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๗๐-๗๕.

^{๕๒} สุทธิพงศ์ ปานเพ็ชร, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมกับวิถีชีวิตชุมชน”, **รายงานการวิจัยอิสระ**, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๐).

ความรักใคร่ปรองดองกัน ซึ่งจะทำให้สังคมราบรื่น มีความสงบ ธรรมที่เป็นหลักการสงเคราะห์นี้ มีอยู่ ๔ อย่าง คือ

๑. ทาน เป็นการให้สิ่งของแก่คนที่ควรให้ หมายความว่า คนเราเกิดมามีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะอาศัยการให้ จะเห็นได้ชัดก็คือ บิดา มารดา ให้ปัจจัยดำรงชีพทุกอย่างแก่บุตรธิดา ครู อาจารย์ให้วิชาความรู้แก่ลูกศิษย์ ซึ่งการให้ของมีอยู่ ๒ อย่าง คือ อามิสทานให้วัตถุสิ่งของ กับ ธรรมทาน ให้ธรรมหรือวิชาความรู้แก่ผู้อื่น ซึ่งการแบ่งปันวัตถุเพื่อเป็นปัจจัยร่วมกัน

๒. ปิยวาจา เจรจาด้วยถ้อยคำน่ารัก ไพเราะอ่อนหวาน หมายความว่า การพูดจาน่ารัก พูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ การพูดนอกจากจะเป็นวาจาที่ไพเราะอ่อนหวานแล้ว ต้องเป็นวาจาที่เป็นสัจจะ และมีประโยชน์แก่ผู้ฟังแล้ว ยังจะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวน้ำใจได้มั่นคง

๓. อัถถจริยา ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น หมายความว่า การทำประโยชน์แก่คนอื่น เช่น การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๔. สมานัตตตา ความเป็นคนเสมอดันเสมอปลาย ไม่ถือตัว ความเป็นคนเสมอดันเสมอปลาย คือ จิตใจคงเส้นคงวาต่อคนทั่วไป รู้จักร่วมสุขร่วมทุกข์กับคนอื่น เห็นคนอื่นได้รับทุกข์ต้องไม่ทอดทิ้ง หรือรังเกียจ เห็นคนอื่นได้ดีมีความสุขก็ไม่ริษยาแค้นเคืองเป็นอย่างไร ต่อไปก็เป็นอย่างนั้นไม่เปลี่ยนแปลง การวางตัวอย่างนี้ ย่อมเป็นที่รักใคร่นับถือของคนทั่วไป

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหัตถ์ ๔ ไว้ว่า เมื่อทุกคนต่างประพฤตีสังคหัตถ์ทั่วถึงกันแล้ว อย่าวว่าแต่เฉพาะคน เฉพาะครอบครัว จะรักใคร่นับถืออยู่เป็นสุขสบายเลย ถึงคนทั้งหมู่บ้าน ทั้งเมือง ทั้งประเทศ ทั้งโลก ก็ต้องอยู่เป็นสุขสบายตลอดไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นท่านจึงว่าสังคหัตถ์ทั้ง ๔ อย่าง เป็นคุณสำหรับยึดเหนี่ยวน้ำใจ ผู้อื่นให้รักใคร่นับถือ ช่วยเหลือกัน อย่างวิเศษแท้^{๕๓}

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหัตถ์ ๔ ไว้ว่าสังคหัตถ์ ๔ เป็นหลักการสงเคราะห์ หรือเป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในความสามัคคี^{๕๔}

คุณ โทชน์ธ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหัตถ์ ๔ ไว้ว่า เป็นหลักผูกใจคน เป็นเหมือนมนต์รัก มนต์เสน่ห์หา เมตตา มหานิยม^{๕๕}

^{๕๓} สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน), **สังคหัตถ์ ๔**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘), หน้า ๕๓.

^{๕๔} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **ธรรมบุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๑.

^{๕๕} คุณ โทชน์ธ, **พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗), หน้า ๒๕-๒๘.

ปรีชา นันทาภิวัดน์ น.อ. (พิเศษ) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า สังคหวัตถุ ๔ เป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวคือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี^{๕๖}

บุญสิริ ขวลิธำรง ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า เป็นธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดเหนี่ยวจิตใจของกันและกัน อันเป็นไปเพื่อการสงเคราะห์กัน^{๕๗}

อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แบนสุวรรณ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า เป็นธรรมเครื่องผูกมัดน้ำใจ^{๕๘}

จากการค้นคว้าผู้วิจัยสรุปได้ว่า สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง เครื่องมือหรือหลักธรรมที่ช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม เป็นธรรมอันจะก่อให้เกิดความผาสุกในบ้านเมืองและประเทศชาตินั่นเอง

๒.๕.๒ ความสำคัญของสังคหวัตถุ ๔

หลักธรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีที่กล่าวไว้ในพุทธศาสนาเถรวาท ในแง่ของการมีมิตรสหายหรือบริวารที่ดีจริง พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความสำคัญของการมีมิตรสหายที่ดีไว้ในอุปัชฌาสสูตรว่า “ความเป็นผู้มีมิตรดี มีสหายดี มีเพื่อนดี นี้เป็นพรหมจรรย์ทั้งสิ้นทีเดียว”^{๕๙} แต่การที่จะสร้างมิตรหรือยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลที่เป็นมิตรสหายกันแล้วไว้ได้นั้นก็เป็นสิ่งที่สำคัญมากเหมือนกัน เพราะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตรหรือบริวารเรียกว่า หลักสังคหวัตถุ^{๖๐} ซึ่งมีด้วยกัน ๔ ประการ คือ

๑. ทาน การให้ปัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สิ่งของของตนแก่บุคคลอื่น ด้วยเห็นว่าสิ่งของที่ตนเสียสละไปนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับ เป็นการแสดงความมีน้ำใจและเป็นการยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตรสหายหรือบริวารไว้ได้พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญการให้ไว้มากมา เช่น ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก^{๖๑} ผู้ให้ย่อมผูกมิตรไว้ได้^{๖๒} เป็นต้น ผู้ที่มีความตระหนี่นั้นไม่สามารถที่จะผูกมิตรหรือยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตรและบริวารไว้ได้

๒. ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ การมีวาจาเป็นที่รัก เป็นที่ติดต๋มจิตใจของผู้ฟัง มีวาจาสุภาพอ่อนหวานชวนฟัง เป็นวาจาที่ไม่หยาบคายและก่อให้เกิดประโยชน์ การมีปิยวาจານี้มีความสำคัญเป็น

^{๕๖} ปรีชา นันทาภิวัดน์ น.อ.(พิเศษ), **พจนานุกรมหลักธรรมพระพุทธศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, ๒๕๔๔), หน้า ๑๔๓.

^{๕๗} บุญสิริ ขวลิธำรง, **ธรรมโอสถ**, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๒๓-๓๑.

^{๕๘} อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แบนสุวรรณ , **พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๕.

^{๕๙} สี่ .ม. (ไทย) ๑๙/๕/๒.

^{๖๐} อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๓๒/๔๒.

^{๖๑} อง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๓๒/๔๒.

^{๖๒} ธรรมรักษา, **พระไตรปิฎกฉบับสุภาสิต**, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๒๐๘.

อย่างมากในการผูกมิตรหรือรักษาน้ำใจมิตร บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นทูตหรือเป็นตัวแทนของประเทศในการเจรจาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติจะต้องมีเทคนิคในการใช้คำพูดอย่างดีเยี่ยม เพราะถ้าหากใช้คำพูดที่ไม่ดีก็จะส่งผลให้ประชาชนและประเทศชาติสูญเสียผลประโยชน์ได้

๓. อัจฉริยา การประพฤตินเป็นประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือผู้อื่นในเวลาที่ไม่จำเป็นไม่เป็นคนนิ่งดูตายในเมื่อตนเองมีกำลังความสามารถที่พอจะช่วยเหลือได้ ในการผูกสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศก็เช่นเดียวกัน จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักให้การช่วยเหลือในเวลาที่เหมาะสมช่วยเหลือ เช่น เมื่อถึงคราวที่มิตรประเทศต้องประสบกับภัยพิบัติต่าง ๆ ที่ประเทศสัมพันธ์มิตรพอที่จะช่วยเหลือได้ก็ให้ช่วยเหลือตามกำลังความสามารถ เพื่อเป็นการผูกสัมพันธ์ไมตรี หรือแสดงถึงความมีสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกัน

๔. สมานัตตตา ความมีตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่คบมิตรเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมิใช่ว่าเมื่อเห็นว่ามิตรหมดประโยชน์สำหรับตนแล้วก็เริ่มห่างเหิน หรือเลิกคบไป การคบหามิตรจะต้องคบด้วยความจริงใจและความเสมอต้นเสมอปลาย ทั้งในยามที่มิตรรุ่งเรืองและในคราวตกต่ำ

สรุปได้ว่าวิธีการทั้ง ๔ นี้ เมื่อปฏิบัติได้ ย่อมให้เกิดความสามัคคีร่วมมือนใจในกลุ่มชนนั้น ๆ ถ้าไม่มีหลักปฏิบัติเช่นนี้ ผู้นั้นย่อมไม่เป็นที่รักของคนทั่วไป ข้อนี้บางท่านจึงเรียกว่า มนตัมหาเสน่ห์ เพราะทำให้ตนเข้าไปนั่งในใจของผู้อื่นต่อไป จะได้พูดถึงความสำคัญของสังคหวัตถุธรรม ที่เป็นส่วนสำคัญในการอยู่ร่วมกัน ดังนี้

๒.๕.๓ สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือในหมู่คณะจำเป็นต้องมีสิ่งที่จะมายึดเหนี่ยวจิตใจและประสานหมู่คณะไว้ให้เกิดความสามัคคีและเพื่อให้อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข ได้แก่ หลักสังคหวัตถุ ๔^{๖๓} ดังต่อไปนี้

๑. ทาน คือ การให้ปันสิ่งของตนแก่ผู้อื่นที่ควรให้ คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันเฉลี่ยให้ ไม่ใช่ให้จนร่ำรวยหรือให้จนหมดเนื้อหมดตัว แต่เป็นการแบ่งปันให้เพื่อแสดงอัธยาศัยไมตรีผู้ให้ไม่จำเป็นต้องร่ำรวยหรือมีฐานะดีกว่าผู้รับเสมอไป และยังรวมถึงการช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุนหรือทรัพย์สินสิ่งของตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจ

๒. ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน คือกล่าวคำสุภาพไพเราะน่าฟังชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์มีเหตุผล เป็นหลักฐานชักจูงในทางที่ดีงาม หรือคาแสดงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดีสมานสามัคคีเกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มที่ได้จัดตั้งขึ้นมาจะมีการแบ่งหน้าที่กันและสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้คือฝ่ายประชาสัมพันธ์ หากฝ่าย

^{๖๓} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), *ธรรมนุญชีวิต*, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พระพุทธศาสนา, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓-๑๔.

ประชาสัมพันธ์พูดจาไม่ดี ถึงโครงการหรือกิจกรรมจะดีแค่ไหนก็ไม่สามารถที่จะโน้มน้าวจิตใจของสมาชิกกลุ่มได้

๓. อุตถจริยา การทำประโยชน์ คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ บาเพ็ญสาธารณประโยชน์ทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี

๔. สมานัตตา วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาคปฏิบัติสม่ำเสมอต่อคนผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มและบุคคลทั่วไปไม่เอาเปรียบบุคคลที่ด้อยกว่า และเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

๒.๕.๔ สังคหัตถุ ๔ เป็นเครื่องผูกใจคน

การที่จะผูกมัดใจคนได้นั้นก็ต้องอาศัยธรรมะที่จะช่วยผูกมัดจิตใจคน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากจะเห็นได้จากการใช้หลักสังคหัตถุ ๔ การแสดงพฤติกรรมโต้ตอบระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือไปยังกลุ่มบุคคลจะเกิดขึ้นในลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเกิดความเข้าใจอันดี มีทัศนคติที่ดีต่อกัน รู้จักการให้และการรับความช่วยเหลือหรือคำแนะนำต่าง ๆ โดยที่บุคคลสามารถให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเมื่อบุคคลอื่นต้องการ การปฏิบัติตนหรือการแสดงออกต่อกัน เช่น ครูกับนักเรียน ในลักษณะที่เป็นมิตรโดยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันมีความใกล้ชิดสนิทสนมโดยที่ครูสามารถให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ยึดเหนี่ยวเมื่อนักเรียนต้องการในการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งที่จะช่วยให้อารมณ์ดีในการเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นโดยนักเรียนที่รับรู้ว่าการปฏิบัติกับตนด้วยความจริงใจให้ความรักเอาใจใส่ตนด้วยความจริงใจจะเป็นนักเรียนที่มีความรู้สึกที่ดีกับครูเข้าใจและยอมรับในคำสอนของครูว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์แก่การนำไปปฏิบัติ

ลักษณะการปฏิบัติตนของครูกับนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนยอมรับคำสอนของครู และนาสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติได้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนโดยอาศัยการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความจริงใจ ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีและยอมรับการปฏิบัติของครูนั้น เป็นการเสริมสร้างลักษณะทางจิต และพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของนักเรียน เช่น พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ดีงามพฤติกรรมหนึ่งนั้น ครูสามารถปฏิบัติโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ทำตนเป็นกันเองกับเด็กไม่เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเกินไป ให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียน และแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับนักเรียน ลักษณะของครูเหล่านี้จะเป็นลักษณะที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ให้นักเรียนเกิด ทัศนคติที่ดีต่อครู และยอมรับคำสั่งสอนของครูไปปฏิบัติต่อไปได้^{๖๔}

^{๖๔} พุทธทาสภิกขุ, บริหารธุรกิจแบบพุทธ, (กรุงเทพมหานคร : อตัมมโย , มปป).

๒.๕.๕ สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน

การให้เพื่อสงเคราะห์นี้ หมายถึง การให้เพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจ ร้อยรัดใจให้รวมกันเป็นหมู่ และเห็นอกเห็นใจกัน รักใคร่นับถือสนิทสนมกันมั่นคง จะเห็นได้จากมีกองทุนช่วยสมาชิกในชุมชน ยอมเสียสละเงินของทุกคนที่สมัครใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุนถือเป็นการช่วยเหลือกัน

แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีความคิดที่จะช่วยเหลือกันเอง ก่อนที่จะไปขอรับความช่วยเหลือ เอื้อเพื่อเอื้อแผ่แบ่งปันสิ่งของ ๆ ตนช่วยเหลือกันด้วยตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำทั้งเสียสละ แรงกายและเวลาเพื่อส่วนรวม และสิ่งที่มุ่งมั่นด้วยการพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวาน วาจาเป็นที่รัก วาจาพูดดีมีน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ จะก่อให้เกิดความสามัคคี เกิดมิตรไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงสิ่งที่ทุกคนยอมรับในกฎกติกาที่ได้ตั้งขึ้นมาร่วมกัน ทำให้แสดงถึงการประพฤติปฏิบัติร่วมกันและผลประโยชน์ที่จะได้ร่วมร่วมกันก็คือไมตรีที่ดีต่อกันที่ทุกคนจะได้รับร่วมกัน จึงเป็นแรงจูงใจในการแก้ไขปัญหาในการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน^{๖๕}

๒.๕.๖ สังคหวัตถุ ๔ เป็นธรรมแห่งการแบ่งปันกันการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในการอยู่ร่วมกันอันเป็นไปเพื่อดูแลกัน ซึ่งหลักธรรมแห่งการแบ่งปันนี้ ประชาชนในชุมชน ได้ถือปฏิบัติร่วมกันโดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจให้มีความเห็นอกเห็นใจกันในชุมชน ทางการเมือง มีการแบ่งปันเงินที่มีอยู่เพื่อเข้าเป็นกองทุนชุมชน จึงถือเป็นการแบ่งปันทรัพย์เพื่อช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน จึงเป็นการให้การเอื้อแผ่แก่กันซึ่งเป็นข้อสำคัญเพราะว่าทุก ๆ คนย่อมต้องการความช่วยเหลือจากกันและกัน และการแบ่งปันไม่ได้มีแต่ทรัพย์สินเท่านั้น ยังรวมถึงด้านจิตใจ ยังช่วยให้กำลังใจให้ความรู้ให้การแนะนำให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในสิ่งที่ทำร่วมกันในชุมชนแล้วผลที่จะได้ตามมาจึงเป็นมูลเหตุให้ได้รับความร่วมมือ สามัคคีกัน ทุกคนจะได้รับความสุขร่วมกัน แต่ถ้าหากสมาชิกในชุมชนคิดเห็นแต่ประโยชน์ของตนเองมากกว่าส่วนร่วม การปฏิบัติหน้าก็จะไม่สามารถสำเร็จได้ และสังคหวัตถุ ซึ่งเป็นธรรมแห่งการแบ่งปันกันก็จะใช้ไม่ได้^{๖๖}

๒.๕.๗ สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักแห่งการให้เพื่ออนุเคราะห์

หมายถึง การให้ความเกื้อหนุนโอบอ้อมอารีด้วยเมตตา และการให้อุดหนุนเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันด้วยความกรุณา คนที่มีทรัพย์คิดช่วยเหลือคนอื่นให้ตั้งตัวได้ ย่อมเป็นกำลังสำคัญของชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและเพื่อเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติ

^{๖๕} สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน), สังคหวัตถุ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘), หน้า ๑๑.

^{๖๖} บุญศิริ ขวลิตรธำรง, ธรรมโอสถ, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๒๓-๓๑.

ดังนั้น การให้เกื้อหนุน โอบอ้อมอารีกันด้วยเมตตา และการให้อุดหนุนเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันด้วยความกรุณาจึงถือว่าให้เพื่ออนุเคราะห์^{๖๗} หลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ การสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน หรือหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสมศรีสมานสามัคคีและมีความสุขมี ๔ ประการ คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และ สมานัตตตา ดังนี้

พระพุทธเจ้าทรงสอนหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ไว้เรียกว่าสังคหวัตถุ หมายถึงวิธีผูกใจคน พระองค์ตรัสว่า รถม้าแล่นไปได้เพราะมีลิมสลักคอยตริงส่วนประกอบต่าง ๆ ของรถม้าเข้าด้วยกัน ฉันท คนในสังคมก็ฉันทนั้น คือทำหน้าที่เป็นกาวใจเชื่อมประสานคนทั้งหลายเข้าด้วยกัน ลิมสลักดังกล่าวนี้คือ สังคหวัตถุนักบริหารจะสามารถผูกใจเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้ ถ้ามีสังคหวัตถุ ๔ ประการ

๑. ทาน หมายถึง การให้ (โอบอ้อมอารี) นักบริหารที่ดีต้องมีน้ำใจรู้จักเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ให้ทานแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาการให้ทางจะช่วยให้ผู้คนอื่นไว้ได้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ทโทคนถมิตตานิ ผู้ให้ย่อมผูกใจมิตรไว้ได้” นักบริหารอาจให้ทานได้ ๓ วิธี คือ

ก. อามิสทาน หมายถึง การให้สิ่งของแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะการให้เพื่อผูกใจในยามที่เขาตกต่ำหรือมีความเดือดร้อน ดังภาษิตอังกฤษที่ว่า “เพื่อนแท้ คือเพื่อนที่ช่วยเหลือในยามตกยาก” การให้รางวัลหรือขึ้นเงินเดือนจัดเข้าในอามิสทาน

ข. วิทยาทาน คือ ธรรมทาน หมายถึง การให้คำแนะนำหรือสอนวิธีทำงานที่ถูกต้อง รวมถึงการจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรหรือส่งไปศึกษาและดูงาน

ค. อภัยทาน หมายถึง การให้อภัยเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน หรือล่วงเกินซึ่งกันและกัน การให้อภัยไม่ทำให้ผู้ให้ต้องสูญเสียอะไร เป็นการลงทุนราคาถูกแต่ได้ผลตอบแทนราคาสูง นั่นคือ ได้มิตรภาพกลับคืนมา และมีคนสนองงานเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง

มีภาษิตจีนที่ว่า “มีมิตร ๕๐๐ คน นับว่ายังน้อยเกินไป มีศัตรู ๑ คน นับว่ามากเกินไป” อับราฮัม ลินคอล์น กล่าวว่า “วิธีทำลายศัตรูที่ดีที่สุด คือ เปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร” เราจะทำอย่างนั้นได้ก็ต่อเมื่อเรารู้จักให้อภัย

๒. ปิยวาจา หมายถึง การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน (วจีไพเราะ) นักบริหารที่ดีจะรู้จักผูกใจคนด้วยคำพูดอ่อนหวาน คำพูดหยาบกระด้างผูกใจใครไม่ได้ ตามปกติคนเราจะมัดสิ่งของต้องใช้ของอ่อน เช่น เชือก หรือลวดมัด ในทำนองเดียวกันเราจะมัดใจคนได้ก็ด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน ดังโคลงโลกนิติที่ว่า

อ่อนหวานมานมิตรล้น	เหลือหลาย
หยาบบ่มีเกลอราย	เกลื่อนไกล

^{๖๗} สุจิตรา ธรรัตน์, ศาสนาเปรียบเทียบ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิก จำกัด, ๒๕๓๘), หน้า

ดุจดวงศศิฉาย ดาวดาษ	ประดับนา
สุริยส่องดาราไร	เมื่อร้อนแรงแสง

๓. อุตถจริยา หมายถึง การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น (สงเคราะห์ประชาชน) ตรงกับคำพังเพยที่ว่า “อยู่บ้านท่านอย่างหนึ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น” นักบริหารทำอุตถจริยาได้หลายวิธี เช่น บริการช่วยเหลือยามเขาป่วยไข้ หรือเป็นประธานในงานพิธีของผู้ใต้บังคับบัญชาดังโคลงโลกนิติที่ว่า

อาศัยเรือนท่านให้	วิจารณ์
เห็นท่านทำการงาน	ช่วยพร้อม
แม้มีกิจโดยสาร	นาเวศ
พายค้อยช่วยค้าจ้วง	จรตให้จนถึง

๔. สมานัตตา หมายถึง การวางตัวสม่ำเสมอ (วางตนพอดี) เมื่อนักบริหารไม่ทอดทิ้งผู้ร่วมงานทั้งหลาย เขาจึงจะสามารถสร้างทีมงานขึ้นมาได้ นั่นคือถือคติว่า “มีทุกข์ร่วมทุกข์ มีสุขร่วมสุข” นักบริหารต้องกล้ารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตนเอง ถ้าผลเสียตกมาถึงผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของตน นักบริหารต้องออกมาปกป้องคนนั้น ไม่ใช่หนีเอาตัวรอดตามลำพัง ตัวอย่างคนที่มีสมานัตตาก็คือคนที่เป็น “เพื่อนตาย” ในโคลงบทนี้

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว	แหงนหนี
หาง่าย หลายหมื่นปี	มากได้
เพื่อนตาย ถ่ายแทนซี-	วาวาตม์
หายาก ผากผีไข้	ยากแท้จักหา

คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสัจธรรมที่ทุกคนควรมาพิสูจน์ ผู้ที่ปฏิบัติตามย่อมสามารถรู้แจ้งเห็นจริงได้ด้วยตนเอง และทำให้ผู้ปฏิบัติพันทุกข์ เข้าถึงความสุขและความบริสุทธิ์ภายในได้จริง ธรรมะของพระพุทธรองค์เป็นความรู้อันบริสุทธิ์ที่กลั่นออกมาจากกลางพระธรรมกายที่พระองค์ได้เข้าถึง ด้วยวิธีการทำใจให้หยุดนิ่งอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เป็นธรรมโอสถขนานเอก ที่สามารถเยียวยารักษาจิตใจของมวลมนุษยชาติ ให้หลุดพ้นจากความโลภ ความโกรธ ความหลง เพราะเมื่อใจปราศจากสิ่งเหล่านี้ ใจย่อมสะอาดบริสุทธิ์ มีอานุภาพ เป็นอิสระอย่างแท้จริง และจะเกิดมหากุศล มีแต่ความรักความเมตตาปรารถนาดีต่อกันเสมอ^{๖๘} พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สังคหวัตถุสูตร ว่า^{๖๙}

ทานญจ เปยยวชฺชฌจ อุตถจริยา จ ยา อิธ
สมานตตตา จ ฐมเมสุ ตตถ ตตถ ยถารห

^{๖๘} พระราชภาวนาวินัย (ไชยบุญย์ ฐมขโย), มงคลที่ ๑๗ สงเคราะห์ญาติ สังคหวัตถุธรรม, ธรรมเทศนา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://buddha.dmc.tv/mongkol04-04.html> [๒๔ มกราคม ๒๕๖๒].

^{๖๙} อัง.จตุกก. (บาลี) ๒๑/๒๕๖/๓๗๓.

การให้ทาน การพูดจาไพเราะ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ในโลกนี้ ความเป็นผู้มีตนสม่าเสมอในธรรมทั้งหลายนั้นๆ ตามควร การอยู่ร่วมกันในสังคม มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาเป็นที่รักของคนรอบข้าง เป็นที่ยอมรับนับถือของทุกๆ คน และปรารถนาที่จะได้ยินได้ฟังคำยกย่องสรรเสริญมากกว่าเสียงนินทาว่าร้ายพระพุทธรองค์ได้สอนวิธีที่จะทำตนให้เป็นที่รักของสังคมว่า จะต้องรู้จักการให้ ธรรมดาแล้วทุกชีวิตต่างดำรงอยู่ได้ด้วย การให้ หากมนุษย์ทุกคนในโลกรู้จักให้ทาน เสียสละแบ่งปันให้ผู้อื่นซึ่งกันและกัน ไม่พยายามปกป้องรัายกัน โลกนี้ย่อมจะเกิดความสงบสุขอย่างแน่นอน

นอกจากการให้แล้ว ต้องรู้จักพูดจาปราศรัย หัดพูดจาให้ไพเราะนุ่มนวลน่าฟัง ที่เรียกว่าปิยวาจา คือ คำพูดที่พูดแล้วเป็นที่รัก ฟังแล้วเกิดกำลังใจ ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนอยากทำความดีให้ยิ่งขึ้นไป ไม่พูดจาใส่ร้าย ก่อให้เกิดความแตกแยก พูดแต่คำที่จะทำให้เกิดความสามัคคีเปรียบเสมือนน้ำทิพย์ชโลมใจ ประสานใจทุกๆ ดวงให้เป็นหนึ่งเดียว อรรถจริยา คือ ต้องรู้จักทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น ให้มีน้ำใจประดุจพระโพธิสัตว์ที่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมโลกให้พ้นจากทุกข์ หากรู้ว่าใครกำลังประสบปัญหา แม้เขาไม่ขอความช่วยเหลือ ก็ให้มีหาคำปรึกษา อาสาเข้าไปช่วย นี่เป็นสิ่งที่แสดงถึงจิตใจอันดีงาม เป็นจิตใจของนักสร้างบารมีผู้รักในการฝึกฝนอบรมตน ซึ่งนอกจากจะฝึกตนเองให้บริสุทธิ์แล้ว ยังปรารถนาให้โลกบริสุทธิ์ด้วย สมานัตตตา คือ ต้องรู้จักวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ว่าจะเข้าไปสู่สมาคมไหน ให้รักษาภาวะปกติที่ดีของตนไว้ รักษาใจให้บริสุทธิ์เป็นกลางๆ ไม่หวั่นไหวไปตามกระแส ปรับตัวให้เข้ากันได้กับทุกๆ คน อีกทั้งควบคุมตนเองด้วยสติและปัญญา เราอย่าเป็นคนที่รักที่พอใจของทุกคนดังเช่น เรื่องของหัตถกอบาสก ชาวเมืองอาฬวีผู้มีสังคหวัตถุธรรมประจำใจ^{๗๐}

ในสมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่เมืองอาฬวี ท่านหัตถกะ ได้ชวนพวกพ้องบริวารประมาณ ๕๐๐ คน ไปเข้าเฝ้าและสนทนาปราศรัยกับพระพุทธรองค์ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสถามว่า หัตถกะ ท่านมีมิตรสหายมากมาย ได้ยินว่าทุกๆ คน เป็นที่รักของท่าน และท่านเองก็เป็นที่รักของทุกๆ คน ท่านสงเคราะห์พวกพ้องของท่านอย่างไร ท่านหัตถกะทูลตอบว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์ ได้สงเคราะห์เพื่อนๆ และบริวารมากมายด้วยสังคหวัตถุ ๔ คือ ถ้ารู้ว่าผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยการให้ทาน ข้าพระองค์จะสงเคราะห์ ด้วยการให้ทาน ผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยวาจาที่อ่อนหวาน ข้าพระองค์จะสงเคราะห์ด้วยวาจาที่อ่อนหวานผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยการประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ ข้าพระองค์จะสงเคราะห์ด้วยการประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ ผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยการวางตัวให้เหมาะสม ข้าพระองค์ก็จะสงเคราะห์ด้วยการวางตัวให้เหมาะสม พระบรมศาสดาทรงสรรเสริญหัตถกะว่า ท่านทำดีแล้ว สมแล้วที่เป็นสาวกของเรา เพราะเมื่อฟังธรรมก็นำไปพิจารณาไตร่ตรอง และลงมือปฏิบัติตาม ปฏิบัติแล้วก็ได้ผลสมควรแก่การปฏิบัติพระพุทธรองค์ตรัสสอนต่อไปว่า ผู้ที่เป็นใหญ่ เป็นที่ยอมรับของมหาชนในสมัยก่อน ล้วนปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุธรรมทั้ง ๔ ประการ แม้ในยุคปัจจุบัน ผู้นำก็

^{๗๐} อัง.อรรถก. (ไทย) ๒๓/๑๑๔/๒๒๒.

ต้องสงเคราะห์ บริวารด้วยสังคหวัตถุ ๔ และถึงในอนาคต ถ้าผู้นำจะให้เป็นที่รัก ก็ต้องสงเคราะห์ด้วยสังคหวัตถุ ๔ ประการนี้

จากนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสกับพระภิกษุว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย หัตถกะนี้เป็นผู้มีคุณธรรมมากมาย แต่ก็ไม่ได้แสดงให้เห็นใครรู้ว่าเป็นผู้มีธรรมะประจำใจ สามารถวางตัวได้เสมอต้นเสมอปลาย พระพุทธองค์ทรงแต่งตั้งท่านหัตถกะ ให้เป็นอุบาสกสาวกผู้เลิศในด้านการสงเคราะห์พวกพ้องบริวาร แม้พระบรมศาสดาเองก็ทรงทำเช่นนั้นเหมือนกัน คือ ทรงบำเพ็ญ สังคหวัตถุธรรมได้อย่างยอดเยี่ยม และบารมีแห่งปัญญา : หนังสือคู่มือสำหรับนักบริหารบำเพ็ญอย่างสม่ำเสมอตลอดมา จนกระทั่งบารมีทั้ง ๓๐ ทศเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ทำให้มีสาวกพุทธบริษัทมากมาย ทั้งที่เป็นเทวดา พรหม และอรูปพรหม อีกนับไม่ถ้วน

ดังนั้น อาจพอสรุปแนวคิดเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุ ๔ ผลการศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ประมวลแนวคิดหลักเกี่ยวกับหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยมีแนวคิดหลักที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ตามตารางที่ ๒.๖ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๑๑ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญแสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญหลักสังคหวัตถุ ๔

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)	สังคห ว่าวิธีสงเคราะห์ หมายถึงวิธีปฏิบัติเพื่อยึดเหนี่ยวหัวใจคนอื่นที่ยังไม่เคยรักใคร่นับถือ
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)	๑. ทาน คือ การให้ ๒. ปิยวาจา คือ วาจาเป็นที่รัก ๓. อัตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์ ๔. สมานัตตตา คือ ความมีตนเสมอ
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	สังคหวัตถุ หรือ สังคหพละ หมายถึงกำลังแห่งการสงเคราะห์

๒.๖ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๑. ภูมิหลังและประสบการณ์การเมืองของนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี^{๗๑}

๑) ด้านคุณลักษณะ ภูมิหลังของนักการเมืองถิ่น เมื่อพิจารณาถึงภูมิหลังของนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี ด้านชาติกำเนิด ตระกูล เครือญาติ ครอบครัว การศึกษา อาชีพ พื้นฐานประสบการณ์

^{๗๑} ธาตรี มหันตรัตน์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”, วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒, (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๕๓.

ทางการเมือง ความรู้ความสามารถ ชื่อเสียง ผลงาน และคุณลักษณะส่วนบุคคลแล้ว พบว่า นักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี มักอาศัยจุดเด่นในด้านคุณลักษณะนิสัยเป็นหลักในการหาเสียงโดย เป็นคนที่มีธรรมาจริยธรรม เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส มีเรื่องพูดคุยให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกอยู่เสมอ นิสัยร่าเริง คุยสนุก มีเมตตา กรุณา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอดทน มุมนานะสูงพูดจาไพเราะ ตรงไปตรงมา เป็นคนที่มีเหตุผล มีความเป็นกันเองกับทุกคน ไม่ถือตัว มีเรื่องสนุกสนานคุยให้ฟังได้ตลอด เป็นคนรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีนิสัยโอบอ้อมอารี เข้าถึงประชาชนได้ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นคนจริงจังต่อคำพูด พูดคำไหนคำนั้น เอาจริงเอาจังต่อคำพูด ถ้ารับปากเรื่องอะไรแล้วต้องทำให้ได้ เป็นบุคคลติดดิน ลงพื้นที่พบปะเยี่ยมเยียนประชาชนเสมอ

๒) ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ เป็นลำดับรองลงมา เรื่องการเป็นบุคคลที่มีจุดเด่นด้าน ความรู้ความสามารถสูง และมีผลงานที่มีชื่อเสียง การอาศัยความเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานหรือ ประสบการณ์ทางการเมือง เคยเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน การเป็น บุคคลที่มีภูมิหลังที่เป็นคนพื้นเพทางจังหวัดอุทัยธานี การมีจุดเด่นทางด้านอาชีพที่ทำให้เข้าถึง ประชาชนในพื้นที่ได้ง่าย และทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความคุ้นเคยกับนักการเมืองถิ่น นอกเหนือจาก นี้ก็เป็นในเรื่องอาศัยจุดเด่นทางด้านคุณสมบัติพิเศษส่วนตัว ด้านความสามารถในการพูด และอาศัย เครือญาติ ตระกูลและครอบครัวในการส่งเสริมและสนับสนุนทางการเมือง

๒. ด้านสถานการณ์และวัฒนธรรมทางการเมือง

นักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี นิยมใช้สถานการณ์ทางการเมืองที่กำลังเกิดปัญหา เป็น จุดเด่นเพื่อเอื้ออำนวยให้ชนะการเลือกตั้ง รองลงมา ก็เป็น การใช้วัฒนธรรมทางการเมืองที่ประชาชน ชื่นชอบนิยม โดยอิงกระแสความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมืองเป็นหลัก และการใช้ สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจในการเอื้ออำนวยที่ประชาชนได้รับความเดือนร้อนเอื้ออำนวยให้ชนะ การเลือกตั้ง

๓. ด้านการบริหารคะแนนเสียงของนักการเมือง

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการจัดตั้งองค์กรในการหาเสียงความพร้อมในด้านทรัพยากรทาง การเมือง การจัดระบบหัวคะแนน การประเมินสถานการณ์ การหาข่าวคู่แข่ง การวางกลยุทธ์ในการ หาเสียง และพฤติกรรมในการหาเสียงทั้งแบบที่เปิดเผยและไม่เปิดเผย นักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี นิยมใช้การวางกลยุทธ์ในการหาเสียงที่มีพฤติกรรมในการหาเสียงทั้งที่เป็นแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผย มาอย่างต่อเนื่อง พบปะเยี่ยมเยียน ช่วยเหลือประชาชน ร่วมงานบุญ งานเทศกาลต่าง ๆ มาตลอดเป็น เวลานาน ทำการบ้านทั่วทั้งพื้นที่ในจังหวัดมานานแล้ว เมื่อถึงเวลาเลือกตั้ง ก็ไม่จำเป็นต้องเน้นกลยุทธ์ ใดเป็นพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

๔. ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่ายต่าง ๆ

นักรการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานีนิยมสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดอย่างแนบแน่นกับเครือข่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนักรการเมืองระดับท้องถิ่น รองลงมาเป็นเรื่องการสร้างเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ในการช่วยเหลือปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในพื้นที่มาโดยตลอด และการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายสื่อมวลชนที่ให้เป็นผู้นำเสนอข่าวและบทบาทในการทำงานของนักรการเมืองถิ่น อันดับสุดท้ายเป็นเรื่องที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองต้นสังกัดอย่างเข้มแข็ง ซึ่งมีข้อสังเกตพรรคการเมืองต้นสังกัดไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนนักรการเมือง จังหวัดอุทัยธานีเท่าใดนัก นักรการเมือง จึงต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนปัจจัยที่มีอยู่อย่างเต็มที่ในการช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด

๕. ประวัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี^{๗๒}

หลังจากที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๖ การเลือกตั้งครั้งนี้เป็น "การเลือกตั้งทางอ้อมครั้งแรกและครั้งเดียวของไทย" โดยจังหวัดอุทัยธานีมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนแรก คือ นายเทียบ นันทแพทศย์

นักรการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ ๖ สมัย ได้แก่ พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีคนแรกของจังหวัดอุทัยธานี คือ นางสุทิน ก๊กศรี (จากการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๖)

ตระกูลการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด คือ

ทุ่งทอง (๒ คน) ได้แก่ นายศิริ ทุ่งทอง และนายไพโรจน์ ทุ่งทอง

มงคลศิริ (๒ คน) ได้แก่ นายประเสริฐ มงคลศิริ และนายประแสง มงคลศิริ

ไทยเศรษฐ์ (๒ คน) ได้แก่ นายชาดา ไทยเศรษฐ์ และนายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีชุดที่ ๒๕ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ส.ส. ปัจจุบัน)

เขตเลือกตั้งที่ ๑ นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์

เขตเลือกตั้งที่ ๒ นายชาดา ไทยเศรษฐ์

๒.๕.๖ ข้อมูลหน่วยการปกครอง ประชากร พื้นที่ และความหนาแน่นของประชากร^{๗๓}

การปกครองจังหวัดอุทัยธานีแบ่งออกเป็น ๘ อำเภอ ๗๐ ตำบล ๖๓๒ หมู่บ้าน

^{๗๒} สารานุกรมเสรี, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา <https://th.wikipedia.org/wiki>. [๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓].

^{๗๓} สารานุกรมเสรี, จังหวัดอุทัยธานี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/>. [๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓].

ตารางที่ ๒.๑๒ ตารางแสดงข้อมูลหน่วยการปกครอง ประชากร พื้นที่ และความหนาแน่นของ
ประชากร

อำเภอ	ประชากร (พ.ศ. ๒๕๖๑)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
อำเภอเมืองอุทัยธานี	๕๐,๒๙๐	๒๕๐.๑	๒๐๑.๐๗
อำเภอทัพทัน	๓๘,๖๒๒	๓๒๓.๖๓๓	๑๑๙.๓๓
อำเภอสว่างอารมณ์	๓๑,๘๕๒	๓๔๑.๔	๙๓.๒๙
อำเภอหนองฉาง	๔๓,๘๑๓	๓๔๑.๒	๑๒๘.๔๐
อำเภอหนองขาหย่าง	๑๖,๐๙๔	๓๔๗.๗๗๖	๔๖.๒๗
อำเภอบ้านไร่	๖๙,๑๘๖	๓,๖๒๑.๕	๑๙.๑๐
อำเภอลานสัก	๕๙,๒๑๘	๑,๐๘๐.๔	๕๔.๘๑
อำเภอห้วยคต	๒๐,๓๕๘	๔๒๔.๑๗	๔๗.๙๙
รวม	๓๒๙,๔๓๓	๖,๗๓๐.๒๔๖	๔๘.๙๔

แผนภาพที่ ๒.๒ แผนที่อำเภอในจังหวัดอุทัยธานี

จากแผนภาพอธิบายได้ดังนี้ เลข ๑ อำเภอเมือง เลข ๒ อำเภอหนองทัพทัน เลข ๓ อำเภอสว่างอารมณ์ เลข ๔ อำเภอหนองฉาง เลข ๕ อำเภอหนองขาหย่าง เลข ๖ อำเภอบ้านไร่ เลข ๗ อำเภอลานสัก และเลข ๘ อำเภอห้วยคต

จังหวัดอุทัยธานีมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม ๖๔ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง, เทศบาลเมือง ๑ แห่ง คือ เทศบาลเมืองอุทัยธานี, เทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๙ แห่ง

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมืองเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นฐานในการศึกษา ดังนี้

ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ ได้วิจัยเรื่อง ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุตรธานี ที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร ๒๕๕๗ ผลการวิจัยพบว่า (๑) องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ผู้นำพรรคการเมือง ผู้สมัครพรรคการเมือง และกลไกการบริหารพรรคการเมือง (๒) ประชาชนในหมู่บ้านเสื้อแดง จังหวัดอุตรธานีมีความนิยมต่อพรรคเพื่อไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓) องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ด้านนโยบายพรรคการเมืองและด้านผู้นำพรรคการเมืองส่งผลต่อความนิยมพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๔) แนวทางในการสร้างความนิยมทางการเมือง ควรเน้นการพัฒนานโยบายของพรรคให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและความเป็นไปได้มากกว่าการเน้นนโยบายเชิงการตลาด^{๗๔}

ชนกนาถ พูลสวัสดิ์ ได้วิจัยเรื่อง ความผูกพันพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก ผลการวิจัยพบว่า ความนิยมหรือความผูกพันต่อพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดสงขลาไม่ได้เกิดจากการสร้างฐานคะแนนเสียงอันมีประสิทธิภาพของพรรค แต่เกิดจากมุมมองและแบบแผนทางการเมืองที่พบได้ในคนได้ทั่วไป โดยเฉพาะความนิยมอดีตหัวหน้าพรรคนายชวน หลีกภัย นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการกล่อมเกลางานการเมืองจากครอบครัวและสังคมคนใต้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกพรรคประชาธิปัตย์ ในขณะที่ความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดตากเกิดจากความนิยมในตัวผู้สมัครในการดูแลช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ และคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เข้ามามีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อความผูกพันและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้พรรคประชาธิปัตย์ จะเห็นได้ว่าความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ของทั้งสองจังหวัดมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุแตกต่างกัน แต่พบว่าในทั้งสองจังหวัดพรรค

^{๗๔} ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์, “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุตรธานี ที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร ๒๕๕๗”, วารสารการเมืองการปกครอง, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๒๙.

ประชาธิปไตยไม่ได้มีการสร้างกลไกของพรรค เช่น สาขาพรรค เพื่อวางรากฐานการสนับสนุนและสร้างฐานคะแนนเสียงอย่างยั่งยืน^{๗๕}

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ ได้วิจัยเรื่อง ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย อยู่ในระดับมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ ๖๓) สำหรับปัจจัยที่คนอีสานสนับสนุนพรรคเพื่อไทยนั้น มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับระดับความนิยมดังกล่าว และปัจจัยทางด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง พบว่า บุคลิกภาพทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย, การแสดงบทบาทในฐานะแกนนำพรรคในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน, ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่, การสร้างฐานคะแนนเสียงในระดับพื้นที่ และปัจจัยจากอิทธิพลส่วนตัวของ ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในพื้นที่ภาคอีสาน ก็มีความสัมพันธ์กับความนิยมพรรคเพื่อไทยในภาคอีสานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕^{๗๖}

ธาดารี มหันตรัตน์ ได้วิจัยเรื่อง นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า นักการเมืองถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี ด้านภูมิหลังของนักการเมืองถิ่น ด้านการบริหารคะแนนเสียง ด้านสถานการณ์และวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่ายต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ ที่ทำให้นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานีได้รับความนิยม ตามปัจจัยดังกล่าว เป็นสิ่งที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต เมื่อรูปแบบการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง และวิถีชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดอุทัยธานีเปลี่ยนแปลงไป^{๗๗}

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการเมืองถิ่นและนักการเมืองถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า รับความนิยมจากประชาชน ได้แก่ พรรคความหวังใหม่ พรรคกิจสังคม และพรรคชาติพัฒนา และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๔ – ปัจจุบัน กระแสความนิยมของพรรคไทยรักไทยหรือพรรคการเมืองที่ ดร.ทักษิณ ชินวัตร ให้การสนับสนุน เช่น พรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทย จะได้รับความนิยมจากประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างสูงสำหรับวิธีการ และกลวิธีการหาเสียงในการเลือกตั้งของนักการเมืองถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู มี

^{๗๕} ชนกนภา พูลสวัสดิ์, “ความผูกพันพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก”, วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๔) : ๑๗๑.

^{๗๖} วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ, “ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น”, วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๗) : ๗๖.

^{๗๗} ธาดารี มหันตรัตน์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”, วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๔๙.

หลายรูปแบบ ได้แก่ การปราศรัย การใช้รถยนต์ติดเครื่องขยายเสียงประชาสัมพันธ์ การให้เงินซื้อเสียง การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการใช้หวัคคะแนนในระดับหมู่บ้าน และบทบาทและความสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ พบว่า ครอบครัวยุติพันธุ์ เพื่อนฝูง เครือข่ายระบบราชการในพื้นที่ การมีภูมิลำเนาในพื้นที่ และกลุ่มคนเสื้อแดงในพื้นที่ล้วนเป็นปัจจัยที่สนับสนุนทางการเมืองแก่นักการเมืองถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู^{๗๘}

ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์ ได้วิจัยเรื่อง นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากระบบอุปถัมภ์และวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อรักษาบทบาทและความสัมพันธ์กับหวัคคะแนน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนน สำหรับความล้มเหลว หรือการพ่ายแพ้ทางการเมืองของนักการเมืองส่วนใหญ่เป็นผลจากการสูญเสียความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ที่มีต่อ กลุ่มหวัคคะแนน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชน ประการที่สอง นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม กล่าวคือมีความรู้ความเข้าใจในระบบและกระบวนการทางการเมืองพร้อมทั้งเข้าไปมี บทบาททางการเมืองท้องถิ่น นอกจากนี้ยังยอมรับการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนในฐานะผู้ใช้อำนาจทางการเมือง ประการสุดท้าย พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเป็นลำดับ มีความรู้ความเข้าใจความสำคัญต่อนโยบายของพรรคและอำนาจทางการเมืองผ่านการใช้อำนาจของตนเองในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับนักการเมืองและพรรคการเมือง^{๗๙}

ชยอนันต์ สมุทวณิช ได้วิจัยเรื่อง การเลือกตั้งพรรคการเมือง รัฐสภาและคณะทหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแห่งความนิยมพรรคการเมือง โดยสรุปไว้ว่าปัจจัยแห่งความนิยมพรรคการเมืองนั้นมีหลายประการด้วยกัน คือ ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สมัครหรือขนาดของพรรคการเมือง จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ลักษณะของการแบ่งเขตหรือรวมเขตการเลือกตั้ง ลักษณะชื่อเสียงและการเชื่อถือของประชาชนต่อผู้สมัครและระบบการเลือกตั้ง ปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความนิยมพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง ในคราวหนึ่ง ๆ ว่าได้รับคะแนนเสียงมากน้อยเพียงใด ซึ่ง

^{๗๘} วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ, “การศึกษาการเมืองถิ่นและนักการเมืองถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู”, วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๒๕.

^{๗๙} ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี”, วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑) : ๑๖๓.

ปรากฏว่า พรรคการเมืองใหญ่และมีชื่อเสียงเท่านั้นที่ได้รับ แต่อาจมีพรรคเล็กได้รับบ้างในกรณีผู้สมัครพรรคนั้นมีชื่อเสียงและเก่าแก่^{๘๐}

สละธิระ เผือกประพันธ์ ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการปกครองท้องถิ่น จ.ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์และรูปแบบระบบอุปถัมภ์ของผู้นำชุมชนและประชาชน เป็นไปในลักษณะเป็นการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยเอื้อเฟื้อต่อกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของสังคมไทย เพราะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เน้นความช่วยเหลือเกื้อกูลและการตอบแทน ที่เราเรียกว่า “บุญคุณ” ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้นับว่ามีผลดีต่อคนไทยทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจการเมืองในส่วนของรูปแบบเครือข่ายโครงสร้างทางสังคมพบว่า พัฒนามาจากระบบเครือญาติในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ด้วยความสัมพันธ์ในระบบดังกล่าว จึงทำให้ระบบอุปถัมภ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนยิ่งเกาะเกี่ยวแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นนั่นเอง รวมทั้งความเกี่ยวข้องของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของผู้นำชุมชนกับประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น พบว่า หากผู้นำชุมชนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถที่ดี จะเป็นคุณสมบัติที่สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผ่านสายสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของกับผู้นำชุมชนกับประชาชน ส่วนรูปแบบการสื่อสาร สามารถสรุปได้ ๓ รูปแบบ ได้แก่ การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารมวลชน และการประชุมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประเด็นสุดท้าย คือ การนำรูปแบบการสื่อสารไปใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่น ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนารูปแบบการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้นๆ^{๘๑}

รัตน ยืนนาน ชูศักดิ์เอกเพชรและสนธยา พลศรี^{๘๒} ได้วิจัยเรื่อง ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองสำหรับการเลือกตั้งใน พ.ศ. ๒๕๒๖: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ความนิยมในเขตสุราษฎร์ธานีที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์สูงสุด และพรรคกิจสังคมรองลงมาเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งและความนิยมในพรรคการเมืองและ

^{๘๐} ชัยอนันต์ สมุทวณิช, การเลือกตั้งพรรคการเมือง รัฐสภาและคณะทหาร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ บรรณกิจ, ๒๕๒๔), หน้า ๕๒-๕๓.

^{๘๑} สละธิระ เผือกประพันธ์, “ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการปกครองท้องถิ่น จ.ชลบุรี”, วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๕๘) : ๑๘๒.

^{๘๒} รัตน ยืนนาน,ชูศักดิ์เอกเพชร และสนธยา พลศรี, “ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองสำหรับการเลือกตั้งใน พ.ศ. ๒๕๒๖: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี”, รายงานการวิจัย, (สุราษฎร์ธานี : ศูนย์วิจัยวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, ๒๕๒๖).

นักการเมือง นั้นพบว่า ประชาชนสนใจนโยบายพรรคและตัวบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ในอันดับที่สูง ความนิยมของประชาชนปรากฏผลเช่นนี้เพราะขนาดของพรรคการเมือง ความเก่าแก่ของพรรคการเมือง ตัวบุคคลของพรรคและค่านิยมของคนไทยซึ่งจะมีผลอย่างสำคัญต่อความนิยมดังกล่าว

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์,	องค์ประกอบความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - อุดมการณ์พรรคการเมือง - นโยบายพรรคการเมือง - ผู้นำพรรคการเมือง - ผู้สมัครพรรคการเมือง - และกลไกการบริหารพรรคการเมือง
ชนกนาถ พูลสวัสดิ์	ความนิยมและความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดสงขลาไม่ได้เกิดจากการสร้างฐานคะแนนเสียงอันมีประสิทธิภาพของพรรค <ul style="list-style-type: none"> - เกิดจากมุมมองและแบบแผนทางการเมืองที่พบได้ในคนใต้ทั่วไป โดยเฉพาะความนิยมอดีตหัวหน้าพรรค - กระบวนการกล่อมเกลางานการเมืองจากครอบครัวและสังคมคนใต้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกพรรคประชาธิปัตย์ - ความนิยมและความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดตากเกิดจากความนิยมในตัวผู้สมัครในการดูแลช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ และคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ที่เข้ามามีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อความผูกพันและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้พรรคประชาธิปัตย์

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
ธาดารี มหันตรัตน์	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านภูมิหลังของนักการเมืองถิ่น - ด้านการบริหารคะแนนเสียง - ด้านสถานการณ์และวัฒนธรรมทางการเมือง - ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่ายต่าง ๆ <p>เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ ที่ทำให้นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานีได้รับความนิยม แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต เมื่อรูปแบบการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง และวิถีชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดอุทัยธานีเปลี่ยนแปลงไป</p>
วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ	<p>ได้รับความนิยมจากประชาชน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - พรรคความหวังใหม่ พรรคกิจสังคม และพรรคชาติพัฒนา - กระแสความนิยมของพรรคไทยรักไทยหรือพรรคการเมืองที่ ดร.ทักษิณ ชินวัตร ให้การสนับสนุน - กลวิธีการหาเสียงในการเลือกตั้งของนักการเมือง - การปราศรัย การใช้รถยนต์ติดเครื่องขยายเสียง ประชาสัมพันธ์ การให้เงินซื้อเสียง การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการใช้หัวคะแนนในระดับหมู่บ้าน และบทบาทและความสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ
ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบอุปถัมภ์และวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อรักษาบทบาทและความสัมพันธ์กับหัวคะแนน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนน - วัฒนธรรม การเมืองแบบมีส่วนร่วม - ยอมรับการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนในฐานะผู้ใช้อำนาจทางการเมือง - พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน มีความรู้ความเข้าใจความสำคัญต่อนโยบายของพรรคและอำนาจทางการเมือง ผ่านการใช้ อำนาจของตนเองในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับนักการเมืองและพรรคการเมือง

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
ชัยอนันต์ สมุทวณิช	ปัจจัยแห่งความนิยมพรรคการเมือง คือ <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้สมัครหรือขนาดของพรรคการเมือง - จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง - ลักษณะของการแบ่งเขตหรือรวมเขตการเลือกตั้ง - ลักษณะชื่อเสียงและการเชื่อถือของประชาชนต่อผู้สมัคร - ระบบการเลือกตั้ง
สะถิระ เผือกประพันธุ์	<ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์และรูปแบบระบบอุปถัมภ์ของผู้นำชุมชนและประชาชน - ระบบเครือญาติในชุมชน - คุณลักษณะหรือคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถที่ดี - การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารมวลชน และการประชุมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ - รูปแบบการสื่อสารไปใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่น
รัตน์ ยืนนาน ชูศักดิ์ เอกเพชร และสนธยา พลศรี	ความนิยมในเขตสุราษฎร์ธานีที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์สูงสุด และพรรคกิจสังคมรองลงมาเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งและความนิยมในพรรคการเมืองและนักการเมือง นั้นพบว่า ประชาชนสนใจนโยบายพรรคและตัวบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ในอันดับที่สูง ความนิยมของประชาชนปรากฏผลเช่นนี้เพราะขนาดของพรรคการเมือง ความเก่าแก่ของพรรคการเมืองตัวบุคคลของพรรคและค่านิยมของคนไทยซึ่งจะมีผลอย่างสำคัญต่อความนิยมดังกล่าว

๒.๗.๒. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมือง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมืองเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นฐานในการศึกษา ดังนี้

พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะ คือ ต้องใจซื่อมือสะอาดปราศจากประพฤตินอกรอบในหน้าที่ราชการมีความรู้รอบกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธาปลอดการทุจริต^{๘๓}

นนท์ชนันท์กรณ ฝ้ายเทศ ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลิกภาพของผู้นำเข้าถึงได้ยาก ไม่สื่อสารปัญหาโดยตรงไปตรงมา และขาดการประสานงานกับชุมชน ดังนั้น ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของผู้นำทางการเมืองให้เข้าถึงได้ง่ายสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ^{๘๔}

วรุทธิ์ สถาปนาศุภกุล ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม ๑. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสติปัญญาและด้านบุคลิกภาพ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากตามลำดับ ๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีเศรษฐกิจดีเกิดความอุดมสมบูรณ์โจรสลัดก็อาจลดลงได้และหายจากท้องถิ่นไปในที่สุด ควรศึกษาจากประสบการณ์ของผู้นำที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาถึงแนวคิด กระบวนการ ขั้นตอน ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ๓. แนวทางแก้ไขปัญหา ผู้นำท้องถิ่นควรพัฒนาคุณลักษณะ

^{๘๓} พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี), “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓), หน้า ๕๕.

^{๘๔} นน့်ชนันท์กรณ ฝ้ายเทศ, “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓), หน้า ๑๑๙.

ในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมกับบทบาทของการเป็นผู้นำที่ดีและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ ๔. ควรส่งเสริมให้แสดงออกต่อหน้าชุมชนมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้เสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ควรติดตามข่าวสารทางการเมืองให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา ควรส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบการทำงานมากขึ้น^{๕๕}

ฉัตรสุรางค์ กองภา, วิเชียร ก่อกิจกุล, เนตรชนก บัวนาค ได้วิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์และภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($X=2.62, S.D.=0.60$) และรายด้านที่อยู่ในอันดับหนึ่งคือ ด้านที่ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนร่วม ($X=2.64, S.D.=0.59$) มีความสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มในเรื่องการสร้าง ความมั่นใจในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตอบสนองต่อผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก สำหรับภาพรวมของภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($X=1.97, S.D.=0.63$) และรายด้านที่อยู่ในอันดับหนึ่งคือ ด้านที่มีความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ($X=2.01, S.D.=0.65$) มีความสอดคล้องกันกับการสนทนากลุ่มในเรื่องการเป็นพรรคการเมืองที่เน้นประโยชน์ประนีประนอม เดินทางสายการทางการเมือง และไม่มีปัญหาเรื่องความขัดแย้งและการกระทำผิดกฎหมาย^{๕๖}

สุชานุช พันธนิยะ และฮาซันอักริม ดงนะเต็ง ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรังจังหวัดตรัง ที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบุคลิกภาพ ด้านประสบการณ์ในการทำงาน และด้านการบริหารกับด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ๒) ประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรังที่มีอายุระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อเดือนที่

^{๕๕} วรยุทธ สถาปนาศุภกุล, “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่”, วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๐) : ๒๔๗.

^{๕๖} ฉัตรสุรางค์ กองภา, วิเชียร ก่อกิจกุลและเนตรชนก บัวนาค, “ภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์และภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารชุมชนวิจัย, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๒๓๗.

แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๘๗}

อัครศิรี ลาปิอี ได้วิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น ศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น ศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลังมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ซึ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ภาพลักษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง ในด้านวิสัยทัศน์ และนโยบาย ด้านภาวะผู้นำ ด้านผลงาน ด้านประสบการณ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรมมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๘๘}

มนัสชนก สุรชัยกุลวัฒนา^{๘๙} ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการสื่อสารเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสาร ได้แก่ปัจจัยเรื่องงบประมาณปัจจัยด้านประสิทธิภาพของสื่อปัจจัยด้านข้อดีข้อเสียของสื่อปัจจัยด้านความเหมาะสมกับข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยด้านความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นปัจจัยด้านความสะดวกและความพร้อมของนายกเทศมนตรีตำบลปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มชาวบ้าน ปัจจัยด้านการเป็นสื่อที่สร้างความจดจำที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้นส่วนรูปแบบการสื่อสารสามารถสรุปได้ ๓ รูปแบบได้แก่การสื่อสารระหว่างบุคคลการสื่อสารมวลชนและการประชุมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการประเด็นสุดท้ายคือการนำรูปแบบการสื่อสารไปใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่น ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนา

^{๘๗} สุชานุช พันธนิยะ และฮาซันอักริม ดงนะเต็ง, “คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง”, วารสารสถาบันพระปกเกล้า, (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๑๗.

^{๘๘} อัครศิรี ลาปิอี, “ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น ศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง จังหวัดสงขลา”, วารสารวิทยบริการ, ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑, (มกราคม – มีนาคม ๒๕๕๖) : ๑๘๗.

^{๘๙} มนัสชนก สุรชัยกุลวัฒนา, “รูปแบบการสื่อสารเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม”, วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๗) : ๓๖.

รูปแบบการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้นๆ

พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม ได้วิจัยเรื่อง การกล่อมเกลາทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า การกล่อมเกลາทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการกล่อมเกลາทางการเมืองของประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านทัศนคติแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลາทางการเมืองของประชาชน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการกล่อมเกลາทางการเมือง ด้านการได้รับความรู้ทางการเมือง ประชาชนได้รับความรู้ทางการเมือง หรือข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ประชาชนไม่ค่อยเข้าถึงสื่อได้มากเท่าที่ควร เพิ่มช่องทางที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนยังโดนปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ด้านทัศนคติทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ควรจัดสถานที่ให้ความรู้ทางด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น^{๙๐}

ไพวรรณ ปุริมาตร ได้วิจัยเรื่อง พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นประกอบด้วย ๑) การมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ๒) เคารพกฎหมายและกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคม ๓) รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต ๔) มีจิตสาธารณะ ๕) มีความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมือง กระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นประกอบด้วย ๑) การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๒) การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ๓) การเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ๔) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการ

^{๙๐} พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม, “การกล่อมเกลາทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓), หน้า ๕๙๙.

ปกครอง ๕) การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ๖) การมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ ๗) การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ๘) การไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ^{๙๑}

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมือง

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี)	ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะ คือ ต้องใจซื่อมือสะอาด ปราศจากประพฤติมิชอบ ในหน้าที่ราชการมีความรู้รอบกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธาปลอดการทุจริต
นนท์ชนันท์กรณ ฝ้ายเทศ	ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลิกภาพของผู้นำเข้าถึงได้ยาก ไม่สื่อสารปัญหาโดยตรงไปตรงมา และขาดการประสานงานกับชุมชน ดังนั้น ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของผู้นำทางการเมืองให้เข้าถึงได้ง่ายสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

^{๙๑} ไพบรรณ ปุริมาตร, “พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น”, วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๔), หน้า ๑๒๐.

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
วรยุทธ สถาปนาศุภกุล	<p>ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามที่คณะของประชาชนโดยรวมทั้ง ๔ ด้านอยู่ในระดับมาก ๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี เศรษฐกิจดี เกิดความอุดมสมบูรณ์ ใจผู้ร้ายก็อาจลดลงได้ และหายจากท้องถิ่นไปในที่สุด ๓. แนวทางแก้ไขปัญหา ผู้นำท้องถิ่นควรพัฒนาคุณลักษณะในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสม ๔. ควรส่งเสริมให้แสดงออกต่อหน้าชุมชนมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้เสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ควรติดตามข่าวสารทางการเมืองให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา
ฉัตรสุรางค์ กองภา, วิเชียร ก่อกิจกุล, เนตรชนก บัวนาค สุชานุช พันธนียะ และฮาซัน อัคริม ดงนะเต็ง	<p>ด้านที่ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนร่วม ด้านที่มีความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน</p> <p>ด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบุคลิกภาพ ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน และด้านการบริหารกับด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน</p>
อัศวศิริ ลาปิอี	<p>ด้านวิสัยทัศน์ และนโยบาย ด้านภาวะผู้นำ ด้านผลงาน ด้านประสิทธิภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรมมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง</p>
มนัสชนก สุรัชกุลวัฒนา	<p>ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารได้แก่ ปัจจัยเรื่องงบประมาณ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของสื่อ ปัจจัยด้านข้อดีข้อเสียของสื่อ ปัจจัยด้านความเหมาะสมกับข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยด้านความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ปัจจัยด้านความสะดวกและความพร้อมของนายกเทศมนตรีตำบล ปัจจัยด้านระดับการศึกษาของกลุ่มชาวบ้าน</p>

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
<p>พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์,สุรพล สุษะพรหม</p>	<p>ด้านทัศนคติแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการได้รับความรู้ทางการเมือง ประชาชนได้รับความรู้ทางการเมือง หรือข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ประชาชนไม่ค่อยเข้าถึงสื่อได้มากเท่าที่ควร เพิ่มช่องทางการได้รับข่าวสารทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนยังโดนปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ด้านทัศนคติทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ควรจัดสถานที่ ให้ความรู้ทางด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น</p>
<p>ไพวรรณ ปุริมาตร</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑) การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๒) การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ๓) การเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ๔) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ๕) การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ๖) การมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ ๗) การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ๘) การไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ

๒.๗.๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางเพื่อเป็นฐานในการศึกษา ดังนี้

ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ๑. จริยธรรมทางการเมืองประกอบด้วย ๑) ด้านความดีงาม ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ขยันอดทน ๒) ด้านความถูกต้อง มีความโปร่งใส คำนึงถึงความสำเร็จของงาน ๓) ด้านความเหมาะสม ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ๒. การประยุกต์หลักฆราวาสธรรม ๔ ได้แก่ ๑) หลักสัจจะ บริหารงานด้วยความโปร่งใส และเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) หลักทมะ การใช้สติปัญญา เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ๓) หลักขันติมีความอดทน ทำหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร ๔) หลักจาคะ เสียสละ อดทน เห็นประโยชน์ของประชาชน ๓. การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองประกอบด้วย ๑) การสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) การสร้างความตระหนักในจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ๓) การสร้างความร่วมมือในชุมชนมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ๔) การสร้างความรู้ความเข้าใจปฏิบัติงานธรรมาภิบาลก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน^{๑๒}

พระถวิล เทวสุโร (สิงห์เทพ), เรียงดาว ทวะชาลี, สัญญา เคนาภูมิ ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ ๔ ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาลมีแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ ๔ ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุดรธานี คือ ด้านการส่งเสริมการเกษตร (สัสสมณะ) โดยจัดฝึกอบรมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดตั้งงบประมาณสนับสนุน จัดหาตลาดใหม่ๆ ให้เกษตรกร และศึกษาแนวทางการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตรโดยการใช้เทคโนโลยี ด้านการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ (ปุริสเมณะ) การสรรหาบุคลากรโดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยความยุติธรรม จัดกิจกรรมยกย่องบุคคลต้นแบบของชุมชน และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน ด้านการส่งเสริมอาชีพ (สัมมาปาสะ) ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพโดยตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สร้างโลกทัศน์ให้กับชุมชนให้มีแนวคิดที่กว้างไกลเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในอาชีพ และรวมกลุ่มสร้างอาชีพที่หลากหลาย ด้านการพูดจาไพเราะมี ประโยชน์

^{๑๒} ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม, “การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๑๔.

เป็นทางแห่งความสามัคคี (วาชเปยยะ) สร้างจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยวาจา ที่สุภาพ มี อหยาศัยดีเป็นกันเอง รู้จักพูดรู้จักทักทายประชาชน รู้จักชี้แจงแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์^{๙๓}

วนาลี วงษ์สมบัติ และ มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) ภายหลังการทดลอง นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะภายหลังการทดลองสูงกว่านิสิตกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ เข้าร่วมโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๙๔}

พระโสภณ โสภโณ (ทองสม), พระครูโฆสิตวัณนานุกูล, พระครูวิจิตรศีลาจารย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา เป็นชุมชนที่ประสบปัญหาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพส่วนใหญ่ของชุมชน ก่อให้เกิดปัญหา คือ ปัญหาการขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน ปัญหาการขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ปัญหาการขาดความเสียสละ และปัญหาความขัดแย้ง ทำให้ชุมชนขาดความสงบสุข หลักสังคหวัตถุ ๔ ที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเถร ได้แก่ ๑) ทาน คือ การให้ การเสียสละ การ แบ่งปัน ๒) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ๓) อตถจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ๔) สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา แก้ปัญหา การขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยใช้หลักทาน คือ การให้ การเสียสละ แก้ปัญหาการขาดความ อ่อนน้อมถ่อมตนโดยใช้หลักปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน แก้ปัญหา การขาดความเสียสละ โดยใช้หลักอตถจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น แก้ปัญหา ความขัดแย้ง โดยใช้หลักสมานัตตตา คือ การวางตนพอดี^{๙๕}

^{๙๓} พระถวิล เทวสุโร (สิงห์เทพ), เรียงดาว ทวะชาลี, สัญญา เคนาภูมิ, “การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ ๔ ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุดรธานี”, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๗๒.

^{๙๔} วนาลี วงษ์สมบัติ และ มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, “ผลของโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐) : ๒๓๙.

^{๙๕} พระโสภณ โสภโณ (ทองสม), พระครูโฆสิตวัณนานุกูล, พระครูวิจิตรศีลาจารย์, “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคาอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา”, วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (มีนาคม ๒๕๖๓) : ๑๖.

มนตรี วิชัยวงศ์, เจริญ กระพิลลา, กมล บุตรขารี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนการเคหะหนองหอยเป็นชุมชนที่มีจำนวนประชากร จำนวนมาก และเป็นชุมชนที่มีอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปัจจุบันได้มีปัญหาในชุมชน เช่น ปัญหาเด็กนักเรียนติดเกมส์ ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหายาเสพติด ปัญหาวัยรุ่นนวงเมือง เป็นต้น หลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในความ สมานสามัคคี เกิดจากการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนทุกคนและทุกสังคม เป็นรากฐานแห่งการแบ่งปันผลประโยชน์ ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าแก่ตนและสังคม สังคหวัตถุ มี ๔ ได้แก่ ๑) ทาน หมายถึง การให้ ๒) ปิยวาจา หมายถึง วาจาเป็นที่รัก ๓) อตถจริยา หมายถึง การประพฤติประโยชน์ ๔) สมานัตตตา หมายถึง การวางตนสม่ำเสมอประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน การเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่^{๙๖}

พระวาทีน กนตสีโล (บัวบุญ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทั้งสี่ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านปิยวาจา : การพูด การแสดงออกด้วยความจริงใจ รองลงมาคือ ด้านทาน : การให้สิ่งของ และให้การช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ด้านอตถจริยา : การทำประโยชน์ ทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัวด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ด้านสมานัตตตา : การวางตนเหมาะสม ถูกกาลเทศะ^{๙๗}

^{๙๖} มন্ত্রী วิชัยวงศ์, เจริญ กระพิลลา, กมล บุตรขารี, “การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่”, วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๑๖๙.

^{๙๗} พระวาทีน กนตสีโล (บัวบุญ), “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม”, วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๑๘๔.

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม	<p>๑) การสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>๒) การสร้างความตระหนักในจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๓) การสร้างความร่วมมือในชุมชนมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน</p> <p>๔) การสร้างความรู้ความเข้าใจปฏิบัติงานธรรมาภิบาลก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน</p>
พระถวิล เทวโสโร (สิงห์เทพ), ดร.เรียงดาว ทวะชาลี, ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	<p>การส่งเสริมคนดีมีความสามารถสรรหาบุคลากรโดยยึดถือระบบคุณธรรม ความเสมอภาค ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ สร้างจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนด้วยวาจา ที่สุภาพ มีอัธยาศัยดีเป็นกันเอง รู้จักพูดรู้จักทักทายประชาชน รู้จักชี้แจงแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์</p>
วนาลี วงษ์สมบัติ และมนัสนันท์ หัตถศักดิ์	<p>นิติตกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะภายหลังการทดลองสูงกว่านิติตกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔</p>
พระโสภณ โสภโณ (ทองสม), พระครูโฆสิตวิธานานุกุล, พระครูวิจิตรศีลาจาร	<p>การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา แก้ปัญหา การขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยใช้หลักทาน คือ การให้ การเสียสละ แก้ปัญหาการขาดความ อ่อนน้อมถ่อมตนโดยใช้หลักปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน แก้ปัญหาการขาดความเสียสละโดยใช้หลักอภัยจริยา คือ การสงเคราะห์เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น แก้ปัญหา ความขัดแย้ง โดยใช้หลักสมานัตตตา คือ การวางตนพอดี</p>

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงการสังเคราะห์สาระสำคัญของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
มนตรี วิชัยวงศ์, เจริญ กระพิลลา, กมล บุตรชารี	หลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคลและ ประสานหมู่ชนไว้ในความ สมานสามัคคี เกิดจากการสงเคราะห์ซึ่งกัน และกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนทุกคนและทุกสังคม เป็น รากฐานแห่งการแบ่งปันผลประโยชน์ ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าแก่ตน และสังคม สังคหวัตถุ มี ๔ ได้แก่ ๑) ทาน หมายถึง การให้ ๒) ปิยวาจา หมายถึง วาจาเป็นที่รัก ๓) อุตถจริยา หมายถึง การประพฤติประโยชน์ ๔) สมานัตตตา หมายถึง การวางตนสม่าเสมอประชาชนที่อาศัยอยู่ใน ชุมชน การเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่
พระวาทีน กนต์สีโล (บัว บุญ)	โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มากทั้งสี่ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านปิยวาจา : การพูด การแสดงออกด้วยความจริงใจ รองลงมาคือ ด้านทาน : การให้สิ่งของ และให้การช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ด้านอุตถจริยา : การทำประโยชน์ ทั้งเรื่องงาน และเรื่องส่วนตัวด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสมานัตตตา : การวางตน เหมาะสม ถูกกาลเทศะ

๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความนิยมทางการเมืองของ
ประชาชนมีต่อนักการเมืองจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้กำหนดและประยุกต์มาจากแนวคิดทฤษฎีของ
นักวิชาการทั้งหลายมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย กล่าวคือ

ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ^{๙๘}

ความนิยมสถานะทางการเมือง^{๙๙}

^{๙๘} ธาตรี มหันตรัตน์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”, วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, ปีที่ ๓ ฉบับที่
๒ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๕๐.

^{๙๙} สนธิ บุญยรัตกลิน. “การศึกษาคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้นำทางการเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน
ศึกษาเฉพาะกรณีความเห็นของชาวกรุงเทพมหานคร”, รายงานวิชาการส่วนบุคคล, (หลักสูตรการพัฒนารการเมือง
และการเลือกตั้งระดับสูงรุ่นที่ ๑, ๒๕๕๒).

ลักษณะนิสัยของนักการเมือง^{๑๐๐}

ความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง^{๑๐๑}

มีประสบการณ์ทางการเมือง^{๑๐๒}

ความสัมพันธ์กับเครือข่าย^{๑๐๓}

การกล่อมเกลาทางการเมือง^{๑๐๔}

ด้านหลักธรรมหลักสังคหวัตถุ ๔^{๑๐๕}

ความภักดีที่มีนักการเมือง ^{๑๐๖}

ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้ คือ

^{๑๐๐} อมร รักษาสัตย์, การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน, ๒๕๔๔), หน้า ๖.

^{๑๐๑} Mills C. Wright. **The power elite.** (New York: Oxford University Press. 1956).

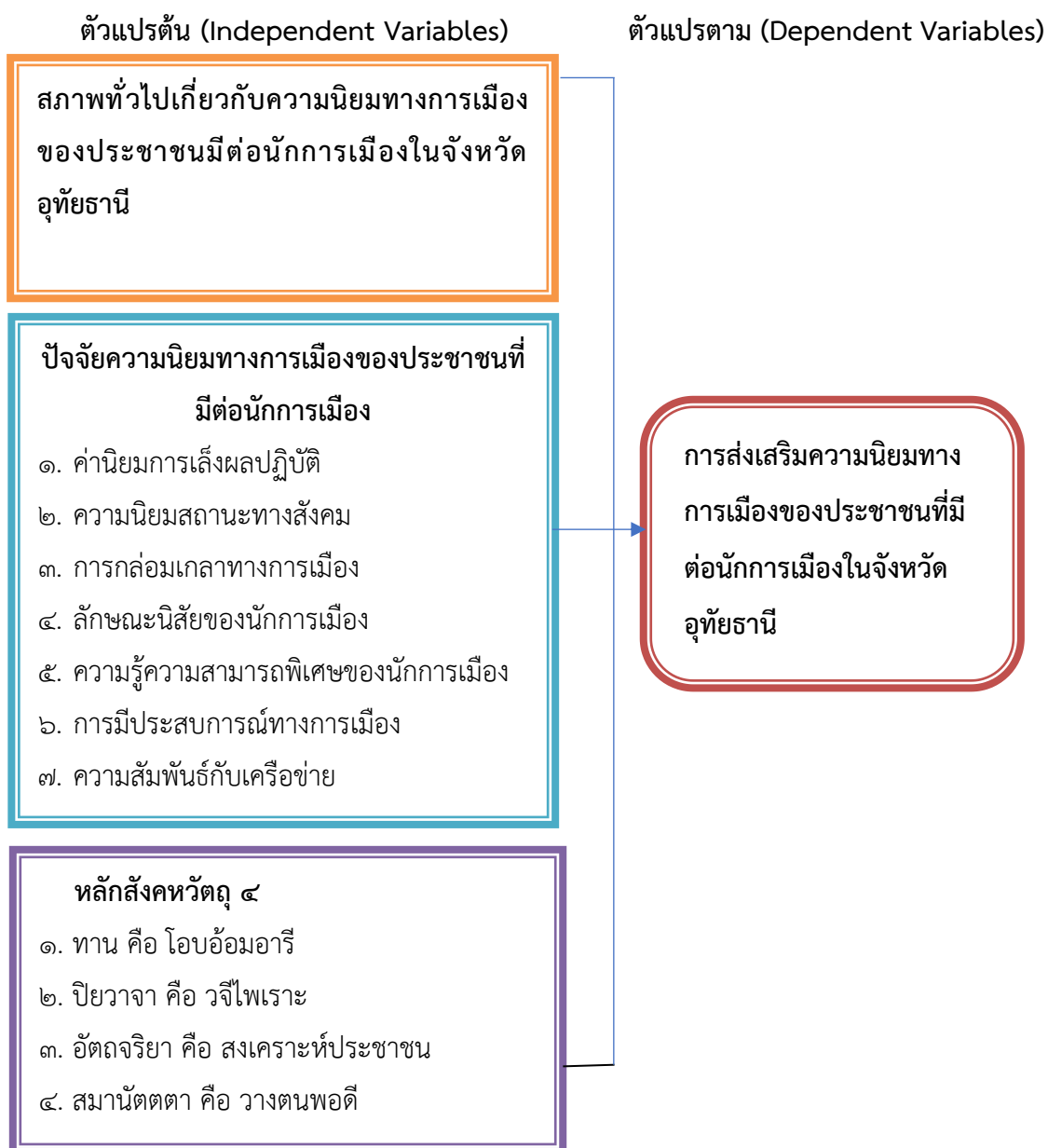
^{๑๐๒} ลิขิต จีระเวคิน, คุณสมบัติสำคัญของนักการเมืองที่ดี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/daily/detail/9490000061572> [๑๐ พ.ค. ๒๕๕๙].

^{๑๐๓} ชัยอนันต์ สมุทวนิช, การเมืองกับการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า, ๑๔-๑๕.

^{๑๐๔} พุทธิสาร ชุมพล, ระบบการเมืองความรู้เบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, ๒๕๔๗).

^{๑๐๕} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) , พุทธวิธีการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๗๐-๗๕.

^{๑๐๖} James David Barber, **Citizen politics: An Introduction to Political Behavior,** (Chicago: Markham Publishing, 1969), p.55.

แผนภาพที่ ๒.๓ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๓. เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ตามลักษณะการศึกษารวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative research) ที่มีเนื้อหาสนับสนุนผลการวิจัยชัดเจนมากขึ้น สำหรับวิธีการวิจัย ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary survey) การสัมภาษณ์ (Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีกระบวนการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ดังนี้

๑) การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมือง หนังสือ บทความ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการทำวิจัย

(๑) ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหนังสือ บทความ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารอื่น ๆ โดยอาศัยแนวคิดการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง เป็นกรอบในการศึกษา

(๒) ทำการศึกษาวเคราะห์การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ทั้งในระบบการเมือง นักการเมือง องค์กรภาครัฐ/เอกชน เทศบาล ตำบล ชุมชน และประชาชนในพื้นที่

(๓) ขั้นการพัฒนาเครื่องมือ ใช้กรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเที่ยงตรงจากเนื้อหาและให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่านตรวจ และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัยแล้วนำเสนอกับคณะกรรมการควบคุมการวิจัยตรวจสอบแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

(๔) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำแบบสอบถามที่คณะกรรมการปรับปรุงแล้วเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(๕) ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล คือ นำข้อมูลที่ได้มาประเมินผล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิจัย รูปแบบ กระบวนการและแนวการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง ตามหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาในมิติต่าง ๆ

(๖) ขั้นตอนสรุปและอภิปรายผล คือ การนำข้อมูลที่ได้นำมาอภิปราย และสรุปให้เป็นผลของการศึกษาวิจัย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลเนื้อหาแล้วนำเสนอเป็นการรายงานวิจัยต่อไป

๒) การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ในภาคสนาม (Field Study) เพื่อทราบถึงแนวคิด หลักการ วิธีการ รูปแบบ และแนวทางการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง ทั้งในระดับการเมือง นักการเมือง ภาครัฐ เอกชน เทศบาล ชุมชน องค์กร และประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

(๑) ทำการศึกษาคัดเลือกพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง จังหวัดอุทัยธานี โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความโดดเด่นของพื้นที่

(๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับคณะ

(๓) ดำเนินการศึกษาวเคราะห์แนวคิด หลักการ วิธีการ รูปแบบ และแนวทางการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง ทั้งในระดับการเมือง นักการเมือง ภาครัฐ เอกชน เทศบาล ชุมชน องค์กร และประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษา

(๔) สรุปและนำเสนอผลการศึกษาที่ได้ทั้งจากการศึกษาในเชิงเอกสารและภาคสนาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นที่สำคัญ คือแนวคิด หลักการ วิธีการ รูปแบบ และแนวทางการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง ทั้งในระดับการเมือง นักการเมือง ภาครัฐ เอกชน เทศบาล ชุมชน องค์กร และประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษา

(๕) สรุปผลการศึกษาวิจัย นำข้อมูลที่ได้นำมาอภิปราย และข้อเสนอแนะ

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่จำนวนประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดอุทัยธานีทั้ง ๘ อำเภอ ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป รวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๒๙,๙๔๒ คน^๑

กลุ่มตัวอย่าง

๑) กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ได้แก่ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดอุทัยธานีทั้ง ๘ อำเภอ ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๐๐ คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ดังนี้

๒) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ ๐.๐๕^๒ สูตรการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

^๑ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุทัยธานี, เรื่อง รูปแบบการแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดอุทัยธานี, สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุทัยธานี อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี, ๒๕๖๑.

^๒ พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร., ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (เชียงใหม่ : บริษัท ประชากรธุรกิจ จำกัด, ๒๕๕๘), หน้า ๑๗๑.

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๓๒๙,๙๔๒ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{329,942}{1 + 329,942(0.05)^2}$$

$$n = \frac{329,942}{1 + 329,942 \times 0.0025}$$

$$n = \frac{329,942}{1 + 824.86}$$

$$n = \frac{329,942}{825.86} = 399.51$$

$$n = 400$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๔๐๐ คน

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเก็บข้อมูลตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณให้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงที่มาของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ตามสัดส่วนของประชากร

เลขที่	ชื่อตำบล	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	สูตร $n = \frac{n_1 \times N_1}{N}$	กลุ่มตัวอย่าง (n)
๑	เมืองอุทัยธานี	๕๐,๔๙๔	$\frac{๕๐๐ \times ๕๐,๔๙๔}{๓๒๙,๙๔๒}$	๖๑
๒	หนองขาหย่าง	๑๖,๑๓๓	$\frac{๕๐๐ \times ๑๖,๑๓๓}{๓๒๙,๙๔๒}$	๑๙
๓	ทัพทัน	๓๘,๗๕๔	$\frac{๕๐๐ \times ๓๘,๗๕๔}{๓๒๙,๙๔๒}$	๔๗
๔	สว่างอารมณ์	๓๑,๙๕๑	$\frac{๕๐๐ \times ๓๑,๙๕๑}{๓๒๙,๙๔๒}$	๓๙

ตารางที่ ๓.๑ แสดงที่มาของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ตามสัดส่วนของประชากร (ต่อ)

เลขที่	ชื่อตำบล	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	สูตร $n = \frac{n_1 \times N_1}{N}$	กลุ่มตัวอย่าง (n)
๕	หนองฉาง	๔๓,๙๖๕	$\frac{๔๐๐ \times ๔๓,๙๖๕}{๓๒๙,๙๔๒}$	๕๓
๖	ลานสัก	๕๙,๒๔๖	$\frac{๔๐๐ \times ๕๙,๒๔๖}{๓๒๙,๙๔๒}$	๓๒
๗	ห้วยคต	๒๐,๓๖๕	$\frac{๔๐๐ \times ๒๐,๓๖๕}{๓๒๙,๙๔๒}$	๒๕
๘	บ้านไร่	๖๙,๐๔๕	$\frac{๔๐๐ \times ๖๙,๐๔๕}{๓๒๙,๙๔๒}$	๘๔
	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๓๒๙,๙๔๒	กลุ่มตัวอย่าง	๔๐๐

๓) วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เลือกสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างโดยผู้วิจัยพยายามเก็บตัวอย่างเท่าที่จะทำได้ตามที่มีอยู่หรือที่ได้รับความร่วมมือ ตัวอย่างที่ได้จึงเป็นกรณีพิเศษหรือยินดีให้ความร่วมมือหรืออยู่ในสถานที่หรือตกอยู่ในสภาวะดังกล่าวตามจำนวนที่ต้องการ

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอน ลักษณะ และการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

(๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง

(๒) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

(๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณีนิพนธ์

(๔) สร้างเครื่องมือ

(๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณีนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

(๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่จะดำเนินการวิจัย เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

(๗) ปรับปรุงแก้ไข

(๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ๕ ระดับตามหลักการของลิเคิร์ท โดยกำหนดค่าของคะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง	มีความนิยมระดับมากที่สุด
๔ หมายถึง	มีความนิยมระดับมาก
๓ หมายถึง	มีความนิยมระดับปานกลาง
๒ หมายถึง	มีความนิยมระดับน้อย
๑ หมายถึง	มีความนิยมระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) เกี่ยวกับด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองตามหลักสังคหวัตถุ ๔

๓) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

(๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความคล่องตามวัตถุประสงครายข้อ (Index of Item-Objective Congruent : IOC.)

(๓) แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Contents Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในรูปแบบของเทคนิคการวิเคราะห์ IOC. (Index of Congruence) โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ IOC. ดังนี้

๑.รศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.รศ.ประณต นันทิยะกุล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.รศ.ดร.พรรษา พุฒยงกูร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๔) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ตรงตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ

(๕) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญนำมาคำนวณหาค่าของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดรรชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

+๑ = แนใจว่าข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์

๐ = ไม่แนใจว่าข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์

๑ = แนใจว่าข้อคำถามไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ค่าความสอดคล้องแบบ IOC ของแบบสอบถามเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องแบบ IOC ที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไป จำนวน ๔๐ ข้อ จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำแบบทดสอบนี้ไปหาค่าความเชื่อมั่นได้

หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากร บุคลากรของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยนาท จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๓

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum s_1^2}{s^2} \right]$$

α	=	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
k	=	จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
$\sum s_1^2$	=	ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ
s^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

นำค่าสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาฯ ศึกษาคุณีนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในจังหวัดอุทัยธานีทั้ง ๘ อำเภอ ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๐๐ คน ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง ในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ตรงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

๒) ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม

๓) นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอแจกแบบสอบถาม และดำเนินการแจกและรับกลับคืนด้วยตนเอง

๔) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม ที่รับกลับมาแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่า ร้อยละ

๒. ข้อคำถามเกี่ยวกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ตั้งแต่ตอนที่ ๒-๓ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน

^๓ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

มาตรฐาน มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ^๔ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

๕	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๔	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
๓	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
๒	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
๑	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

การแปลคะแนน โดยการนำแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย^๕

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย มีดังนี้

๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

๓. ข้อคำถามแสดงความแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ทำการวิเคราะห์โดยอธิบายผลเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๖ คือ

$$P = \frac{x \times 100}{N}$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

^๔ชานินทร์ ศิลป์จารุ, วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสามัญสิขิเนซซอร์แอนด์ดี, ๒๕๕๕), หน้า ๘๖-๘๗.

^๕ไพศาล หวังพานิช, การวัดและประเมินผลการเรียน, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๑๒.

^๖นิภา เมธาวิชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๓๕), หน้า ๒๓๘.

N = จำนวนข้อมูล

๒. การหา “ค่าเฉลี่ย”^๗ (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนข้อมูล

๓. การหา “ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน”^๘ (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนน

N = จำนวนข้อมูล

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือก การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) โดยเลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่มีลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ในพื้นที่ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน

๑. กลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน ๑๘ รูป/คน ได้แก่

๑.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา จำนวน ๒ รูป

๑.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ จำนวน ๕ คน

๑.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่ จำนวน ๒ คน

^๗สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕.

^๘ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

- ๑.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น จำนวน ๓ คน
 ๑.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ จำนวน ๓ คน
 ๑.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ในพื้นที่ จำนวน ๓ คน
 รวมสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน ๑๘ รูป/คน

กลุ่มที่ ๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๑	พระราชอุทัยโสภณ,ดร. (มนัส สมชาโน)	เจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี
๒	พระมหาลำพัน ปุญญามโน,ป.ธ.๙	เจ้าคณะอำเภอบ้านไร่
กลุ่มที่ ๒ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ		
ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๓	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒
๔	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๑
๕	นายสิงห์ชัย ทุ่งทอง	อดีตสมาชิกวุฒิสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี
๖	นายนพดล พนเสน	ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒
๗	นพ.ประเสริฐ มงคลศิริ	อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒

กลุ่มที่ ๓ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๘	นายณรงค์ รักษ์ร้อย	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี มอบหมายให้
	นายนายพีระพล ตันชโอภาส	รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี
๙	ผศ.(พิเศษ),ดร.อลงกต วรกี	รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี

กลุ่มที่ ๔ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๐	นายเผด็จ นุ้ยปรี	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี
๑๑	นายองอาจ เกษศิศิลป์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลางดง อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๒	นายจักรพันธ์ รอดอ่อง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี
กลุ่มที่ ๕ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์		
๑๓	พระครูอุปัชฌาย์ปริยัติโสภณ	ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี
๑๔	นายสุวิชัย อินทกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี
๑๕	ดร.จิณณวัฒน์ โคมบัว	ที่ปรึกษานายชาดา ไทยเศรษฐ์ รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒

กลุ่มที่ ๖ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ในพื้นที่

๑๖	พระครูอุทัยสุตกิจ,ดร.	รองเจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี
๑๗	นายสมบุญ ทิพรังศรี	ผู้อำนวยการการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐาน
๑๘	นายสมบัติ ชูมา	ผู้อำนวยการ มูลนิธิสถาบันธรรมชาติพัฒนา

๒. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสนทนากลุ่มเฉพาะ (focus group discussion) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย ผ่านระบบออนไลน์ โปรแกรม ZOOM รหัส 4567898993 วันพฤหัสบดีที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ เป็นต้นไป จำนวน ๑๒ รูปหรือคน ดังต่อไปนี้คือ

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๑	รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
๒	รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์
๓	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
๔	พระราชอุทัยโสภณ,ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี เจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี
๕	ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต	เลขาธิการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๖	รศ.อนุภูมิ โสวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
๗	ดร.อภิญาญา ฉัตรช่อฟ้า	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
๘	อาจารย์สุวิชัย อินทกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี
๙	ดร.ฐิตารีย์ พ่วงดวงงาม	หัวหน้าฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
๑๐	นายภูเบศ สุชีวะ	เลขานุการนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี
๑๑	นายกิตติชัย ไชยพรศิริ	นายอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี
๑๒	นายชลิต วงษ์สกุล	นักประชาสัมพันธ์ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจะใช้เครื่องมือสำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ การสังเกตและเครื่องมือการบันทึกซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและนำข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อค้นหาการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๑. แบบสัมภาษณ์ (Interviews Form)

ผู้วิจัยได้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลโดยได้มีประเด็นการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดโจทย์ หรือคำถามการวิจัย คือ คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัยหรือเป็นสิ่งต้องตอบโจทย์ของวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากประเด็นสภาพการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ศึกษาการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีและนำเสนอการพัฒนาการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๒. สร้างแบบสัมภาษณ์จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ ให้ละเอียดและเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์จากการศึกษาเชิงเอกสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. การตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ สามารถหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหรือรายข้อ (item content validity index, I-CVI) และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (content validity foe scale, S-CVI) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๑ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุสิตนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือที่ออกแบบไว้

๓.๒ หาความตรงตามเนื้อหาหรือรายข้อและความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับโดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาดุสิตนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ รูปหรือคน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ ความตรงตามเนื้อหาหรือรายข้อ และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ ตลอดจนภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินความสอดคล้องจะมี ๕ ระดับ คือ

- ๑ = ไม่สอดคล้อง
- ๒ = สอดคล้องบางส่วน
- ๓ = ค่อนข้างสอดคล้อง
- ๔ = มีความสอดคล้องมาก

เกณฑ์การแปลความหมายการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา จะนำเฉพาะข้อที่ได้รับการประเมิน ๓ หรือ ๔ เท่านั้น (ถือว่ามีความสอดคล้อง) มาคำนวณผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย ๓ คน ไม่ควรเกิน ๑๐ คน (เกินความจำเป็น)^๔ ซึ่งค่าความตรงตามเนื้อหาหรือรายข้อ (item content validity index, I-CVI) มีค่า ๑ และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (content validity foe scale, S-CVI) มีค่า ๑ แสดงว่าแบบสัมภาษณ์มีความตรงตามเนื้อหา

๒. แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion Form)

ผู้วิจัยได้เชิญนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย นักการเมือง ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ พระสงฆ์ และภาคประชาชน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. นำแบบจำลองที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาพัฒนาเป็นตัวแบบ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีเพื่อนำมาประกอบการวิจัยในการกำหนดประเด็นที่จะศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์รวมทั้งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

^๔Lynn, M.R, "Determination and Quantification of Content Validity", *Nursing Research*, 36 (6) (1986): 382-385.

๒. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินผลเพื่อยืนยันแบบจำลองโดยการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และการใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปพัฒนาต่อยอด

๓. สร้างแบบจำลองและนำเข้าสู่การสนทนากลุ่มเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนสามารถอธิบายเสริมสนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ ให้ละเอียด และเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นก่อนลงพื้นที่ ข้อมูลที่สำคัญ คือ ข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี ความนิยม การกล่อมเกลาทางการเมือง พุทธธรรมที่สอดคล้องกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง คือ หลักสังคหัตถุ ๔ ประการ นำมาบูรณาการเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ หรือองค์ความรู้ ที่จะป็นต้นแบบด้านความผู้พันทางการเมืองของนักการเมืองที่มีต่อประชาชนในจังหวัดอุทัยธานี

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๑๘ ท่าน จะใช้การสัมภาษณ์แบบที่ไม่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยจะส่งหนังสืออย่างเป็นทางการโดยคำรับรองของผู้อำนวยการหลักสูตร ฯ เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมกับส่งบริบทเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า และกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญให้เครื่องบันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพนิ่ง และเคลื่อนไหว อนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบกึ่งทางการ (Semi-formal interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จึงมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ ได้แก่ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการนัดหมายวัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับขอเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยจะต้องศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

๒) ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ ได้แก่ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูป เพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเสียงไว้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ หากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ที่จะให้บันทึกเสียงในช่วงใด ผู้วิจัยก็จะไม่ทำการบันทึก

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion) เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

๑) ติดต่อประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อขอความร่วมมือในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒ รูปหรือคน พร้อมชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ ขั้นตอน กระบวนการ สถานที่ วัน และเวลา ในการสนทนากลุ่ม

๒) ขอบหนังสือ ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ จากหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) จัดเตรียมประเด็นคำถาม โครงร่าง และเอกสาร ให้เพียงพอกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

๔) ประสานงานเพื่อยืนยัน วัน เวลา สถานที่ กับผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน

๕) จัดเตรียมสถานที่ ทีมงาน และดำเนินการสนทนา

๖) ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ในแต่ละประเด็นคำถาม ตามประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ และรายงานผลการวิจัย

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาเก็บให้เป็นระบบ ระเบียบ ให้ความหมายกับข้อมูล จัดหมวดหมู่ ความหมายของข้อมูล วิเคราะห์และสรุปรวบรวมความหมายผู้วิจัยเลือกใช้ “การตรวจสอบสามเส้า (Triangulation)^{๑๐} โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูล รวมถึงวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัย และนำข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาแล้ว แม้จะมาจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกันทั้งเวลา สถานที่และบุคคลเพื่อที่จะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ซึ่งมี ๔ วิธีคือ

๑. การตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการพิจารณาตรวจสอบโดยใช้ความหลากหลายของแหล่งข้อมูลทั้งในเชิงเวลา ระยะทาง สถานที่ และบุคคล โดยเปรียบเทียบจากข้อมูลหลายแหล่ง ได้แก่ พระนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ผู้บริหารและนักการเมืองระดับชาติ ระดับท้องถิ่น นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานการเมือง เป็นต้น

^{๑๐}Denzin, Norman k., and Yvonna S. Lincoln, *Handbook of Qualitative Research*, (Thousand Oaks, Calif: Sage Publications, 2000), p. 391.

๒. การตรวจสอบสามเส้าด้านนักวิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการพิจารณาตรวจสอบโดยการใช้ผู้วิจัยที่ต่างกัน การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้เสีย การสังเกตแบบมีส่วนร่วมในบริบทระหว่างที่นักวิจัยลงพื้นที่ศึกษา

๓. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เป็นการพิจารณาตรวจสอบโดยการใช้หลายมุมมองในการแปลความหมาย หากผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่ต่างจากเดิมจะทำให้การตีความแตกต่างกัน เพื่อนำผลที่ได้มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนจากที่ปรึกษาคุณวุฒิ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำ

๔. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) เป็นการเลือกใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันให้สอดคล้องกับประเด็นของการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation Observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๑๘ รูปหรือคน มาสรุปประเด็นตามข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

๒) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

๒. การวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดความหนักแน่น

๓. การตีความ ซึ่งได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้จากปรากฏการณ์ที่พบเห็น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะโดยหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation Observation) การสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้จากการสนทนากลุ่มจำนวน ๑๒ รูปหรือคน มาสรุปประเด็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๓. เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้กำหนด ระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการตอบแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๘ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑๒ รูปหรือคน เพื่อนำเสนอผลการวิจัยตามขั้นตอนเพื่อตอบโจทย์การวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ทั้งนี้ ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๔.๑ สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๔.๒ ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๔.๓ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองโดยใช้หลักสังคหวัตถุ ๔

๔.๔ สนทนากลุ่มเฉพาะ

๔.๕ องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๕.๑ องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๕.๒ องค์กรความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

๔.๑ สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข้าราชการในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเมืองท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความสัมพันธ์ในพื้นที่ รวมจำนวน ๑๘ รูปหรือคน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนสามารถอธิบายสนับสนุนรวมทั้งให้ข้อคิดเห็นโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๑.๑ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านค่านิยมแล้งผลประโยชน์

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านค่านิยมแล้งผลประโยชน์ที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านค่านิยมแล้งผลประโยชน์ เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ และยึดถือประโยชน์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองก่อนที่จะตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งทางการเมือง นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์ให้กับประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ และยึดถือประโยชน์ส่วนร่วมเป็นที่ตั้ง เพราะนักการเมืองเป็นตัวแทนประชาชน^๑

๒. นักการเมืองควรจะต้องพัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เพื่อการอยู่ดี มีความสุขของประชาชน^๒

๓. นักการเมืองคือคนที่ต้องทำทุกอย่างไม่ใช่เฉพาะหน้าที่ในการเมือง ยกตัวอย่างเช่นเทศบาลก็ต้องดูแลทุกส่วนในเทศบาล ความเดือดร้อนทุกข์สุขของประชาชน ถ้าเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สจ.) ก็ทำตามขนาดของพื้นที่การดูแลประชาชน ซึ่งเป็นส่วนที่ต้องพัฒนาบริการเรื่องการพัฒนา ประกอบด้วยการพัฒนาสาธารณูปโภค การบริการคือบริการทั่วไปด้านสุขภาพจิต ประชาชนไม่ต้องการอะไรขอแค่เดือดร้อนตอนไหนได้เห็นหน้านักการเมืองผู้แทนของตน ประชาชนจะรู้สึกว่ถ้าเดือดร้อนอะไรจะสามารถไปหานักการเมืองผู้แทนของตนได้^๓

๔. นักการเมืองต้องทำงานเพื่อประโยชน์ประชาชน เข้าพื้นที่ ลงพื้นที่ รู้พื้นที่ รู้คนทำงานเชิงรุกและเชิงรับ เตรียมความพร้อมสำคัญการพัฒนา ดูแลเรื่องสาธารณูปโภคเป็นหลัก^๔

^๑ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๒ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๓ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๔ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

๕. นักการเมืองคือคนที่ต้องทำทุกอย่าง ไม่ใช่เฉพาะหน้าที่ในการเมือง เช่นเทศบาลก็ต้องดูแลทุกส่วนในเทศบาล ความเดือดร้อนทุกข์สุขของประชาชน ทำตามขนาดของพื้นที่ การดูแลประชาชนคือส่วนที่ต้องพัฒนา การพัฒนา คือการพัฒนาสาธารณูปโภค การบริการ คือการบริการทั่วไป ด้านสุขภาพจิตประชาชน ประชาชนมีความเดือดร้อนตอนไหนไปดู ไปถาม ไปให้เห็นหน้าประชาชนจะรู้สึกว่าคุณเดือดร้อนมีนักการเมืองให้ความสนใจ ดูแลเอาใจใส่ เมื่อประชาชนเดือนร้อนประชาชนจะสามารถไปหานักการเมืองหรือหาท่านใดช่วยได้ ประชาชนบ้างส่วนทั้งปีไม่มาหานักการเมืองเลย แต่ประชาชนสบายใจที่มีนักการเมืองที่เป็นผู้แทนนั้นอยู่ นักการเมือง ผู้แทนคือทำทุกเรื่องทุกอย่างที่จะขจัดปัดเป่าปัญหาได้สร้างความอบอุ่นความมั่นใจให้กับประชาชนปัญหาบางอย่างไม่ได้รับการแก้ไขแต่พี่น้องประชาชนมั่นใจและอุ่นใจว่าจะดูแลได้^๕

๖. นักการเมืองต้องทำทุกอย่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ประการแรกต้องช่วยแก้ปัญหายกระดับการพัฒนา^๖

๗. นักการเมืองต้องลงพื้นที่แก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนโดยไม่มีข้อแม้ โดยเร่งด่วน เป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างทันที^๗

๘. นักการเมืองต้องนึกถึงประชาชนเป็นหลัก ประชาชนในที่นี้ก็คือคนที่มีสิทธิ์มีเสียง และไม่มีสิทธิ์ไม่มีเสียง ให้โอกาสในการเข้าถึงแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ความเป็นอยู่ เรื่องของความมั่นคงที่อยู่อาศัย การศึกษา เรื่องปัจจัย ๔ เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประชาชน โดยเฉพาะคนที่ยังอยู่ในชนบท ยกตัวอย่างของอุทัยธานี มีชุมชนชนบทกับชุมชนเมือง ถ้าชุมชนเมืองความต้องการก็อีกแบบหนึ่ง แต่ถ้าชุมชนที่ออกนอกเมืองที่อยู่ตามชายขอบตามหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ไม่ว่าจะป็นหน้าเขาหลังเขาความต้องการก็อีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นต้องตั้งใจให้แตก และเข้าไปช่วยดูปัญหา และรับมาวางแผนในการที่จะแก้ไขในปัญหาดังกล่าวนั้น^๘

๙. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่ดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นผู้บริหารต้องมีวิธีคิดระยะยาว มองอีกด้านหนึ่งประชาชนไม่รู้จักศักยภาพ ระเบียบกฎหมายและขอบเขตของการบริหาร ผู้บริหารต้องวางแผนเฉพาะหน้า ส่วนในการบริหารจัดการองค์กร^๙

๑๐. นักการเมืองผู้ทำหน้าที่ด้านการเมือง ฉะนั้นการเมืองต่างจังหวัดคือการเรียนรู้จักกัน การพบหน้าตากัน ซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคมไทย ดังนั้นการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่จะไม่ได้บอกทั้งหมดส่วนใหญ่รู้จักมักคุ้นเห็นหน้าเห็นตาสร้างประโยชน์บางครั้งอาจจะไม่ได้ประโยชน์ร้อยเปอร์เซ็นต์

^๕ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๖ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๗ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๘ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^๙ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

เพราะว่าส่วนใหญ่คือการเจอกันพบปะกันไปมาหาสู่กันอันนี้คือพื้นฐานการทำประโยชน์ของคนต่างจังหวัดและตีต่อมาความรู้สึก รู้จักมักคุ้นแล้วก็ทำประโยชน์ให้น้ำไหลไฟสว่าง^{๑๐}

๑๑. นักการเมืองในการทำประโยชน์ ๑) ต้องคิดถึงปัญหาในพื้นที่ก่อน ปัญหาภาพรวมในพื้นที่เป็นอย่างไร ๒) ช่วยเหลือประชาชน ๓) ช่วยเหลือส่วนบุคคล ๓ ประการนี้เป็นหน้าที่ของนักการเมือง นักการเมืองต่างจังหวัดกับนักการเมืองในกรุงเทพฯ แตกต่างกัน ต่างจังหวัดจะมีลักษณะคือประชาชนท่านใดเดือดร้อนก็เข้าหานักการเมืองขออนุญาต ต้องช่วยหนุนช่วยนี้ฝากลูกเข้าเรียนฝากลูกทำงาน งานศพ งานบวช งานแต่ง งานอะไรก็ต้องไปร่วมงานทั้งหมด ต่างจากในกรุงเทพมหานครซึ่งในกรุงเทพมหานคร ต้องเป็นนักการเมืองที่ทำงานภาพรวม วางแผนโครงสร้างระดับใหญ่ๆ ในกรุงเทพมหานคร ใช้กระแสนโยบายพรรคในสภาโดดเด่นแค่ไหนมากน้อยอย่างไรลักษณะแบบนี้คือนักการเมืองในกรุงเทพฯ^{๑๑}

๑๒. นักการเมืองต้องคิดถึงปัญหาในพื้นที่ก่อน ปัญหาภาพรวมในพื้นที่เป็นอย่างไรเข้าช่วยแก้ปัญหาช่วยเหลือประชาชน^{๑๒}

๑๓. นักการเมืองจะต้องมองในการเปลี่ยนแปลงให้พัฒนาทางเทคโนโลยีอวกาศเมื่อไปรับกันทางการศึกษาทางอาชีพศึกษาทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือสอดรับกันให้หมดในเบื้องต้น^{๑๓}

๑๔. นักการเมืองต้องแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก เข้าถึงปัญหาแก้ปัญหาได้รวดเร็ว ปฏิบัติหน้าที่อย่างทันทีในการแก้ไขปัญหา^{๑๔}

๑๕. นักการเมืองควรเข้าถึงความเดือดร้อน ความขัดแย้ง เช่นปัญหาบุคคล ธรรมชาติหรือการเมือง นักการเมืองต้องเปิดช่องให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยเร็วและง่าย และจะสะท้อนถึงปัญหาให้นักการเมืองได้รับทราบและนำไปประสาน และนำไปแก้ปัญหาต่อไป^{๑๕}

๑๖. นักการเมืองเป็นให้ดูแลความเป็นอยู่ของชาวบ้าน พื้นฐานเลย คือ เรื่องสินค้า การเกษตร การคมนาคมถนน ชาวบ้านได้รับการดูแล นักการเมืองเมื่อได้เป็นแล้ว ยังรักษาคำพูดหรือยังรักษานโยบายอยู่เป็นสิ่งสำคัญ^{๑๖}

^{๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

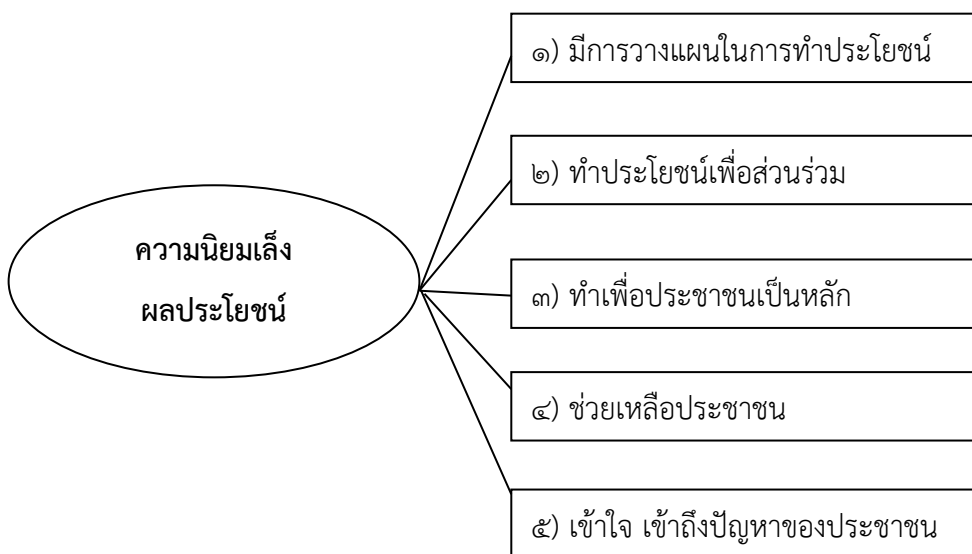
๑๗. นักการเมืองอุทัยจะทราบว่าท่านใดเดือดร้อนนักการเมืองอุทัยจะไปช่วยเหลือทุกที่ ซึ่งเมื่อก่อนการช่วยเหลือจะแตกต่างจากปัจจุบัน แต่ปัจจุบันนี้มีการช่วยเหลือมาจากเงิน ในยุคก่อนก็จะเป็นร่างกายแรงใจในการลงมือทำที่จะช่วยเหลือ จะเจรจาแก้ไขงาน^{๑๗}

๑๘. นักการเมืองที่ดีกว่าต้องนึกถึงประชาชนเป็นหลัก คือต้องนึกถึงประชาชนว่าในการเข้าถึงโอกาส สิ่งที่ประชาชนขาดอยู่ก็จะเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐานความเป็นอยู่ ความมั่นคงที่อยู่อาศัย การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประชาชนโดยเฉพาะคนที่ยังอยู่ในชนบทชนบท ยกตัวอย่างของอุทัยธานีก็มีชนบทกับชุมชนเมือง ชุมชนเมืองความต้องการก็แบบหนึ่ง ชุมชนที่ออกนอกเมืองที่อยู่ตามชายขอบ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จะหน้าเขา หลังเขา ความต้องการจะแตกต่างกันไป ต้องดีใจให้ให้เกิดการเข้าถึงความรู้สึกประชาชน กระบวนการคิดที่เป็นระบบต้องสู่กระบวนการแนวปฏิบัติที่เป็นระบบ และต้องติดตามผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม^{๑๘}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้านค่านิยมเชิงผลประโยชน์ ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์ให้กับประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ และยึดถือประโยชน์ส่วนร่วมเป็นที่ตั้ง โดยการวางแผนการทำประโยชน์ การศึกษาปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือดร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก การดูแลประชาชนคือส่วนที่ต้องพัฒนา การพัฒนา คือการพัฒนาสาธารณูปโภค การบริการ คือการบริการทั่วไป ด้านสุขภาพจิตประชาชน ประชาชนมีความเดือดร้อนตอนไหนไปดู ไปถาม ไปให้เห็นหน้า ให้โอกาสในการเข้าถึงแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ความเป็นอยู่ เรื่องของความมั่นคงที่อยู่อาศัย การศึกษา เรื่องปัจจัย ๔ เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประชาชนโดยเฉพาะคนที่ยังอยู่ในชนบท ให้ดูแลความเป็นอยู่ของชาวบ้าน พื้นฐานเลย คือ เรื่องสินค้าการเกษตร การคมนาคมถนน กระบวนการคิดที่เป็นระบบต้องสู่กระบวนการแนวปฏิบัติที่เป็นระบบ และต้องติดตามผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ดังแผนภาพที่ ๔.๑

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

แผนภาพที่ ๔.๑ ความนิยมเล็งผลประโยชน์

ตารางที่ ๔.๑ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ การวางแผน การทำประโยชน์ การศึกษา ปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือนร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก มีการบริการคือเข้าถึงประชาชนเมืองประชาชนต้องการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง	๑๘	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๑.๒ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านความนิยมสถานะทางสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านความนิยมสถานะทางสังคมที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านความนิยมสถานะทางสังคม เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองต้องมีฐานะดี การเป็นนักการเมืองต้องมีเงินในการทำงานการเมือง เบื้องต้น เช่นการลงพื้นที่ต้องใช้รถ ต้องใช้น้ำมัน ต้องช่วยในการแก้ปัญหาให้กับประชาชน เพราะถ้ารอการช่วยเหลือจากหน่วยงานจะไม่ทัน เพราะปัญหาบางอย่างต้องแก้ปัญหาให้ทันกับเวลา^{๑๙}

๒. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีสถานะทางการเงิน เพราะการมีเงินถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่านักการเมืองจะเล่นการเมืองไปแนวไหน เมืองไทยมีการเมืองให้เลือกตั้งหลายอย่าง การเป็นนักการเมืองนั้นต้องใช้เงิน แต่ไม่ได้ใช้ชื่อเสียง ใช้เงินเพื่อบริการเพื่อดูแลสังคม หรือมีความสามารถทางเชิงวิชาการ จะเลือกแบบนั้นก็ยังมีโอกาส ชาวบ้านให้โอกาส จะถนัดทางไหน อันนี้ขึ้นอยู่กับตัวนักการเมือง^{๒๐}

๓. นักการเมืองต้องมีสถานะทางการเงิน เพราะการมีเงินถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่านักการเมืองท่านนั้นจะทำหน้าที่การเมืองลักษณะใด เมืองไทยมีการให้เลือกตั้งหลายแบบ การเป็นนักการเมืองต้องใช้เงิน แต่ไม่ได้ใช้ชื่อเสียง ใช้เงินเพื่อบริการเพื่อดูแลสังคม หรือมีความสามารถทางเชิงวิชาการ จะเลือกแบบนั้นก็ยังมีโอกาส ประชาชนให้โอกาส นักการเมืองไปช่วยเรื่องต่างๆอะไรที่ใช้เงินแทนได้ก็ออกให้ก่อนเรื่องจะได้จบไม่ต้องมาทะเลาะกัน ซึ่งก็ไม่ได้ร่ำรวย แต่ก็กล้าที่จะใช้เพื่อแก้ปัญหาได้ ไม่ใช่คนจนจะเป็นนักการเมืองไม่ได้ ขึ้นอยู่กับที่ว่าคุณจะทำอย่างไร เพราะหน้าที่ สส. คือออกกฎหมายอยู่แล้ว แต่ต้องดูแลทุกข์สุขคือหน้าที่^{๒๑}

๔. นักการเมืองการที่มีฐานะมีความจำเป็น ปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีในการแก้ไข เช่น ใช้ปัญญาในการแก้ไข ใช้เส้นสายในการแก้ไข ใช้ทุนทรัพย์ในการแก้ไข ส่วนใหญ่แล้วการแก้ไขปัญหาต้องใช้เงินในการแก้ไข เช่นการที่จะไปดูปัญหา ไปรับทราบปัญหา ต้องใช้รถ ใช้น้ำมัน ต้องใช้เงินในเบื้องต้นแล้ว เพราะฉะนั้นต้องมีฐานะที่ดี ยกตัวอย่างคนที่มีเงินอยู่แล้ว เช่นคนที่มีเงินอยู่แล้วไม่ต้องมากังวลในการหาเงินเรื่องปากเรื่องท้อง สามารถทำงานทางการเมืองได้อย่างเต็มที่^{๒๒}

๕. การมีเงินเป็นสิ่งจำเป็นก่อนที่จะมาทำหน้าที่ทางการเมือง เนื่องจากการจะไปช่วยเหลือคนอื่น ต้องมีความพร้อมของตนเอง เพราะต้องอุทิศตนในการทำหน้าที่^{๒๓}

^{๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

๖. การเป็นนักการเมืองก็ไม่ได้ร่ำรวยแต่ต้องมีเงิน เพราะเงินใช้เพื่อแก้ปัญหาได้ ไม่ใช่คนจนจะเป็นนักการเมืองไม่ได้ มันขึ้นอยู่กับว่าจะทำงานแนวไหน เพราะหน้าที่ของนักการเมือง มีหลายอย่าง เช่นออกกฎหมาย ให้นโยบาย แนวคิด และต้องดูแลทุกข์สุขคือหน้าที่^{๒๔}

๗. การทำหน้าที่ทางการเมืองเป็นผู้แทนของประชาชนฐานะถือว่าสำคัญและเป็นองค์ประกอบหนึ่ง เพราะการเป็นนักการเมืองนั้นต้องมีความพร้อมและประกอบด้วยความสามารถ เข้าถึงหัวใจของประชาชน ต้องทำงานอย่างจริงจังจริงจัง^{๒๕}

๘. นักการเมืองถ้ามีสถานะทางการเงินแล้วนั้นช่วยให้มีความรู้ เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เพราะการทำอะไรต้องมีเงินช่วยในการพัฒนาสร้างความเจริญ งบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การทำงานเป็นไปได้ด้วยดี^{๒๖}

๙. การทำหน้าที่ผู้แทนประชาชน เมื่อประชาชนขออะไรกับนักการเมือง เช่น ขอซื้อของกิน บางครั้งก็ต้องซื้อให้ จึงต้องมีเงินในการทำหน้าที่^{๒๗}

๑๐. นักการเมืองจำเป็นต้องมีสถานะหรือฐานะที่ดี คือมองในด้านเศรษฐกิจหรือมองฐานะในเรื่องของสภาพความเชื่อถือของสังคมและชุมชนนักการเมืองทุกระดับเอาฐานะทางการเงินมาเป็นตัวแปรการเป็นผู้แทนกลุ่มคนหรือกลุ่มบุคคล ภาพในการทำงานและการเงินเป็นตัวแปรมีความพร้อมสมบูรณ์และการเงินของนักการเมืองดี นักการเมืองก็สามารถนำสิ่งที่ดีๆ มาขยายผลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยเฉพาะการศึกษาเศรษฐกิจสังคม ทำให้บ้านเมืองที่นักการเมืองเป็นตัวแทนได้พัฒนาขึ้น^{๒๘}

๑๑. นักการเมืองควรมีฐานะทางการเงินที่ดีพอสมควร เพราะนักการเมืองต้องมีรายจ่ายทางสังคมค่อนข้างมาก จึงมีความจำเป็นต้องมีเงินเป็นเบื้องต้น^{๒๙}

๑๒. นักการเมืองต้องมีฐานะ เพราะการทำหน้าที่ทางการเมืองต้องใช้จ่ายเงินในการทำงาน บางเรื่องต้องใช้จ่ายเงิน เช่นการลงพื้นที่รับฟังปัญหา การแก้ไขปัญหาบางอย่างต้องจ่ายเงิน^{๓๐}

^{๒๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๓. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กับสังคม เป็นที่เคารพนับถือของประชาชน มีความประพฤติที่ดี ไม่มีประวัติที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน และช่วยเหลือชุมชนอยู่เป็นประจำจึงเป็นที่รู้จักของสังคม และเป็นต้นแทนของสังคมนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี^{๑๑}

๑๔. ฐานะของนักการเมืองมีส่วนในการทำหน้าที่การเมือง ถ้าฐานะของนักการเมืองดีก็จะได้ไปช่วยเหลือชุมชนพัฒนาได้ ส่วนนักการเมืองท่านใดถ้าไม่มีเงินก็จะเข้าถึงประชาชนได้แต่ก็ประชาชนไม่ค่อยต้อนรับ ไม่ค่อยสนับสนุน เพราะความต้องการของประชาชน ต้องการความช่วยเหลือที่ได้ผลจริง และได้รับการสนับสนุน ประชาชนก็จะได้รับความมั่นใจ^{๑๒}

๑๕. ผู้แทนทางการเมืองต้องเป็นผู้มีเงินอย่างเต็มยวอาจจะยังไม่ได้สามารถเป็นนักการเมืองได้เสมอไป แต่ต้องมีความดีด้วย ทำงานเป็นที่พึงพา แก้ปัญหาให้ประชาชนได้ด้วยดี คือต้องมีทั้งพระเดชและพระคุณ สร้างความดีไว้^{๑๓}

๑๖. นักการเมืองเป็นคนเสมอต้นเสมอปลายในสังคม มีอะไรอย่างไร เข้ามาร่วมด้วยช่วยเหลืออยู่เป็นประจำ ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม^{๑๔}

๑๗. นักการเมืองต้องเป็นผู้มีความเสียสละ มีเงินในการช่วยสนับสนุนในการทำหน้าที่การเมืองเป็นการเมือง เพราะการเป็นนักการเมืองที่ไม่มี หรือที่เรียกว่าจน เมื่อนักการเมืองยังจนอยู่ต้องหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัวอยู่จะช่วยเสียสละเพื่อสังคมได้อย่างไร ดังนั้นการมีเงินเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นนักการเมืองที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้เต็มที่^{๑๕}

๑๘. นักการเมืองต้องเป็นผู้สมถะติดดินถึงสถานะทางการเงินไม่มีไม่สำคัญ แต่สำคัญที่ทำหน้าที่การเมืองด้วยความทุ่มเทและเสียสละ^{๑๖}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้านความนิยมสถานะทางสังคม ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การมีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด สถานะทางการเงินถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่านักการเมืองจะเล่นการเมืองไปแนวไหน เมืองไทยมีการเมืองให้เลือกตั้งหลายอย่าง การเป็นนักการเมืองนั้นต้องใช้เงิน แต่ไม่ได้ใช้ชื่อเสียง ใช้เงินเพื่อบริการเพื่อดูแลสังคม หรือมีความสามารถทางเชิงวิชาการ ใช้ทุนทรัพย์ในการแก้ไข ส่วนใหญ่แล้วการแก้ไขปัญหาต้องใช้เงินในการแก้ไข เช่นการที่จะไปดูปัญหา ไปรับทราบปัญหา ต้องใช้รถ ใช้น้ำมัน ต้องใช้เงินในเบื้องต้นแล้ว เพราะฉะนั้นต้องมีฐานะที่ดี สถานะนั้นช่วยให้มี

^{๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

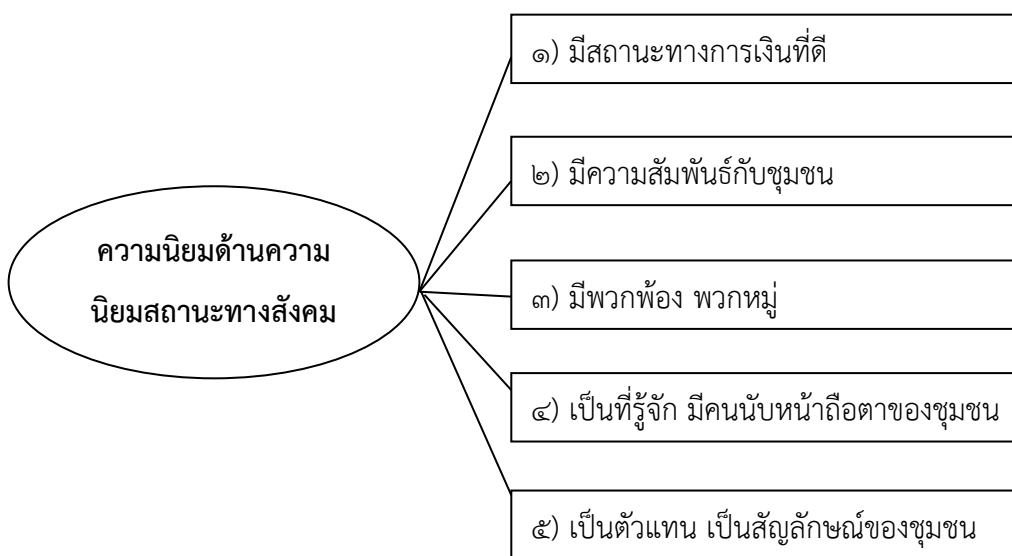
^{๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

ความรู้ เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เพราะการทำอะไรต้องมีเงินช่วยในการพัฒนาสร้างความเจริญ
งบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปได้อย่างดี ฐานะที่ดี คือมองในด้านเศรษฐกิจหรือ
มองฐานะในเรื่องของสภาพความเชื่อถือของสังคมและชุมชนนักการเมืองทุกระดับเอาฐานะทาง
การเงินมาเป็นตัวแปรการเป็นผู้แทนกลุ่มคนหรือกลุ่มบุคคล ภาพในการทำงานและการเงินเป็นตัวแปร
มีความพร้อมสมบูรณ์และการเงินของนักการเมืองดี นักการเมืองก็สามารถนำสิ่งที่ดีๆ มาขยายผลเพื่อ
ประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยเฉพาะการศึกษาเศรษฐกิจสังคม ทำให้บ้านเมืองที่นักการเมืองเป็น
ตัวแทนได้พัฒนาขึ้น มีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่
ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน สังคม ฐานะของ
นักการเมืองดีก็จะได้ไปช่วยเหลือชุมชนพัฒนาได้ ส่วนนักการเมืองท่านใดถ้าไม่มีเงินก็จะเข้าถึง
ประชาชนได้แต่ก็ประชาชนไม่ค่อยต้อนรับ ไม่ค่อยสนับสนุน เพราะความต้องการของประชาชน
ต้องการความช่วยเหลือที่ได้ผลจริง และได้รับการสนับสนุน ประชาชนก็จะได้รับความมั่นใจ ดัง
แผนภาพที่ ๔.๒

แผนภาพที่ ๔.๒ ความนิยมด้านความนิยมสถานะทางสังคม

ตารางที่ ๔.๒ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความนิยมสถานะทางสังคม

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านความนิยมสถานะทางสังคม การมีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชนสังคม	๑๘	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๑.๓ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านการกล่อมเกลาทางการเมืองที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านการกล่อมเกลาทางการเมือง เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. การสื่อสารให้ความรู้กับประชาชน โดยการให้ความรู้ผ่านทางสื่อสารมวลชน ให้ความเข้าใจด้านการเมือง ด้านสิทธิของประชาชน ด้านความช่วยเหลือ หรือช่องทางการรับข้อร้องเรียน หรือข้อเรียกร้องของประชาชน^{๓๑๗}

๒. นักการเมืองส่วนมากลงพื้นที่เป็นประจำ ข่าวสารจะมีสื่อต่างๆในปัจจุบันนี้ เช่น เพจส่วนตัว เฟสบุ๊กส่วนตัว ข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์ ข่าวจากทีวีได้พบปะ ประชาชนเป็นระยะๆ เช่นที่อุทัยธานีเมื่อเร็ว ๆ นี้ นักการเมืองได้มาที่เขื่อนมาดูเรื่องการเปิดประตูระบายน้ำ เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนของพี่น้องชาวเกษตรกร นี้เขาก็ลงพื้นที่เป็นการสื่อสารที่ดี^{๓๑๘}

๓. นักการเมืองอุทัยธานีส่วนมากจะใช้ในการลงพื้นที่ ลงไปแก้ไขปัญหา ลงพื้นที่ให้เจอตัว พูดคุย สื่อสารให้ถึงประชาชน ทำให้ประชาชนเข้าใจ อีกอย่างคือ Facebook^{๓๑๙}

^{๓๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๓๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๓๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๔. นักการเมืองใช้การสื่อภาพลักษณ์โดยการใช้อีเมล ในการรับรู้ปัญหา สื่อให้ประชาชน รับทราบการทำงานเพื่อประชาชนของนักการเมือง และลงพื้นที่ให้ประชาชนเห็นหน้า^{๔๐}

๕. นักการเมืองใช้การสื่อสารกับประชาชนโดยประกอบไปด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ ประเด็นที่ ๑ นักการเมืองจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์และตอบประเด็นทางบ้านเมือง ประเด็นที่ ๒ ออก รายการวิทยุพบประชาชน ประเด็นที่ ๓ พยายามออกพื้นที่แต่ละระดับ ใช้หน่วยงานแต่ละที่เข้าไปใน พื้นที่เพื่อรับฟังหรือสื่อสารกับประชาชน โดยการสื่อสารทุกเรื่องให้ประชาชน^{๔๑}

๖. นักการเมืองให้ข่าวสารโดยการตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์และตอบประเด็นทาง บ้านเมืองประเด็นหลักๆไปเขียนสั้นๆและจะเปลี่ยนบอร์ดทุก ๓-๔ วัน ออกรายการวิทยุ เข้าเวลาออก วิทยุของประชาชนพบประชาชนพยายามออกพื้นที่แต่ละระดับตำบล ขอคนของตำบลใช้หน่วยงานแต่ละ ที่ ต้องการสื่อสารทุกเรื่องให้ประชาชน^{๔๒}

๗. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความสามารถสื่อสารทางสังคมกับประชาชนในชุมชน โดยเข้าไป ชุมชนและสื่อสารองค์ความรู้ในชุมชนผ่านไปทางเครือข่ายกำนันผู้ใหญ่บ้านหัวหน้าผู้ชุมชนก็ สามารถขยายผลได้หลายอย่าง^{๔๓}

๘. นักการเมืองเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังและสม่ำเสมอ สังคมจะบอกต่อกันเอง การเข้าพื้นที่ การเข้ากับคน การเข้ากับงานที่รับผิดชอบของนักการเมือง เมื่อนักการเมืองทำได้แบบนี้ จะเป็นการประชาสัมพันธ์ อบรมกลุ่มเกลาประชาชนให้รับรู้ข่าวสารได้ด้วยดี^{๔๔}

๙. ทำให้เห็น ทำในส่วนที่รับผิดชอบ เรื่องส่วนตัวไม่เกี่ยวกับเรื่องงาน ชี้แจงกับ ประชาชนในตัวตนที่แท้จริง ไม่หลอกลวง เพราะสักวันหนึ่งถ้าประชาชนจะเห็นของจริงจะทำให้ภาพ สื่อสารในทางลบ^{๔๕}

๑๐. จังหวัดอุทัยธานีเป็นเมืองเล็ก เมื่อทำไม่ดีแล้วไม่สามารถหนีการกระทำนั้นไปได้ ผู้ที่ โภกจะเหนื่อย การกระทำบ่งบอกอะไรหลายอย่าง การทำงานอย่างจริงจังเป็นการสื่อสารให้ ประชาชนเข้าใจในการทำหน้าที่การเมือง ส่วนเรื่องที่ผิดกฎหมายไม่ไปยุ่งหลีกเลี่ยง^{๔๖}

^{๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๔๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๑. การที่นักการเมืองเข้าพื้นที่พบประชาชนในชุมชน โดยรับข้อเรียกร้อง หรือให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ได้เข้าใจปัญหาของประชาชนในแต่ละชุมชน และครอบครัว^{๔๗}

๑๒. การที่นักการเมืองใช้โซเชียลเป็นการสื่อสารให้รู้จักกัน เข้าใจและการได้ไปเจอกันมากกว่าจะมีรอยขยายเสียงวิ่งไปทางตรงแต่เดี๋ยวนี้สิ่งที่มันเพิ่มขึ้นมากคือเทคโนโลยีสมัยใหม่คือ Social Network^{๔๘}

๑๓. นักการเมืองประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และท้องถิ่นในการช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชน เป็นการสื่อสารของนักการเมือง หรือลงพื้นที่ในการสื่อสารการทำงานของตัวเองในการทำงาน^{๔๙}

๑๔. นักการเมืองเป็นผู้ที่ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ให้เข้าชุมชนเพื่อได้ไปพบประชาชน และได้รับทราบข้อมูลของชุมชน ของประชาชนแต่ละครอบครัว^{๕๐}

๑๕. นักการเมืองบ้างท่านจะมีเลขาที่ช่วยประชาสัมพันธ์ รับเรื่องความเดือดร้อนของประชาชน และประชาชนก็จะฝากเรื่องไว้ การสื่อสารบ้างเรื่องอาจมาจากโซเชียล Facebook Line หรือเว็บไซต์ต่างๆ ที่ช่วยประชาสัมพันธ์ และการดำเนินงาน ของนักการเมือง^{๕๑}

๑๖. นักการเมืองต้องถ่ายทอดความรู้ อธิบายให้ประชาชนเข้าใจในภาพการเมือง นักการเมืองที่ดีของนักการเมือง ยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจ เช่นนักเรียนสอบถามอะไรแล้วครูอธิบายได้อย่างเข้าใจ อันนี้ก็เหมือนกันต้องถ่ายทอดสู่ประชาชน ความรู้ของประชาชนไม่เท่ากันต้องพูดภาษาที่เข้าใจง่าย^{๕๒}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้านการกลมเกลียวทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การสื่อสารกับประชาชน การติดป้ายให้ความรู้ความเข้าใจ ติดป้ายรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักการเมืองเอง ข่าวสารจะมีสื่อต่างๆในปัจจุบันนี้ นักการเมืองทำงานสังคมจะบอกต่อกันเอง การเข้าพื้นที่ การเข้ากับคน การเข้ากับงานที่รับผิดชอบของนักการเมืองเมื่อนักการเมืองทำได้แบบนี้ จะเป็นการประชาสัมพันธ์ อบรมกลมเกลียวประชาชนให้รับรู้ข่าวสารได้ด้วยดี เข้าพื้นที่พบประชาชนในชุมชน โดยรับข้อเรียกร้อง หรือให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ได้

^{๔๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๔๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

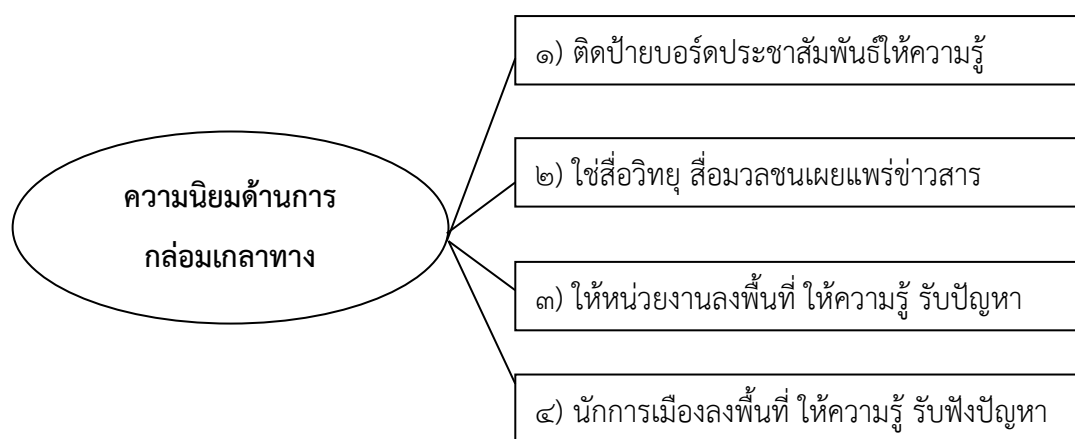
^{๔๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

เข้าใจปัญหาของประชาชนในแต่ละชุมชน และครอบครัว การใช้โซเชียลเป็นสื่อสื่อสารให้รู้จักกัน เข้าใจและการได้ไปเจอกันมากกว่าจะมีรอยย่นเสียงวิ่งไปทางตรงแต่เดี๋ยวนี้สิ่งที่มันเพิ่มขึ้นมาคือ เทคโนโลยีสมัยใหม่คือ Social Network หน่วยงานของรัฐ และท้องถิ่นในการสื่อสารนักรการเมือง ลงพื้นที่ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้อธิบายให้ประชาชนเข้าใจในภาพการเมื่อนักการเมืองที่ดีของ นักรการเมือง ยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจ เช่นนักเรียนสอบถามอะไรแล้วครูอธิบายได้อย่างเข้าใจ อันนี้ก็ เหมือนกันต้องถ่ายทอดสู่ประชาชน ความรู้ของประชาชนไม่เท่ากันต้องพูดภาษาที่เข้าใจง่าย ดัง แผนภาพที่ ๔.๓

แผนภาพที่ ๔.๓ ความนิยมด้านการกลุ่มเมลาทางการเมือง

ตารางที่ ๔.๓ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชน ที่มีต่อนักรการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านการกลุ่มเมลาทางการเมือง

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านการกลุ่มเมลาทางการเมือง การสื่อสารติดต่อให้ความรู้ความเข้าใจ ติดต่อบอร์ดรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักรการเมืองเอง	๑๖	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๗

๔.๑.๔ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านลักษณะนิสัยของนักการเมืองที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองควรมีนิสัยที่มีจิตสาธารณะช่วยเหลือประชาชน ชุมชนและสังคม ทำงานเพื่อสังคมด้วยลักษณะที่เป็นนิสัยพื้นฐานเฉพาะตัวของนักการเมือง^{๕๓}

๒. นักการเมืองเป็นผู้ความชัดเจน ตรงไปตรงมา เปิดเผยกิตอย่างใดพุดอย่างนั้น ไม่หลบตะแลง สิ่งใดทำไม่ได้จะไม่รับปากประชาชน สิ่งใดที่เรียกร้องกับส่วนกลาง จะทำการเรียกร้องทำในสิ่งที่ทำได้ ไม่ได้รอจากส่วนกลางอย่างเดียว สิ่งใดทำได้ก็ทำ^{๕๔}

๓. นักการเมืองต้องมีคุณธรรม ต้องเป็นผู้ยึดมั่นในอุดมคติในการทำหน้าที่ผู้แทนประชาชน ทำประโยชน์โดยส่วนร่วม มีหลักการในการทำงานทางการเมือง^{๕๕}

๔. นักการเมืองเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์ คือการที่ต้องช่วยกัน จริงใจ ได้สร้างโดยชุมชนการเอาเงินไปให้ชุมชน แล้วชุมชนจะเอามาทำถนน ต้องมีความจริงใจซื่อสัตย์ คือกระบวนการได้มาซึ่งผลประโยชน์^{๕๖}

๕. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด มีนิสัยช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ตนทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนนั้น^{๕๗}

๖. นักการเมืองเป็นผู้ยึดมั่นในความดี ปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม ทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม กล้าแสดงออก ผ่านทางบุคลิกภาพ การมีวาทศิลป์ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีความยุติธรรม^{๕๘}

๗. นักการเมืองเป็นผู้มีความเด็ดขาดต่อการตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ชยัน อดทน ทุ่มเท ตั้งใจและเสียสละงานเพื่อส่วนรวม อุทิศเวลาให้กับงานอย่างเต็มที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้

^{๕๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๕๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน สร้างความรักและความศรัทธา เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน^{๕๙}

๘. นักการเมืองมีความรู้จริง ทำกิจกรรมอะไรเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ถ้าเป็นนักการเมืองลักษณะนี้จะทำให้การยอมรับ^{๖๐}

๙. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีคำพูดต้องตรงไปตรงมา คำพูดที่จริงใจ ปากหวานแต่ไม่ทำไม่เป็นประโยชน์ ต้องทำจริงตามคำพูด พูดจาไพเราะไม่สาระสำคัญ แต่ต้องพูดจริงทำจริง จริงใจในการทำงาน^{๖๑}

๑๐. นักการเมืองเป็นผู้ที่ต้องกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าแก้ไข้ปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง เป็นลักษณะนิสัย และความสามารถเฉพาะบุคคล^{๖๒}

๑๑. นักการเมืองเป็นคนสื่อสัจย์ต่อหน้าที่ พูดจริงทำจริงต่อคำสัญญา เห็นประโยชน์ส่วนรวมอันจะก่อให้เกิดกับประชาชนและเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในท้องถิ่น จะต้องมีความยุติธรรมยึดมั่นในกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ไม่เอินเอียงเข้าข้างแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ไม่เห็นแก่ลาภสักการะส่วนตัว^{๖๓}

๑๒. นักการเมืองมีนิสัยเป็นผู้เสียสละเพื่อประชาชน เป็นผู้คิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไข้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น จนทำให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์นั้นไปได้^{๖๔}

๑๓. ผู้แทนของประชาชนต้องรักประชาชน ช่วยเหลือประชาชน พูดจาจริงจังมีเหตุผล^{๖๕}

๑๔. พฤติกรรมนักการเมืองคือ กล้าหาญ กล้าหาญในการแก้ไข้ปัญหา กล้าได้กล้าเสีย จริงใจในการแก้ไข้ปัญหา ทั้ง ๒ อย่างนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญในการเริ่มต้น ซึ่งเป็นการเริ่มต้นจากตัวนักการเมืองเอง^{๖๖}

๑๕. นักการเมืองเป็นผู้ที่พูดตรง ปากกับใจตรงกัน พูดจาไพเราะ แต่ประการสำคัญคือต้องรักษาสัจจะพูดสิ่งใดไว้ต้องทำให้ได้ไม่เข้าไปเป็นอันธพาลในสภา หรือจังหวัด^{๖๗}

^{๕๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

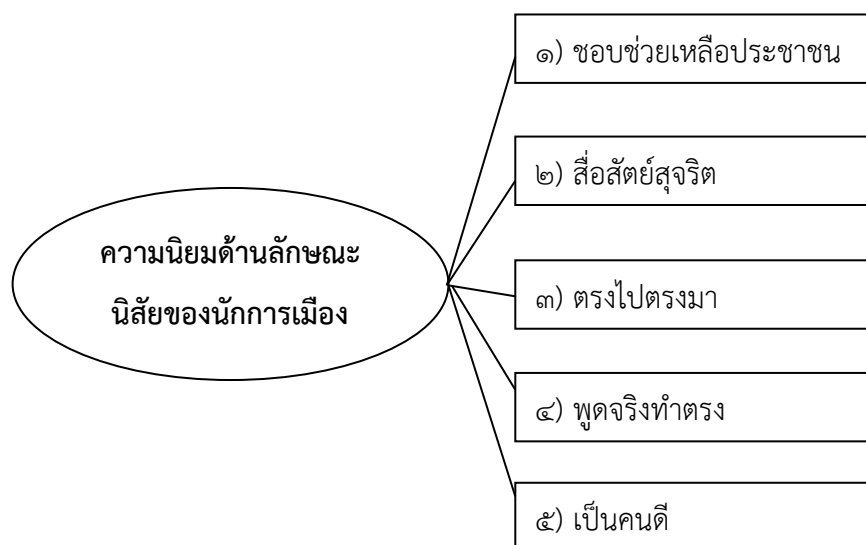
^{๖๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๖. นักการเมืองเป็นคนที่พูดตรง ปากกับใจตรงกัน พูดจาไพเราะ และประการสำคัญคือต้องรักษาสัจจะพูดสิ่งใดไว้ต้องทำได้ ไม่เป็นอันพาลในสภา ซึ่งนักการเมืองอุทัยธานีช่วงอภิพลายในสภาไปทำหน้าที่แปรญัตติอะไรต่างๆ อย่างจริงจังเพื่อเป็นปากเสียงให้กับประชาชน^{๖๘}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี จิตสาธารณะช่วยเหลือประชาชน ชุมชนและสังคม ทำงานเพื่อสังคมด้วยลักษณะที่เป็นนิสัยพื้นฐานเฉพาะตัว เป็นผู้ยึดมั่นในความดี ปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม ทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม กล้าแสดงออก ผ่านทางบุคลิกภาพ การมีวาทศิลป์ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีความยุติธรรม พูดจริงทำจริงต่อคำสัญญา เห็นประโยชน์ส่วนรวมอันจะก่อให้เกิดกับประชาชนและเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในท้องถิ่น จะต้องมีความยุติธรรมยึดมั่นในกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ไม่เอนเอียงเข้าข้างแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ไม่เห็นแก่ลาภสักการะส่วนตัว รักษาสัจจะพูดสิ่งใดไว้ต้องทำได้ ไม่เป็นอันพาลในสภา ซึ่งนักการเมืองอุทัยธานีช่วงอภิพลายในสภาไปทำหน้าที่แปรญัตติอะไรต่างๆ อย่างจริงจังเพื่อเป็นปากเสียงให้กับประชาชน ดังแผนภาพที่ ๔.๔

แผนภาพที่ ๔.๔ ความนิยมด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง

^{๖๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๔ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชน
ที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง เป็นผู้มีลักษณะขอความช่วยเหลือประชาชน มีความเสียสละสุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี	๑๖	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๑.๕ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมืองที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองจะต้องเป็นผู้มีความรู้ทางการเมืองการปกครอง การบริหาร เพื่อทำหน้าที่ในการปกครอง บริหารบ้านเมืองในฐานะที่ตนเป็นผู้ทำหน้าที่ทางการเมืองแทนประชาชน^{๖๔}

๒. นักการเมืองต้องเป็นผู้มีเทคนิคการดึงงบประมาณสำคัญ เช่น ถ้าเป็น ส.ส. อยู่ฝ่ายค้าน จะสามารถแปรญัตติหรือผันเงินงบประมาณมาลงพื้นที่ลงจังหวัดได้มากน้อยขนาดไหนเป็นสิ่งสำคัญ บุคลิกก็คือความรู้พิเศษปัจจุบันเราเปิดประตูสู่อาเซียนจะมีภาษาอังกฤษ สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ในระดับหนึ่ง^{๖๕}

๓. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในด้านการปกครอง การบริหารซึ่งเป็นส่วนในการบริหารจัดการบ้านเมือง ซึ่งนักการเมืองต้องมีความรู้ ความเข้าใจการการปกครอง การบริหารจัดการที่ดี^{๖๖}

^{๖๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๖๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

๔. นักการเมืองต้องมีลักษณะพิเศษ เช่นการสื่อสาร และสิ่งที่สำคัญของนักการเมืองคือการที่ต้องพัฒนาตัวเอง ดังนั้นการพัฒนาตนเองเป็นสิ่งที่นักการเมืองต้องทำเป็นอันดับต้น ๆ^{๗๒}

๕. นักการเมืองควรมีเทคนิควิธีการดึงงบประมาณ ซึ่งเป็นส่วนที่การเป็นนักการเมืองในพื้นที่ต้องนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ จังหวัดของตนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนที่เลือกให้เป็นผู้แทนของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ^{๗๓}

๖. นักการเมืองต้องมีความสามารถพิเศษด้านต่างๆ เช่น การคิด วิเคราะห์เป็น มองข้างหน้าให้เป็น ต้องมองว่าสิ่งที่คิดภายในข้างหน้าว่าเป็นบวกหรือเป็นลบ^{๗๔}

๗. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่แบ่งเวลา มีการจัดการที่ดี ครงใจคน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ^{๗๕}

๘. ผู้แทนต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านกฎหมาย มีประโยชน์มาก ใช้ความสามารถพิเศษให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมใช้ความสามารถพิเศษสร้างประโยชน์ให้กับส่วนร่วม อยู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข^{๗๖}

๙. นักการเมืองควรมีความรู้พิเศษเช่น มีการศึกษา สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ เพื่อเป็นการนำความรู้ความสามารถนั้นไปใช้ในการบริหารจัดการประเทศ พื้นที่ หรือใช้ในการสื่อสารทางการเมืองกับต่างประเทศเป็นต้น ^{๗๗}

๑๐. วิธีคตินักการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ การหาวิธีได้มาซึ่งงบประมาณ การใช้งบประมาณงบประมาณมีเข้ามาก็นำให้ไปซื้ออุปกรณ์ใช้ตามวัตถุประสงค์ การทำงานไม่จำเป็นต้องใช้เงินทำอย่างเดียว การทำหน้าที่เป็นนักการเมืองคือต้องมีประชาชนเป็นสำคัญเป็นหลัก ประชาชนต้องได้ผลประโยชน์สูงสุด ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก นักการเมืองมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวิธีคิดพื้นฐานทางสังคมว่านักการเมืองทำดีกับคนอื่นหรือไม่ จุดมุ่งหมายก็คือประชาชน^{๗๘}

๑๑. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษในการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างไร เปลี่ยนพื้นที่ให้เจริญได้อย่างไร ต้องมีกำลังในการพัฒนา^{๗๙}

^{๗๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๗๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

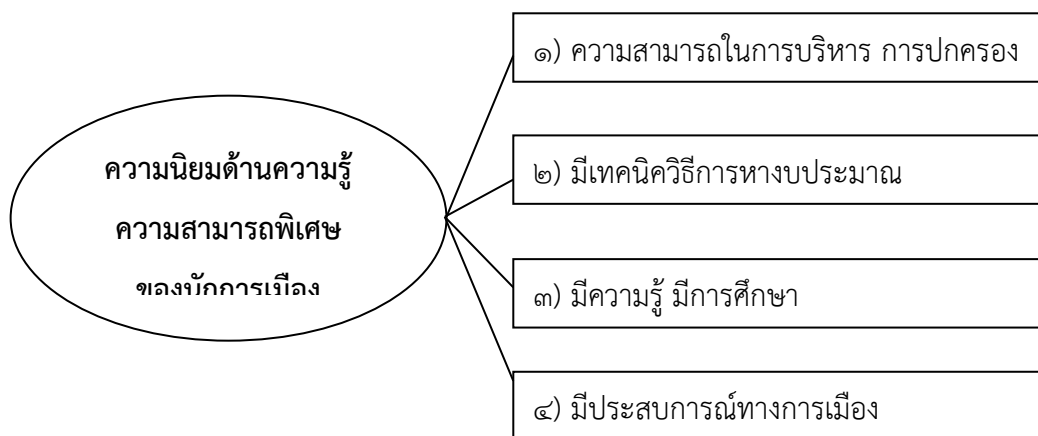
๑๒. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเมือง เป็นผู้ที่มีรู้จักของประชาชน ประชาชนไว้วางใจ เห็นผลงานของนักการเมืองที่ทำประโยชน์ในกับตน^{๕๐}

๑๓. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ มีข้อมูล รู้การบริหาร รู้หลักข้อของกฎหมาย จะทำให้การมองปัญหาและการตัดสินใจชัดเจนรวดเร็ว ต้องรู้ทิศทางการทำงาน^{๕๑}

๑๔. นักการเมืองต้องมีความสามารถพิเศษที่จะเข้าถึงปัญหา แก้ปัญหาได้ตรงจุด ทันท่วงที เหตุการณ์ สถานการณ์ที่รอการแก้ปัญหาของประชาชน ของชุมชน ของบ้านเมือง^{๕๒}

๑๕. นักการเมืองต้องเป็นผู้มีความพิเศษในการเข้าพื้นที่เข้าใจเข้าถึงปัญหา เมื่อเข้าใจ เข้าถึงแล้วต้องแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและทั่วถึง^{๕๓}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัด อุทัยธานีด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการทางงบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ในระดับหนึ่ง มีเทคนิควิธีการดั่งงบประมาณ ซึ่งเป็นส่วนที่การเป็นนักการเมืองในพื้นที่ต้องนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ เป็นผู้ที่แบ่งเวลา มีการจัดการที่ดี ครองใจคน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างไร เปลี่ยนพื้นที่ให้เจริญได้อย่างไร ต้องมีกำลังในการพัฒนา เป็นผู้ที่มีรู้จักของประชาชน ประชาชนไว้วางใจ เห็นผลงานของนักการเมืองที่ทำประโยชน์ในกับตน ดังแผนภาพที่ ๔.๕

แผนภาพที่ ๔.๕ ความนิยมด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง

^{๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๕๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๕๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๕ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการหางบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง	๑๕	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๑.๖ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านมีประสบการณ์ทางการเมืองที่เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวังต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองต้องมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับเล็กมาก่อน เช่น เคยดำรงตำแหน่ง นายกเทศบาล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อน ซึ่งการเคยเป็นนักการเมืองมาก่อนแล้วนั้น ทำให้มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการทางการเมืองที่ดี^{๘๔}

๒. การที่ทำหน้าที่ด้วยความเข้าใจ จริงจัง เกิดจากประสบการณ์ของการทำหน้าที่ทางการเมือง^{๘๕} ประสบการณ์ทางการเมืองไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้ทั้งหมด ผู้ที่ทำหน้าที่ทางการเมืองเท่านั้นที่สามารถเรียนรู้ประสบการณ์^{๘๖} ประสบการณ์ทางการเมืองมีความสำคัญมากก็ ผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์เป็นบุคคลที่ยังไม่มีความถนัดชัดเจน แต่ต้องให้โอกาสกับบุคคลที่มีความต้องการที่จะไปสร้างชีวิตทางการเมือง^{๘๗}

^{๘๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๘๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๘๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๘๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

๓. นักการเมืองผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาแล้ว เช่นเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภามาแล้วนั้น ทำให้มีประสบการณ์ทางการเมือง สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง^{๘๘}

๔. นักการเมืองควรมีประสบการณ์ทางการเมือง เวทีการเมืองความเป็นจริงต้องเคยดำรงตำแหน่งจากระดับเล็กขึ้นไปก่อน เหมือนอย่างอเมริกา การเล่นเกมการเมืองอายุน้อยจนอายุสูงสุด ส่วนเมืองไทยอยู่ที่ว่าใครพร้อม บิดามารดาเคยเป็นนักการเมือง ถ้ามีบุตร ธิดาอายุ ๒๕ ได้ฝึกฝนความรู้ทางด้านการเมืองสามารถได้รับการเป็นนักการเมืองได้^{๘๙}

๕. การทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ เพราะการมีประสบการณ์จะเป็นผู้ที่จะเข้าถึงปัญหา แก้ปัญหาได้ตรงจุด^{๙๐}

๖. นักการเมืองผู้ที่มีศรัทธาทำหน้าที่แทนประชาชนต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ เพราะการเป็นนักการเมืองไม่ใช่มีเงินแล้วจะเป็นนักการเมืองได้ เพราะการเป็นนักการเมืองต้องมีเวลาในการทำงานให้กับประชาชน^{๙๑}

๗. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเมือง คุณคดียังอยู่ในวงการการเมือง ซึ่งเป็นผลดีในการเป็นนักการเมืองซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจการเมืองเป็นอย่างดี^{๙๒}

๘. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเมือง เพราะการมีประสบการณ์จะเป็นส่วนที่ช่วยให้นักการเมืองทำงานได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจ เข้าถึง เพราะประสบการณ์ช่วยในการทำหน้าที่^{๙๓}

๙. นักการเมืองต้องมีความรู้ มีประสบการณ์ มีข้อมูล รู้การบริหาร รู้หลักข้อของกฎหมาย จะทำให้การมองปัญหาและการตัดสินใจชัดเจนรวดเร็ว ต้องรู้ทิศทางการทำงาน^{๙๔}

๑๐. นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ เพราะประสบการณ์จะเป็นสิ่งที่สำคัญ เริ่มจากสิ่งที่เราทำ สิ่งที่เราฟัง เราพูด ได้จากผู้รู้ ประสบการณ์ในการลงพื้นที่ ทำให้เกิดประสบการณ์ที่ดีในการทำการงานของการเมือง^{๙๕}

^{๘๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๘๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๙๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๙๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๙๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๙๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

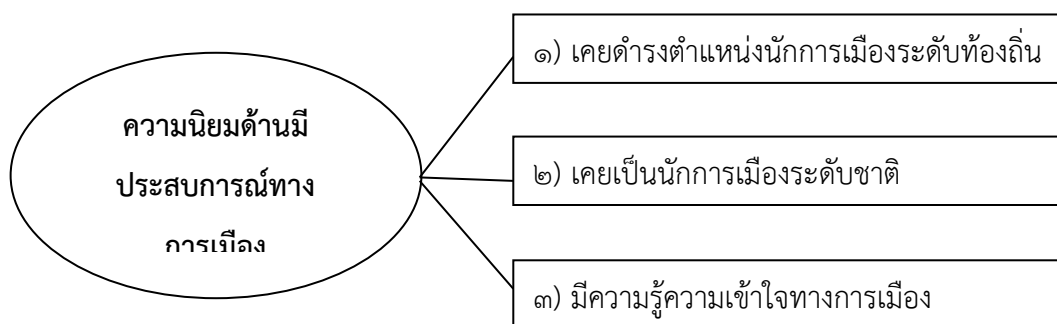
^{๙๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๙๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๑. ประสบการณ์จากนักการเมืองรุ่นเก่าที่สอนประสบการณ์ให้ถือว่าเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้นการเป็นนักการเมืองต้องศึกษาประสบการณ์จากนักการเมืองรุ่นเก่า และประวัติการทำงานที่ทางการเมืองของนักการเมืองที่ผ่านมา^{๑๖}

๑๒. นักการเมืองต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความเคยในการเจอปัญหา แก้ไขได้ตามประสบการณ์ที่ผ่านมาอย่างบ่อยครั้ง^{๑๗}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัด อุทัยธานีด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ เคยเป็นนักการเมือง ระดับท้องถิ่นมาก่อน เคยเป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อน มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง การบริหารจัดการ เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับเล็กมาก่อน การที่ทำหน้าที่ด้วยความเข้าใจ จริงจัง เกิดจากประสบการณ์ของการทำหน้าที่การเมือง มีประสบการณ์ถึงจะเข้าถึงปัญหา แก้ปัญหา ได้ตรงจุด มีประสบการณ์ไม่ใช่มีเงินแล้วจะเป็นนักการเมืองได้ การเป็นนักการเมืองต้องมีเวลาในการทำงานให้กับประชาชน ประสบการณ์ทางการเมืองเป็นส่วนที่ช่วยให้นักการเมืองทำงานได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจ เข้าถึง เพราะประสบการณ์ช่วยในการทำหน้าที่ เริ่มจากสิ่งที่เราทำ สิ่งที่ฟัง ที่พูด ได้ จากผู้รู้ ประสบการณ์ในการลงพื้นที่ ดังแผนภาพที่ ๔.๖

แผนภาพที่ ๔.๖ ความนิยมด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๖ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชน
ที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านประสบการณ์ทางการเมือง

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง เคย เป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน เคย เป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อน มี ความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง	๑๔	๑, ๒, ๔, ๕, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘

**๔.๑.๗ ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองด้านความสัมพันธ์กับ
เครือข่าย**

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นด้านความสัมพันธ์กับเครือข่ายที่เป็น
สภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า

ความนิยมทางการเมืองด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย เป็นสิ่งพื้นฐานที่ประชาชนคาดหวัง
ต่อนักการเมืองที่จะทำประโยชน์ให้กับประชาชนชุมชนสังคมของตน โดยพบได้จากการให้สัมภาษณ์
ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นักการเมืองต้องมีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ที่ดี เข้าได้กับชุมชน มีความสัมพันธ์
กับชุมชน มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสะดวกในการประสานงาน ง่ายต่อการติดตามแก้ไข
ปัญหาให้กับประชาชน^{๙๘}
๒. นักการเมืองเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ทางการเมือง จึงต้องเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับท้องถิ่นให้
มาก เพราะจะเป็นสะพานเชื่อมให้เข้าเข้าถึงประชาชน ได้ไปสัมผัสกับปัญหาสุขทุกข์ของประชาชน^{๙๙}
๓. นักการเมืองต้องมีความสัมพันธ์กับท้องถิ่น ต้องมีในการช่วยแก้ไขปัญหาในพื้นที่
นักการเมืองต้องการเข้าพื้นที่กับท้องถิ่น อบรม กำนัน ผู้ใหญ่ ไปพูดคุยแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์เพื่อ
แก้ไขปัญหาเพื่อประชาชน^{๑๐๐}
๔. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมืองด้วยกัน และนักการเมืองท้องถิ่น
แต่ละระดับ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วน

^{๙๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๙๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

จังหวัด นายองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เพื่อเป็นเครือข่ายในการทำงานทางการเมืองของ
นักการเมือง^{๑๐๑}

๕. นักการเมืองต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ผู้นำในท้องถิ่น ในพื้นที่ เพื่อ
สร้างเครือข่ายในการรับทราบปัญหา ความต้องการของประชาชน^{๑๐๒}

๖. นักการเมืองต้องสร้างเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาถึงนักการเมือง
ผู้ทำหน้าที่แทนประชาชนได้อย่างรวดเร็วและให้ถูกต้อง ต้องมีเครือข่ายไม่เฉพาะการเมืองอย่างเดียว
ต้องมีเครือข่ายในท้องถิ่นท้องที่ด้วย เพื่อแก้ปัญหาให้ถูกต้อง^{๑๐๓}

๗. นักการเมืองต้องมีความสัมพันธ์ ต้องตัดขาดจากความขัดแย้ง เมื่อมีการเลือกตั้งได้
เป็นผู้แทนของประชาชนแล้ว ต้องทำงานเพื่อประชาชน ทำงานมีความสัมพันธ์กับทุกคนเพื่อการ
ทำงานเพื่อประชาชน สร้างความสามัคคีเพื่อทำงานเพื่อพัฒนาพื้นที่^{๑๐๔}

๘. นักการเมืองต้องสร้างกลุ่มบุคคลในการช่วยรับฟังปัญหาในพื้นที่ มีกลุ่มในการลง
พื้นที่แก้ไขปัญหา ก่อตั้งกลุ่มผลประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น^{๑๐๕}

๙. นักการเมืองมีความสัมพันธ์กับชุมชน นักการเมือง และประชาชน สามารถเข้ากับ
ประชาชนได้ทุกระดับ^{๑๐๖}

๑๐. นักการเมืองเมื่อมีความสัมพันธ์ที่ดีทำให้สามารถทำงานการเมือง ช่วยชุมชนได้
สามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี^{๑๐๗}

๑๑. นักการเมืองต้องสร้างความสัมพันธ์กับท้องถิ่นชุมชน เป็นเครือข่ายในการพัฒนา
ชุมชนสังคม จังหวัดประเทศชาติ ด้วยการทำงานเป็นทีม มีทีมงานเป็นเครือข่ายทำงานเพราะการ
ทำงานต้องทำเป็นทีม การทำงานคนเดียวไม่สามารถทำสำเร็จได้ด้วยดี ดังนั้นต้องสร้างทีมสร้าง
เครือข่ายในการพัฒนาทำหน้าที่ทางการเมือง^{๑๐๘}

๑๒. นักการเมืองต้องมีเทคนิควิธีการที่จะสร้างเครือข่ายในสังคมและชุมชนหลายๆ ด้าน
แต่ละเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายนั้นเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะทางที่จะต้องเอาไป
ดำเนินการในสภา หรือในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลต้องยอมรับอย่างว่าท่านไม่สามารถรู้ได้ทุก

^{๑๐๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

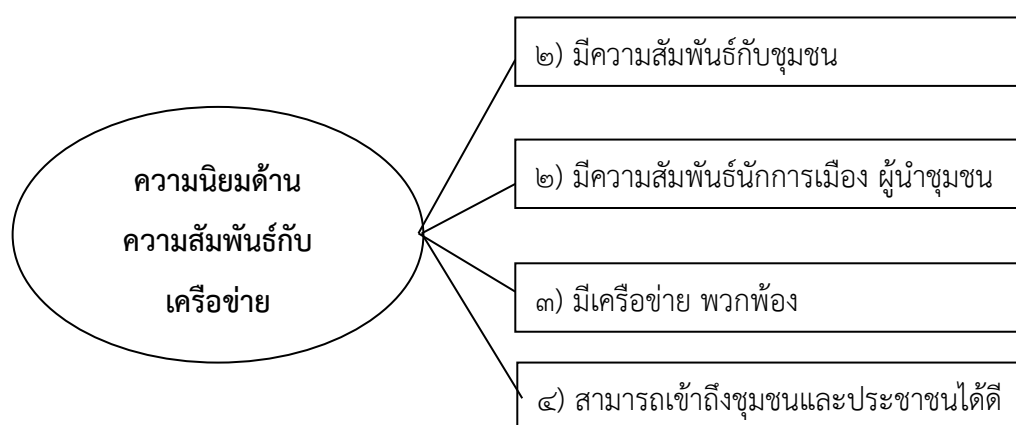
^{๑๐๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๐๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

เรื่องแต่ท่านสร้างเครือข่าย เช่นเครือข่ายประเพณีวัฒนธรรม เครือข่ายทางด้านการศึกษา ทางด้านเศรษฐกิจชุมชน เครือข่ายทางด้านยกระดับในเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่ ในด้านเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าสามารถทำเครือข่ายนี้ได้ครอบคลุม เรื่องใดก็ตามที่มีมาในสังคม สามารถยกประเด็นเครือข่ายได้เลย ยิ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเปลี่ยนแปลงมากเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลทางด้านวัฒนธรรม ด้วยเหตุผลทางด้านสิ่งแวดล้อม นักการเมืองต้องมีเครือข่ายถ้าไม่มี จะเป็นผู้ที่ไม่มีพวกที่ดีและถูกต้องในการให้คำปรึกษาหารือ^{๑๐๙}

กล่าวโดยสรุป ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ นักการเมืองท้องถิ่น แต่ละระดับ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีเทคนิควิธีการที่จะสร้างเครือข่ายในสังคมและชุมชนหลายๆ ด้าน แต่ละเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายนั้นเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ที่ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะทางที่จะต้องเอาไปดำเนินการในสภา หรือในกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น ดังแผนภาพที่ ๔.๗

แผนภาพที่ ๔.๗ ความนิยมด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย

^{๑๐๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๗ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ	๑๒	๑, ๒, ๔, ๘, ๙, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๗, ๑๘

๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

จากการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดอุทัยธานี แจกแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ฉบับ โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๘ จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๔๐๐)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๙๖	๔๙.๐๐
หญิง	๒๐๔	๕๑.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
๒. อายุ		
๑๘-๒๕ ปี	๑๕๒	๓๘.๐๐
๒๖-๓๐ ปี	๘๐	๒๐.๐๐
๓๑-๔๐ ปี	๕๔	๑๓.๕๐
๔๑-๕๐ ปี	๗๐	๑๗.๕๐
๕๑-๖๐ ปี	๒๕	๖.๒๐
๖๐ ปีขึ้นไป	๑๙	๔.๘๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๘ จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๔๐๐)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๓. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๐	๓๗.๕๐
ปริญญาตรี	๑๘๙	๔๗.๓๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๖๑	๑๕.๒๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
๔. อาชีพ		
ข้าราชการ	๙๑	๒๒.๘๐
เกษตรกร	๖๓	๑๕.๗๐
อื่น ๆ	๒๔๖	๖๑.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
๕. รายได้		
ต่ำกว่าถึง ๙,๐๐๐ บาท	๑๘๗	๔๖.๘๐
๙,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๑๑	๒๗.๗๐
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๘	๙.๕๐
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๒๖	๖.๕๐
๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๓๘	๙.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๐ เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐๐

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๑๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๐ รองลงมา มีอายุ ๒๖-๓๐ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ อายุ ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐ อายุ ๓๑-๔๐ ปี มีจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๐ อายุ ๕๑-๖๐ ปี มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕ และมีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๕ ตามลำดับ

การศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓๐ รองลงมา มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๐ และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๐ ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน ๒๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๐ รองลงมา มีอาชีพข้าราชการ จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๐ และมีอาชีพเกษตรกร จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๐ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๐ รองลงมา มีรายได้ ๙,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๐ มีรายได้ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๐ มีรายได้ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๐ และมีรายได้ ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองแต่ละด้าน

ความนิยมแต่ละด้าน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ	๓.๔๖	๐.๗๒	ปานกลาง	๗
๒. ด้านความนิยมสถานะทางสังคม	๓.๘๓	๐.๖๗	มาก	๕
๓. ด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง	๓.๓๔	๐.๘๐	ปานกลาง	๘
๔. ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง	๓.๙๙	๐.๘๑	มาก	๓
๕. ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง	๔.๐๒	๐.๘๔	มาก	๒
๖. ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง	๓.๗๗	๐.๗๖	มาก	๖
๗. ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย	๓.๘๖	๐.๘๓	มาก	๔
๘. ด้านหลักสัจจวัตถุ ๔	๔.๐๗	๐.๗๗	มาก	๑
รวม	๓.๗๙	๐.๗๒	มาก	

จากตารางที่ ๔.๙ ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๗๙$, S.D.=๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสัจจวัตถุ ๔ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๗$, S.D.=๐.๗๗) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๒$, S.D.=๐.๘๔) ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๙$, S.D.=๐.๘๑) ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๖$, S.D.=๐.๘๓) ด้านความนิยมสถานะทางสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๓$, S.D.=๐.๖๗) ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๗๗$, S.D.=๐.๗๖) ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๖$, S.D.=๐.๗๒)

ตามลำดับ และต่ำสุดคือด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๔$, S.D.= ๐.๘๐)

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ (n=๔๐๐)

ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. ท่านได้รับทราบว่าการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานด้านพัฒนาชุมชนของท่านอย่างเห็นได้ประจักษ์	๓.๔๗	๐.๘๕	ปานกลาง	๒
๒. ท่านได้รับข่าวสารการช่วยเหลือด้านประเพณีต่าง ๆ เช่น งานบวช งานแต่ง จากนักการเมือง	๓.๓๙	๐.๙๗	ปานกลาง	๓
๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานทางด้านการปรับปรุงและสร้างการคมนาคมในจังหวัดอุทัยธานี	๓.๕๓	๐.๘๔	มาก	๑
รวม	๓.๔๖	๐.๗๒	ปานกลาง	

จากตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๖$, S.D.=๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานทางด้านการปรับปรุงและสร้างการคมนาคมในจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๕๓$, S.D.=๐.๗๒) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ ท่านได้รับทราบว่าการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานด้านพัฒนาชุมชนของท่านอย่างเห็นประจักษ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๗$, S.D.=๐.๘๕) และต่ำสุดคือท่านได้รับข่าวสารการช่วยเหลือด้านประเพณีต่าง ๆ เช่น งานบวช งานแต่ง จากนักการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๙$, S.D.= ๐.๙๗)

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความนิยมสถานะทางสังคม (n=๔๐๐)

ด้านความนิยมสถานะทางสังคม	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีสถานภาพทางการเงินพอสมควร	๓.๘๔	๐.๗๖	มาก	๒
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงที่ดีในสังคม	๓.๘๑	๐.๘๔	มาก	๓
๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความเคารพยกย่องนับถือ	๓.๘๗	๐.๘๖	มาก	๑
รวม	๓.๘๓	๐.๖๗	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความนิยมสถานะทางสังคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความเคารพยกย่องนับถือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.86) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีสถานภาพทางการเงินพอสมควร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.76) และต่ำสุดคือนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงที่ดีในสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D.=0.84)

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการกล่อมเกลாதงการเมือง (n=๔๐๐)

ด้านการกล่อมเกลาทงการเมือง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. ท่านได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดยครอบครัวของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อยๆ	๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง	๓
๒. ท่านได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดยกลุ่มเพื่อนและชุมชนของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ	๓.๓๙	๐.๙๓	ปานกลาง	๒
๓. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองโดยการติดตามข่าวสารทางสื่อมวลชน	๓.๔๕	๐.๙๓	ปานกลาง	๑
รวม	๓.๓๔	๐.๘๐	ปานกลาง	

จากตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการกล่อมเกลาทงการเมือง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๘๓$, S.D.=๐.๖๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองโดยการติดตามข่าวสารทางสื่อมวลชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๕$, S.D.=๐.๙๓) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุดรองลงมาคือ ท่านได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดยกลุ่มเพื่อนและชุมชนของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๙$, S.D.=๐.๙๓) และต่ำสุดคือ ท่านได้รู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดยครอบครัวของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อยๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๒๑$, S.D.=๑.๐๒)

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง (n=๔๐๐)

ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีลักษณะอุปนิสัยที่ชอบให้การช่วยเหลือสังคม	๓.๙๖	๐.๘๗	มาก	๓
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน	๓.๙๘	๐.๙๐	มาก	๒
๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นคนที่มิเหตุมิผล มีความรอบคอบ ไม่ฟังความข้างเดียว	๔.๐๔	๐.๙๕	มาก	๑
รวม	๓.๙๙	๐.๘๑	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๙$, S.D.=๐.๘๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นคนที่มิเหตุมิผล มีความรอบคอบ ไม่ฟังความข้างเดียว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๔$, S.D.=๐.๙๕) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีความอ่อนน้อมถ่อมตน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๘$, S.D.=๐.๙๐) และต่ำสุดคือนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีลักษณะอุปนิสัยที่ชอบให้การช่วยเหลือสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๖$, S.D.=๐.๘๗)

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง (n=๔๐๐)

ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาชุมชน	๔.๐๖	๐.๙๑	มาก	๑
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีเทคนิควิธีการแก้ปัญหาที่ดี	๔.๐๓	๐.๙๐	มาก	๒
๓. นักการเมืองควรมีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี	๔.๐๐	๐.๙๕	มาก	๓
รวม	๔.๐๒	๐.๘๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๒$, S.D.=๐.๘๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๖$, S.D.=๐.๘๑) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีเทคนิควิธีการแก้ปัญหาที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๓$, S.D.=๐.๘๐) และต่ำสุดคือนักการเมืองควรมีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๐$, S.D.=๐.๘๕)

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง (n=๔๐๐)

ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น, เคยเป็น ส.ส. , เคยเป็น ส.ว.	๓.๕๘	๐.๙๖	มาก	๒
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง	๓.๙๖	๐.๘๗	มาก	๑
รวม	๓.๗๗	๐.๗๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๗๗$, S.D.=๐.๗๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๖$, S.D.=๐.๘๗) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น, เคยเป็น ส.ส. , เคยเป็น ส.ว. อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๕๘$, S.D.=๐.๙๖)

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย (n=๔๐๐)

ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายกับนักการเมืองท้องถิ่นและภูมิภาค	๓.๘๕	๐.๙๐	มาก	๒
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ	๓.๘๙	๐.๙๐	มาก	๑
รวม	๓.๘๖	๐.๘๓	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๖$, S.D.=๐.๘๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๙$, S.D.=๐.๙๐) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายกับนักการเมืองท้องถิ่นและภูมิภาค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๕$, S.D.=๐.๙๐)

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสังคหวัตถุ ๔ (n=๔๐๐)

ด้านหลักสังคหวัตถุ ๔	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความโอบอ้อมอารี	๔.๐๘	๐.๘๘	มาก	๖
๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรช่วยเหลือประชาชนทุกครั้งที่ม้งานและมีโอกาส	๔.๐๕	๐.๙๑	มาก	๙
๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้จัดสิ่งของหรือสิ่งจำเป็นช่วยเหลือสังคมหรือประชาชนเมื่อมีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อน	๔.๐๓	๐.๙๙	มาก	๑๒

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสังคหวัตถุ ๔ (ต่อ) (n=๔๐๐)

ด้านหลักสังคหวัตถุ ๔	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีคำพูดไพเราะ	๔.๐๔	๐.๘๘	มาก	๑๐
๕. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นผู้พูดความจริง มีเหตุผล ได้สารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ	๔.๑๕	๐.๙๒	มาก	๑
๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบกล่าวคำขอโทษ หรือขอบคุณกับเจ้าหน้าที่และประชาชน	๔.๑๒	๐.๘๙	มาก	๒
๗. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีจิตใจสงเคราะห์ประชาชน	๔.๐๖	๐.๙๐	มาก	๗
๘. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบทำหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางบ้านเมือง และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม	๔.๐๙	๐.๙๑	มาก	๕
๙. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี ไม่ประพฤติตนในทางที่มีชอบ	๔.๐๖	๐.๙๑	มาก	๘
๑๐. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบวางตนพอดี ทำตัวเสมอตัวเสมอปลาย	๔.๑๑	๐.๙๓	มาก	๓
๑๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย	๔.๐๓	๐.๙๑	มาก	๑๑
๑๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นกันเองไม่ถือตัวเข้ากับคนได้ทุกระดับ	๔.๐๙	๐.๘๗	มาก	๔
รวม	๔.๐๗	๐.๗๗	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๗$, S.D.=๐.๗๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบเป็นผู้พูดความจริง มีเหตุผล ได้สารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๑๕$, S.D.=๐.๙๒) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ นักการเมืองที่ท่าน

ขึ้นชอบควรกล่าวคำขอโทษหรือขอบคุณกับเจ้าหน้าที่และประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๑๒$, S.D.=๐.๘๙) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรวางตนพอดี ทำตัวเสมอตัวเสมอปลาย อยู่ในระดับมาก (=๔.๑๑ , S.D.=๐.๙๓) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นกันเอง ไม่ถือตัวเข้ากับคนได้ทุกระดับ อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๙ , S.D.=๐.๘๙) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรทำหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางบ้านเมือง และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๙ , S.D.=๐.๙๑) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรมีความโอ้อ้อมอารี อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๘ , S.D.=๐.๘๘) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรมีจิตใจสงเคราะห์ประชาชน อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๖ , S.D.=๐.๙๐) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี ไม่ประพฤติตนในทางที่มีชอบ อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๖ , S.D.=๐.๙๑) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรช่วยเหลือประชาชนทุกครั้งที่มีงานและมีโอกาส อยู่ในระดับมาก (= ๔.๐๕ , S.D.=๐.๙๑) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรมีคำพูดไพเราะ อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๔ , S.D.= ๐.๘๘) นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับมาก (=๔.๐๓ , S.D.=๐.๙๑) ตามลำดับ และต่ำสุดคือ นักการเมืองที่ท่านขึ้นชอบควรได้จัดสิ่งของหรือสิ่งจำเป็นช่วยเหลือสังคมหรือประชาชนเมื่อมีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๓$, S.D.=๐.๙๙)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

จากการวิจัยเชิงปริมาณโดยการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ทำการแจกแบบสอบถามข้อมูลความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ ปัจจัยการกระทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมือง ที่ส่งผลต่อความนิยมของนักการเมือง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยกำหนดให้ตัวแปรตามเป็นความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง (Y) และตัวแปรต้นเป็น ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ การทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมืองที่มีรายละเอียดดังนี้ คือ

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงผลการวิจัยความถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง โดยใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Regression	๖๒.๕๐๘	๘	๒๐.๓๑๓	๗๘.๑๓๒**	๐.๐๐ ^b
Residual	๙๘.๐๑๖	๓๗๗	๐.๒๖๐		
Total	๒๖๐.๕๒๓	๓๘๕			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตาราง ๔.๑๘ ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับกลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสามารถสร้างสมการทำนายเชิงเส้นตรงได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณได้ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	B	SE	t	Sig	
(Constant)	-๐.๑๓๖	๐.๑๗๔	-๐.๗๘๓	๐.๔๓๔	
ทำประโยชน์ X _๑	๐.๒๑๗	๐.๐๕๑	๐.๑๘๘	๔.๒๖๒	๐.๐๐๐
สถานะทางสังคม X _๒	๐.๒๙๒	๐.๐๔๔	๐.๒๘๖	๖.๖๑๘	๐.๐๐๐
ลักษณะนิสัย X _๓	๐.๐๐๖	๐.๐๖๔	๐.๐๐๖	๐.๐๙๑	๐.๙๒๗
ความสามารถพิเศษ X _๔	๐.๒๒๙	๐.๐๖๘	๐.๒๑๔	๓.๓๘๒	๐.๐๐๑
ประสบการณ์ X _๕	๐.๓๒๐	๐.๐๕๕	๐.๒๙๙	๕.๗๙๒	๐.๐๐๐

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ การทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมของนักการเมือง

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง (y) โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = -๐.๑๓๖ + ๐.๒๑๗(X_{๑}) + ๐.๒๙๒(X_{๒}) + ๐.๐๐๖(X_{๓}) + ๐.๒๒๙(X_{๔}) + ๐.๓๒๐(X_{๕})$$

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๑ ได้แก่ การทำประโยชน์ ($x_๑$) สถานะทางสังคม ($x_๒$) ลักษณะนิสัย ($x_๓$) ความสามารถพิเศษ ($x_๔$) และประสบการณ์ของนักการเมือง ($x_๕$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -๐.๑๓๖, ๐.๒๑๗, ๐.๒๙๒, ๐.๐๐๖, ๐.๒๒๙ และ ๐.๓๒๐ ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า พฤติกรรมการใช้บริการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมนักการเมือง คือ การทำประโยชน์ ($x_๑$) สถานะทางสังคม ($x_๒$) ลักษณะนิสัย ($x_๓$) ความสามารถพิเศษ ($x_๔$) และประสบการณ์ของนักการเมือง ($x_๕$) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง y

๔.๓ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองตามหลักสังคหวัตถุ ๔

การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองในท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจาก พระภิกษุนักวิชาการ นักการเมือง อดีตนักการเมือง ข้าราชการ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ นักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และประชาชน รวมจำนวน ๑๘ รูปหรือคน การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ เป็นการสงเคราะห์ประชาชน ด้านโอบอ้อมอารี การให้ความช่วยเหลือ ด้านวิไพเราะเพราะการพูดจาดีมีเหตุผล พูดจริงทำจริง ด้านสงเคราะห์ประชาชน มีความประพฤติที่ดี และด้านวางตนพอดี มีความเสมอต้นเสมอปลาย เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนไว้วางใจและเลือกเป็นตัวแทนทางการเมืองของประชาชนให้ทำหน้าที่ทางการเมืองได้อย่างดีเพื่อชุมชน สังคม และประเทศชาติตลอดไป เป็นการให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนสามารถอธิบายสนับสนุนรวมทั้งให้ข้อคิดเห็นโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า

๔.๓.๑ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี การให้ความช่วยเหลือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นการเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี การให้ความช่วยเหลือ พบว่า

การเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี การให้ความช่วยเหลือประชาชน นักการเมืองมีหลักธรรมและหลักการประจำใจ มีแนวปฏิบัติที่ดีที่ถูกต้อง ในฐานะการเมืองนักการเมืองที่เป็นตัวแทนของ

ประชาชน พัฒนาตนเองให้มีระเบียบวินัยและจุดยืนทางการเมือง แสวงหาความรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ โดยพบได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑) นักการเมืองมีความโอบอ้อมอารี มีอะไรสอบถามปัญหา เข้าใจเข้าถึงประชาชน หาแนวทางในการทำงานร่วมกับประชาชนกับส่วนร่วม ทำงานด้วยหลักการประจำใจของการเป็นนักการเมืองเป็นการช่วยส่งเสริมความนิยมกับประชาชนที่มีต่อการเป็นนักการเมือง^{๑๑๐}

๒) นักการเมืองจะเป็นผู้ที่ประชาชนจะชอบได้นั้นต้องเป็นผู้ที่โอบอ้อมอารี และช่วยเหลือประชาชนเป็นหลัก จะไม่เลือกที่มาใหม่ จะเน้นนักการเมืองที่ทำผลประโยชน์ให้ เลือกนักการเมืองคนเดิมไม่ว่าจะอยู่พรรคเดิมหรือไม่เพราะนักการเมืองเป็นผู้ช่วยเหลือประชาชน^{๑๑๑}

๓) นักการเมืองที่ดีประการแรก ต้องมีจิตใจที่เป็นจิตอาสา แล้วก็ต้องทำเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม^{๑๑๒}

๔) นักการเมืองเมื่อประชาชนได้รับปัญหาความยากลำบาก ที่ได้รับความเดือนร้อนเช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม พายุ^{๑๑๓}

๕) ผู้แทนของประชาชนเมื่อทราบปัญหาของประชาชนแล้วในฐานะการเมือง นักการเมืองควรเข้าไปดูแล สอบถาม ให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น เป็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน^{๑๑๔}

๖) นักการเมืองต้องเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เข้มแข็ง มีความตั้งใจที่จะช่วยประชาชน ไม่รับเรื่องผลประโยชน์เรื่องส่วนตัว^{๑๑๕}

๗) นักการเมืองแสดงความเป็นตัวตน ออกงานสม่ำเสมอ ถ้าประชาชนสุขสบายอาจไม่เห็นนักการเมือง แต่ถ้าประชาชนทุกลำบาก เตือดร้อนได้เจอนักการเมืองสม่ำเสมอ^{๑๑๖}

๘) นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่แก้ปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชนโดยไม่มีข้อแม้ โดยเร่งด่วน เป็นที่พึ่งของประชาชน^{๑๑๗}

๙) นักการเมืองควรทำผลงานด้วยการสร้างความสะดวกสบายคือสร้างผลงานให้เป็นที่นิยมของประชาชนด้วยการดึงงบประมาณนำมาพัฒนาปรับปรุงและสร้างคมนาคมในพื้นที่ หรือสร้าง

^{๑๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

ถนน น้ำ ไฟ เป็นต้นให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นการทำงานเพื่อส่งเสริมความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชน^{๑๑๘}

๑๐) นักการเมืองอุทัยธานีเวลาน้ำท่วมช่วยเหลือ หรือแจกทุนการศึกษาทั้ง ๘ อำเภอ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักการเมืองอุทัยธานีกระทำอยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ^{๑๑๙}

๑๑) การที่นักการเมืองโอบอ้อมอารีโดยการมองปัญหาได้อย่างถูกต้อง แก้ปัญหาได้อย่างถูกที่ ถูกเวลา ทุกครั้งที่มีโอกาสในการทำงานเพื่อประชาชนในพื้นที่ แก้ปัญหาตรงจุด ตรงใจประชาชน^{๑๒๐}

๑๒) นักการเมืองควรปฏิบัติตามงานของการเมืองนักการเมืองให้มีความสำเร็จตามที่พึงประสงค์ ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของการเป็นตัวแทนของประชาชน มีความมั่นคงสุจริต มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จเป็นการส่งเสริมความนิยมให้กับประชาชน^{๑๒๑}

๑๓) นักการเมืองทำทุกเรื่อง ทำทุกอย่างที่จะขจัดปิดเป่าปัญหาได้สร้างความอบอุ่นความมั่นใจให้กับประชาชนปัญหาบางอย่างไม่ได้รับการแก้ไขแต่พี่น้องประชาชนมั่นใจและอุ่นใจว่านักการเมืองจะดูแลประชาชนได้ นักการเมืองต้องเสนอตัวทำงานทุกอย่างที่เป็นความเดือดร้อนของประชาชนให้เห็นว่านักการเมืองไม่ได้อยู่เฉยๆ เข้าไปพบกับประชาชน ทำให้มีความอุ่นใจ ไม่ถูกทอดทิ้ง มีความสุขกับการแก้ไขปัญหา มีความสุขต่อการบริการประชาชน การรู้ตัวตนว่าถ้าสิ่งใดไม่ถนัดอย่าไปทำ ต้องรักที่จะทำงานบริการให้พี่น้องประชาชน การเป็นนักการเมืองไม่มีกำไร มีแต่ความสุขบุญกุศล ต้องมีจิตที่บริสุทธิ์จะทำให้มนุษย์เจริญ มนุษย์ต้องมีวิธีการที่จะดำเนินชีวิต แต่ละศาสนาสอนไม่เหมือนกัน เกิดเป็นคนต้องมีรูปแบบในการดำเนินชีวิต ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเรามีความคิดและมีรูปแบบในการดำเนินชีวิต^{๑๒๒}

๑๔) การทำงานเพื่อประชาชนถือว่าการทำงานจิตอาสา เป็นการทำงานเพื่อผู้อื่น การทำงานอาสาเป็นกิจกรรมที่ทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นที่ตั้ง ด้วยความตั้งใจที่ส่งเสริมสิ่งที่ดีหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้อื่นให้ได้รับสิ่งที่ดี เป็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน^{๑๒๓}

^{๑๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

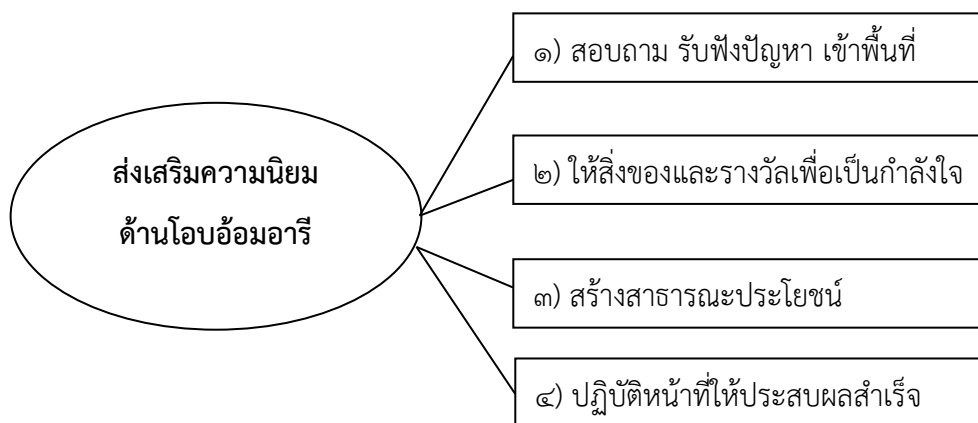
^{๑๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๕) นักการเมืองที่จะช่วยเหลือคนอื่น ต้องมีความพร้อมของตนเอง เพราะต้องอุทิศตน ในการทำหน้าที่ การให้ช่วยเหลือเป็นการได้ใจ เมื่อประชาชนได้รับความช่วยเหลือเป็นการได้ใจจาก การทำหน้าที่ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก^{๑๒๔}

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองใน จังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี การให้ความช่วยเหลือประชาชน ประกอบไปด้วย หลักการสำคัญ คือ สอบถาม รับเรื่อง ช่วยเหลือ ช่วยงาน เข้าพื้นที่ เพื่อพบปะประชาชนในพื้นที่อยู่ เป็นประจำและสม่ำเสมอ ปฏิบัติหน้าที่การเมืองนักการเมืองที่ดีและให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วย จิตอาสา เข้าใจเข้าถึงประชาชน หาแนวทางในการทำงานร่วมกับประชาชนกับส่วนร่วม ทำงานด้วย หลักการประจำใจของการเป็นนักการเมือง เข้าไปดูแล สอบถาม แก้ปัญหาได้อย่างถูกที่ ถูกเวลา ทุก ครั้งที่มีโอกาสในการทำงานเพื่อประชาชนในพื้นที่ แก้ปัญหาตรงจุด ตรงใจประชาชน ให้ความ ช่วยเหลือในเบื้องต้น มีความสุขกับการแก้ไขปัญหา มีความสุขต่อการบริการประชาชน การรู้ตัวตนว่า ถ้าสิ่งใดไม่ถนัดอย่าไปทำ ต้องรักที่จะทำงานบริการให้พี่น้องประชาชน การทำงานจิตอาสา เป็นการ ทำงานเพื่อผู้อื่น การทำงานอาสาเป็นกิจกรรมที่ทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นที่ตั้ง ด้วยความตั้งใจที่ ส่งเสริมสิ่งที่ดีหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้อื่นให้ได้รับสิ่งที่ดี เป็นการช่วยส่งเสริมความนิยมกับ ประชาชนที่มีต่อการเป็นนักการเมือง ดังแผนภาพที่ ๔.๘

แผนภาพที่ ๔.๘ ส่งเสริมความนิยมด้านโอบอ้อมอารี

^{๑๒๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านโอบอ้อมอารี

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านโอบอ้อมอารี ปฏิบัติตน เป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา มีจิตสาธารณะ ช่วยประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต้องเป็นผู้เสียสละเป็นเบื้องต้น	๑๕	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๘

๔.๓.๒ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวจีไพเราะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นการเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวจีไพเราะ พบว่า

การเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวจีไพเราะ การพูดจาดีมีเหตุผล การใช้กำลังใจ การมีวิธีการสื่อสารที่ดี พูดจริงทำจริง มีวิธีการแก้ปัญหา สื่อสารได้อย่างเข้าใจ โดยพบได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑) นักการเมืองควรพูดจาดีมีเหตุผล ให้กำลังใจแก่ประชาชน พูดจริงทำจริง เป็นการส่งเสริมความนิยมให้กับประชาชน^{๑๒๕}

๒) นักการเมืองต้องยึดความจริงใจ สโลแกนคือ จริงใจ สัตย์ซื่อ ถือคุณธรรม คนเราต่อให้เป็นโจรถ้ามีคุณธรรมบ้านเมืองก็พออยู่ได้ แต่ถ้ามหาโจรไม่มีคุณธรรมเลยก็วันวาย คุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ ไม่ว่าจะนับถือศาสนาอะไรก็ตามถ้าขาดคุณธรรมมีแต่ความวุ่นวาย^{๑๒๖}

๓) นักการเมืองถ้าเป็นผู้ที่ไม่รู้จักจริง สิ่งที่พูดไปก็ไม่ถูกต้อง ดังนั้นต้องพูดในสิ่งที่รู้และเข้าใจ^{๑๒๗}

๔) นักการเมืองต้องพูดแต่เรื่องจริง พูดในสิ่งที่เราคิดจะพัฒนา พูดในสิ่งที่รู้ พูดในสิ่งที่ เป็นประโยชน์^{๑๒๘}

^{๑๒๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๑๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๕) นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีคำพูดต้องตรงไปตรงมา คำพูดที่จริงใจ ปากหวานแต่ไม่ทำไม่เป็นประโยชน์ ต้องทำจริงตามคำพูด พูดจาไพเราะไม่สาระสำคัญ แต่ต้องพูดจริงทำจริง จริงใจในการทำงาน^{๑๒๙}

๖) นักการเมืองต้องเป็นผู้มีบุคลิกการพูด พูดจริง เป็นคนสาธารณะพูดแล้วต้องชัดเจน พูดในสิ่งที่เป็นจริง^{๑๓๐}

๗) นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่พูดแล้ว คนทั่วไปได้รับฟังการพูดนั้นแล้วเข้าใจ เป็นที่พอใจ ได้ฟังแล้วเป็นการผูกใจจากการพูด พูดอย่างไรต้องทำอย่างนั้น^{๑๓๑}

๘) นักการเมืองกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกความคิดเห็นเพื่อความอยู่ดีมีสุขความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน^{๑๓๒}

๙) นักการเมืองเป็นผู้ที่พูดสื่อสารสะท้อนความต้องการของประชาชนไปยังผู้มีอำนาจในการเข้ามาให้ความช่วยเหลือพี่น้องประชาชนในพื้นที่ เป็นการส่งเสริมความนิยมให้กับประชาชน^{๑๓๓}

๑๐) ผู้นำจะต้องมีพลังมาจากการพูด เช่น พูดมีเหตุมีผลมีความน่าเชื่อถือ ต้องหนักแน่น มีหลักการถูกต้อง ถูกกาลเทศะ^{๑๓๔}

๑๑) นักการเมืองต้องเป็นที่มีการพูดจริงจึงมีเหตุผล ประการที่สำคัญคือการเป็นนักการเมืองต้องสื่อสารถ่ายทอดสู่ประชาชนได้อย่างถูกต้องจริงจัง น่าเชื่อถือ^{๑๓๕}

๑๒) นักการเมืองเป็นผู้ที่ช่วยแก้ปัญหาให้แก่สังคมประชาชนในชุมชนนั้น และสามารถที่จะแก้ปัญหาภัยแล้งได้จริงสามารถที่จะช่วยครอบครัวทางด้านเศรษฐกิจได้จริงช่วยดูแลในเรื่องกฎหมายกฎระเบียบได้^{๑๓๖}

๑๓) นักการเมืองเป็นผู้ที่ทำหน้าที่การสื่อสารทางการเมืองได้เป็นอย่างดี สื่อสารกับประชาชนได้อย่างเข้าใจ พูดจาไพเราะเมื่อสถานการณ์ที่ต้องการ เมื่อต้องพูดจาที่ตรงไปตรงมาและเด็ดขาดในสถานการณ์ที่ต้องการ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนถือว่าส่งเสริมความนิยมกับประชาชน^{๑๓๗}

^{๑๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

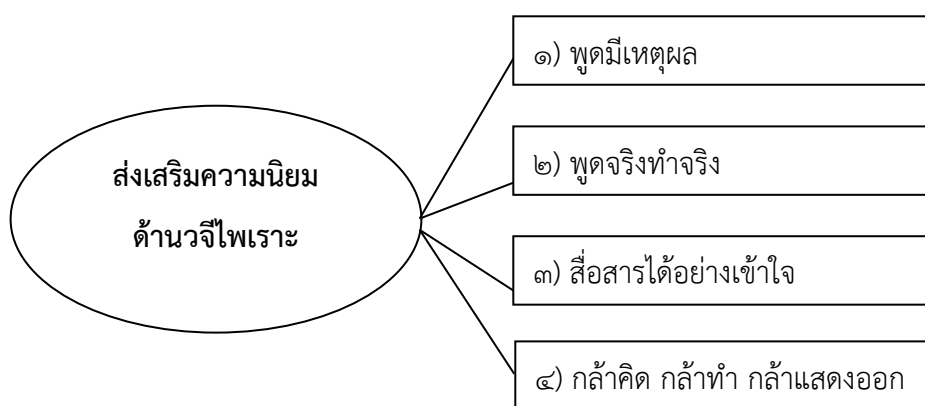
^{๑๓๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๑๔) นักการเมืองควรมีวชิไพะเราะ คือ พุดจาไพะเราะและพุดด้วยความสัจจริงไม่ทิ้งประชาชนเหมือนสโลว์แกนที่เขาหาเสียง ชีวิตที่เหลือ เพื่อชาวอุทัย^{๑๓๘}

๑๕) การเป็นนักการเมืองที่พุดด้วยวาจาที่สุภาพด้วยความจริงใจ ผู้รับฟังได้ยินสิ่งที่พุดพบที่ไหนอะไรยังไม่ได้ยิน เห็นบุคลิกของนักการเมืองท่านนี้ เห็นรอยยิ้มมาแต่ต้นแล้ว คำพุดที่ออกมาน่าฟัง นอกจากคำพุดน่าฟังแล้วยังมองเห็นได้ว่าสิ่งที่ท่านพุดมานี้มีน้ำหนักในความจริงที่จะประกาศว่าการใช้วาจาทางการพุดก็ดีทางการสื่อสารต่างๆที่นักการเมืองทุกระดับต้องเรียนรู้ทางการสื่อสาร โดยเฉพาะการพุดและการรู้จักรับฟัง^{๑๓๙}

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวชิไพะเราะ ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การพุดจาไพะเราะ มีเหตุมีผล ถูกกาลเทศะ สื่อสารได้อย่างเข้าใจ เป็นผู้แทนประชาชนกล้าพุด กล้าแสดงออก พุดจามีเหตุผล ให้กำลังใจแก่ประชาชน พุดจริงทำจริง เป็นคนสาธารณะพุดแล้วต้องชัดเจน พุดในสิ่งที่เป็นจริง มีพลังมาจากการพุด เช่น พุดมีเหตุมีผลมีความน่าเชื่อถือ ต้องหนักแน่น^{๑๔๐} ควรพุดจริงจึงมีเหตุผลที่สำคัญคือการเป็นนักการเมืองต้องสื่อสารถ่ายทอดสู่ประชาชน การพุดด้วยวาจาที่สุภาพด้วยความจริงใจ ผู้รับฟังได้ยินสิ่งที่พุด พบที่ไหนอะไรยังไม่ได้ยิน เห็นบุคลิกของนักการเมืองท่านนี้ เห็นรอยยิ้มมาแต่ต้นแล้ว คำพุดที่ออกมาน่าฟัง นอกจากคำพุดน่าฟังแล้วยังมองเห็นได้ว่าสิ่งที่ท่านพุดมานี้มีน้ำหนักในความจริงที่จะประกาศว่าการใช้วาจาทางการพุดก็ดีทางการสื่อสารต่างๆ ดังแผนภาพที่ ๔.๙

แผนภาพที่ ๔.๙ ส่งเสริมความนิยมด้านวชิไพะเราะ

^{๑๓๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๓๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมือง
ของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวิถีไพเราะ

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านวิถีไพเราะ เป็นผู้ที่มิว่าจา ไพเราะ พุดถูกกาลเทศะ เป็นผู้ ที่มีเหตุ มีผล คำพูดเป็นที่ทำให้ ผู้อื่นคือประชาชนสบายใจ พุด ตรงไปตรงมา ไม่รับปากในสิ่ง ที่ทำไม่ได้ พุดจริง ทำจริง รับปากแล้วต้องทำได้ เป็นผู้ที่ สื่อสารได้เป็นอย่างดี อยู่ใน สภาสื่อสารในสิ่งที่ประชาชน ต้องการ	๑๖	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๓.๓ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัด
อุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นการเสริมสร้างความนิยมทางการเมือง
ของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน
พบว่า

การเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
ด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน การทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น การเมือง
นักการเมืองด้วยการบริหารช่วยเหลือยามประชาชนต้องการ หรือเป็นประธานในงานพิธีของ
ประชาชน โดยพบได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑) นักการเมืองผู้สงเคราะห์ประชาชน ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น คือทำตัวให้เป็น
ประโยชน์แก่สังคม ชุมชน ประเทศชาติ^{๑๔๑}

๒) นักการเมืองเมื่อมีผู้เชิญให้ไปเป็นประธาน ไปร่วมงาน ในฐานะนักการเมืองเป็นผู้อยู่
ใกล้ประชาชน^{๑๔๒}

^{๑๔๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

๓) การเป็นผู้แทนของประชาชนเมื่อมีงานศพ งานแต่ง งานบวช งานขึ้นบ้านใหม่ จะต้องเข้าไปร่วมงานสงเคราะห์ให้กับประชาชนเมืองต้องการเป็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน^{๑๔๓}

๔) นักการเมืองอุทัยธานีทำงานด้านสงเคราะห์ประชาชน เช่น งานบวช งานแต่ง งานตาย ถ้าแจ้งให้ทราบ นักการเมืองอุทัยธานีจะไปด้วยตนเอง หรือถ้าติดภารกิจจริง ๆ ก็ส่งตัวแทน^{๑๔๔}

๕) นักการเมืองต้องทำในการสงเคราะห์ประชาชน คือต้องออกไปหา ลงพื้นที่รับทราบปัญหาและเข้าใจเข้าถึงปัญหาอย่างสม่ำเสมอ^{๑๔๕}

๖) นักการเมืองเมื่อมีงานศพงานบวชงานแต่งงานต้องไปร่วมงานทั้งหมดไม่ไปจะต้องส่งผู้แทนไปเพื่อเป็นการสงเคราะห์ประชาชนที่ตนเป็นผู้แทนของประชาชนอย่างจริงจัง^{๑๔๖}

๗) นักการเมืองต้องไปงานสัมมนาประชุมชาวบ้านเพราะประชาชนแต่ละท่านมีความรู้ไม่เท่ากัน นักการเมืองต้องสื่อสารให้ประชาชนที่ไม่มีความรู้เลย แต่ต้องพูดใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ถ่ายทอดแล้วเข้าใจก็จะเป็นนักการเมืองที่ดี^{๑๔๗}

๘) นักการเมืองต้องช่วยสงเคราะห์ด้วยการลงพื้นที่ทุกพื้นที่เป็นประจำ ถึงจะไม่ได้คะแนนเสียงจากพื้นที่นั้น แต่การทำหน้าที่ลงพื้นที่ทุกพื้นที่เพราะเป็นนักการเมืองของทุกพื้นที่ถึงจะไม่ลงคะแนนให้แต่ก็ทำงานช่วยเสมอ^{๑๔๘}

๙) นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี ไม่กระทำในทางที่ผิด เช่นไม่เล่นการพนัน ไม่ติดยาเสพติด ไม่ผิดลูกผิดเมียใคร เป็นต้น^{๑๔๙}

๑๐) นักการเมืองต้องทำตัวอยู่ในศีลธรรม สื่อสัตย์สุจริต เป็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน^{๑๕๐}

๑๑) นักการเมืองต้องทำงานร่วมกับข้าราชการเป็นสิ่งสำคัญ การร่วมมือกับราชการทำเพื่อประชาชน การทำดีไม่ใช่การใส่บาตรอย่างเดียวที่จะได้บุญ การช่วยเหลือคนอื่นก็ได้บุญเหมือนกัน แต่ปฏิบัติต่างกัน อย่าแยกบุญกับหน้าที่ออกจากกันการทำดีได้บุญอยู่แล้ว สร้างวัดร้อยวัดยังไม่ได้บุญ

^{๑๔๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

^{๑๔๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๔๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

เท่าการที่เราได้เลี้ยงดูพ่อแม่ บทบาทหน้าที่คือทุกคนต้องเป็นหูเป็นตา ส่วนรวมคือของทุกคน ไม่ใช่ว่าไม่ใช่หน้าที่แล้วจะไม่ทำถ้าคิดแบบนี้สิ่งแวดล้อมจะเสียไป^{๑๕๑}

๑๒) นักการเมืองจะพัฒนาและทำให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุข และให้ความช่วยเหลือประชาชน ไม่ว่าจะนักการเมืองจะอยู่พรรคไหน คือจะเป็นนักการเมืองอยู่หรือไม่ ประชาชนก็ยังเคารพและนับถือตลอดไป^{๑๕๒}

๑๓) นักการเมืองต้องอยู่ร่วมกิจกรรมกับประชาชนเมื่อมีกิจกรรม ลงช่วยในการดำเนินการไม่มาก ก็น้อยต้องมีส่วนร่วมทุก ๆ กิจกรรมของชุมชน^{๑๕๓}

๑๔) นักการเมืองต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนอย่างจริงจัง สร้างให้ประชาชนเข้าใจรับรู้ระบบทางราชการ สร้างผลงานให้ประชาชนเห็น สร้างความดี สร้างผลงานให้ชัดเจน^{๑๕๔}

๑๕) นักการเมืองต้องมีเวลาในการทำงานให้กับประชาชน เพราะสมัครมาเป็นผู้ทำหน้าที่ทางการเมืองแทนประชาชน เป็นปากเป็นเสียงของประชาชน ดังนั้นต้องทำงานเพื่อประชาชนอย่างเต็มความสามารถ^{๑๕๕}

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การสงเคราะห์ประชาชน ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนร่วม ไปร่วมงาน เป็นประธานให้กับงานของประชาชน และประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ลงพื้นที่รับทราบปัญหาและเข้าใจเข้าถึงปัญหาอย่างสม่ำเสมอ งานศพงานบวชงานแต่งงานต้องไปร่วมงานทั้งหมด งานสัมมนาประชุมชาวบ้านเพราะประชาชนแต่ละท่านมีความรู้ไม่เท่ากัน นักการเมืองต้องสื่อสารให้ประชาชนที่ไม่มีความรู้เลย แต่ต้องพูดใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ถ่ายทอดแล้วเข้าใจก็จะเป็นนักการเมืองที่ดี ช่วยสงเคราะห์ด้วยการลงพื้นที่ทุกพื้นที่เป็นประจำ ถึงจะไม่ได้คะแนนเสียงจากพื้นที่นั้น พัฒนาและทำให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุข และให้ความช่วยเหลือประชาชน ไม่ว่าจะนักการเมืองจะอยู่พรรคไหน คือจะเป็นนักการเมืองอยู่หรือไม่ ประชาชนก็ยังเคารพและนับถือตลอดไป ยิ้มให้ดูแล อยู่ด้วย มีกิจกรรมลงช่วยในการดำเนินการไม่มาก ก็น้อยต้องมีส่วนร่วมทุก ๆ กิจกรรมของชุมชน ดังแผนภาพที่ ๔.๑๐

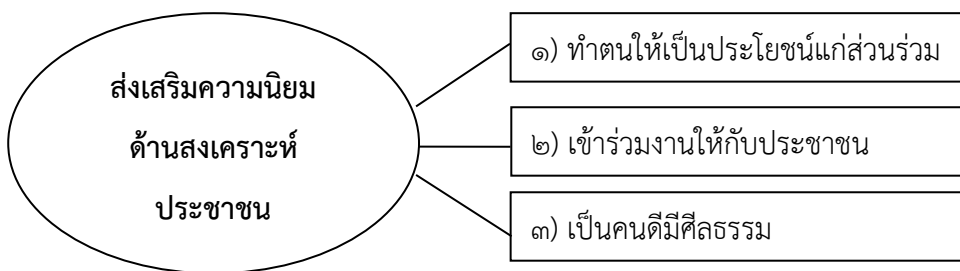
^{๑๕๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

แผนภาพที่ ๔.๑๐ ส่งเสริมความนิยมด้านสงเคราะห์ประชาชน

ตารางที่ ๔.๒๒ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านสงเคราะห์ประชาชน

ประเด็น	ปริมาณ	
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ
ด้านสงเคราะห์ประชาชน เป็นผู้สงเคราะห์ประชาชน เมืองในชุมชนมีงาน มีกิจกรรม ประเพณีในชุมชน สังคมไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีส่วนร่วม มีส่วนช่วยอยู่เสมอทุกงาน เมื่อมีกิจกรรมได้เห็นนักการเมืองผู้เป็นตัวแทนของสังคม อยู่เป็นประจำ ช่วยเป็นประธานให้ เป็นต้น เป็นการไม่ทิ้งประชาชนผู้ให้ความไว้วางใจเป็นผู้แทน	๑๘	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘

๔.๓.๔ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นการเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี พบว่า

การเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย โดยพบได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- ๑) นักการเมืองเป็นกันเองกับประชาชน เข้าถึงง่าย เข้าถึงประชาชน พบปะประชาชนเป็นประจำ ไม่ถือตัว เป็นการช่วยส่งเสริมความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชน^{๑๕๖}
- ๒) นักการเมืองเป็นคนเรียบง่ายสมถะเข้ากับชาวบ้านได้ดี ลงพื้นที่ดูสภาพแวดล้อม สภาพสังคมของชุมชน ของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบเป็นประจำและสม่ำเสมอ^{๑๕๗}
- ๓) นักการเมืองอุทัยธานีท่านจะอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองหรือไม่ก็ตาม ท่านจะทำหน้าที่ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาชี้แจงกับประชาชนอยู่เป็นประจำ ถือว่าทำหน้าที่เสมอต้นเสมอปลายช่วยเหลือประชาชนตลอดไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งหรือไม่^{๑๕๘}
- ๔) นักการเมืองต้องเป็นสื่อกลางในการสร้างความรักสามัคคี ให้กับประชาชน โดยเฉพาะอุทัยธานีมีความรักสามัคคี ทั้งชุมชนมีความสามัคคีกันแล้วแก้ปัญหาอะไรก็สำเร็จได้ด้วยดี^{๑๕๙}
- ๕) นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย เข้าพื้นที่ ลงพื้นที่ ทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ประชาชนอย่างเป็นประจำ^{๑๖๐}
- ๖) นักการเมืองต้องทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย หมายถึง ก่อนหน้าที่จะเป็นนักการเมือง เคยทำอะไร พอได้เป็นแล้วก็ปฏิบัติตนเหมือนเดิม เคยทำตนอย่างกับประชาชน กระทำสิ่งนั้นสม่ำเสมอทั้งก่อนเป็นผู้แทนและหลังได้เป็นผู้แทนแล้ว^{๑๖๑}
- ๗) นักการเมืองเคยปฏิบัติตนเช่นไรก็ปฏิบัติเช่นนั้นสม่ำเสมอ เช่นเคยเดินตลาดทุกวัน เป็นแล้วก็เดินตลาดเช่นเคย เป็นการส่งเสริมความนิยมกับประชาชน^{๑๖๒}
- ๘) นักการเมืองทำตัวเหมือนเดิม จะเป็นนักการเมืองหรือไม่เป็นนักการเมืองก็ทำตัวเหมือนเดิม เมืองเป็นนักการเมืองแล้วไม่เรียกร้องสิ่งพิเศษ ต้องคิดเสมอว่าสักวันหนึ่งก็อาจจะสอบตกได้ ถ้าสอบตกก็ต้องยอมรับ^{๑๖๓}
- ๙) นักการเมืองในขณะที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งนักการเมืองแต่ก็ทำหน้าที่ที่นักการเมืองเช่น การไปหาประชาชนเหมือนเดิม แบ่งเวลาการจัดการที่ดีคือเวลาอันนี้เป็นส่วนหนึ่งของการครองใจคน

^{๑๕๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๕๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

แล้วก็การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่ดีควรมีบุคลิกภาพควรมีความรู้ความสามารถพิเศษหรือมีประสบการณ์^{๑๖๔}

๑๐) นักการเมืองเมื่อทราบว่าจะประชาชนทำอะไร ทำด้วย ประชาชนกินอะไรกินด้วย อยู่ในพื้นที่ให้ประชาชนเป็นที่อุ้มใจของประชาชน^{๑๖๕}

๑๑) นักการเมืองทำตัวถูกกาลเทศะ คือการที่อยู่กับประชาชนปฏิบัติตนเป็นกันเอง เมื่อปฏิบัติงานทำตนเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่าง เมื่ออยู่ในสภาปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถของการเป็นนักการเมืองผู้แทนประชาชนเป็นการส่งเสริมความนิยมกับประชาชน^{๑๖๖}

๑๒) นักการเมืองเป็นผู้การทำงานการเมืองไม่ควรมีวัตถุประสงค์แอบแฝง ถ้าไม่มีก็ไม่มีปัญหาบ้านเมือง ทำงานประชาชน มีอะไรก็ช่วยกัน เอาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวราชการที่ ๙ เป็นแบบอย่าง^{๑๖๗}

๑๓) นักการเมืองต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกส่วนตัวที่แสดงออกถึงความสม่ำเสมอ ไม่ถือตัว เข้าถึงง่าย รับผิดชอบต่อปัญหาอย่างเป็นประจำ^{๑๖๘}

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี ทำตนเป็นตัวอย่างกับประชาชน พบปะง่าย อยู่ทุกที่ที่ประชาชนต้องการ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ทำตนถูกกาลเทศะ เข้าถึงง่าย เข้าถึงประชาชน พบปะประชาชนเป็นประจำ ไม่ถือตัว สร้างความรักสามัคคี ให้กับประชาชน ทำตัวเหมือนเดิม จะเป็นนักการเมืองหรือไม่เป็นนักการเมืองก็ทำตัวเหมือนเดิม เมืองเป็นนักการเมืองแล้วไม่เรียกร้องสิ่งพิเศษ ต้องคิดเสมอว่าสักวันหนึ่งก็อาจจะสออตกได้ ถ้าสออตกก็ต้องยอมรับ มีบุคลิกส่วนตัวที่แสดงออกถึงความสม่ำเสมอ ไม่ถือตัว เข้าถึงง่าย รับผิดชอบต่อปัญหาอย่างเป็นประจำ โดยเฉพาะอุทัยธานีมีความรักสามัคคี ทั้งชุมชนมีความสามัคคีกันแล้วแก้ปัญหาอะไรก็สำเร็จได้ด้วยดี ดังแผนภาพที่ ๔.๑๑

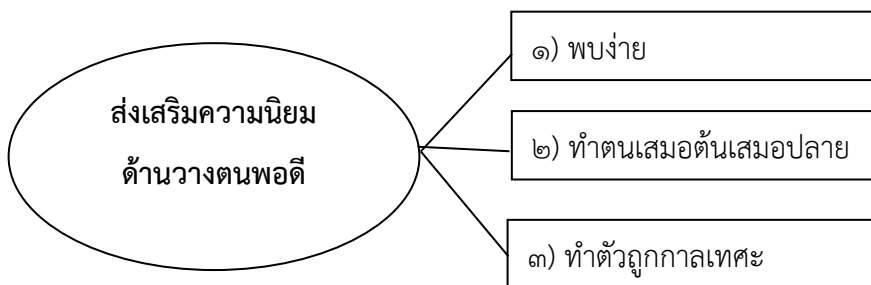
^{๑๖๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.

^{๑๖๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

แผนภาพที่ ๔.๑๑ ส่งเสริมความนิยมด้านวางตนพอดี

ตารางที่ ๔.๒๓ ผลสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีด้วยสังคหวัตถุ ๔ ด้านวางตนพอดี

ประเด็น	ปริมาณ		
	ความถี่	รูปหรือคนที่ให้ข้อมูลสำคัญ	
ด้านวางตนพอดี	วางตนพอดี วางตนเหมาะสม	๑๓	๑, ๒, ๔, ๖, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๔,
ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย	วางตัวทำตนสม่ำเสมอ เขาถึงง่าย ไม่ทอดทิ้งประชาชนผู้มอบคะแนนเสียงให้ มีทุกขร่วมทุกข์ มีสุขร่วมเสพ กล่าวรับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตน เป็นผู้ที่ออกมาปกป้องประชาชน ไม่หนีเอาตัวรอดเมื่อประชาชนเดือนร้อน	๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘	

๔.๓.๕ สรุปการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นการเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี สามารถสรุปได้ว่า

๑) นักการเมืองควรปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา มีจิตสาธารณะ ช่วยประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต้องเป็นผู้เสียสละเป็นเบื้องต้น เมื่อนักการเมืองมีจิตใจเป็นผู้เสียสละช่วยเหลือแล้วเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักการเมืองได้เป็นอย่างดี

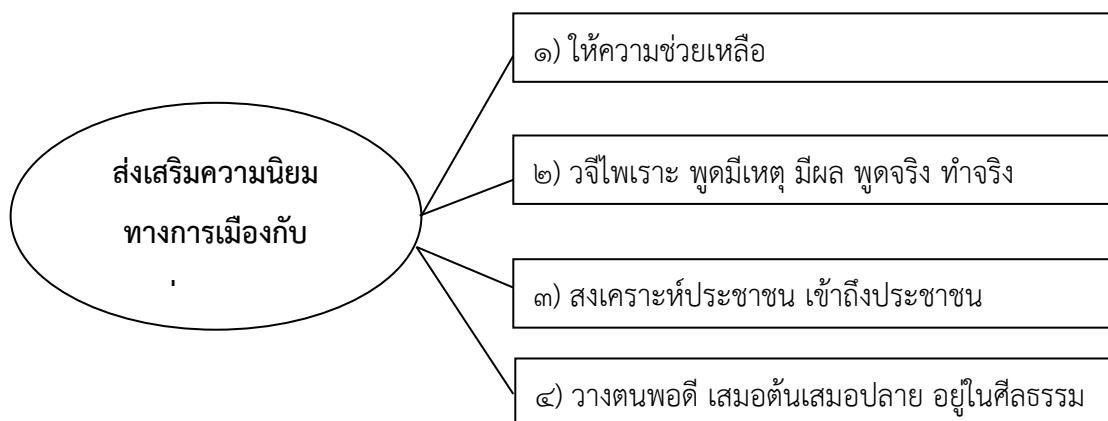
๒) นักการเมืองเป็นผู้ที่มีวาจาไพเราะ พูดถูกกาลเทศะ เป็นผู้ที่มีเหตุ มีผล คำพูดเป็นที่ทำให้ผู้อื่นคือประชาชนสบายใจ พูดตรงไปตรงมา ไม่รับปากในสิ่งที่ทำไม่ได้ พูดจริง ทำจริง รับปากแล้วต้องทำได้ เป็นผู้ที่สื่อสารได้เป็นอย่างดี อยู่ในสภาสื่อสารในสิ่งที่ประชาชนต้องการ เมื่อ

นักรการเมืองมีการพูดที่ดีตามที่กล่าวมาเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักรการเมืองได้เป็นอย่างดี

๓) นักรการเมืองเป็นผู้สงเคราะห์ประชาชน เมืองในชุมชนมีงาน มีกิจกรรม ประเพณีในชุมชน สังคม ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีส่วนร่วม มีส่วนช่วยอยู่เสมอทุกงาน เมื่อมีกิจกรรมได้เห็นนักรการเมืองผู้เป็นตัวแทนของสังคมอยู่เป็นประจำ ช่วยเป็นประธานให้ เป็นต้น เป็นการไม่ทิ้งประชาชนผู้ให้ความไว้วางใจเป็นผู้แทน เมื่อนักรการเมืองสงเคราะห์ประชาชนอยู่เนื่องนิตย์เป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักรการเมืองได้เป็นอย่างดี

๔) นักรการเมืองวางตนพอดี วางตนเหมาะสม ทำตนเสมอตนเสมอปลาย วางตัวทำตนสม่ำเสมอ เขาถึงง่าย ไม่ทอดทิ้งประชาชนผู้มอบคะแนนเสียงให้ มีทุกข์ร่วมทุกข์ มีสุขร่วมสุข กล้ารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตน เป็นผู้ที่ออกมาปกป้องประชาชน ไม่หนีเอาตัวรอดเมื่อประชาชนเดือดร้อน เมื่อนักรการเมืองวางตนพอดีเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองกับประชาชนมีต่อนักรการเมืองได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักรการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การให้ การช่วยเหลือ การพูดดี มีเหตุผล การสงเคราะห์ประชาชน และเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ดังแผนภาพที่ ๔.๑๒

แผนภาพที่ ๔.๑๒ ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองกับประชาชน

๔.๔ ผลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักรการเมืองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้นำไปสู่การสร้าง เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อประมวลผลทางสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน จากความคิดเห็นการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักรการเมือง จากประเด็น ๑. ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักรการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ ๑) ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ ๒)

ความนิยมสถานะทางสังคม ๓) การกล่อมเกลາทางการเมือง ๔) ลักษณะนิสัยของนักการเมือง ๕) ความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง ๖) มีประสบการณ์ทางการเมือง ๗) ความสัมพันธ์กับเครือข่าย ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ ๑) ทำประโยชน์ ๒) มีสถานะทางสังคม ๓) มีนิสัยดี ๔) มีประสบการณ์ และ ๓. การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ หลักสังคหวัตถุ ๔ ประกอบด้วย ๑) ทาน : โอบอ้อมอารี ๒) ปิยวาจา : วจีไพเราะ ๓) อตถจริยา : สงเคราะห์ประชาชน และ ๔) สมานัตตตา : วางตนพอดี รวมถึงผลวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ค้นพบการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี เพื่อให้เกิดการยืนยันการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ที่ได้จากการศึกษาวิจัยโดย วิธีการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑๒ รูปหรือคน สำหรับรายนามผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อเสนอแนะข้อคิดเห็น ดังต่อไปนี้

๔.๔.๑ ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ ด้านความนิยมสถานะทางสังคม ด้านการกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง และด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย

ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองจากการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑) ด้านค่านิยมเล็งผลประโยชน์ คือ นักการเมืองปฏิบัติหน้าที่ทางการเมืองด้วยการวางแผนการทำประโยชน์ การศึกษาปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือดร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก มีการบริการคือเข้าถึงประชาชนเมืองประชาชนต้องการ^{๑๖๙} นักการเมืองเป็นผู้ออกกฎหมาย แก้ไขกฎหมาย ออกนโยบาย โดยผ่านรัฐสภา เป็นผู้นำที่แทนประชาชน^{๑๗๐} ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๒) ด้านความนิยมสถานะทางสังคม คือ นักการเมืองต้องเป็นผู้มีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน สังคม^{๑๗๑}

^{๑๖๙} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๐} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๑} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

๓) ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง คือ นักการเมืองเป็นผู้สื่อสารกับประชาชน โดยการติดบอร์ดให้ความรู้ความเข้าใจ ติดบอร์ดรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักการเมืองเอง^{๑๗๒}

๔) ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง คือ นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี^{๑๗๓}

๕) ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง คือ นักการเมืองเป็นผู้มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการทางงบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง^{๑๗๔}

๖) ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง คือ นักการเมืองเป็นผู้ที่เคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน เคยเป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อนหรือเป็นผู้มีประสบการณ์มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง^{๑๗๕}

๗) ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย นักการเมืองเป็นผู้ที่มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ^{๑๗๖}

๔.๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ด้านการทำประโยชน์ ด้านการมีสถานะทางสังคม ด้านมีนิสัยดี ด้านมีประสบการณ์

จากความนิยมทางการเมืองทั้ง ๗ ด้าน พอวิเคราะห์ด้วยสถิติแล้วมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนจำนวน ๕ ปัจจัยนั้น จากการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เกี่ยวข้องดังนี้

๑) การทำประโยชน์ เห็นด้วยกับสถิติที่ได้เนื่องจากการที่นักการเมืองทำผลประโยชน์กับชุมชน สังคม ประเทศชาติโดยส่วนร่วม เมื่อนักการเมืองเป็นนักการเมืองเพื่อทำประโยชน์โดยส่วนร่วมเป็นการส่งผลให้ประชาชนมีความนิยมต่อนักการเมืองยิ่ง ๆ ขึ้น ทำงานช่วยเหลือประชาชนทำงานอย่างหนัก^{๑๗๗}

^{๑๗๒} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๓} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๔} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๕} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๖} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๗} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

๒) สถานะทางสังคม เห็นด้วยกับสถิติที่ได้เนื่องจากนักการเมืองควรมีสถานะทางสังคมที่ดีแล้ว การเป็นนักการเมืองต้องมีต้นทุนทางสังคมพอสมควร ถ้าสถานะทางสังคมยังไม่ดี ก็จะเป็นการมาเป็นนักการเมืองเพื่อผลประโยชน์ ฉะนั้นการมีสถานะทางสังคมจึงส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง^{๑๗๘}

๓) มินิสัยดี เห็นด้วยกับสถิติที่ได้เนื่องจากลักษณะนิสัยของนักการเมือง เป็นผู้มีควมโอบอ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ประชาชน ทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย เหมือนหลักสังคหวัตถุ ๔ เมื่อนักการเมืองมีนิสัย อหฺยาศัยที่ดีส่งผลให้ประชาชนมีความนิยมต่อนักการเมืองที่ดี^{๑๗๙}

๔) ความรู้ความสามารถพิเศษ เห็นด้วยกับสถิติที่ได้เนื่องจากการเป็นนักการเมืองต้องมีความรู้ ความสามารถพิเศษในหลาย ๆ ด้าน เช่นการเข้าใจ เข้าถึงประชาชน รู้ปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี เป็นต้น ดังนั้นความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมืองเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชน^{๑๘๐}

๕) มีประสบการณ์ทางการเมือง เห็นด้วยกับสถิติที่ได้เนื่องจากเมื่อนักการเมืองมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ที่การเมือง มีเทคนิควิธีการในการเป็นนักการเมือง เมื่อนักการเมืองมีประสบการณ์ มีความรู้ รู้ทุกสิ่งที่ต้องทำ ทำประโยชน์ในสิ่งที่รู้เป็นการส่งผลให้ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองเพิ่มมากขึ้น^{๑๘๑}

๔.๔.๓ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ประกอบด้วย ๑) ทาน : โอบอ้อมอารี ๒) ปิยวาจา : วจีไพเราะ ๓) อหฺยาศัย : สงเคราะห์ประชาชน และ ๔) สมานัตตตา : วางตนพอดี

การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี จากการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. ด้านทาน : โอบอ้อมอารี เห็นด้วยกับการปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา มีจิตสาธารณะ ช่วยประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต้องเป็นผู้เสียสละเป็นเบื้องต้น^{๑๘๒}

๒. ด้านปิยวาจา : วจีไพเราะ เห็นด้วยกับการเป็นผู้ที่มีวาจาไพเราะ พูดถูกกาลเทศะ เป็นผู้มีเหตุผล มีผล คำพูดเป็นที่ทำให้ผู้อื่นคือประชาชนสบายใจ พูดตรงไปตรงมา ไม่รับปากในสิ่งที่ทำไม่ได้

^{๑๗๘} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๗๙} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๘๐} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๘๑} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๘๒} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

พูดจริง ทำจริง รับปากแล้วต้องทำได้ เป็นผู้ที่สื่อสารได้เป็นอย่างดี อยู่ในสภาสื่อสารในสิ่งที่ประชาชนต้องการ^{๑๘๓}

๓. ด้านอัตถจริยา : สงเคราะห์ประชาชน เห็นด้วยกับการเป็นผู้สงเคราะห์ประชาชน เมืองในชุมชนมีงาน มีกิจกรรม ประเพณีในชุมชน สังคม ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีส่วนร่วม มีส่วนช่วย อยู่เสมอทุกงาน เมื่อมีกิจกรรมได้เห็นนักการเมืองผู้เป็นตัวแทนของสังคมอยู่เป็นประจำ ช่วยเป็นประธานให้ เป็นต้น เป็นการไม่ทิ้งประชาชนผู้ให้ความไว้วางใจเป็นผู้แทน^{๑๘๔}

๔. ด้านสมานัตตตา : วางตนพอดี เห็นด้วยกับการวางตนพอดี วางตนเหมาะสม ทำตนเสมอตนเสมอปลาย วางตัวทำตนสม่ำเสมอ เขาถึงง่าย ไม่ทอดทิ้งประชาชนผู้มอบคะแนนเสียงให้ มีทุกข์ร่วมทุกข์ มีสุขร่วมสุข กล่าวรับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตน เป็นผู้ที่ออกมาปกป้องประชาชน ไม่หนีเอาตัวรอดเมื่อประชาชนเดือนร้อน^{๑๘๕}

๔.๕ องค์ความรู้

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ด้วยการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักธรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย วิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ นักการเมือง นักวิชาการ ผู้บริหารท้องถิ่น นักปราชญ์ ในจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๔๐๐ คน แล้วนำข้อมูลเชิงปริมาณ นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๘ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๒ รูปหรือคน แล้วนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์แบบบรรยายอธิบายและพรรณนา “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” เพื่อศึกษาความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม และแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมทางการเมือง ซึ่งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

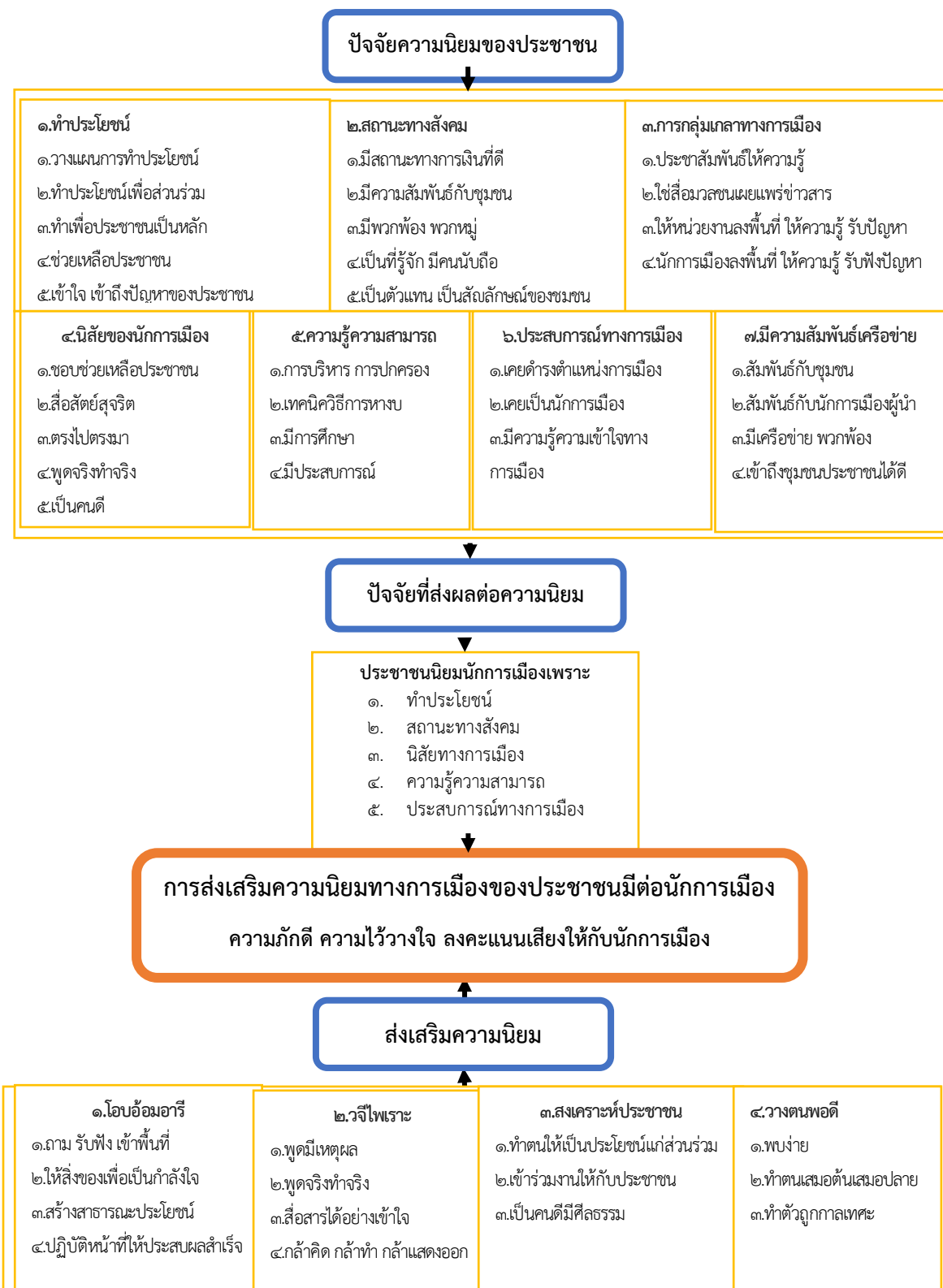
๔.๕.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาวิจัยโดยการสำรวจ เอกสารที่เกี่ยวข้องการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเฉพาะการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง และเพื่อศึกษาการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังแผนภาพที่ ๔.๑๓

^{๑๘๓} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๘๔} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

^{๑๘๕} สนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

แผนภาพที่ ๔.๑๓ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวอธิบายได้ว่า

ปัจจัยความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ๗ ด้าน ประกอบด้วย ๑. ผลประโยชน์ ๒. สถานะทางสังคม ๓. การกล่อมเกลางานการเมือง ๔. นิสัยของนักการเมือง ๕. ความรู้ความสามารถ ๖. ประสบการณ์ทางการเมือง ๗. ความสัมพันธ์เครือข่าย นอกจากนี้ยังมีหลักธรรมที่สามารถส่งเสริมความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง คือ หลักสังคหวัตถุ ๔ มาใช้เพื่อให้เกิดความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองมากยิ่งขึ้นในแต่ละด้าน ดังนี้

ปัจจัยความนิยมของประชาชน ๗ ด้าน มีดังนี้

๑) ทำประโยชน์

คือ การวางแผนการทำประโยชน์ การศึกษาปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือดร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก มีการบริการคือเข้าถึงประชาชนเมืองประชาชนต้องการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๒) สถานะทางสังคม

คือ การมีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน สังคม

๓) การกล่อมเกลางานการเมือง

คือ การสื่อสารกับประชาชน การติดบอร์ดให้ความรู้ความเข้าใจ ติดบอร์ดรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักการเมืองเอง

๔) ลักษณะนิสัย

คือ นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี

๕) ความรู้ความสามารถ

คือ มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการทางงบประมาณ มีความรู้มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง

๖) ประสบการณ์ทางการเมือง

คือ เคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน เคยเป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อน มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง

๗) ความสัมพันธ์กับเครือข่าย

คือ มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง มีดังนี้

๑) การทำประโยชน์ คือการที่นักการเมืองทำผลประโยชน์กับชุมชน สังคม ประเทศชาติ โดยส่วนร่วม เมื่อนักการเมืองเป็นนักการเมืองเพื่อทำประโยชน์โดยส่วนร่วมเป็นการส่งผลให้ประชาชนมีความนิยมต่อนักการเมืองยิ่ง ๆ ขึ้น

๒) สถานะทางสังคม คือนักการเมืองเป็นผลมีสถานะทางสังคมที่ดีแล้ว การเป็นนักการเมืองต้องมีต้นทุนทางสังคมพอสมควร ถ้าสถานะทางสังคมยังไม่ดี ก็จะเป็นการมาเป็นนักการเมืองเพื่อผลประโยชน์ ฉะนั้นการมีสถานะทางสังคมจึงส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๓) ลักษณะนิสัย มีนิสัยดี คือลักษณะนิสัยของนักการเมือง เป็นผู้มีคุณธรรม อ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ประชาชน ทำตัวเสมอต้นเสมอปลาย เหมือนหลักสังคหวัตถุ ๔ เมื่อนักการเมืองมีนิสัย อัจฉริยะที่ดีส่งผลให้ประชาชนมีความนิยมต่อนักการเมืองที่ดี

๔) ความรู้ความสามารถ คือ การเป็นนักการเมืองต้องมีความรู้ ความสามารถพิเศษในหลาย ๆ ด้าน เช่นการเข้าใจ เข้าถึงประชาชน รู้ปัญหาและหาวิธีการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี เป็นต้น ดังนั้นความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมืองเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชน

๕) ประสบการณ์ทางการเมือง คือเมื่อนักการเมืองมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ทางการเมือง มีเทคนิควิธีการในการเป็นนักการเมือง เมื่อนักการเมืองมีประสบการณ์ มีความรู้ รู้ทุกสิ่งที่ต้องทำ ทำประโยชน์ในสิ่งที่รู้เป็นการส่งผลให้ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองเพิ่มมากขึ้น

การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

คือการใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เข้ามาส่งเสริมความนิยมทางการเมืองให้กับนักการเมืองเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความนิยมต่อนักการเมืองได้ดียิ่งขึ้นประกอบไปด้วย

๑) โอบอ้อมอารี คือ การเป็นนักการเมืองต้องพัฒนาตนให้เป็นผู้ที่ งาม รับฟัง เข้าถึงประชาชนและพื้นที่ เมื่อเข้าใจเข้าถึงแล้วก็สนับสนุนให้สิ่งของหรือกำลังใจ สร้างสาธารณะประโยชน์ โดยส่วนร่วม พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นนักการเมืองให้ประสบผลสำเร็จไปได้ด้วยดี

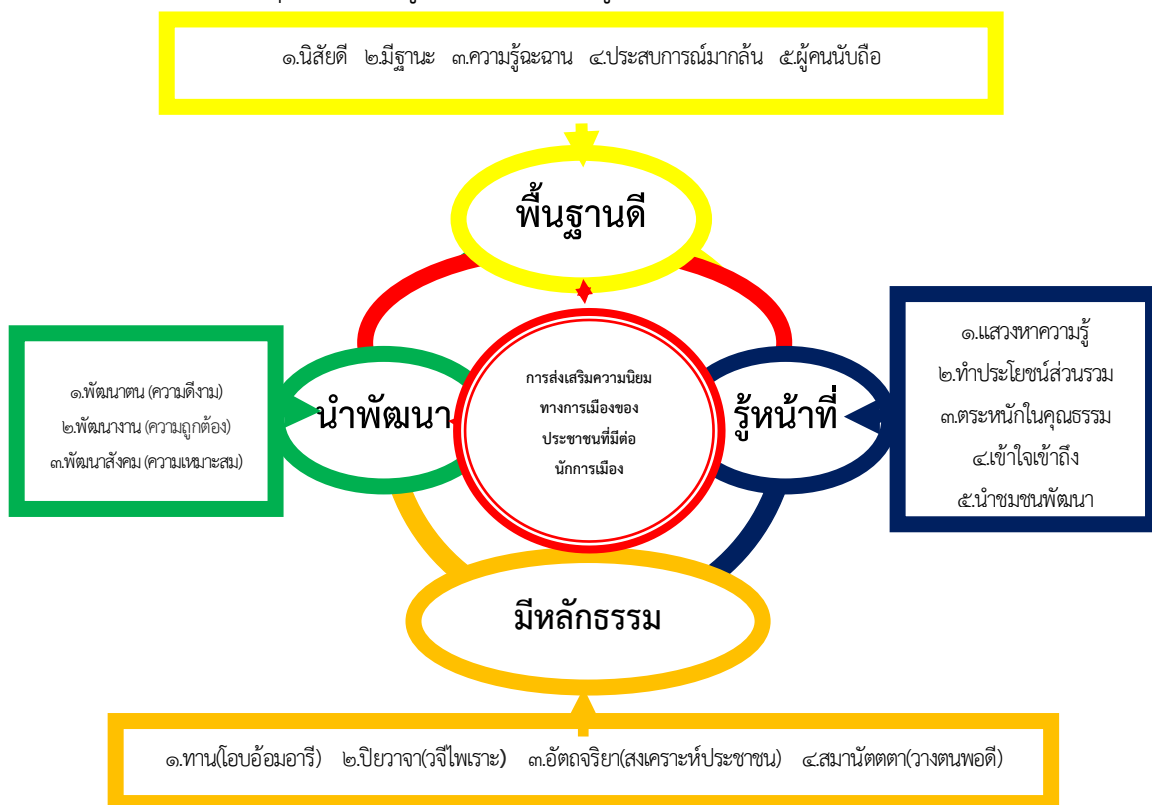
๒) วจีไพเราะ คือ การเป็นนักการเมืองพัฒนาตนให้เป็นผู้ที่พูดอย่างมีเหตุผล พูดในความจริง พูดแล้วกระทำได้ และทำได้สำเร็จได้ด้วยดี สื่อสารได้อย่างเข้าใจ เป็นที่น่าฟังและน่าชื่นชมกับประชาชน กล่าวพูด กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวที่จะแก้ไขปัญหา

๓) สงเคราะห์ประชาชน คือ นักการเมืองต้องพัฒนาตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนร่วม เป็นประโยชน์แก่ชุมชน สังคม ประชาชน ประเทศชาติ เข้าร่วมงานช่วยเหลือประชาชนอยู่เป็นประจำ เป็นคนดีมีศีลธรรม เป็นการสงเคราะห์ประชาชนได้เป็นอย่างดี

๔) วางตนพอดี คือ นักการเมืองต้องพัฒนาตนในเรื่องการวางตนพอดี วางตนเหมาะสม ทำตนเสมอตนเสมอปลาย วางตัวทำตนสม่ำเสมอ เขาถึงง่าย ช่วยเหลือประชาชนผู้มอบคะแนนเสียง ให้ มีสุขทุกข์ร่วมกัน กล้ารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตน

๔.๕.๒ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีทางการเมือง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง และเพื่อศึกษาการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมือง ในจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ออกองค์ความรู้ดังแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ความนิยมที่ประชาชนมีให้กับนักการเมืองปัจจัยหลักอยู่ที่ตัวนักการเมือง

เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสิ่งที่ประชาชนในสังคมยอมรับร่วมกันว่านักการเมืองที่ดี เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนทุกคน คือนักการเมืองต้องมีสิ่งสำคัญทั้ง ๔ ประการดังต่อไปนี้

๑. พื้นฐานดี มีคุณสมบัติพื้นฐานเฉพาะตัวเป็นต้นทุนเบื้องต้นที่จะสนับสนุนให้ทำหน้าที่ทางการเมืองเป็นผู้แทนประชาชนทำหน้าที่เป็นนักการเมืองที่ดี ต้องประกอบไปด้วย

๑.๑ นิสสัยดี หมายถึง การที่จะทำหน้าที่เป็นนักการเมือง ต้องมีนิสัยเป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง คนในชุมชน คนในสังคม ประชาชนชื่นชอบนิสัยที่เป็นคนดี ชอบช่วยเหลือ มีอัธยาศัยที่เป็นมิตรกับทุกคน เป็นต้น

๑.๒ ฐานะดี หมายถึง คุณสมบัติเบื้องต้นของการที่จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชน ฐานะทางของผู้ที่จะทำหน้าที่นักการเมืองนั้น ต้องเป็นผู้มีฐานะที่ดี ถ้าฐานะยังไม่ดีส่งผลกระทบต่อทำหน้าที่แทนประชาชนได้ไม่ดี เพราะต้องมากังวลเรื่องทำมาหากินของตนเองและครอบครัว ฉะนั้นฐานะของการที่จะมาเป็นผู้แทนของประชาชนต้องดีพอสมควรแล้ว

๑.๓ ความรู้จะฉาน หมายถึง การที่จะเป็นนักการเมืองต้องมีคุณสมบัติเบื้องต้นเฉพาะตน คือต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีการศึกษา แดกฉานในวิชา มีความสามารถ มีความรู้รอบด้าน ทั้งการบริหาร การปกครอง เป็นต้น

๑.๔ ประสบการณ์มากถัน หมายถึง คุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่นักการเมืองเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเมือง มีประสบการณ์การทำงาน การบริหารการปกครองท้องถิ่น หรือการทำงานด้านต่าง ๆ เป็นเหตุให้มีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เมื่อมีประสบการณ์ที่มากมายทำให้เป็นคุณสมบัติที่ดีสำหรับการเป็นผู้แทนของประชาชน

๑.๕ ผู้คนนับถือ หมายถึง ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชน เป็นผู้ที่มีผู้คนให้ความเคารพ ให้ความนับถือ ให้ความยกย่อง เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความช่วยเหลือ ให้การยอมรับ มีปัญหาอะไรแล้วผู้คนเข้าหาเพื่อปรึกษาและสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๒. รู้หน้าที่ นักการเมืองมีคุณสมบัติเบื้องต้นที่ดีแล้วต้องเป็นผู้ที่รู้หน้าที่ของตนเองในการทำหน้าที่ทางการเมือง ทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชน ซึ่งการรู้หน้าที่ของนักการเมืองนั้นประกอบไปด้วยประเด็นดังนี้

๒.๑ แสวงหาความรู้ หมายถึง การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เป็นผู้ ที่เรียนรู้ หาความรู้ให้รอบด้าน เป็นสิ่งที่ดีในการทำงานทุกอย่าง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการทำหน้าที่แทนประชาชน ฉะนั้นนักการเมืองต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้

๒.๒ ทำประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การทำหน้าที่นักการเมืองต้องเป็นผู้ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ เสมอต้นเสมอปลาย สร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติเป็นเนืองนิตย์

๒.๓ ตะหนักในคุณธรรม หมายถึง นักการเมืองต้องเป็นผู้ตระหนักในความถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ของตนอยู่ในความถูกต้อง อยู่ในกฎเกณฑ์ กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี อย่างเหมาะสม

๒.๔ เข้าใจเข้าถึง หมายถึง นักการเมืองต้องทำหน้าที่เป็นผู้ที่เข้าถึงประชาชน เมืองประชาชนมีความเดือนร้อน มีปัญหาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ที่เข้าถึงประชาชนอย่างเข้าใจ เข้าใจความต้องการความเดือนร้อนของพี่น้องประชาชน ทำหน้าที่อย่างเข้าใจและเข้าถึงอย่างสม่ำเสมอ

๒.๕ นำชุมชนพัฒนา หมายถึง นักการเมืองเป็นผู้นำชุมชน สังคม และประเทศชาติพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้ โดยประสานความร่วมมือให้เกิดการจัดกิจกรรมทางการเมือง การขับเคลื่อนนโยบายที่ส่งผลต่อสาธารณะชน ลดความขัดแย้ง แบ่งปันผลประโยชน์ สร้างความสามัคคีเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ มุ่งเน้นให้เกิดการพึ่งพาตนเอง ตอบสนองความต้องการของประชาชนแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๓. มีหลักธรรม นักการเมืองเป็นผู้มีคุณธรรมในการทำหน้าที่นักการเมือง ไม่ทิ้งหลักในการทำหน้าที่พัฒนาสังคม เป็นผู้แทนที่ดีของประชาชน ซึ่งการมีหลักธรรมในการปฏิบัติของการเป็นนักการเมืองดังต่อไปนี้

๓.๑ ทาน (โอบอ้อมอารี) หมายถึง นักการเมืองเป็นผู้ให้ คือให้ความโอบอ้อมอารี ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความสบายใจ ให้ความร่มเย็น ให้ความสะดวกสบาย ให้ความไว้วางใจ เป็นต้น ฉะนั้นนักการเมืองเป็นผู้มีธรรมเป็นเบื้องต้นคือต้องเป็นผู้ให้

๓.๒ ปิยวาจา (วจีไพเราะ) หมายถึง นักการเมืองต้องรู้จักพูดจาปราศรัย หัดพูดจาให้ไพเราะนุ่มนวลน่าฟัง ที่เรียกว่า ปิยวาจา คือ คำพูดที่พูดแล้วเป็นที่รัก ฟังแล้วเกิดกำลังใจ ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนอยากทำความดีให้ยิ่งขึ้นไป ไม่พูดจาส่อเสียด ก่อให้เกิดความแตกแยก พูดแต่คำที่จะทำให้ความสามัคคี เปรียบเสมือนน้ำทิพย์ชโลมใจ ประสานใจทุกๆ ดวงให้เป็นหนึ่งเดียว พูดให้ประชาชนเข้าใจ สบายใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

๓.๓ อัถถจริยา (สงเคราะห์ประชาชน) หมายถึง นักการเมืองต้องเป็นผู้รู้จักทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น ให้น้ำใจประดุจพระโพธิสัตว์ที่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมโลกให้พ้นจากทุกข์ หากรู้ว่าใครกำลังประสบปัญหา แม้เขาไม่ขอความช่วยเหลือ ก็ให้มีมหากรุณา อาสาเข้าไปช่วย นี่เป็นสิ่งที่แสดงถึงจิตใจอันดีงาม เป็นจิตใจของนักสร้างบารมีผู้รักในการฝึกฝนอบรมตน ซึ่งนอกจากจะฝึกตนเองให้บริสุทธิ์แล้ว ยังปรารถนาให้โลกบริสุทธิ์ด้วย

๓.๔ สมานัตตตา (วางตนพอดี) หมายถึง นักการเมืองต้องเป็นผู้รู้จักวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ว่าจะเข้าไปสู่สมาคมไหน ให้รักษาภาวะปกติที่ดีของตนไว้ รักษาใจให้บริสุทธิ์เป็นกลางๆ ไม่หวั่นไหวไปตามกระแส ปรับตัวให้เข้ากันได้กับทุกๆ คน อีกทั้งควบคุมตนเองด้วยสติและปัญญา เราย่อมเป็นที่รักที่พอใจของทุกคน

๔. นำพัฒนา นักการเมืองเป็นผู้นำการพัฒนาสู่สังคม พัฒนาด้วยความดีงาม ในพื้นด้านความถูกต้อง และเหมาะสมในการทำหน้าที่ซึ่งประกอบไปด้วย

๔.๑ พัฒนาดน (ความดีงาม) หมายถึง นักการเมืองมีความซื่อสัตย์ต่อนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน เสียสละประโยชน์ส่วนตนสร้างประโยชน์ส่วนรวมเพื่อตอบแทนคะแนนเสียงและความไว้วางใจที่ประชาชนมอบให้ แสดงถึงความกตัญญูทศเวทที่มีจิตสำนึกที่ดีต่อบทบาทหน้าที่ที่ได้รับจากประชาชน รวมถึงการตระหนักในบทบาทหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาให้เกิดการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างมีคุณธรรมด้วยความวิริยะอุตสาหะขยันหมั่นเพียร

๔.๒ พัฒนางาน (ความถูกต้อง) หมายถึง นักการเมืองต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติตนภายใต้สิทธิตามกฎหมาย ปฏิบัติตนด้วยความชอบธรรม มุ่งปกป้องรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสกฎหมาย ความถูกต้อง ตามระเบียบ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม

๔.๓ พัฒนาสังคม (ความเหมาะสม) หมายถึง นักการเมืองปฏิบัติงานด้วยความเหมาะสม ยึดแนวทางการปฏิบัติตามข้อกำหนดและการปฏิบัติแบบยึดหยุ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนทุกภาคส่วนด้วยความยุติธรรม จัดการกับปัญหาและหาข้อยุติด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ยึดมั่นอุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งนำหลักธรรม คุณธรรมมาประยุกต์ใช้ให้ประชาชนประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุป นักการเมืองการได้มาซึ่งการเมืองนักการเมืองทำหน้าที่แทนประชาชน เป็นผู้ที่ประชาชนให้ความไว้วางใจให้คะแนนเสียง และให้คะแนนเสียงอย่างต่อเนื่องและตลอดไปอย่างยาวนานได้เป็นเห็นมาจากองค์ความรู้ที่สังเคราะห์มาจางานวิจัยนี้เป็นแบบอย่างที่ดีที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นนักการเมืองที่ดี อยู่ในใจประชาชนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อใจตลอดมาและตลอดไปได้เป็นอย่างดี คือการที่มีพื้นฐานที่ดี รู้หน้าที่ มีหลักธรรม นำพัฒนาดังที่กล่าวมานั้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี และ ๓. เพื่อนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการตอบแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๘ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑๒ รูปหรือคน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอรรถาธิบายและพรรณนา ผลจากการศึกษาสรุปได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองประกอบด้วย

๑. ด้านค่านิยมเชิงผลประโยชน์ ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์ให้กับประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ และยึดถือประโยชน์ส่วนร่วมเป็นที่ตั้ง โดยการวางแผนการทำประโยชน์ การศึกษาปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือดร้อนที่มี มิจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก การดูแลประชาชนคือส่วนที่ต้องพัฒนา การพัฒนา คือการพัฒนาสาธารณูปโภค การบริการ คือการบริการทั่วไป ด้านสุขภาพจิตประชาชน ประชาชนมีความเดือดร้อนตอนไหนไปดู ไปถาม ไปให้เห็นหน้า ให้โอกาสในการเข้าถึงแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ความเป็นอยู่ เรื่องของความมั่นคงที่อยู่อาศัย การศึกษา เรื่องปัจจัย ๔ เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประชาชนโดยเฉพาะคนที่ยังอยู่ในชนบท ให้ดูแลความเป็นอยู่ของชาวบ้าน พื้นฐานเลย คือ เรื่องสินค้าการเกษตร การคมนาคมถนน กระบวนการคิดที่เป็นระบบต้องสู่กระบวนการแนวปฏิบัติที่เป็นระบบ และต้องติดตามผลลัพธ์ที่เป็น

รูปธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๒. ด้านความนิยมสถานะทางสังคม ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การมีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด สถานะทางการเงินถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่านักการเมืองจะเล่นการเมืองไปแนวไหน เมืองไทยมีการเมืองให้เลือกตั้งหลายอย่าง การเป็นนักการเมืองนั้นต้องใช้เงิน แต่ไม่ได้ใช้ซื้อเสียง ใช้เงินเพื่อบริการเพื่อดูแลสังคม หรือมีความสามารถทางเชิงวิชาการ ใช้ทุนทรัพย์ในการแก้ไข ส่วนใหญ่แล้วการแก้ไขปัญหาต้องใช้เงินในการแก้ไข เช่นการที่จะไปดูปัญหา ไปรับทราบปัญหา ต้องใช้รถ ใช้น้ำมัน ต้องใช้เงินในเบื้องต้นแล้ว เพราะฉะนั้นต้องมีฐานะที่ดี สถานะนั้นช่วยให้มีความรู้ เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เพราะการทำอะไรต้องมีเงินช่วยในการพัฒนาสร้างความสำเร็จ งบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปได้อย่างดี ฐานะที่ดี คือกมองในด้านเศรษฐกิจหรือมองฐานะในเรื่องของสภาพความเชื่อถือของสังคมและชุมชนนักการเมืองทุกระดับเอาฐานะทางการเงินมาเป็นตัวแปรการเป็นผู้แทนกลุ่มคนหรือกลุ่มบุคคล ภาพในการทำงานและการเงินเป็นตัวแปรมีความพร้อมสมบูรณ์และการเงินของนักการเมืองดี นักการเมืองก็สามารถนำสิ่งที่ดีๆ มาขยายผลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยเฉพาะการศึกษาเศรษฐกิจสังคม ทำให้บ้านเมืองที่นักการเมืองเป็นผู้แทนได้พัฒนาขึ้น มีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน สังคม ฐานะของนักการเมืองดีก็จะได้ไปช่วยเหลือชุมชนพัฒนาได้ ส่วนนักการเมืองท่านใดถ้าไม่มีเงินก็จะเข้าถึงประชาชนได้แต่ก็ประชาชนไม่ค่อยต้อนรับ ไม่ค่อยสนับสนุน เพราะความต้องการของประชาชนต้องการความช่วยเหลือที่ได้ผลจริง และได้รับการสนับสนุน ประชาชนก็จะได้รับความมั่นใจ

๓. ด้านการกลมเกลียวทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การสื่อสารกับประชาชน การติดป้ายให้ความรู้ความเข้าใจ ติดป้ายรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้นักองานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักการเมืองเอง ข่าวสารจะมีสื่อต่างๆ ในปัจจุบันนี้ นักการเมืองทำงานสังคมจะบอกต่อกันเอง การเข้าพื้นที่ การเข้ากับคน การเข้ากับงานที่รับผิดชอบของนักการเมือง เมื่อนักการเมืองทำได้แบบนี้ จะเป็นการประชาสัมพันธ์ อบรมกลมเกลียวประชาชนให้รับรู้ข่าวสารได้ด้วยดี เข้าพื้นที่พบประชาชนในชุมชน โดยรับข้อเรียกร้อง หรือให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ได้เข้าใจปัญหาของประชาชนในแต่ละชุมชน และครอบครัว การใช้โซเชียลเป็นการสื่อสารให้รู้จักกันเข้าใจและการได้ไปเจอกันมากกว่าจะมีรถขยายเสียงวิ่งไปทางตรงแต่เดี๋ยวนี้สิ่งที่มันเพิ่มขึ้นมาคือเทคโนโลยีสมัยใหม่คือ Social Network หน่วยงานของรัฐ และท้องถิ่นในการสื่อสารนักการเมือง ลงพื้นที่ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้อธิบายให้ประชาชนเข้าใจในภาพการเมืองนักการเมืองที่ดีของ

นักการเมือง ยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจ เช่นนักเรียนสอบถามอะไรแล้วครูอธิบายได้อย่างเข้าใจ อันนี้ก็เหมือนกันต้องถ่ายทอดสู่ประชาชน ความรู้ของประชาชนไม่เท่ากันต้องพูดภาษาที่เข้าใจง่าย

๔. ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี จิตสาธารณะช่วยเหลือประชาชน ชุมชนและสังคม ทำงานเพื่อสังคมด้วยลักษณะที่เป็นนิสัยพื้นฐานเฉพาะตัว เป็นผู้ยึดมั่นในความดี ปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม ทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม กล้าแสดงออก ผ่านทางบุคลิกภาพ การมีวาทศิลป์ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีความยุติธรรม พูดจริงทำจริงต่อคำสัญญา เห็นประโยชน์ส่วนรวมอันจะก่อให้เกิดกับประชาชนและเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในท้องถิ่น จะต้องมีความยุติธรรมยึดมั่นในกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ไม่เอินเอียงเข้าข้างแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ไม่เห็นแก่ลาภสักการะส่วนตัว รักษาสิ่งจะพูดสิ่งใดไว้ต้องทำให้ได้ ไม่เป็นอันธพาลในสภา ซึ่งนักการเมืองอุทัยธานีช่วงอภิปลายในสภาไปทำหน้าที่แปรญัตติอะไรต่างๆ อย่างจริงจังเพื่อเป็นปากเสียงให้กับประชาชน

๕. ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการทางงบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ในระดับหนึ่ง มีเทคนิควิธีการดึงงบประมาณ ซึ่งเป็นส่วนที่การเป็นนักการเมืองในพื้นที่ต้องนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ เป็นผู้แบ่งเวลา มีการจัดการที่ดี ครองใจคน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างไร เปลี่ยนพื้นที่ให้เจริญได้อย่างไร ต้องมีกำลังในการพัฒนา เป็นผู้ที่รู้จักของประชาชน ประชาชนไว้วางใจ เห็นผลงานของนักการเมืองที่ทำประโยชน์ในกับตน

๖. ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ เคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน เคยเป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อน มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง การบริหารจัดการ เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับเล็กมาก่อน การที่ทำหน้าที่ด้วยความเข้าใจ จริงจัง เกิดจากประสบการณ์ของการทำหน้าที่การเมือง มีประสบการณ์ถึงจะเข้าถึงปัญหา แก้ปัญหาได้ตรงจุด มีประสบการณ์ไม่มีเงินแล้วจะเป็นนักการเมืองได้ การเป็นนักการเมืองต้องมีเวลาในการทำงานให้กับประชาชน ประสบการณ์ทางการเมืองเป็นส่วนที่ช่วยให้การทำงานได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจ เข้าถึง เพราะประสบการณ์ช่วยในการทำหน้าที่ เริ่มจากสิ่งที่เราทำ สิ่งที่ฟัง ที่พูด ได้จากผู้รู้ ประสบการณ์ในการลงพื้นที่

๗. ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ นักการเมืองท้องถิ่น แต่ละระดับ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายก

องค์การบริหารส่วนตำบล มีเทคนิควิธีการที่จะสร้างเครือข่ายในสังคมและชุมชนหลายๆ ด้าน แต่ละเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายนั้นเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ที่ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะทางที่จะต้องเอาไปดำเนินการในสภา หรือในกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น

๕.๑.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

จากการวิจัยเชิงปริมาณโดยการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ทำการแจกแบบสอบถามข้อมูลความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ ปัจจัยการกระทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมือง ที่ส่งผลต่อความนิยมของนักการเมือง

ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองรายด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๗๙$, S.D.=๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสังกัดวัตถุ ๔ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๗$, S.D.=๐.๗๗) มีระดับความคิดเห็นที่สูงสุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๔.๐๒$, S.D.=๐.๘๔) ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๙๙$, S.D.=๐.๘๑) ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๖$, S.D.=๐.๘๓) ด้านความนิยมสถานะทางสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๘๓$, S.D.=๐.๖๗) ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๗๗$, S.D.=๐.๗๖) ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๔๖$, S.D.=๐.๗๒) ตามลำดับ และต่ำสุดคือด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๔$, S.D.=๐.๘๐)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยกำหนดให้ตัวแปรตามเป็นความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง (Y) และตัวแปรต้นเป็น ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ การทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมืองที่มีรายละเอียดดังนี้ คือ

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับกลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และสามารถสร้างสมการทำนายเชิงเส้นตรงได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ ความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ได้แก่ การทำประโยชน์ สถานะทางสังคม ลักษณะนิสัย ความสามารถพิเศษ และประสบการณ์ของนักการเมืองที่ส่งผลต่อความนิยมของนักการเมือง

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง (y) โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = -0.136 + 0.217(x_0) + 0.252(x_1) + 0.006(x_2) + 0.229(x_3) + 0.320(x_4)$$

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๑ ได้แก่ การทำประโยชน์ (x_0) สถานะทางสังคม (x_1) ลักษณะนิสัย (x_2) ความสามารถพิเศษ (x_3) และประสบการณ์ของนักการเมือง (x_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -๐.๑๓๖, ๐.๒๑๗, ๐.๒๕๒, ๐.๐๐๖, ๐.๒๒๙ และ ๐.๓๒๐ ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า พฤติกรรมการใช้บริการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมนักการเมือง คือ การทำประโยชน์ (x_0) สถานะทางสังคม (x_1) ลักษณะนิสัย (x_2) ความสามารถพิเศษ (x_3) และประสบการณ์ของนักการเมือง (x_4) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง y

๕.๑.๓ นำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

การนำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑) นักการเมืองควรปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ การให้ความช่วยเหลือประชาชน ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ สอบถาม รับเรื่อง ช่วยเหลือ ช่วยงาน เข้าพื้นที่ เพื่อพบปะประชาชนในพื้นที่ อยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ ปฏิบัติหน้าที่การเมื่อนักการเมืองที่ดีและให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยจิตอาสา เข้าใจเข้าถึงประชาชน หาแนวทางในการทำงานร่วมกับประชาชนกับส่วนร่วม ทำงานด้วยหลักการประจำใจของการเป็นนักการเมือง เข้าไปดูแล สอบถาม แก้ปัญหาได้อย่างถูกที่ ถูกเวลา ทุกครั้งที่มีโอกาสในการทำงานเพื่อประชาชนในพื้นที่ แก้ปัญหาตรงจุด ตรงใจประชาชน ให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น มีความสุขกับการแก้ไขปัญหา มีความสุขต่อการบริการประชาชน การรู้ตัวตนว่า ถ้าสิ่งใดไม่ถนัดอย่าไปทำ ต้องรักที่จะทำงานบริการให้พี่น้องประชาชน การทำงานจิตอาสา เป็นการงานเพื่อผู้อื่น การทำงานอาสาเป็นกิจกรรมที่ทำคุณประโยชน์แก่ผู้อื่นเป็นที่ตั้ง ด้วยความตั้งใจที่ส่งเสริมสิ่งที่ดีหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้อื่นให้ได้รับสิ่งที่ดี เป็นการช่วยส่งเสริมความนิยมกับประชาชนที่มีต่อการเป็นนักการเมือง

๒) นักการเมืองเป็นผู้ที่มีการพูดจาไพเราะ มีเหตุมีผล ถูกกาลเทศะ สื่อสารได้อย่างเข้าใจ เป็นผู้แทนประชาชนกล้าพูด กล้าแสดงออก พูดจาไม่เหตุมผล ให้กำลังใจแก่ประชาชน พูดจริงทำจริง เป็นคนสาธารณะพูดแล้วต้องชัดเจน พูดในสิ่งที่จริง มีพลังมาจากการพูด เช่น พูดมีเหตุมีผลมีความน่าเชื่อถือ ต้องหนักแน่น ควรพูดจริงจึงมีเหตุผลที่สำคัญคือการเป็นนักการเมืองต้องสื่อสาร

ถ่ายทอดสู่ประชาชน การพูดด้วยวาจาที่สุภาพด้วยความจริงใจ ผู้รับฟังได้ยินสิ่งที่พูด พบที่ไหนอะไร ยังไม่ได้ยิน เห็นบุคลิกของนักการเมืองท่านนี้ เห็นรอยยิ้มมาแต่ต้นแล้ว คำพูดที่ออกมาน่าฟัง นอกจาก คำพูดน่าฟังแล้วยังมองเห็นได้ว่าสิ่งที่ท่านพูดมามีน้ำหนักในความจริงที่จะประกาศว่าการใช้วาจาทางการพูดก็ดีทางการสื่อสารต่างๆ

๓) นักการเมืองเป็นผู้สังเคราะห์ประชาชน ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนร่วม ไปร่วมงาน เป็นประธานให้กับงานของประชาชน และประพฤติดนอยู่ในศีลธรรม ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ลงพื้นที่รับทราบปัญหาและเข้าใจเข้าถึงปัญหาอย่างสม่ำเสมอ งานศพงานบวชงานแต่งงาน ต้องไปร่วมงานทั้งหมด งานสัมมนาประชุมชาวบ้านเพราะประชาชนแต่ละท่านมีความรู้ไม่เท่ากัน นักการเมืองต้องสื่อสารให้ประชาชนที่ไม่มีความรู้เลย แต่ต้องพูดใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ถ่ายทอดแล้ว เข้าใจก็จะเป็นนักการเมืองที่ดี ช่วยสังเคราะห์ด้วยการลงพื้นที่ทุกพื้นที่เป็นประจำ ถึงจะไม่ได้คะแนนเสียงจากพื้นที่นั้น พัฒนาและทำให้ประชาชนอยู่อย่างสงบสุข และให้ความช่วยเหลือประชาชน ไม่ว่าจะ นักการเมืองจะอยู่พรรคไหน คือจะเป็นนักการเมืองอยู่หรือไม่ ประชาชนก็ยังเคารพและนับถือ ตลอดไป ยิ้มให้ดูแล อยู่ด้วย มีกิจกรรมลงช่วยในการดำเนินการไม่มาก ก็น้อยต้องมีส่วนร่วมทุก ๆ กิจกรรมของชุมชน

๔) นักการเมืองวางตนพอดี ทำตนเป็นตัวอย่างกับประชาชน พบปะง่าย อยู่ทุกที่ที่ประชาชนต้องการ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ทำตนถูกกาลเทศะ เข้าถึงง่าย เข้าถึงประชาชน พบปะประชาชนเป็นประจำ ไม่ถือตัว สร้างความรักสามัคคี ให้กับประชาชน ทำตัวเหมือนเดิม จะเป็น นักการเมืองหรือไม่เป็นนักการเมืองก็ทำตัวเหมือนเดิม เมืองเป็นนักการเมืองแล้วไม่เรียกร้องสิ่งพิเศษ ต้องคิดเสมอว่าสักวันหนึ่งก็อาจจะสบตกันได้ ถ้าสบตาก็ต้องยอมรับ มีบุคลิกส่วนตัวที่แสดงออกถึงความสม่ำเสมอ ไม่ถือตัว เข้าถึงง่าย รับฟังทุกปัญหาอย่างเป็นประจำ โดยเฉพาะอุทัยธานีมีความรักสามัคคี ทั้งชุมชนมีความสามัคคีกันแล้วแก้ปัญหาอะไรก็สำเร็จได้ด้วยดี

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ สภาพทั่วไปปัจจัยความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๑. ด้านค่านิยมเชิงผลประโยชน์ ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์ให้กับประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ และยึดถือประโยชน์ส่วนร่วมเป็นที่ตั้ง โดยการวางแผนการทำประโยชน์ การศึกษาปัญหา การรับฟังปัญหาของพื้นที่ในภาพรวม เข้าช่วยเหลือความเดือนร้อนที่มี มีจิตในการพัฒนาคิดถึงประชาชนเป็นหลัก การดูแลประชาชนคือส่วนที่ต้องพัฒนา การพัฒนา คือการพัฒนาสาธารณูปโภค การบริการ คือการบริการทั่วไป ด้านสุขภาพจิตประชาชน ประชาชนมีความเดือดร้อนตอนไหนไปดูแล ไปให้เห็นหน้า ให้

โอกาสในการเข้าถึงแก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ความเป็นอยู่ เรื่องของความมั่นคงที่อยู่อาศัย การศึกษา เรื่องปัจจัย ๔ เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประชาชนโดยเฉพาะคนที่ยังอยู่ในชนบท ให้ดูแลความเป็นอยู่ของชาวบ้าน พื้นฐานเลย คือ เรื่องสินค้าการเกษตร การคมนาคมถนน กระบวนการคิดที่เป็นระบบต้องสู่กระบวนการแนวปฏิบัติที่เป็นระบบ และต้องติดตามผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง สอดคล้องกับ **วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ**^๑ ได้วิจัยเรื่อง ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ระดับความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย อยู่ในระดับมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ ๖๓) สำหรับปัจจัยที่คนอีสานสนับสนุนพรรคเพื่อไทยนั้น มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับระดับความนิยมดังกล่าว และปัจจัยทางด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง พบว่าบุคลิกภาพทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย, การแสดงบทบาทในฐานะแกนนำพรรคในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน, ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่, การสร้างฐานคะแนนเสียงในระดับพื้นที่ และปัจจัยจากอิทธิพลส่วนตัวของ ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในพื้นที่ภาคอีสาน ก็มีความสัมพันธ์กับความนิยมพรรคเพื่อไทยในภาคอีสานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๒. ด้านความนิยมสถานะทางสังคม ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การมีสถานะทางการเงินที่ดี แต่ไม่ใช่ทั้งหมด สถานะทางการเงินถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่านักการเมืองจะเล่นการเมืองไปแนวไหน เมืองไทยมีการเมืองให้เลือกตั้งหลายอย่าง การเป็นนักการเมืองนั้นต้องใช้เงิน แต่ไม่ได้ใช้ซื้อเสียง ใช้เงินเพื่อบริการเพื่อดูแลสังคม หรือมีความสามารถทางเชิงวิชาการ ใช้ทุนทรัพย์ในการแก้ไข ส่วนใหญ่แล้วการแก้ไขปัญหาต้องใช้เงินในการแก้ไข เช่นการที่จะไปดูปัญหา ไปรับทราบปัญหา ต้องใช้รถ ใช้น้ำมัน ต้องใช้เงินในเบื้องต้นแล้ว เพราะฉะนั้นต้องมีฐานะที่ดี สถานะนั้นช่วยให้ความรู้ เรียนรู้ สร้างประสบการณ์ เพราะการทำอะไรต้องมีเงินช่วยในการพัฒนาสร้างความเจริญ งบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานเป็นไปได้ด้วยดี ฐานะที่ดี คือมองในด้านเศรษฐกิจหรือมองฐานะในเรื่องของสภาพความเชื่อถือของสังคมและชุมชนนักการเมืองทุกระดับเอาฐานะทางการเงินมาเป็นตัวแปรการเป็นผู้แทนกลุ่มคนหรือกลุ่มบุคคล ภาพในการทำงานและการเงินเป็นตัวแปรมีความพร้อมสมบูรณ์และการเงินของนักการเมืองดี นักการเมืองก็สามารถนำสิ่งที่ดีๆ มาขยายผลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยเฉพาะการศึกษาเศรษฐกิจสังคม ทำให้บ้านเมืองที่นักการเมืองเป็นตัวแทนได้พัฒนาขึ้น มีความสัมพันธ์กับชุมชน สังคม มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่ดี มีพวกพ้องลูกน้องที่ดี เป็นที่รู้จัก เป็นที่รักของชุมชนสังคม เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน สังคม ฐานะของ

^๑ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ, “ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น”, วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๗): ๗๖.

นักการเมืองดีก็จะได้ไปช่วยเหลือชุมชนพัฒนาได้ ส่วนนักการเมืองท่านใดถ้าไม่มีเงินก็จะเข้าถึงประชาชนได้แต่ก็ประชาชนไม่ค่อยต้อนรับ ไม่ค่อยสนับสนุน เพราะความต้องการของประชาชนต้องการความช่วยเหลือที่ได้ผลจริง และได้รับการสนับสนุน ประชาชนก็จะได้รับความมั่นใจ สอดคล้องกับ **วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ**^๒ ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการเมืองถิ่นและนักการเมืองถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ได้รับความนิยมจากประชาชน ได้แก่ พรรคความหวังใหม่ พรรคกิจสังคม และพรรคชาติพัฒนา และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๔ –ปัจจุบัน กระแสความนิยมของพรรคไทยรักไทยหรือพรรคการเมืองที่ ดร.ทักษิณ ชินวัตร ให้การสนับสนุน เช่น พรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทย จะได้รับความนิยมจากประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูอย่างสูง สำหรับวิธีการ และกลวิธีการหาเสียงในการเลือกตั้งของนักการเมืองถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู มีหลายรูปแบบ ได้แก่ การปราศรัย การใช้รถยนต์ติดเครื่องขยายเสียงประชาสัมพันธ์ การให้เงินซื้อเสียง การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการใช้หวัคแฉนในระดับหมู่บ้าน และบทบาทและความสัมพันธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ พบว่า ครอบครัวยุติพันธุ์ เพื่อนฝูง เครือข่ายระบบราชการในพื้นที่ การมีภูมิลำเนาในพื้นที่ และกลุ่มคนเสื้อแดงในพื้นที่ล้วนเป็นปัจจัยที่สนับสนุนทางการเมืองแก่นักการเมืองถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู

๓. ด้านการกลมกลืนทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การสื่อสารกับประชาชน การติดป้ายให้ความรู้ความเข้าใจ ติดป้ายรับฟังปัญหาในพื้นที่ ออกรายการวิทยุ สื่อ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทางการเมือง ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าพื้นที่สื่อสารกับประชาชน และเข้าพื้นที่พบประชาชนด้วยตัวนักการเมืองเอง ข่าวสารจะมีสื่อต่างๆในปัจจุบันนี้ นักการเมืองทำงานสังคมจะบอกต่อกันเอง การเข้าพื้นที่ การเข้ากับคน การเข้ากับงานที่รับผิดชอบของนักการเมือง เมื่อนักการเมืองทำได้แบบนี้ จะเป็นการประชาสัมพันธ์ อบรมกลมกลืนประชาชนให้รับรู้ข่าวสารได้ด้วยดี เข้าพื้นที่พบประชาชนในชุมชน โดยรับข้อเรียกร้อง หรือให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ได้เข้าใจปัญหาของประชาชนในแต่ละชุมชน และครอบครัวยุติพันธุ์ การใช้โซเชียลเป็นการสื่อสารให้รู้จักกัน เข้าใจและการได้ไปเจอกันมากกว่าจะมีรถขยายเสียงวิ่งไปทางตรงแต่เดี๋ยวนี้สิ่งที่มันเพิ่มขึ้นมากคือเทคโนโลยีสมัยใหม่คือ Social Network หน่วยงานของรัฐ และท้องถิ่นในการสื่อสารนักการเมือง ลงพื้นที่ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ให้อธิบายให้ประชาชนเข้าใจในภาพการเมืองนักการเมืองที่ดีของนักการเมือง ยกตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจ เช่นนักเรียนสอบถามอะไรแล้วครูอธิบายได้อย่างเข้าใจ อันนี้ก็เหมือนกันต้องถ่ายทอดสู่ประชาชน ความรู้ของประชาชนไม่เท่ากันต้องพูดภาษาที่เข้าใจง่าย

^๒ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ, “การศึกษาการเมืองถิ่นและนักการเมืองถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู”, วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม –มิถุนายน ๒๕๕๘) : ๒๕.

สอดคล้องกับ พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม^๓ ได้วิจัยเรื่อง การกล่อมเกลាทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการกล่อมเกลาทางการเมืองของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านทัศนคติแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลาทางการเมืองของประชาชน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านการได้รับความรู้ทางการเมือง ประชาชนได้รับความรู้ทางการเมือง หรือ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ประชาชนไม่ค่อยเข้าถึงสื่อได้มากเท่าที่ควร เพิ่มช่องทางที่ได้รับข่าวสารทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนยังโดนปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ด้านทัศนคติทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ควรจัดสถานที่ ให้ความรู้ทางด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

๔. ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ นักการเมืองเป็นผู้มีลักษณะชอบช่วยเหลือประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง และเป็นคนดี จิตสาธารณะช่วยเหลือประชาชน ชุมชนและสังคม ทำงานเพื่อสังคมด้วยลักษณะที่เป็นนิสัยพื้นฐานเฉพาะตัว เป็นผู้ยึดมั่นในความดี ปฏิบัติตนถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม ทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม กล้าแสดงออก ผ่านทางบุคลิกภาพ การมีวาทศิลป์ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีความยุติธรรม พูดจริงทำจริงต่อคำสัญญา เห็นประโยชน์ส่วนรวมอันจะก่อให้เกิดกับประชาชนและเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในท้องถิ่น จะต้องมีความยุติธรรมยึดมั่นในกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ไม่เอินเอียงเข้าข้างแก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ไม่เห็นแก่ลาภสักการะส่วนตัว รักษาสิ่งจะพูดสิ่งใดไว้ต้องทำได้ ไม่เป็นอันธพาลในสภา ซึ่งนักการเมืองอุทัยธานีช่วงอภิปลายในสภาไปทำหน้าที่แปรญัตติอะไรต่างๆ อย่างจริงจังเพื่อเป็นปากเสียงให้กับประชาชน

^๓ พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม, “การกล่อมเกลาทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓) : ๕๙๙.

สอดคล้องกับ **ชนกนาถ พูลสวัสดิ์**^๔ ได้วิจัยเรื่อง ความผูกพันพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก ผลการวิจัยพบว่า ความนิยมหรือความผูกพันต่อพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดสงขลาไม่ได้เกิดจากการสร้างฐานคะแนนเสียงอันมีประสิทธิภาพของพรรค แต่เกิดจากมุมมองและแบบแผนทางการเมืองที่พบได้ในคนใต้ทั่วไป โดยเฉพาะความนิยมอดีตหัวหน้าพรรคนายชวน หลีกภัย นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมืองจากครอบครัวและสังคมคนใต้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกพรรคประชาธิปัตย์ ในขณะที่ความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ในจังหวัดตากเกิดจากความนิยมในตัวผู้สมัครในการดูแลช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ และคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เข้ามามีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อความผูกพันและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้พรรคประชาธิปัตย์ จะเห็นได้ว่าความผูกพันพรรคประชาธิปัตย์ของทั้งสองจังหวัดมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุแตกต่างกัน แต่พบว่าในทั้งสองจังหวัดพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้มีการสร้างกลไกของพรรค เช่น สาขาพรรค เพื่อวางรากฐานการสนับสนุนและสร้างฐานคะแนนเสียงอย่างยั่งยืน

๕. ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีความสามารถในการบริหาร การปกครอง มีเทคนิควิธีการทางงบประมาณ มีความรู้ มีการศึกษา และมีประสบการณ์ทางการเมือง สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ในระดับหนึ่ง มีเทคนิควิธีการดึงงบประมาณซึ่งเป็นส่วนที่การเป็นนักการเมืองในพื้นที่ต้องนำงบประมาณมาพัฒนาพื้นที่ เป็นผู้ที่แบ่งเวลา มีการจัดการที่ดี ครองใจคน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างไร เปลี่ยนพื้นที่ให้เจริญได้อย่างไร ต้องมีกำลังในการพัฒนา เป็นผู้ที่รู้จักของประชาชน ประชาชนไว้วางใจ เห็นผลงานของนักการเมืองที่ทำประโยชน์ในกับตน สอดคล้องกับ **พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี)**^๕ ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลสนับทึบ โดยรวมอยู่ระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะ คือ ต้องใจซื่อมือสะอาด ปราศจากประพฤติมิชอบในหน้าที่ราชการมี

^๔ ชนกนาถ พูลสวัสดิ์, “ความนิยมทางการเมืองพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก”, **วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย**, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓, (กันยายน-ธันวาคม, ๒๕๕๔) : ๑๗๑.

^๕ พระประเสริฐ เตชโก (ชาภักดี), “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้นำทางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓**, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓) : ๕๕.

ความรู้รอบกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ มีคุณธรรมในการบริหารให้ประชาชนเชื่อและศรัทธาปลอดภัย การทุจริต และสอดคล้องกับ **วรยุทธ สถาปนาศุภกุล**^๖ ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม ๑. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง ๔ ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสติปัญญาและ ด้านบุคลิกภาพ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากตามลำดับ ๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี เศรษฐกิจดีเกิด ความอุดมสมบูรณ์ใจผู้ร้ายก็อาจลดลงได้และหายจากท้องถิ่นไปในที่สุด ควรศึกษาจากประสบการณ์ของผู้นำที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาถึงแนวคิด กระบวนการ ขั้นตอน ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ๓. แนวทางแก้ไขปัญหา ผู้นำท้องถิ่น ควรพัฒนาคุณลักษณะในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมกับบทบาทของการเป็นผู้นำที่ดีและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ ๔. ควรส่งเสริมให้แสดงออกต่อหน้าชุมชนมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้เสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ควรติดตามข่าวสารทางการเมืองให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา ควรส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบการทำงานมากขึ้น

๖. ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ เคยเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นมาก่อน เคยเป็นนักการเมืองระดับชาติมาก่อน มีความรู้ มีประสบการณ์ทางการเมือง การบริหารจัดการ เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับเล็กมาก่อน การที่ทำหน้าที่ด้วยความเข้าใจ จริงจัง เกิดจากประสบการณ์ของการทำหน้าที่การเมือง มีประสบการณ์ถึงจะเข้าถึงปัญหา แก้ปัญหาได้ตรงจุด มีประสบการณ์ไม่ใช้เงินแล้วจะเป็นนักการเมืองได้ การเป็นนักการเมืองต้องมีเวลาในการทำงานให้กับประชาชน ประสบการณ์ทางการเมืองเป็นส่วนที่ช่วยให้นักการเมืองทำงานได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจ เข้าถึง เพราะประสบการณ์ช่วยในการทำหน้าที่ เริ่มจากสิ่งที่เราทำ สิ่งที่ฟัง ที่พูด ได้จากผู้รู้ ประสบการณ์ในการลงพื้นที่ สอดคล้องกับ **สะถิระ เผือกประพันธุ์**^๗ ได้วิจัยเรื่อง

^๖ วรยุทธ สถาปนาศุภกุล, “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่”, **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร**, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐) : ๒๔๗.

^๗ สะถิระ เผือกประพันธุ์, “ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการปกครองท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี”, **วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๕๘) : ๑๘๒.

ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการปกครองท้องถิ่น จ.ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์และรูปแบบระบบอุปถัมภ์ของผู้นำชุมชนและประชาชน เป็นไปในลักษณะเป็นการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยเอื้อเฟื้อต่อกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของสังคมไทย เพราะความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เน้นความช่วยเหลือเกื้อกูลและการตอบแทน ที่เราเรียกว่า “บุญคุณ” ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้ นับว่ามีผลดีต่อคนไทยทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจการเมืองในส่วนของรูปแบบเครือข่ายโครงสร้างทางสังคมพบว่า พัฒนามาจากระบบเครือญาติในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ด้วยความสัมพันธ์ในระบบดังกล่าว จึงทำให้ระบบอุปถัมภ์ที่เกิดขึ้นในชุมชนยิ่งเกาะเกี่ยวแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นนั่นเอง รวมทั้งความเกี่ยวข้องของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของผู้นำชุมชนกับประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น พบว่า หากผู้นำชุมชนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถที่ดี จะเป็นคุณสมบัติที่สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผ่านสายสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของกับผู้นำชุมชนกับประชาชน ส่วนรูปแบบการสื่อสารสามารถสรุปได้ ๓ รูปแบบ ได้แก่ การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารมวลชน และการประชุมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประเด็นสุดท้าย คือ การนำรูปแบบการสื่อสารไปใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่น ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนา รูปแบบการสื่อสารของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ

๗. ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ มีเครือข่ายกับชุมชน มีพวกหมู่ มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง มีความสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่นในพื้นที่ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ นักการเมืองท้องถิ่น แต่ละระดับ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีเทคนิควิธีการที่จะสร้างเครือข่ายในสังคมและชุมชนหลายๆ ด้าน แต่ละเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายนั้นเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้ข้อคิดข้อเสนอแนะที่จะต้องเอาไปดำเนินการในสภา หรือในกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้น สอดคล้องกับ **ธাত্রี มหันตรัตน์**^๔ ได้วิจัยเรื่องนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี ด้านภูมิหลังของนักการเมืองท้องถิ่น ด้านการบริหารคะแนนเสียง ด้านสถานการณ์และวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่ายต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ ที่ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานีได้รับความนิยม ตามปัจจัยดังกล่าว เป็นสิ่งที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต เมื่อรูปแบบการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง และวิถีชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดอุทัยธานี

^๔ ธাত্রี มหันตรัตน์, “นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”, วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๕๙) : ๔๙.

เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับ **ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์**^๙ ได้วิจัยเรื่อง นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากระบบอุปถัมภ์และวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อรักษาบทบาทและความสัมพันธ์กับหัวหน้าคณะ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนน สำหรับความล้มเหลว หรือการพ่ายแพ้ทางการเลือกตั้งของนักการเมืองส่วนใหญ่เป็นผลจากการสูญเสียความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ที่มีต่อ กลุ่มหัวหน้าคณะ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชน ประการที่สอง นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่มีวัฒนธรรม การเมืองแบบมีส่วนร่วม กล่าวคือมีความรู้ความเข้าใจในระบบและกระบวนการทางการเมืองพร้อมทั้งเข้าไปมีบทบาททางการเมืองท้องถิ่น นอกจากนี้ยังยอมรับการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชนในฐานะผู้ใช้อำนาจทางการเมือง ประการสุดท้าย พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดกาญจนบุรีมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเป็นลำดับ มีความรู้ความเข้าใจความสำคัญต่อนโยบายของพรรคและอำนาจทางการเมืองผ่านการใช้อำนาจของตนเองในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับนักการเมืองและพรรคการเมือง

๕.๒.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง จากปัจจัยความนิยมทางการเมืองทั้ง ๗ ตัว นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองมีแค่ ๕ ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ ๐.๐๑ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมนักการเมือง คือ การทำประโยชน์ ($x_๑$) สถานะทางสังคม ($x_๒$) ลักษณะนิสัย ($x_๓$) ความสามารถพิเศษ ($x_๔$) และประสบการณ์ของนักการเมือง ($x_๕$) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง y สอดคล้องกับ **พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม**^{๑๐} ได้วิจัยเรื่อง การกล่อมเกลากองการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า การกล่อมเกลากองการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการกล่อมเกลากองการเมืองของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านทัศนคติแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ทาง

^๙ ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์, “นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี”, วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑) : ๑๖๓.

^{๑๐} พระทรงวุฒิ รัตนะ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม, “การกล่อมเกลากองการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งทั่วไปในอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓) : ๕๙๙.

การเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลารวมทางการเมืองของประชาชน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการกล่อมเกลารวมทางการเมือง ด้านการได้รับความรู้ทางการเมือง ประชาชนได้รับความรู้ทางการเมือง หรือข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐน้อย การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ประชาชนไม่ค่อยเข้าถึงสื่อได้มากเท่าที่ควร เพิ่มช่องทางการได้รับข่าวสารทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนยังโดนปิดกั้นในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ด้านทัศนคติทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ควรจัดสถานที่ ให้ความรู้ทางด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ฉัตรสุรงค์ กองภา,วิเชียร ก่อกิจกุลศล,เนตรชนก บัวนาค^{๑๑} ได้วิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์และภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($X=๒.๖๒, S.D.=๐.๖๐$) และรายด้านที่อยู่ในอันดับหนึ่งคือ ด้านที่ให้คุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนร่วม ($X=๒.๖๔, S.D.=๐.๕๙$) มีความสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มในเรื่องการสร้างความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตอบสนองต่อผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก สำหรับภาพรวมของภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($X = ๑.๙๗, S.D.=๐.๖๓$) และรายด้านที่อยู่ในอันดับหนึ่งคือ ด้านที่มีความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ($X=๒.๐๑, S.D.=๐.๖๕$) มีความสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มในเรื่องการเป็นพรรคการเมืองที่เน้นประนีประนอม เดินทางสายการทางการเมืองและไม่มีปัญหาเรื่องความขัดแย้งและการกระทำผิดกฎหมาย สอดคล้องกับ นนทชนันท์ภรณ์ ฝ่ายเทศ ประชาชนมีความนิยมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลิกภาพของผู้นำเข้าถึงได้ยาก ไม่สื่อสารปัญหาอย่างตรงไปตรงมา และขาดการประสานงานกับชุมชน ดังนั้น

^{๑๑} ฉัตรสุรงค์ กองภา,วิเชียร ก่อกิจกุลศล,เนตรชนก บัวนาค, “ภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์และภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา”, วารสารชุมชนวิจัย, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๒๓๗.

ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของผู้นำทางการเมืองให้เข้าถึงได้ง่ายสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาและประสานงานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ^{๑๒} สอดคล้องกับ **วรยุทธ สถาปนาศุภกุล**^{๑๓} ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม ๑. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านสติปัญญาและ ด้านบุคลิกภาพ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากตามลำดับ ๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา ดังนั้น ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีเศรษฐกิจดีเกิดความอุดมสมบูรณ์โจรผู้ร้ายก็อาจลดลงได้และหายจากท้องถิ่นไปในที่สุด ควรศึกษาจากประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จเพื่อศึกษาถึงแนวคิด กระบวนการ ขั้นตอน ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ๓. แนวทางแก้ไขปัญหา ผู้นำท้องถิ่นควรพัฒนาคุณลักษณะในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมกับบทบาทของการเป็นผู้นำที่ดีและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ ๔. ควรส่งเสริมให้แสดงออกต่อหน้าชุมชนมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ชุมชนได้เสนอความคิดเห็นใหม่ๆ ควรติดตามข่าวสารทางการเมืองให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา ควรส่งเสริมให้มีกระบวนการตรวจสอบการทำงานมากขึ้น

๕.๒.๓ นำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

นำเสนอการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ๑) นักการเมืองควรปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษามีจิตสาธารณะ ช่วยประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ต้องเป็นผู้เสียสละเป็นเบื้องต้น เมื่อนักการเมืองมีจิตใจเป็นผู้เสียสละช่วยเหลือแล้วเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักการเมืองได้เป็นอย่างดี ๒) นักการเมืองเป็นผู้ที่มีวาจาไพเราะ พูดถูกกาลเทศะ เป็นผู้ที่มิมีเหตุ มีผล คำพูดเป็นที่ทำให้ผู้อื่นคือประชาชนสบายใจ พูดตรงไปตรงมา ไม่รับปากในสิ่งที่ทำไม่ได้ พูดจริง

^{๑๒} นนทชนันท์กรณ ฝ้ายเทศ, “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามหลักสัปปุริสธรรม ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี”, การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม ปี ๒๕๖๓, (หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓ เมษายน ๒๕๖๓) : ๑๑๙.

^{๑๓} วรยุทธ สถาปนาศุภกุล, “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่”, วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๐) : ๒๔๗.

ทำจริง รับปากแล้วต้องทำได้ เป็นผู้สื่อสารได้เป็นอย่างดี อยู่ในสภาสื่อสารในสิ่งที่ประชาชนต้องการ เมื่อนักการเมืองมีการพูดที่ดีตามที่กล่าวมาเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักการเมืองได้เป็นอย่างดี ๓) นักการเมืองเป็นผู้สงเคราะห์ประชาชน เมืองในชุมชนมีงาน มีกิจกรรม ประเพณีในชุมชน สังคม ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีส่วนร่วม มีส่วนช่วยอยู่เสมอกัน เมื่อมีกิจกรรมได้เห็นนักการเมืองผู้เป็นตัวแทนของสังคมอยู่เป็นประจำ ช่วยเป็นประธานให้ เป็นต้น เป็นการไม่ทิ้งประชาชนผู้ให้ความไว้วางใจเป็นผู้แทน เมื่อนักการเมืองสงเคราะห์ประชาชนอยู่เนื่องนิตย์เป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองให้กับประชาชนมีต่อนักการเมืองได้เป็นอย่างดี ๔) นักการเมืองวางตนพอดี วางตนเหมาะสม ทำตนเสมอตนเสมอปลาย วางตัวทำตนสม่ำเสมอ เขาถึงง่าย ไม่ทอดทิ้งประชาชนผู้มอบคะแนนเสียงให้ มีทุกขร่วมทุกข์ มีสุขร่วมเสพ กล่าวรับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตน เป็นผู้ที่ยอกมาปกป้องประชาชน ไม่หนีเอาตัวรอดเมื่อประชาชนเดือดร้อน เมื่อนักการเมืองวางตนพอดีเป็นการสร้างความนิยมทางการเมืองกับประชาชนมีต่อนักการเมืองได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ **ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม**^{๑๔} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ๑. จริยธรรมทางการเมืองประกอบด้วย ๑) ด้านความดีงาม ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ขยันอดทน ๒) ด้านความถูกต้อง มีความโปร่งใส คำนึงถึงความสำเร็จของงาน ๓) ด้านความเหมาะสม ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ๒. การประยุกต์หลักทวารวาทธรรม ๔ ได้แก่ ๑) หลักสัจจะ บริหารงานด้วยความโปร่งใส และเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) หลักทมะ การใช้สติปัญญา เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ๓) หลักขันติมีความอดทน ทำหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร ๔) หลักจาคะ เสียสละ อดทน เห็นประโยชน์ของประชาชน ๓. การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองประกอบด้วย ๑) การสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) การสร้างความตระหนักในจริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ๓) การสร้างความร่วมมือในชุมชนมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ๔) การสร้างความรู้ความเข้าใจปฏิบัติงานธรรมาภิบาลก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน สอดคล้องกับ **ไพวรรณ ปุริมาต**^{๑๕} ได้วิจัยเรื่อง พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองใน

^{๑๔} ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุยะพรหม, “การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๑๔.

^{๑๕} ไพวรรณ ปุริมาต, “พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น”, วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๔) : ๑๒๐.

ระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นประกอบด้วย ๑) การมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ๒) เคารพกฎหมายและกติกากในการอยู่ร่วมกันในสังคม ๓) รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต ๔) มีจิตสาธารณะ ๕) มีความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมือง กระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นประกอบด้วย ๑) การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๒) การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ๓) การเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ๔) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง ๕) การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ๖) การมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ ๗) การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ๘) การไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ผู้วิจัยจึงสรุปข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๑.๑ ภาครัฐควรกำหนดนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ด้วยการที่ภาครัฐสำรวจความต้องการของประชาชน นำมากำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการ

๕.๓.๑.๒ ภาครัฐควรมีนโยบายกำหนดคุณสมบัติของนักการเมืองต้นแบบ มีการพัฒนาคุณสมบัตินักการเมืองให้เป็นไปตามความต้องการ

๕.๓.๑.๓ พรรคการเมืองควรกำหนดนโยบายการสร้างชื่อเสียงให้แก่นักการเมืองตามหลักการที่ดี เพื่อการบริหารบ้านเมืองที่ดี และเสริมด้วยการกำหนดให้นักการเมืองต้องลงพื้นที่เข้าหาประชาชน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๕.๓.๒.๑ ควรส่งเสริมให้นักการเมืองต้องมีบทบาทสนองตอบสังคมชุมชนในพื้นที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน

๕.๓.๒.๒ ควรสนับสนุนให้นักการเมืองสร้างบุคลิก สร้างความรู้ความสามารถที่ดีให้มิในตน เป็นการพัฒนาตนให้ทำงานเพื่อสังคม

๕.๓.๒.๓ ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักการเมืองให้เกิดการตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยการปลูกฝังให้นักการเมืองนับถือประชาชนและเข้าใจเข้าถึงประชาชน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๓.๑ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการเมือง

๕.๓.๓.๒ ควรศึกษาอิทธิพลที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๕.๓.๓.๓ ควรศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๕.๓.๓.๔ ควรศึกษาวิจัยรากฐานการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

๑ หนังสือ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. อนาคตผู้นำการเมืองไทยในสองทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : ซัคเซสมีเดีย. ๒๕๓๙.

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ. การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๒๕.

กระมล ทองธรรมชาติ. การเลือกตั้งพรรคการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร : มาสเตอร์ เพรส. ๒๕๓๑.

คุณ โทชน์. พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. ๒๕๓๗.

ชัยอนันต์ สมุทวนิช. การเมืองกับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๔.

ชัยอนันต์ สมุทวนิช. การเลือกตั้งพรรคการเมือง รัฐสภาและคณะทหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ บรรณกิจ. ๒๕๒๔.

ณัฐพงศ์ บุญเหลือ. นักการเมืองถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. สถาบันพระปกเกล้า. บริษัท เอ.พี. กราฟิก ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด. ๒๕๕๖.

ทินพันธ์ นาคะตะ อ่างถึงใน ทิพาพร พิมพ์สุทธ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี. พฤติกรรมทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๒๔.

ทิพาพร พิมพ์สุทธ์และอนุสรณ์ ลิ้มมณี. พฤติกรรมทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๒๔.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสามัญบิสซิเนสอาร์แอนด์ดี. ๒๕๕๕.

ธรรมรักษา. พระไตรปิฎกฉบับสุภษิต. กรุงเทพมหานคร : รุ่งแสงการพิมพ์. ๒๕๓๒.

นิภา เมธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี. ๒๕๓๕.

บุญสิริ ขวลิตรอารง. ธรรมโอสถ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์. ๒๕๒๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรีชา นันทาภิววัฒน์ น.อ.พิเศษ. พจนานุกรมหลักธรรมพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงแก้ว. ๒๕๔๔.
- พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๑.
- พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตโต. ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๘๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด. ๒๕๕๐.
- พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต. ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พระพุทธศาสนา. ๒๕๕๐.
- พระธรรมโกศาจารย์ ประยูร ธมฺมจิตโต . พุทธวิธีการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๔๙.
- พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต. ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ๒๕๕๐.
- พุทธทาสภิกขุ. บริหารธุรกิจแบบพุทธ. กรุงเทพมหานคร : อตัมมโย . มปป.
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร.. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. เชียงใหม่ : บริษัทประชากรธุรกิจ จำกัด. ๒๕๕๘.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดและประเมินผลการเรียน. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์. ๒๕๕๑.
- พฤทธิสาร ชุมพล. ระบบการเมืองความรู้เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์. ๒๕๔๗.
- รังสรรค์ ณะพรพันธุ์. กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์ ๒๕๔๖.
- ลิขิต ธีรเวคิน. วิวัฒนาการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๕๐.
- _____ . การเมืองการปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๔๘.
- _____ . ขอบข่ายและวิธีการศึกษารัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สามศาสตร์. ๒๕๒๙.
- _____ . การเมืองไทยและประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มิสเตอร์ก๊อบบี้. ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น. ๒๕๔๐.
- สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ วาสน์ วาสิโน. สังคหวัตถุ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย. ๒๕๒๘.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เสมอธรรม. ๒๕๔๗.
- เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารและการตลาดการเมือง. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพมหานคร. ๒๕๕๔.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุณ. การเมือง: ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพมหานคร : แสงจันทร์การพิมพ์. ๒๕๓๖.
- สนธิ บุญยรัตกลิน. การศึกษาคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้นำทางการเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีความเห็นของชาวกรุงเทพมหานคร. รายงานวิชาการส่วนบุคคล: หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูงรุ่นที่ ๑. ๒๕๕๒.
- สิน พันธุ์พินิจ. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด. ๒๕๔๗.
- สีดา เจตน์ และอุษณีย์ ฉัตรานนท์. ฟิลิปปินส์ : จากประชาธิปไตยไปสู่เผด็จการในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองในเอเชียอาคเนย์. โครงการศึกษาพิเศษทางด้านเอเชียอาคเนย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา. ๒๕๑๘.
- สุจิตรา ธรรัตน์. ศาสนาเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด. ๒๕๓๘. หน้า ๑๕.
- สงศรี ชมภูวงศ์. การวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ ๗. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. ๒๕๔๗.
- อมร รักษาสัตย์. การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สมาคมรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน. ๒๕๔๔.
- อมรา พงศาพิชญ์ และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์. ระบบอุปถัมภ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๕.
- อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน เป้นสุวรรณ. พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว. ๒๕๔๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

แอนโทนี ฮอลล์. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ แนวคิด และคำศัพท์. ใน อมรา พงศาพิชญ์และ ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ บรรณาธิการ. **ระบบอุปถัมภ์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๕.

(๒) รายงานวิจัย:

ประเทือง ม่วงอ่อน. “การเปลี่ยนแปลงนโยบายสุรา : ศึกษากรณีการผลักดันนโยบายโดยกลุ่มเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย”. **รายงานการวิจัย**. คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการปกครองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๗.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่นเขต ๓ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์. ๒๕๒๗.

รัตน ยืนนาน.ชูศักดิ์เอกเพชร และสนธยา พลศรี. “ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองสำหรับการเลือกตั้งใน พ.ศ. ๒๕๒๖: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี”. **รายงานการวิจัย**. สุราษฎร์ธานี : ศูนย์วิจัยวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี. ๒๕๒๖.

สุทธิพงษ์ ปานเพ็ชร. “การประยุกต์หลักพุทธธรรมกับวิถีชีวิตชุมชน”. **รายงานการวิจัยอิสระ**. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ๒๕๕๐.

(๓) วารสาร:

ฉัตรสุรงค์ กองภา.วิเชียร ก่อกิจกุล.เนตรชนก บัวนาค. “ภาพลักษณ์พรรคการเมืองอันพึงประสงค์ และภาพลักษณ์พรรคชาติพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา”. **วารสารชุมชนวิจัย**. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๒.

ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. สุรพล สุยะพรหม. “การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓.

ชนกนาถ พูลสวัสดิ์. “ความนิยมทางการเมืองพรรคการเมืองในสังคมไทย ศึกษาเปรียบเทียบพรรคประชาธิปัตย์ในสงขลาและตาก”. **วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย**. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓. กันยายน-ธันวาคม. ๒๕๕๔.

ณัฐพงศ์ บุญเหลือ สุวิชา วรวิเชียรวงษ์. “นักการเมืองถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี”. **วารสารวิจัยและพัฒนา** **วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์** สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ กันยายน – ธันวาคม. ๒๕๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชาตรี มหันตรัตน์. “นักการเมืองถิ่นจังหวัดอุทัยธานี”. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม. ๒๕๕๙.
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. “ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื่อแดงจังหวัดอุดรธานี ที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร ๒๕๕๗”. วารสารการเมืองการปกครอง. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑.
- ไพวรรณ ปุริมาต. “พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น”. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม - เมษายน ๒๕๖๔.
- พระถวิล เทวสโร สิงห์เทพ เรียงดาว ทเวชาติ สัญญา เคนาภูมิ. “การบริหารงานตามหลักราชสังคหวัตถุ ๔ ของเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑. ๒๕๕๘.
- พระโสภณ โสภณ ทองสม พระครูโฆสิตวัฒน์นาคกุล พระครูวิจิตรศีลาจาร. “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคาอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา”. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.
- พระวาทีน กนต์สีโล บัวบุญ. “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองพุ่ม อำเภอวาปีพุ่ม จังหวัดมหาสารคาม”. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๘.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. “พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง: ทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์”. วารสารสังคมศาสตร์. ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๙.
- มนัสชนก สุรัชกุลวัฒนา. “รูปแบบการสื่อสารเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม”. วารสาร <http://e-jodil.stou.ac.th>. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๗.
- มนตรี วิชัยวงศ์. เจริญ กระพिला. กมล บุตรซารี. “การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่”. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๒.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. “เจ้าพ่ออุปถัมภ์กับรัฐอุปถัมภ์”. วารสารสังคมศาสตร์. มกราคม - มิถุนายน ๒๕๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วนาลี วงษ์สมบัติ และ มนัสนันท์ หัตถศักดิ์. “ผลของโปรแกรมสังคหวัตถุ ๔ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.** ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐.

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ. “ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย : ศึกษากรณีจังหวัดขอนแก่น”. **วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.** ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๗.

_____. “การศึกษาการเมืองถิ่นและนักการเมืองถิ่นจังหวัดหนองบัวลำภู”. **วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.** ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๘.

วรยุทธ สถาปนาศุกกุล. “คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนะของประชาชนอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”. **วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร.** ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๐.

สุชานุช พันธนิยะ และฮาซันอักกริม ดงนะเต็ง. “คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง”. **วารสารสถาบันพระปกเกล้า.** กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๓.

สะถิระ เผือกประพันธ์. “ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ของนักการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองท้องถิ่นมีผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการปกครองท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี”. **วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย.** ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๘.

อัศวศิริ ลาปิวี. “ภาพลักษณ์นักการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น ศึกษากรณีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองควนลัง จังหวัดสงขลา”. **วารสารวิทยบริการ.** ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑. มกราคม – มีนาคม ๒๕๕๖.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย. "สรุปข้อมูล อปท. ทั่วประเทศ". [ออนไลน์].
แหล่งที่มา : <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp> [๒๑ มกราคม ๒๕๖๔].

ชำนานูญ จันทร์เรือง. **นักการเมืองคือใคร จะควบคุมได้อย่างไร**. กรุงเทพธุรกิจ. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/๖๓๙๗๘๐> [๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

บรรณานุกรม (ต่อ)

ไชยันต์ ไชยพร. บุคลิกภาพกับการเมือง.คอลัมน์นิสต์ประจำ "ร้อยแปด วิถีทัศน์". "แปด วิถีทัศน์".

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/646331>

[๑๐ มกราคม ๒๕๖๒].

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. **นักการเมือง**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/นักการเมือง>.

[๒๘ กันยายน ๒๕๖๓].

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. **ประชาชนตัดสินใจเลือกตั้งอย่างไร**. ผู้จัดการออนไลน์. [ออนไลน์].

แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/daily/detail/๙๖๑๐๐๐๐๙๔๕๑๔> [๖ มีนาคม

๒๕๖๓].

ลิขิต ธีรเวคิน. **คุณสมบัติสำคัญของนักการเมืองที่ดี**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<https://mgronline.com/daily/detail/9490000061572> วันที่ ๑๐ พ.ค. ๒๕๔๙.

พระราชภาวนาวิสุทธิ ไซยบูลย์ ธรรมชโย. **มงคลที่ ๑๗ สงเคราะห์ญาติ สังคหัตถุธรรม. ธรรม**

เทศนา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://buddha.dmc.tv/mongkol04-04.html> [๒๔

มกราคม ๒๕๖๒].

สารานุกรมเสรี. **สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา

<https://th.wikipedia.org/wiki>. [๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓].

สารานุกรมเสรี. **จังหวัดอุทัยธานี**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/>. [๑๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓].

(๕) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ พระราชอุทัยโสภณ. ดร. มนัส สมชาโน. เจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี และผู้อำนวยการ

วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี. ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.

พระมหาลำพันธ์ ปุญญามโน.ป.ธ.๙ .เจ้าคณะอำเภอบ้านไร่. ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.

คุณชาดา ไทยเศรษฐ์. รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒. ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔.

คุณเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๑. ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.

คุณสิงห์ชัย ทุ่งทอง. อดีตสมาชิกวุฒิสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี. ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สัมพันธ์ คุณนพดล พนเสน. ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒. ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นพ.ประเสริฐ มงคลศิริ. อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒. ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายณรงค์ รักร้อย. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี มอบหมายให้นายนายพีระพล ตัณทโสภาส รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี. ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.
- ผศ.พิเศษ.ดร.อลงกต วรกี. รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี. ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายแพทย์จ นัยปรี.นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี. ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔
- นายองอาจ เกษศิลป์. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลางดง อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี. ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายจักรพันธ์ รอดอ่อง. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลสุขฤทัย อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี. ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔.
- พระครูอุทิศปริยัติโสภณ. ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี. ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายสุวิชัย อินทกุล. อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี. ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.
- ดร.จิณณาวัฒน์ โคมบัว.ที่ปรึกษานายชาดา ไทยเศรษฐ์ รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒. ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔.
- พระครูอุทัยสุตกิจ.ดร.. รองเจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี. ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายสมบุญ ทิพรังศรี. ผู้อำนวยการการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔.
- นายสมบัติ ชูมา. ผู้อำนวยการ มูลนิธิสถาบันธรรมชาติและวัฒนธรรมชาติพัฒนา. ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔.

(๖) การสนทนากลุ่มเฉพาะ:

- การสนทนากลุ่มเฉพาะ พระราชอุทัยโสภณ.ดร.. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี .เจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม. ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์.ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง.อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- ผศ.ดร.ยุทธนา ประณีต.เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- การสนทนากลุ่มเฉพาะ รัต.อนุภูมิ โสวเกษม. อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า. อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- อาจารย์สุวิชัย อินทกุล. อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- ดร.ฐิตารีย์ พ่วงดวงงาม.หัวหน้าฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- นายภูเบศ สุชีวะ.เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- นายกิตติวิชัย ไชยพรศิริ.นายอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.
- นายชลิต วงษ์สกุล.นักประชาสัมพันธ์ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี. ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔.

2 ภาษาอังกฤษ:

- Angus Campbell. **The American Voter**. New York: Wiley. 1960.
- Deborah J. Barrett. **Leadership communication**. Singapore: McGraw-Hill Education. 2014.
- Denzin. Norman k.. and Yvonna S. Lincoln. **Handbook of Qualitative Research**. Thousand Oaks. Calif: Sage Publications. 2000.
- Gabriel Almond and G. Bingham Powell. **Comparative Politics : A Developmental Approach**. Boston : Little. Brown. 1966.
- _____. **Comparative Politics Today: A World View**. Boston: Little. Brown. 1980.
- Gabriel A. Almond and Sidney Verba. **The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations**. Boston: Little. Brown and Company. 1965.
- James David Barber. **Citizen politics: An Introduction to Political Behavior**. Chicago: Markham Publishing. 1969.
- Lucian W. Pye. **Personality and Nation-Building: Burma's Search for Identity**. New Haven: Yale University Press. 1965.
- Lynn. M.R. "Determination and Quantification of Content Validity" . **Nursing Research**. 36 6 1986 : 382-385.
- Mills C. Wright. **The power elite**. New York: Oxford University Press. 1956.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

๑. รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดี จิรัฏฐิติกาล
๒. รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. รศ. อนุภูมิ ไชวเกษม อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. รศ. ประณต นันทิยะกุล อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ หลักสูตรบัณฑิตศึกษา กอช.รปต. โทร/นพทช. ๐-๓๕๒๔-๕๐๑๑ ภายใน (๕๒๐๓)
ที่ อว.๕๐๑๕๒/ ก ๒๕๘ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำคุษฎีนิพนธ์

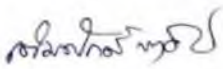
เรียน รศ.ประนต นันทิยะกุล

เนื่องด้วย นายประคอง นามสกุล มาโต รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๑๐๔๑๖ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“รูปแบบความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อองค์กรเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า
ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจ
แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำคุษฎีนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

๓๖๐๖/๕๓๐
เห็นด้วย
ค.น. ๑๖๕๓๑
๒๑ พ.ย. ๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายประคอง มาโต

โทร : ๐๘๙-๘๕๒๖-๙๒๔

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ค่า IOC

ผลความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง
ในจังหวัดอุทัยธานี

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ							
๑. ท่านได้รับทราบว่านักการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานด้านพัฒนาชุมชนของท่านอย่างเห็นประจักษ์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒. ท่านได้รับข่าวสารการช่วยเหลือด้านประเพณีต่าง ๆ เช่น งานบวชงานแต่ง จากนักการเมือง	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบได้มีผลงานทางด้านการปรับปรุงและสร้างการคมนาคมในจังหวัดอุทัยธานี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านความนิยมสถานะทางสังคม							
๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีสถานภาพทางการเงินพอสมควร	+๑	+๑	๐	๐	+๑	๐.๖	ใช้ได้
๕. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงที่ดีในสังคม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความเคารพยกย่องนับถือ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง							
๗. ท่านได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
ครอบครัวของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ							
๘. ท่านได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบโดยกลุ่มเพื่อนและชุมชนของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๙. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับนักการเมืองโดยการติดตามข่าวสารทางสื่อมวลชน	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้
ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง							
๑๐. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีลักษณะอุปนิสัยที่ชอบให้การช่วยเหลือสังคม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นคนที่มีเหตุมีผล มีความรอบคอบ ไม่ฟังความข้างเดียว	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง							
๑๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาชุมชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีเทคนิควิธีการแก้ปัญหาที่ดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๕. นักการเมืองควรมีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง							

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
๑๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควร เคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น เคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น ,เคยเป็น ส.ส. ,เคยเป็น ส.ว.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๗. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมี ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย							
๑๘. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมี ความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่าย กับนักการเมืองท้องถิ่นและ ภูมิภาค	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๙. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมี ความสัมพันธ์กับหน่วยงาน ราชการ	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๐.๘	ใช้ได้
การส่งเสริมความนิยมที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองตามหลักสังคหวัตถุ ๔							
๒๐. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมี ความโอบอ้อมอารี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบ ช่วยเหลือประชาชนทุกครั้งที่ม ีงานและมีโอกาส	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบ ได้จัดสิ่งของหรือสิ่งจำเป็น ช่วยเหลือสังคมหรือประชาชน เมื่อมีความจำเป็นหรือได้รับ ความเดือดร้อน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๓. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมี คำพูดไพเราะ	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
๒๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรเป็นผู้พูดความจริง มีเหตุผล ได้สารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๕. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรกล่าวคำขอโทษหรือขอขอบคุณกับเจ้าหน้าที่และประชาชน	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๒๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรมีจิตใจสงเคราะห์ประชาชน	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๒๗. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรทำหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางบ้านเมืองและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๘. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี ไม่ประพฤติตนในทางที่มีขอบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒๙. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรวางตนพอดี ทำตัวเสมอตัวเสมอปลาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๓๐. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๓๑. นักการเมืองที่ท่านชื่นชมควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นกันเองไม่ถึงตัวเข้ากับคนได้ทุกระดับ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
ความภักดีที่ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับนักการเมือง							
๓๒. ท่านเลือกนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบไม่ว่านักการเมืองนั้นจะเปลี่ยนไปเป็นสมาชิกของพรรคใดก็ตาม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๓๓. ท่านเลือกนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบไม่ว่านักการเมืองนั้นจะมีนโยบายเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของพรรคการเมืองก็ตาม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๓๔. ท่านเลือกนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบไม่ว่านักการเมืองนั้นจะมีผลงานเป็นอย่างไรก็ตาม	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๓๕. ท่านเลือกนักการเมืองที่ท่านชื่นชอบท่านนั้นทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง							
๑. ประชาชนในจังหวัดอุทัยธานีชื่นชอบนักการเมืองเพราะนักการเมืองมีจุดเด่นหรือจุดแข็งอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๒. นักการเมืองมีจุดด้อยหรือจุดอ่อนอย่างไรบ้างที่จะทำให้ประชาชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
ไม่ชื่นชอบ มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง							
๓. เราสามารถที่จะมีโอกาพัฒนาความชื่นชอบนักการเมืองอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง	+๑	+๑	+๑	-๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๔. มีอุปสรรคต่อการชื่นชอบของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๐.๘	ใช้ได้
ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ							
๕. ท่านชื่นชอบนักการเมืองที่ทำประโยชน์ทั้งในอดีตปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด ยกตัวอย่างการทำประโยชน์เช่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านความนิยมสถานะทางสังคม							
๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีสถานภาพทางการเงินและทางสังคมเป็นอย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง							
๗. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับนักการเมืองโดยผ่านช่องทางใดบ้าง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง							
๘. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีคุณลักษณะอย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง							

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
๙. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีความรู้ความสามารถพิเศษในด้านใด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง							
๑๐. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบมีประสบการณ์ทางการเมืองอย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
ความสัมพันธ์กับเครือข่าย							
๑๑. ท่านชื่นชอบนักการเมืองที่มีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายกับนักการเมืองท้องถิ่นหรือไม่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
การส่งเสริมความนิยมที่ประชาชนมีต่อนักการเมืองตามหลักสังคหวัตถุ ๔							
๑๒. นักการเมืองมีความโอบอ้อมอารีช่วยเหลือแก่ประชาชนทุกครั้งที่มิจานและมีโอกาสในการช่วยเหลือหรือไม่ มีอะไรบ้างอย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๓. นักการเมืองมีวิจิไพเราะ พุดจาสุภาพ อ่อนหวาน มีเหตุผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ เป็นสิ่งที่สมควรหรือไม่	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๐.๘	ใช้ได้
๑๔. นักการเมืองสงเคราะห์ประชาชน เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี และไม่ประพฤติตนในทางที่มีขอบใช้หรือไม่ มีอะไรบ้าง อย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๕. นักการเมืองวางตนพอดี ปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้

คำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล	
	๑	๒	๓	๔	๕	ค่า IOC	แปลผล
กันเองอย่างเสมอดันเสมอปลาย ใช่หรือไม่ มีอะไรบ้างอย่างไร							
ความภักดีที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง							
๑๖. ท่านมีความนิยมชมชอบ นักการเมืองโดยไม่เปลี่ยนแปลง เพราะอะไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๗. ท่านลงคะแนนเลือกตั้งให้กับ นักการเมืองที่ท่านชอบไม่ว่า นักการเมืองท่านนั้นจะอยู่พรรค ใดหรือมีนโยบายอย่างไรใช่ หรือไม่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้
๑๘. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควร เป็นคนอย่างไร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๑	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
การหาค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.959	35

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ผลปฏิบัติ๑	3.50	.861	30
ผลปฏิบัติ๒	3.37	1.129	30
ผลปฏิบัติ๓	3.70	.702	30
สถานะ๑	4.00	.643	30
สถานะ๒	4.20	.761	30
สถานะ๓	4.30	.702	30
กลุ่มเวลา๑	3.03	1.066	30
กลุ่มเวลา๒	3.53	.776	30
กลุ่มเวลา๓	3.77	.898	30
นิสัย๑	4.30	.750	30
นิสัย๒	4.37	.669	30
นิสัย๓	4.43	.817	30
ประสบการณ์๑	3.50	1.042	30
ประสบการณ์๒	4.17	.747	30
สัมพันธ์๑	4.27	.785	30
สัมพันธ์๒	4.10	.803	30
ภักดี๑	3.93	.785	30
ภักดี๒	3.77	.971	30
ภักดี๓	3.57	1.194	30
ภักดี๔	3.70	1.208	30

ภาคผนวก จ
เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง
ในจังหวัดอุทัยธานี

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา เรื่อง “ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ” โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นอย่างแท้จริง ให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

๒. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๓ ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายประคอง มาโต

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความต่อไป่นี้ให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

ชาย

หญิง

๒. อายุ

๑๘ - ๒๕ ปี

๒๖ - ๓๐ ปี

๓๑ - ๔๐ ปี

๔๑ - ๕๐ ปี

๕๑ - ๖๐ ปี

๖๐ ปีขึ้นไป

๓. การศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

ข้าราชการ

เกษตรกร

อื่น ๆ

๕. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท

๙,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท

๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท

๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท

๓๐,๐๐๑ ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น

ประเด็นแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ					
๑. ท่านชื่นชอบนักการเมืองที่ทำประโยชน์ทั้งในอดีตและปัจจุบันแก่ท่านมาก					
๒. ท่านได้รับประโยชน์จากนักการเมืองมาก					
๓. นักการเมืองช่วยเหลือท่านมาก					
ความนิยมเรื่องความมั่นคง					
๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีสถานะทางสังคมดีมาก					
๕. นักการเมืองเป็นที่รู้จักของคนในสังคมมาก					
๖. นักการเมืองต้องมีบารมีมาก					
การกล่อมเกลາทางการเมือง					
๗. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับนักการเมืองโดยครอบครัวของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ					
๘. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับนักการเมืองโดยกลุ่มเพื่อนและชุมชนของท่านพูดคุยสนทนากันบ่อย ๆ					
๙. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับนักการเมืองโดยการติดตามข่าวสารทางสื่อมวลชนบ่อย ๆ					
ลักษณะนิสัยของนักการเมือง					
๑๐. นักการเมืองควรมีความประพฤติที่ดี					
๑๑. นักการเมืองควรมีนิสัยที่ดี					
๑๒. นักการเมืองควรมีบุคลิกภาพที่ดี					
ความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง					
๑๓. นักการเมืองควรมีความรู้ความสามารถพิเศษ					
๑๔. นักการเมืองควรจบการศึกษาสูง					
๑๕. นักการเมืองควรมีความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี					
มีประสบการณ์ทางการเมือง					

ประเด็นแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๖. นักการเมืองควรมีประสบการณ์ทางการเมือง					
๑๗. นักการเมืองควรศึกษาเรื่องการเมือง					
๑๘. นักการเมืองควรเป็นนักการเมืองมาแล้ว					
ยึดตัวบุคคล					
๑๙. ท่านเลือกนักการเมืองโดยยึดตัวนักการเมืองเป็นหลัก					
๒๐. นักการเมืองเป็นที่รักของประชาชนในพื้นที่					
๒๑. นักการเมืองเป็นที่นิยมของประชาชนในพื้นที่					
ความสัมพันธ์กับเครือข่าย					
๒๒. นักการเมืองควรมีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายกับนักการเมืองท้องถิ่น					
๒๓. นักการเมืองมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการเป็นอย่างดี					
๒๔. นักการเมืองมีเครือข่ายทางการเมืองที่ดี เช่น ความสัมพันธ์ทุกภาคส่วน					
ผู้สนับสนุน/หัวคะแนน					
๒๕. ท่านรู้จักคุ้นเคยกับผู้สนับสนุนหรือหัวคะแนน					
๒๖. ท่านได้รับการช่วยเหลือจากผู้สนับสนุนหรือหัวคะแนน					
๒๗. ผู้สนับสนุนหรือหัวคะแนนกล่าวถึงผลงานของนักการเมืองสม่ำเสมอ					
หลักการสงเคราะห์ ๔ ประการที่นักการเมืองควรมีเพื่อเกิดความนิยมที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง					
๒๘. นักการเมืองมีความโอบอ้อมอารี					
๒๙. นักการเมืองช่วยเหลือประชาชนทุกครั้งที่มีความจำเป็นและมีโอกาส					
๓๐. นักการเมืองได้จัดสิ่งของหรือสิ่งจำเป็นให้แก่ประชาชนเมื่อมีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อน					
๓๑. นักการเมืองมีวีจีไพอะระ					
๓๒. นักการเมืองเป็นผู้พูดความจริง มีเหตุผล ได้สารประโยชน์และถูกกาลเทศะ					
๓๓. นักการเมืองกล่าวคำขอโทษหรือขอบคุณกับเจ้าหน้าที่และประชาชน					

ประเด็นแบบสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓๔. นักการเมืองสงเคราะห์ประชาชน					
๓๕. นักการเมืองทำหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางบ้านเมือง และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม					
๓๖. นักการเมืองเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี ไม่ประพฤติตนในทางที่มิชอบ					
๓๗. นักการเมืองวางตนพอดี ทำตัวเสมอตัวเสมอปลาย					
๓๘. นักการเมืองปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลาย					
๓๙. นักการเมืองประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นกันเองไม่ถือตัวเข้ากับคนได้ทุกระดับ					
ความจงรักภักดีที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง					
๔๐. ท่านมีความจงรักภักดีต่อนักการเมืองที่ท่านเลือก					
๔๑. ท่านเชื่อมั่น และมั่นคงต่อนักการเมือง					
๔๒. ท่านมีความนิยมชมชอบต่อนักการเมือง					
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนที่ลงคะแนนให้กับนักการเมือง					
๔๓. ท่านจะลงคะแนนเลือกตั้งให้กับนักการเมืองที่ท่านชอบไม่ว่านักการเมืองท่านนั้นจะอยู่พรรคหรือมีนโยบายอย่างไร					
๔๔. ท่านจะเลือกนักการเมืองที่ท่านชอบทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง					
๔๕. นักการเมืองที่ท่านเลือกได้รับคะแนนเสียงเป็นจำนวนมาก					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค.

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือการวิจัย (แบบสัมภาษณ์)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ในจังหวัดอุทัยธานี

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี” ซึ่งท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ถูกสัมภาษณ์แบบสอบถาม โปรดอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่านในการให้สัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายประคอง มาโต

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ฉายา/นามสกุล.....

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน.....

สถานที่เบอร์โทรติดต่อ.....

สถานที่สัมภาษณ์

.....

วัน เดือน ปี

.....

ตอนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี ดังนี้

ด้านค่านิยมการเล็งผลปฏิบัติ

๑. ท่านชื่นชอบนักการเมืองที่ทำประโยชน์ทั้งในอดีตปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด ยกตัวอย่างการทำประโยชน์เช่น

.....
.....
.....
.....
.....

ด้านความนิยมสถานะทางสังคม

๒. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีสถานะทางการเงินและทางสังคมเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง

๓. ท่านชื่นชอบนักการเมืองเพราะได้รับความรู้เกี่ยวกับนักการเมืองโดยผ่านช่องทางใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านลักษณะนิสัยของนักการเมือง

๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความประพฤติและบุคลิกลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านความรู้ความสามารถพิเศษของนักการเมือง

๕. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีความรู้ความสามารถพิเศษในด้านใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านมีประสบการณ์ทางการเมือง

๖. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรมีประสบการณ์ทางการเมืองอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย

๗. ท่านชื่นชอบนักการเมืองที่มีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายกับนักการเมืองท้องถิ่นหรือไม่

.....

.....

.....

หลักการสงเคราะห์ ๔ ประการที่นักการเมืองควรมีเพื่อเกิดความนิยมที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

๘. นักการเมืองมีความโอบอ้อมอารีช่วยเหลือแก่ประชาชนทุกครั้งที่ม้งานและมีโอกาสในการช่วยเหลือใช่หรือไม่ มีอะไรบ้างตัวอย่างเช่น

.....

.....

.....

๙. นักการเมืองมีวิจิไพเราะ พุดจาสุภาพ อ่อนหวาน มีเหตุผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะใช่หรือไม่ มีอะไรบ้างตัวอย่างเช่น

.....

.....

.....

๑๐. นักการเมืองสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี และไม่ประพฤติตนในทางที่มีขอบใช่หรือไม่ มีอะไรบ้างตัวอย่างเช่น

.....

.....

.....

๑๑. นักการเมืองวางตนพอดี ปฏิบัติตนต่อประชาชนด้วยความเป็นกันเองอย่างเสมอต้นเสมอปลายใช่หรือไม่ มีอะไรบ้างตัวอย่างเช่น

.....

.....

.....

ความจงรักภักดีที่ประชาชนมีต่อนักการเมือง

๑๒. ท่านมีความนิยมชมชอบนักการเมืองโดยไม่เปลี่ยนแปลง เพราะอะไร

.....
.....
.....
.....
.....

๑๓. ท่านลงคะแนนเลือกตั้งให้กับนักการเมืองที่ท่านชอบไม่ว่านักการเมืองท่านนั้นจะอยู่พรรคใดหรือมีนโยบายอย่างไรใช่หรือไม่

.....
.....
.....
.....
.....

๑๔. นักการเมืองที่ท่านชื่นชอบควรเป็นคนอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

สภาพทั่วไปความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง

๑๕. ประชาชนในจังหวัดอุทัยธานีชื่นชอบนักการเมืองเพราะนักการเมืองมีจุดเด่นหรือจุดแข็งอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

๑๖. นักการเมืองมีจุดด้อยหรือจุดอ่อนอย่างไรบ้างที่จะทำให้ประชาชนไม่ชื่นชอบ มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๗. เราสามารถที่จะมีโอกาพัฒนาความชื่นชอบนักการเมืองอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑๘. มีอุปสรรคต่อการชื่นชอบของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองอย่างไรบ้าง มีกระบวนการและตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

รายนามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน ๑๘ รูปหรือคน

ลำดับ	ชื่อฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
๑	พระราชอุทัยโสภณ,ดร.	เจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี และผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ อุทัยธานี	๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔
๒	พระมหาลำพัน ปุญญามโน ,ป.ธ.๙	เจ้าคณะอำเภอบ้านไร่	๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔
๓	คุณชาดา ไทยเศรษฐ์	รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานีเขต ๒	๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔
๔	คุณเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานีเขต ๑	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔
๕	คุณสิงห์ชัย ทุ่งทอง	อดีตสมาชิกวุฒิสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
๖	คุณนพดล พนเสน	ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และอดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานีเขต ๒	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔
๗	นพ.ประเสริฐ มงคลศิริ	อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานีเขต ๒	๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔
๘	นาย ณรงค์ รักร้อย มอบหมายให้นายนายพีระ พล ตันทโธภาส	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี มอบหมายให้ รองผู้ว่าราชการ จังหวัดอุทัยธานี	๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔
๙	ผศ.(พิเศษ),ดร.อลงกต วรกี	รองผู้ว่าราชการจังหวัด อุทัยธานี	๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๐	นายเผด็จ นุ้ยปรี	นายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดอุทัยธานี	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ลำดับ	ชื่อฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
๑๑	นายองอาจ เกษศิลป์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนองกลางดง อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๒	นายจักรพันธ์ รอดอ่อง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลสุข ฤทัย อำเภอห้วยคต จังหวัด อุทัยธานี	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๓	พระครูอุปกิจปริยัติโสภณ	ประธานหลักสูตรรัฐศาสตร บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬา ลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัย สงฆ์อุทัยธานี	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๔	นายสุวิชัย อินทกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๕	ดร.จิณณวัฒน์ โคมบัว	ที่ปรึกษานายชาดา ไทย เศรษฐ์ รองหัวหน้าพรรคภูมิใจ ไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานีเขต ๒	๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๖	พระครูอุทัยสุตกิจ,ดร.	รองเจ้าคณะจังหวัดอุทัยธานี	๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๗	นายสมบุญ ทิพรังศรี	ผู้อำนวยการการบริหาร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔
๑๘	นายสมบัติ ชูมา	ผู้อำนวยการ มูลนิธิสถาบัน ธรรมชาติพัฒนา	๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

ภาคผนวก ซ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

ภาคผนวก ฅ

รายนามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สนทนากลุ่มเฉพาะ)

รายนามผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย (สนทนากลุ่มเฉพาะ)
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
จำนวน ๑๒ รูปหรือคน

ลำดับ	ชื่อฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
๑	รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
๒	รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์
๓	พระราชอุทัยโสภณ,ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี ,เจ้าคณะจังหวัด อุทัยธานี
๔	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
๕	ผศ.ดร.ยุพธนา ประณีต	เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์
๖	รศ.อนุภูมิ โขวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
๗	ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
๘	อาจารย์สุวิชัย อินทกุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ อุทัยธานี
๙	ดร.ฐิตารีย์ พ่วงดวงงาม	หัวหน้าฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
๑๐	นายภูเบศ สุชีวะ	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี
๑๑	นายกิตติชัย ไชยพรศิริ	นายอำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี
๑๒	นายชลิต วงษ์สกุล	นักประชาสัมพันธ์ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี

ภาคผนวก ญ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สนทนากลุ่มเฉพาะ)

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างภาพการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ท่านชาดา ไทยเศรษฐ์
รองหัวหน้าพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒
๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔

สัมภาษณ์ ผศ.(พิเศษ),ดร.อลงกต วรกี
รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี
๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

สัมภาษณ์ คุณเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๑
๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔

สัมภาษณ์ คุณนพดล พนเสน
ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒
๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔

สัมภาษณ์ นพ.ประเสริฐ มงคลศิริ
อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานีเขต ๒
๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

สัมภาษณ์ คุณสิงห์ชัย ทุ่งทอง
อดีตสมาชิกวุฒิสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี
๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔.

ภาคผนวก ฎ
ภาพการสนทนากลุ่มเฉพาะ

 ขอเชิญเข้าร่วมรับฟังการสนทนากลุ่มเฉพาะ
(Focus Group Discussion)

**"รูปแบบความนิยมทางการเมืองของประชาชน
ที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุบลราชธานี"**

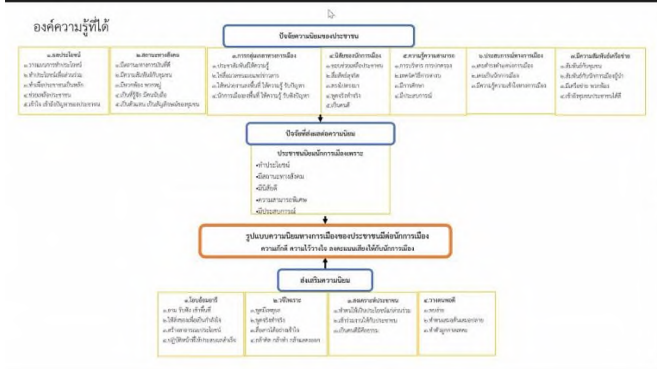
**นำเสนอโดย
นายประคอง มาโต
นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์**

วันพฤหัสบดี ที่ 3 มิ.ย. 64 เวลา 17.00 น. เป็นต้นไป
ผ่านระบบออนไลน์ Zoom ID 4567898993

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อบัณฑิตการเมืองในจังหวัดอุตรดิตถ์
- 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อบัณฑิตการเมืองในจังหวัดอุตรดิตถ์
- 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อบัณฑิตการเมืองในจังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

ผ่านระบบออนไลน์ ZOOM ID 4567898993

วันพฤหัสบดีที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๗.๐๐ น.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายประคอง มาโต
วัน เดือน ปีเกิด	๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
ภูมิลำเนา	๑๑๗ หมู่ที่ ๔ ต.หนองบ่มกล้วย อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี ๖๑๑๘๐
การศึกษา	
พ.ศ. ๒๕๕๓	พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ ๑) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๖	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน หน่วยวิทยบริการ ฯ จ.อุทัยธานี
พ.ศ. ๒๕๕๗-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์อุทัยธานี โทร.๐๘๗-๘๔๒๖๙๒๔

ผลงานทางวิชาการ

ประคอง มาโต, พระครูอุทิศธรรมพินัย, พระสงฆ์กับการเมืองไทย, นิตยสารพุทธจักร ฉบับพิเศษ เนื่องในงานสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ ณ มหาวิทยาลัยพุทธศาสนาสิรินทรราช ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔, หน้า ๕๘๘-๕๙๔.

ประคอง มาโต, พระครูอุทิศปริยัติโสภณ, พระสมุห์พุฒิพงษ์ พุทธิวิโส, การพัฒนากระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา และวัฒนธรรมของชุมชนเมืองพระชนกจักรี อำเภอเมืองจังหวัดอุทัยธานี, วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๗ (กรกฎาคม ๒๕๖๓), หน้า ๑๔-๓๑.

ประคอง มาโต, การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เชิงภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวในพื้นที่มรดกโลกห้วยขาแข้ง, วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม), ๒๕๖๒ หน้า ๘๙-๑๐๕.

ประคอง มาโต, การจัดการน้ำแบบพหุภาคีของชุมชนตามลำคลองของเขื่อนทับเสลา อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี, วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม - เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๑, หน้า ๑๕๗-๑๗๐.

ประคอง มาโต, พระครูสมุห์สุวรรณ อคฺควณโณ, นายชลิต วงษ์สกุล, (๒๕๖๒). คั่นห้องส่องการเมืองการปกครองของไทย : **การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๓ MCU CONGRESS III “นวัตกรรมทางการปกครองและการบริหารในยุคไทยแลนด์ ๔.๐”** วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒. ประคอง มาโต, ประเทศไทยอยู่จุดไหนของระบบการปกครอง, **การประชุมวิชาการระดับชาติ MCU CONGRESS II “คุณภาพอุดมศึกษาไทยในยุค THAILAND ๔.๐”**, ๒๕๖๑.

ประคอง มาโต, รูปแบบการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, **การประชุมระดับชาติ**, สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์, น่าน, ๒๕๕๘.

ปีที่สำเร็จการศึกษา
ที่อยู่ปัจจุบัน

ปีการศึกษา ๒๕๖๔

๑๓๔ หมู่ที่ ๔ ต.สุขฤทัย อ.ห้วยคต จ.อุทัยธานี ๖๑๑๗๐

โทรศัพท์ ๐๘๗-๘๔๔๒ ๖๙๒๔ E-mail: prakong_99@hotmail.com